

"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының 2010 жылғы жылдық қаржылық (шоғырландырылған және жеке) есептілігін, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының 2010 жылғы таза табысын бөлу тәртібін бекіту туралы, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының 2010 жылғы жай акциялары бойынша дивидендтер төлеу туралы шешімі және "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының бір жай акциясына шаққандағы 2010 жылғы дивидендтің мөлшерін бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 19 қаңтардағы № 139 Қаулысы

«Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 13 ақпандағы Заңының 9-бабы 3-тармағының 2) және 10) тармақшаларына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1 . М ы н а л а р :

1) қоса беріліп отырған «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – Қор) 2010 жылғы жылдық қаржылық (шоғырландырылған және жеке) есептілігі;

2) Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қаласы, Қабанбай батыр даңғылы, 23, мекенжайында орналасқан, деректемелері: салық төлеушінің тіркеу нөмірі (СТН) 620200333937, жеке сәйкестендіру коды (ЖСК) KZ456010111000026976, Астана қаласы «Қазақстанның халық банкі» акционерлік қоғамындағы банктік сәйкестендіру коды (БСК) HSBKKZKX, Қордың қаржылық есептілігіне сәйкес 544990680 (бес жүз қырық төрт миллиард тоғыз жүз тоқсан миллион алты жүз сексен мың) теңгені құрайтын Қордың 2010 жылғы таза табысын бөлу тәртібі: дивидендтерді төлеуге – 9077418000 (тоғыз миллиард жетпіс жеті миллион төрт жүз он сегіз мың) теңге жіберілсін;

инвестициялық бағдарламаларды қаржыландыру, борыштық міндеттемелерді өтеу және активтерді сатып алу үшін 535913262000 (бес жүз отыз бес миллиард тоғыз жүз он үш миллион екі жүз алпыс екі мың) теңге Қордың және оның компанияларының иелегінде қалдырылсын;

3) Қордың бір жай акциясына шаққандағы 2010 жылғы дивидендтің мөлшері 2 (екі) теңге 61 (алпыс бір) тиын болып бекітілсін.

2. Осы қаулыға қол қойылған күн – дивидендтерді төлеудің басталған күні деп белгіленсін.

3. Дивидендтерді төлеу 10 (он) жұмыс күні ішінде «201301» бюджеттік жіктеу коды

бойынша республикалық бюджетке қолма-қол ақшасыз аудару жолымен ақшалай
н ы с а н д а жү р г і з і л с і н .

4. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң
Премьер-Министрі К. Мәсімов
Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы
Ү к і м е т і н і ң
2 0 1 2 ж ы л ғ ы 1 9 қ а ң т а р д а ғ ы
№ 1 3 9 қ а у л ы с ы м е н
бекітілген

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ

Жеке қаржылық есептілік

Тәуелсіз аудиторлардың есебімен 2010 жылғы
31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Жеке қаржылық есептілік

МАЗМҰНЫ

Тәуелсіз аудиторлардың есебі

Жеке қаржылық есептілік

Ж е к е б у х г а л т е р л і к т е ң г е р і м

Ж и ы н т ы қ к і р і с т у р а л ы ж е к е е с е п

А қ ш а қ а р а ж а т ы н ы ң қ о з ғ а л ы с ы т у р а л ы ж е к е е с е п

К а п и т а л д а ғ ы ө з г е р і с т е р т у р а л ы ж е к е е с е п

Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер

ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК ТЕҢГЕРІМ

Миллион теңгемен	Ескертпе	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
АКТИВТЕР			
Ұзақ мерзімді активтер			
Негізгі құралдар		8.501	6.529
Материалдық емес активтер		221	89
Еншілес ұйымдарға инвестициялар	5	2.583.196	2.124.629
Қауымдасқан компаниялар мен бірлескен кәсіпорындар инвестициялар	6	101.783	132.697
Берілген қарыздар	7	268.039	716.904
Кредиттік мекемелердегі қаражат	8	338.917	499.510
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	9	219.819	7.572
Ұзақ мерзімді банк депозиттері	10	402.880	-
Ұзақ мерзімді активтер үшін берілген аванстар		-	101.080
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер	20	1.464	-

		3.924	3.589.010
Ағымдағы активтер			
Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем		6.812	2.993
Берілген қарыздар	7	44.682	107.384
Кредиттік мекемелердегі қаражат	8	84.129	96.279
Өзге де қысқа мерзімді қаржы активтері	9	205.302	1.933
Қысқа мерзімді банк депозиттері	10	47.887	76.168
Өзге де ағымдағы активтер	11	19.205	34.637
Ақша қаражаты және оның эквиваленттері	12	401.586	537.867
		809.603	857.261
Акционерге беру үшін ұсталатын ретінде сыныпталатын активтер	13	-	42.457
АКТИВТЕРДІҢ ЖИЫНЫ		4.734.423	4.488.728
КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Капитал			
Жарғылық капитал	13	3.891.909	3.748.299
Сату үшін қолда бар инвестицияларды қайта бағалау бойынша резерв		4.881	(580)
Жинақталған шығын		(626.713)	(384.257)
Капитал жиыны		3.270.077	3.363.462
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар	14	919.761	732.127
Үкіметтің қаражаты	15	352.812	206.732
Қаржы кепілдіктері бойынша міндеттемелер	16	24.985	19.653
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	20	-	19.354
Опциондар бойынша міндеттемелер		-	130.541
		1.297.558	1.108.407
Ағымдағы міндеттемелер			
Қарыздар	14	91.871	13.622
Үкіметтің қаражаты	15	1.845	130
Қаржы кепілдіктері бойынша міндеттемелер	16	2.722	2.315
Опциондар бойынша міндеттемелер		69.435	-
Өзге де ағымдағы активтер		915	792
		166.788	16.859
КАПИТАЛ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		4.734.423	4.488.728

6-45 беттегі есеп саясаты мен ескертпелер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Басқарушы директор-Басқарма мүшесі

Нұрлан Рахметов

Бас бухгалтер

Алмаз Әбдірахманова

ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК ТЕҢГЕРІМ

Миллион теңгемен	Ескерт.	2010	2009
Пайыздық кірістер	17	265.050	156.954
Пайыздық шығыстар	18	(83.897)	(43.337)
Дивидендтерден түсетін кіріс		44.243	36.045
Жалпы пайда		225.396	149.662
Жалпы және әкімшілік шығыстар		(11.608)	(7.299)
Қаржылық кірістер	19	44.482	15.661
Қауымдасқан компанияларға елеулі әсерді жоғалтудан түсетін кіріс	6	86.850	-
Борыштық құралдарды үлестікке айырбастаудан түсетін кіріс	5	12.343	-
Еншілес ұйымдар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялардың құнсыздануы		(701.493)	(94.868)
Құнсыздану сторнирлеу/қаржы активтерінің(құнсыздануы)		(11.641)	28.311
Бағамдық айырмадан түсетін кіріс,нетто		586	139.043
Табыс салығы есептелгенге дейінгі (шығын)/пайда		(297.339)	137.355
Табыс бойынша шығыстар	20	(14.729)	(31.306)
Жыл ішіндегі таза(шығын)/пайда		(312.068)	106.049
Табыс салығын шегергендегі өзге де жиынтық кіріс/(шығын)			
Сату үшін қолда бар инвестицияларды қайта бағалау бойынша резерв		5.461	(348)
Табыс салығын шегергендегі өзге де жиынтық кіріс/(шығын) жиыны		5.461	(348)
Жыл ішіндегі жиынтық кіріс/(шығын) жиыны		(306.607)	105.701

6-45 беттегі есеп саясаты мен ескертпелер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырамаc бөлігі болып табылады.

Басқарушы директор-Басқарма мүшесі

Нұрлан Рахметов

Бас бухгалтер

Алмаз Әбдірахманова

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Жеке қаржылық есептілік

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП

Миллион теңгемен	Ескерт.	2010	2009
Операциялық қызметтен ақша ағымдары:			
Табыс салығы есептелгенге дейінгі пайда/(шығын)		(297.339)	137.355
Мыналарға түзету:			
Тозу мен амортизация		220	228
Қауымдасқан компанияларға елеулі әсерді жоғалтудан түсетін кіріс	6	(86.850)	-
Борыштық құралдарды үлестікке айырбастаудан түсетін кіріс	5	(12.343)	-

Еншілес ұйымдар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялардың құнсыздануы		(701.493)	(94.868)
Қаржы активтерінің құнсыздануы/ (құнсызданудың сторнирлануы)		11.641	(28.311)
Қаржы кірістері	19	(44.482)	(15.661)
Опциондар құнының өзгеруінен кіріс/(шығын),нетто		(61.106)	94.124
Еншілес ұйымдардың шығуынан кіріс	5	-	(59)
Активтерді нарықтықтан төмен ставкалар бойынша бастапқы танудан болатын шығын		5.374	106.049
Бағамдық айырмадан іске асырылмаған кіріс		(533)	(629)
Өзгелері		7.535	-
Айналым капиталдағы өзгерістерге дейінгі операциялық қызметтен ақша ағымдары		223.610	281.915
Берілген қарыздардағы өзгеріс		(338.574)	(1.130.998)
Кредиттік мекемелердегі қаражаттағы өзгеріс		172.353	(378.643)
Өзге де ағымдағы активтердегі өзгеріс		13.459	(25.969)
Үкімет қарыздарындағы және қаражатындағы өзгеріс		562.048	1.713.967
Өзге де ағымдағы міндеттемелердегі өзгеріс		34	(16)
Операциялық қызметтен ақша ағымдары		632.930	460.256
Төленген табыс салығы		(38.469)	(8.478)
Алынған пайыздар		19.939	13.183
Операциялық қызметтен таза ақша ағымдары		614.400	464.961
Инвестициялық қызметтен ақша ағымдары:			
Банк депозиттерін орналастыру,нетто	10	(359.755)	(74.000)
Еншілес ұйымдар мен қауымдасқан компаниялардың акцияларын сатып алу	5	(331.075)	(527.934)
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алу		(322)	(24)
Қаржы активтерін сатып алу/(сатудан)түсім		(193.920)	1.956
Ұзақ мерзімді активтерге төленетін аванстар		-	(101.080)
Инвестициялық қызметтен пайдаланылған таза ақша ағымдары		(885.072)	(701.082)
Қаржы қызметінен түскен ақша ағымдары:			
Акционерге дивидендтер бойынша алдын ала төлем	11	(7.056)	(8.645)
Жарғылық капиталға жарналар	13	141.447	67.346
Ақша қаражаты мен оның баламаларындағы таза өзгеріс		(136.281)	(177.420)
Жыл басындағы ақша қаражаты мен оның эквиваленттері	12	537.867	715.287
Жыл аяғындағы ақша қаражаты мен оның эквиваленттері	12	401.586	537.867

АҚШАЛАЙ ЕМЕС ОПЕРАЦИЯЛАР

Мынадай ақшалай емес операциялар ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есептен шығарылды:

1. «БТА Банк» АҚ мен «Альянс Банк» АҚ борыштық құралдарын үлестік құралдарға айырбастау (5-ескертпе).
2. Еншілес ұйымдарға берілген қарыздар бойынша дисконтты тану (5-ескертпе).
3. «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС қатысу үлесінің 50% сатып алу жөніндегі мәмілені аяқтау.
4. Қауымдасқан компанияларға елеулі әсерді жоғалту (6-ескертпе).
5. Акционермен операциялар (13-ескертпе).
6. Үкімет қаражаты бойынша дисконтты тану (15-ескертпе).
7. «Қазақстанның Даму банкі» АҚ пен «БТА Банк» АҚ кредиторларының пайдасына қаржы кепілдіктерін тану (5-ескертпе).

6-45 беттегі есеп саясаты мен ескертпелер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Басқарушы директор-Басқарма мүшесі _____

Нұрлан Рахметов

Бас бухгалтер _____

Алмаз Әбдірахманова

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Жеке қаржылық есептілік

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ ЕСЕП

Миллион теңгемен	Жарғылық капитал	Сатып алу үшін қолда бар инвестицияларды қайта бағалау резерві	Жинақталған шығын	Жиыны
2008 жылғы 31 желтоқсан	3.458.923	(232)	(892.945)	2.565.746
Жыл ішіндегі таза шығын	-	-	106.049	106.049
Өзге де жиынтық шығын	-	(348)	-	(348)
Жыл ішіндегі жиынтық кіріс жиыны	-	(348)	106.049	105.701
Жарғылық капиталға жарналар	289.376	-	(58.616)	230.760
Үкімет қаражаты бастапқы танудан кіріс(15-ескертпе)	-	-	461.255	461.255
2009 жылғы 31 желтоқсан	3.748.299	(580)	(384.257)	3.363.462
Жыл ішіндегі таза (шығын) /пайда	-	-	(312.068)	(312.068)
Өзге де жиынтық кіріс	-	5.461	-	5.461
Жыл ішіндегі жиынтық шығын жиыны	-	5.461	(312.068)	(306.607)
Жарғылық капиталға жарналар(13-ескертпе)	143.610	-	-	143.610
Үкімет қаражаты бастапқы танудан кіріс(15-ескертпе)	-	-	111.145	111.145
Акционермен операциялар (13-ескертпе)	-	-	(32.888)	(32.888)
Акционерге дивидендтер	-	-	(8.645)	(8.645)

2010 жылғы 31 желтоқсан	3.891.909	4.881	(626.713)	3.270.077
-------------------------	-----------	-------	-----------	-----------

6-45 беттегі есеп саясаты мен ескертпелер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Басқарушы директор-Басқарма мүшесі

Нұрлан Рахметов

Бас бухгалтер

Алмаз Әбдірахманова

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Жеке қаржылық есептілік

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2010 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл ауқат қоры» АҚ (бұдан әрі мәтін бойынша «Қор» немесе «Самұрық-Қазына») Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 13 қазандағы Жарлығына және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 17 қазандағы № 962 қаулысына сәйкес құрылды. Құрылу «Қазына» орнықты даму қоры» акционерлік қоғамы («Қазына») мен «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» акционерлік қоғамын («Самұрық») біріктіру және Мемлекеттік қорға Қазақстан Республикасы Үкіметіне («Мемлекет» немесе «Үкімет») тиесілі кейбір кәсіпорындардағы өз меншік құқыған қосымша беру жолымен жүзеге асырылды. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті білдіретін Үкімет Қордың жалғыз акционері (бұдан әрі мәтін бойынша «Акционер»).

Үкіметтің қайта ұйымдастыру кезіндегі негізгі мақсаты Үкіметтің тиісті бағдарламалары мен компаниялардың даму жоспарларында белгіленген осы компаниялардың стратегиялық міндеттерді табысты орындауы мақсатында олардың менеджменті тиімділігін арттыру және ұйымдық құрылымын оңтайландыру болып табылады.

Қор 5 және 6-ескертпеде санамаланған бірқатар мемлекеттік кәсіпорындарды біріктіретін холдинг болып табылады. Қордың қызметі «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 13 ақпандағы № 134-4 Заңымен реттеледі. 2008 жылғы 3 қараша - 2009 жылғы 13 ақпан аралығында Қор Қазақстан Республикасы Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу және қадағалау агенттігінің ұлттық және шетелдік валютада банк операцияларын жүргізуге 2008 жылғы 27 қарашада 5.2.66 № 0001231 лицензиясының негізінде қаржы операцияларының кейбір түрлерін жүзеге асырады.

Компанияның тіркелген офісі Қазақстан Республикасы, Астана, Қабанбай батыр даңғылы, 19 мекенжайында орналасқан.

Осы жеке қаржылық есептілікті шығаруға 2011 жылғы 30 маусымда Басқарушы директор - Басқарма мүшесі төрағасы мен Бас бухгалтері бекітті.

Қызметті жүргізу шарттары

Қазақстанда нарықтық экономиканың талаптарына жауап беретін экономикалық реформалар мен құқықтық, салықтық және әкімшілік инфрақұрылымды дамыту жалғасуда. Қазақстан экономикасының тұрақтылығы осы реформалардың барысына, сондай-ақ Үкімет экономика, қаржы және ақша-кредит саясаты саласында қабылдайтын шаралардың тиімділігіне көбіне көп байланысты болады.

Қазақстан экономикасы іскерлік белсенділіктің бәсеңдеуіне және әлемдегі экономикалық даму қарқындарының төмендеуіне сезімтал. Әлемдік қаржы дағдарысы капитал нарығының тұрақсыздығына, банк секторындағы өтімділіктің елеулі нашарлауына және Қазақстанның ішінде кредит берудің шарттарын қатаңдатуға әкелді.

Қордың басшылығы ол Топтың осы жағдайлардағы экономикалық орнықтылығын қолдау жөніндегі барлық қажетті жағдайларды қабылдайды деп санайды. Алайда жоғарыда көрсетілген салалардағы жағдайдың одан әрі нашарлауы Топтың нәтижелері мен қаржылық жағдайына теріс әсер етуі мүмкін. Қазіргі кезде бұл әсердің қандай болатынын айқындау қиын.

2009-2010 жылдарға арналған экономика мен қаржы жүйесін тұрақтандыру жоспары

Әлемдік қаржы дағдарысы жағдайында елдің экономикасы мен қаржы жүйесін тұрақтандыруды қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылға 25 қарашадағы № 1085 қаулысымен Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігінің Экономикасы және қаржы жүйесін тұрақтандыру жөніндегі 2009-2010 жылдарға арналған бірлескен іс-қимыл жоспары («Тұрақтандыру жоспары») бекітілді, Тұрақтандыру жоспары мынадай мақсаттарға бағытталған бірқатар іс-шараларды көздейді:

Қаржы секторын тұрақтандыру
Жылжымайтын мүлік нарығындағы проблемаларды шешу
Шағын және орта бизнесті қолдау
Агроөнеркәсіптік кешенді дамыту

Инновациялық, индустриялық және инфрақұрылымдық жобаларды іске асыру Қор Үкіметтен Тұрақтандыру жоспарын іске асыру жөніндегі негізгі оператор болып түседі.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ

Осы жеке қаржылық есептілік есеп саясатында және осы жеке қаржылық есептілікке ескертпелерде сипатталған жағдайларды қоспағанда, бастапқы құн қағидаты негізінде дайындалды. Қор бухгалтерлік есептілікті теңгемен ұсынған. Арнайы шарттасқан жағдайларды қоспағанда, осы жеке қаржылық есептіліктегі барлық мәндер миллионға дейін дөңгелектелген.

Осы жеке қаржылық есептілікке қосымша ретінде Қор ҚЕХС 27 ережелерінде талап етілетіндей шоғырландырылған қаржылық есептілікті жасайды. Шоғырландырылған

қаржылық есептік данасы Қордың бас кеңсесінен алуға болады (1-ескертпе).

Осы жеке қаржылық есептілік Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына с ә й к е с дайындалды.

Сәйкестігі туралы мәлімдеме

Қордың осы жеке қаржылық есептілігі Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары жөніндегі кеңес («ҚЕХС жөніндегі кеңес») бекіткен Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына («ҚЕХС») сәйкес дайындалды.

Жеке қаржылық есептілікті ҚЕХС-қа сәйкес дайындау маңызды бухгалтерлік бағалауды талап етеді, Жеке қаржылық есептілікті дайындау сондай-ақ басшылықтан Қордың есеп саясатын қолдану барысында жол берулер бойынша пікірлер қолдануда талап етеді. Жоғары күрделілік деңгейі мен жол берулерді қолдануды қамтитын қолданылу саласы, сондай-ақ бағалау мен жол берулерлі қолдану шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін елеулі болып табылатын салалар 4-ескертпеде ашылған.

Шетелдік валютаны қайта есептеу

Функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Осы жеке қаржылық есептілік функционалдық валюта және Қордың есептілігін ұсыну валютасы болып табылатын теңгемен ұсынылды.

Операциялар және шоттар сальдосы

Шетелдік валютадағы операциялар операциялар жүзеге асырылған күнгі валюта бағасы бойынша функционалдық валютаға қайта есептеледі. Шетелдік валютада берілген монетарлық активтер мен міндеттемелер есепті күні қолданылатын функционалдық валютаның ресми нарықтық бағамы бойынша қайта есептеледі. Барлық бағамдық айырмалар жиынтық кіріс туралы жеке есепке қосылады. Тарихи құнның негізінде шетелдік валютада бағаланатын монетарлық емес баптар бастапқы мәмілелер жасалған күні қолданыста болған бағамдар бойынша қайта есептеледі. Әділ құн бойынша шетелдік валютада бағаланатын монетарлық емес баптар әділ құн белгіленген күні қолданыста болатын бағамдар бойынша қайта есептеледі.

Валюта айырбастау бағамдары

Қазақстандық қор биржасы («ҚҚБ») белгілеген валюта айырбастаудың орташа салмақталған бағамдары Қазақстанда шетелдік валютаны айырбастаудың ресми айырбастау бағамдары ретінде пайдаланылады.

2010 және 2009 жылдардағы 31 желтоқсанда теңгенің АҚШ долларына ҚҚБ айырбастау бағамы тиісінше 1 долларға 147,5 және 148,36 теңгені құрады. Бұл бағамдар 2010 жылғы және 2009 жылғы 31 желтоқсанда АҚШ долларымен берілген монетарлық активтер мен міндеттемелерді қайта есептеу үшін пайдаланылды. 2011 жылғы 30 маусымда ҚҚБ айырбастау бағамы 1 АҚШ доллары үшін 146,99 теңге болды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРНЕ ШОЛУ

Осы жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде пайдаланылған есеп саясатының негізгі аспектілері төменде келтірілді. Осы есеп саясаты, егер өзгеше көрсетілмесе, барлық ұсынылған кезеңдер үшін дәйекті түрде қолданылды.

Есеп саясатындағы өзгерістер

Қабылданған есеп саясаты мыналарды қоспағанда, өткен есепті жылда қолданылған есеп саясатына сәйкес келеді:

2010 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қор мынадай жаңа немесе қайта қаралған Стандарттар мен Интерпретацияларды қолданды: ҚЕХС 2 «Акцияларға негізделген төлемдер» (өзгерістерімен)

ҚЕХС жөніндегі кеңес акцияларға негізделген төлемдермен жасалатын мәмілелерді қолдану мен есепке алу саласын түсіндіретін ҚЕХС 2 түзету жариялады, олар бойынша есептер топтың бірнеше компаниясының қатысуын көздейтін ақша қаражатымен жүзеге асырылады- Қор бұл түзетуді 2010 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданды. Осы түзетуді қолдану Қордың қаржылық жағдайына және қызметінің нәтижелеріне әсер еткен жоқ.

БЕХС 39 түзетулер «Қаржы құралдары: мойындау және бағалау» - «Хеджирлеуге рұқсат етілген объектілер»

Түзету компанияның хеджирлеу объектісі ретінде әділ құн өзгерісінің бір бөлігін немесе қаржы құралы жөніндегі ақша ағындарының өзгермелілігін айқындай алатынын түсіндіреді. Бұдан басқа, түзету инфляцияны хеджирленетін тәуекел немесе оның белгілі бір жағдайлардағы бөлігі ретінде айқындау туралы мәселені қарастырады. Қор бұл өзгерістер өзінің қаржылық жағдайына және қызметінің нәтижелеріне әсер етпейді деген қорытындыға келді, өйткені ол осындай түрдегі хеджирлеу операцияларын жүзеге асырмайды.

Интерпретация 17 «Сенімсіз активтерді меншік иелерінің арасында бөлу»

Бұл Интерпретация акционерлердің арасында қорларды бөлу түрінде немесе дивидендтер түрінде ақшалай емес активтерді компания оларға сәйкес бөлетін келісімдерді есепке алу жөніндегі нұсқауларды білдіреді. Бұл интерпретация Қордың қаржылық жағдайына да, және қызметінің, нәтижелеріне әсер еткен жоқ.

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар

Төменде шығарылған, бірақ Қордың жеке қаржылық есептілігі күнінде әлі күшіне енбеген стандарттар келтіріледі. Тізімге Қор болашақта қолдануды болжайтын Стандарттар мен Интерпретациялар енгізілген. Қор бұл стандарттарды олар күшіне енген күннен бастап қолдану ниетінде.

«Пайдаға салынатын салықтар» ҚЕХС 12 түзету

ҚЕХС 12 түзету 2012 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Бұл түзету әділ құн бойынша

ескерілетін инвестициялық жылжымайтын мүлік бойынша кейінге қалдырылған салықтарды айқындау мәселелерін түсіндіреді. Бұл түзету оны бастапқы қолданғаннан кейін Қорға елеулі әсер етпейді.

«Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу» БЕХС 24 түзету

Жаңа редакциядағы стандарт 2011 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді. Ол байланысты тараптардың анықтамасын түсіндіреді және байланысты тараптардың қатынастарын сәйкестендіруді оңайлатады, сондай-ақ стандартты қолдану кезінде туындайтын алшақтықтарды жояды. Жаңа редакциядағы стандарт мемлекеттен байланысты компаниялар үшін ақпаратты ашу жөніндегі талаптардан ішінара алып тастауды көздейді. Қор басшылығы стандарт оның қаржылық жағдайына және қызметінің нәтижелеріне әсер етпейді деп пайымдайды. Түзетумен мемлекетпен байланысты компаниялар үшін ішінара алып тастауды да, стандарттың жаңа редакциясын тұтас мерзімінен бұрын қолдану да рұқсат етіледі. Қор бұл түзетуді мерзімінен бұрын қолданған жоқ.

«Қаржы құралдары: ақпарат» беру: «Акцияға құқықтар шығарылымдарын жіктеу» БЕХС 32 түзету

ҚЕХС32 2010 жылғы 1 ақпанда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді және егер осындай құқықтар нақ сол кластағы барлық меншік иелеріне теңбе-тең негізде компанияның туынды емес үлестік құралдары берілген жағдайда үлестік құралдар ретінде акцияға құқықтар шығарылымдарын (сондай-ақ белгілі бір опциондар мен варранттарды) жіктеу мақсатында, не кез келген валютада тіркелген сомаға компанияның меншікті үлестік құралдарының тіркелген санын сатып алу мақсатында қаржы міндеттемесінің анықтамасын өзгертеді. Бұл түзету оны бастапқы қолданғаннан кейін Қорға елеулі әсер етпейді.

«Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарын алғаш рет қабылдау»: Гиперинфляция және бастапқы қабылдау үшін тіркелген күндерді жою ҚЕХС 1 түзету

ҚЕХС 1 түзету 2011 жылғы 1 шілдеде немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Бұл түзету гиперинфляциялы экономикасы бар елдердегі кәсіпорындар үшін бастапқы құн бойынша жаңа ерекшелікті білдіреді. Бұл түзету оны бастапқы қолданғаннан кейін Қорға елеулі әсер етпейді.

ҚЕХС 7 Қаржы құралдары: Ашу(Түзету)

2010 жылдың ішінде 2011 және 2012 жылдары күшіне енетін ҚЕХС 7 кейбір өзгерістер жасалды, Жалпы алғанда, бұл өзгерістер ашуларды оңайлатуға және қаржылық есептілікті дайындауға арналған уақыт пен күш-жігерді азайтуға бағытталды. Бұл түзету Қордың қаржылық жағдайына және қызметінің нәтижелеріне әсер етпейді, алайда қаржылық есептілікті ашуға әсер етеді.

ҚЕХС 9 «Қаржы құралдары: жіктеу және бағалау»

ҚЕХС жөніндегі кеңестің БЕХС 39 ауыстыру жөніндегі жобасының бірінші кезеңінің нәтижелері бойынша шығарылған ҚЕХС 9 қаржы активтерін БЕХС 39 айқындалғандай жіктеуге және бағалауға қатысты қолданылады. Стандарт 2013 жылға 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Келесі кезеңдердің барысында ҚЕХС жөніндегі кеңес қаржы міндеттемелерін жіктеу мен бағалауды, хеджирлеу мен тануды тоқтатудың есебін қарастырады. Жоба 2011 жылы аяқталады деп күтіледі. ҚЕХС 9 бірінші кезеңін қолдану Қордың қаржы активтерін жіктеуге және бағалауға әсер етеді. Аяқталған оқиғаны білдіру үшін Қор осы стандарттың жеке қаржылық есептіліктегі тиісті сомаға олар жарияланғаннан кейін жобаның басқа кезеңдерімен байланыстағы әсерін бағалайды.

ҚЕХС 11 «*Бірлескен қызмет туралы келісім*»

ҚЕХС 11 бірлескен қызмет туралы келісімдегі тараптан келісімде шарттастырылған тиісті құқықтар мен міндеттемелерді мойындауды талап ететін қағидаттарға негізделген тәсілді енгізу арқылы бірлескен қызмет туралы келісімдерді есепке алуға жетілдіру енгізеді. Бірлескен қызмет туралы келісімдерді жіктеу тараптардың осы келісім бойынша құқықтары мен міндеттемелерін талдау негізінде жүргізілетін болады. Стандарт бірлескен қызмет туралы келісімдерді не бірлескен операциялар ретінде, не бірлескен кәсіпорындар ретінде жіктеуді көздейді. Бұдан басқа, стандарт бірлескен қызмет туралы келісімдерді есепке алу үшін теңбе тең шоғырландыру әдісін қолдану мүмкіндігін жоққа шығарады. ҚЕХС 11 «Бірлескен қызметке қатысу» ҚЕХС 31 және «Бірлесіп бақыланатын компаниялар - қатысушылардың монетарлық емес салымдары» ПКИ 13 ауыстырады және 2013 жылға 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді, Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. Қор стандарт оның қаржылық жағдайына және қызметінің нәтижелеріне әсер етпейді деп пайымдайды.

ҚЕХС 12 «*Басқа компанияларға қатысу үлестері туралы ақпаратты ашу*»

2011 жылғы мамырда шығарылған ҚЕХС 12 еншілес компанияларды, бірлескен қызмет туралы келісімдерді, қауымдасқан компанияларды және шоғырландырылмаған құрылымдалған компанияларды коса алғанда, басқа компанияларға қатысу үлестерінің барлық түрлеріне қатысты ақпаратты ашуға қойылатын кең талаптарды қамтитын жаңа стандартты білдіреді. ҚЕХС 12 2013 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. қор стандарт оның қаржылық жағдайына және қызметінің нәтижелеріне әсер етпейді деп пайымдайды.

ҚЕХС 13 «*Әділ құнды бағалау*»

ҚЕХС 13 «әділ құн» ұғымын айқындайды, бір стандарттың шеңберінде әділ құн бағасына қойылатын негізгі талаптарды біріктіреді және әділ құнды бағалау туралы ақпаратты ашуға қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт ҚЕХС құрамындағы

басқа стандарт әділ құн бойынша бағалауды талап ететін немесе рұқсат ететін жағдайларда қолданылады. ҚЕХС 13 активтерді немесе міндеттемелерді әділ құн бойынша бағалау туралы жаңа талаптарды енгізбейді және әділ құнға өзгерістер енгізу туралы мәселені қарастырмайды. Бұл стандарт 2013 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. ҚЕХС 13 қабылдау Қордың әділ құн бойынша ескерілетін активтері мен міндеттемелерін бағалауға әсер етуі мүмкін. Қазіргі кезде Қор ҚЕХС 13 қолданудың өзінің қаржылық жағдайына және қызметінің нәтижелеріне ықтимал әсерін бағалауда.

«Аз қаржыландыру туралы талаптарға қатысты алдын ала төлемдер»
Интерпретация 14 түзету

Интерпретация 14 түзету 2011 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді және ретроспективті түрде қолданылады. Түзету таза зейнетақы активінің өтелетін құнын бағалауды түсіндіреді. Түзетуге сәйкес аз қаржыландыру туралы талаптарға қатысты алдын ала төлемді компания актив ретінде ескеруі мүмкін. Түзету Қордың жеке қаржылық есептілігіне әсер етпейді деп болжанады.

Интерпретация 19 *«Үлестік құралдар ұсыну арқылы қаржы міндеттемелерін өтеу»*

Интерпретация 19 2010 жылғы 1 шілдеде немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді. Интерпретация қаржы міндеттемелерін өтеу үшін кредиторға берілген үлестік құралдардың төленген сыйақы ретінде жіктеу өлшемдерін қанағаттандыратындығын түсіндіреді. Шығарылған үлестік құралдар әділ құн бойынша бағаланады. Егер олардың әділ құны сенімді айқындалмаса, олар өтелген міндеттеменің әділ құны бойынша бағаланады. Кірістер немесе шығыстар пайданың немесе шығынның құрамында жедел танылады, Осы интерпретацияны қолдану Қордың жеке қаржылық есептілігіне әсер етпейді.

ҚЕХС жетілдіру (2010 жылғы мамыр)

ҚЕХС жөніндегі кеңес «ҚЕХС жетілдіру» стандарттарына түзетулердің кешенін жариялады. Түзетулер қолданылған жоқ, өйткені олар 2010 жылғы 1 шілдеде немесе осы күннен кейін, не 2011 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдерге қатысты күшіне енеді.

- ҚЕХС 3 *«Бизнесті біріктіру»;*
- ҚЕХС 7 *«Қаржы құралдары: ақпаратты ашу»;*
- БЕХС 1 *«Қаржылық есептілік беру»;*
- БЕХС 27 *«Шоғырландырылған және жеке қаржылық есептілік»;*
- Интерпретация 13 *«Клиенттердің адалдығын қолдауға бағытталған бағдарламалар»*

ҚЕХС жетілдіру (2010 жылғы мамыр) (жалғасы)

Қор осы түзетулерді қолдану оның қаржылық жағдайына және қызметінің нәтижелеріне әсер етпейді деп пайымдайды.

Еншілес ұйымдарға инвестициялар

Еншілес ұйымдарға инвестициялар құнсыздану шегеріліп бастапқы құн бойынша ескеріледі. Қайта ұйымдастыру жолымен сатып алынған еншілес ұйымдарға инвестициялардың бастапқы құны осы еншілес ұйымдардың «капитал бабындағы» үлес ретінде бағаланды.

Бірлескен компаниялар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар

Қордың өзінің бірлескен компаниялары мен қауымдасқан компанияларына инвестициялары құнсыздану шегеріліп бастапқы құн бойынша ескеріледі. қауымдасқан компания - бұл Қор елеулі ықпал ететін, бірақ еншілес компанияда, бірлескен кәсіпорын да болып табылмайтын компания.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Әрбір есепті күні Қор активтің ықтимал құнсыздануының белгілерінің бар-жоқтығын анықтайды. Егер осындай белгілер орын алса, немесе егер активті құнсыздануға жыл сайынғы тексеру жүргізу талап етілсе, Қор активтің өтелетін құнын бағалауды жүргізеді. Активтің өтелетін құны - мынадай шамалардың ең үлкені: активтің әділ құны және активті пайдаланудан болатын құндылық. Өтелетін құн негізінен актив басқа активтер немесе активтердің топтары генерациялайтын ағындардан тәуелсіз ақша қаражатының ағындарын генерацияламайтын жағдайларды қоспағанда, жекелеген актив үшін анықталады. Егер активті ағымдағы құны оның өтелетін құнынан асып кетсе, актив құнсызданған болып саналады және өтелетін құнға дейін шығысқа шығарылады. Пайдаланудан болатын құндылықты бағалау кезінде болашақтағы ақша ағындары келтірілген құнға дейін дисконттау ставкасы бойынша активке тән ақша мен тәуекелдердің уақытша құнын ағымдағы нарықтық бағасын көрсететін салық салғанға дейін дисконтталады. Сатуға жұмсалған шығындарды шегере отырып, әділ құнды айқындау кезінде егер ондайлар болса, жуықтағы нарықтық мәмілелер ескеріледі. Осындай мәмілелер болмағанда бағалаудың тиісті үлгісі қолданылады. Бұл есептер еншілес компаниялардың нарықтағы еркін айналымдағы бағалау коэффициентімен, котировкаларымен немесе әділ құнның өзге де қол жетімді көрсеткіштерімен расталады.

Әрбір есепті күні активтер үшін құнсызданудан болатын бұрын танылған шығындардың енді жоқтығының немесе азайғандығының белгісінің болуы бағаланады. Егер ондай белгілер болса, Қор активтің өтелетін құнын есептейді. Құнсызданудан болатын бұрын танылған шығындар, егер құнсызданудан болатын шығынды соңғы рет таныған уақыттан бастап активтің өтелетін құнын айқындау үшін пайдаланылған жол берілімде өзгеріс орын алған жағдайда ғана қалпына келтіріледі, Қалпына келтірілген жағдайда активтің ағымдағы құны активтің өтелетін құнынан, сондай-ақ егер бұрынғы

жылдары актив бойынша құнсызданудан болатын шығын танылмаған жағдайда ол бойынша осы актив танылса ағымдағы құннан (амортизацияны шегергенде) аспайды. Мұндай қалпына келтіру жиынтық кіріс туралы есепте танылады.

Сондай-ақ нақты активтерді бағалау кезінде мынадай өлшемдер қолданылады:

Еншілес компанияларды бірлескен кәсіпорындарға және қауымдасқан компанияларға инвестициялар

Әрбір есепті күнге Қор еншілес компанияларға, бірлескен кәсіпорындарға және қауымдасқан компанияларға инвестициялардың құнсыздануының объективтің куәліктерінің болуын анықтайды. Егер құнсызданудың объективті индикаторлары болса, Қор құнсыздануға тест жүргізеді және өтелетін құн мен инвестицияның теңгерімдік құны арасындағы айырма ретінде құнсыздану сомасын есептейді.

Қаржы активтері

ҚЕХС 39 әрекеті саласындағы қаржы активтері тиісінше пайда немесе шығын; берілген қарыздар мен дебиторлық берешек; өтелгенге дейін ұсталатын қаржы активтері; сату үшін қолда бар қаржы активтері; туынды құралдар арқылы әділ құн бойынша қайта бағаланатын қаржы активтері ретінде жіктеледі; Қор өзінің қаржы активтерін олардың бастапқы танылуы кезінде жіктейді.

Қаржы активтері пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша қайта бағаланбайтын, олармен тікелей байланысты мәміле жөніндегі шығындар инвестиция жағдайында ұлғайтылған әділ құн бойынша бастапқыда танылады.

Заңнамамен немесе белгілі бір нарықта («стандартты жағдайлардағы» сауда) қабылданған ережелермен белгіленетін мерзімде активтер беруді талап ететін қаржы активтерін сатып алу немесе сату жөніндегі барлық мәмілелер мәмілелер жасалған күні, яғни Қор өзіне активті сатып алу немесе сату міндеттемесін қабылдаған күні танылады.

Қордың қаржы активтері ақша қаражаты мен оның баламаларын, банк депозиттерін, сауда мен өзге де дебиторлық берешекті, берілген қарыздарды, кредиттік мекемелердегі қаражатты және алуға өзге де сомаларды қамтиды. Қаржы активтерін кейінгі бағалау мынадай түрде олардың жіктемесіне тәуелді. болады:

Кредиттік мекемелердегі қаражат, берілген қарыздар және өзге де дебиторлық берешек

Берілген қарыздар мен дебиторлық берешек белсенді нарықта қолданылмайтын белгіленген немесе анықталған төлемдерімен туынды емес қаржы активтерін білдіреді. Бастапқы мойындалғаннан кейін осындай түрдегі қаржы активтері құнсызданудан болатын шығындар шегеріле отырып, тиімді пайыздық ставка пайдаланыла отырып айқындалатын амортизациялық құн бойынша бағаланады. Амортизациялық құн сатып алу кезіндегі дисконттар немесе сыйақылар, сондай-ақ комиссиялық немесе тиімді пайыздық ставканың ажырамас бөлігі болып табылатын шығындар ескеріле отырып есептеледі. Амортизация тиімді пайыздық ставканың негізінде жиынтық кіріс туралы

жеке есепте пайыздық кірістердің құрамына енгізіледі. Құнсызданумен түсіндірілетін шығыстар жиынтық кіріс туралы жеке есепте жеке жолмен көрсетіледі.

Өтелуге дейін ұсталатын инвестициялар

Тіркелген немесе анықталған төлемдері немесе анықталатын төлемдері мен тіркелген өтеу мерзімі бар туынды емес қаржы активтері Қор оларды өтеу мерзіміне дейін ұстауға қатты ниетте болғанда және қабілетті болғанда өтелуге дейін ұсталатын инвестициялар ретінде жіктеледі. Өтелуге дейін ұсталатын инвестициялар бастапқы бағалағаннан кейін құнсыздану шығынын шегергенде тиімді пайыздық ставка әдісі пайдаланыла отырып анықталатын амортизациялық құн бойынша бағаланады. Амортизациялық құн сатып алу кезіндегі дисконттар мен сыйақыларды, сондай-ақ комиссиялық немесе тиімді пайыздық ставканың ажырамас бөлігі болып табылатын шығындардың құны ескеріле отырып есептеледі. Амортизация тиімді пайыздық ставка пайдалану негізінде жиынтық кіріс туралы жеке есепте пайыздық кірістер құрамына енгізіледі. Құнсызданумен түсіндірілетін шығыстар жиынтық кіріс туралы жеке есепте жеке жолда көрсетіледі.

Сату үшін қолда бар қаржы инвестициялары

Сату үшін қолда бар қаржы инвестициялары үлестік және борыштық бағалы қағаздарды қамтиды. Сату үшін қолда бар ретінде жіктелген үлестік инвестициялар, - бұлар сату үшін арналғандар ретінде де, пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша қайта бағаланатын ретінде де жіктелмеген осындай инвестициялар, Осы санаттағы борыштық бағалы қағаздар - бұлар компания белгіленбеген уақыт кезеңі бойында ұстап тұрғысы келетін және өтімділікті қамтамасыз ету мақсаттары үшін немесе нарықтық жағдайлардың өзгерісіне жауап ретінде сатылуы мүмкін бағалы қағаздар.

Бастапқы бағаланғаннан кейін сату үшін қолда бар қаржы инвестициялары әділ құн бойынша бағаланады, ал ол бойынша сатылмаған кірістер немесе шығыстар сату үшін қолда бар құралдар қорының құрамында өзге де жиынтық кіріс ретінде жинақталған кірістер немесе шығыстар сату үшін қолда бар құралдар қорынан жиынтық кіріс туралы жеке есептегі пайданың немесе шығынның құрамына қайта жіктелетін инвестицияларды тану тоқтатылған сәтке дейін танылады.

Әділ құнды анықтау

Олармен сауда есепті кезеңде белсенді нарықта жүзеге асырылатын қаржы құралдарының әділ құны мәміле жөніндегі шығындар шегерілместен нарықтық белгілеулер немесе дилерлердің белгілеулері негізінде анықталады (ұзын позициялар үшін сатып алуға арналған белгілеулер және қысқа позициялар үшін сатып алуға арналған белгілеулер).

Олармен сауда есепті кезеңде белсенді нарықта жүзеге асырылмайтын өзге қаржы құралдарының әділ құны бағалау әдістемесі пайдаланылып анықталады. Бағалау әдістемесі таза келтірілген құн негізіндегі модельді, оларға қадағаланатын нарықта баға

бар ұқсас құралдармен салыстыруды, опциондарды бағалау модельдері мен басқа да бағалау модельдерін қамтиды.

Тануды тоқтату

Қаржы активтері

Қаржы активтері (немесе, қолданылуына қарай - қаржы активінің бөлігі немесе ұқсас қаржы активтері тобының бөлігі), егер:

- активтен ақша ағындарын алу құқығының қолданылу мерзімі аяқталса;
- Қор активтен ақша ағымын алу құқығын берсе не үшінші тарапқа алынатын ақша ағынын толық көлемде және елеулі кідіріссіз «транзит» келісімі бойынша төлеу міндеттемесін алса; не (а) Қор активтен барлық тәуекел мен пайданы берсе, не (б) Қор бермесе, бірақ активтен барлық тәуекел мен пайданы бермесе, бірақ осы активті бақылауды берсе теңгерімде тану тоқтатылады.

Егер Қор активтен ақша ағынын алудың барлық құқығын берсе, не транзит келісімін жасасса және бұл ретте активтен барлық тәуекел мен пайданы бермесе және сақтамаса, сондай-ақ активті бақылауды бермесе, жаңа актив Қор берілген активке өз қатысуын жалғастыратындай дәрежеде танылады.

Бұл жағдайда Қор тиісті міндеттемені де таниды. Берілген актив пен тиісті міндеттеме Қор сақтаған құқық пен міндеттемені көрсететін негізде бағаланады.

Берілген актив бойынша кепіл нысанын қабылдайтын жалғасқан қатысу мынадай шамалардың ең азы бойынша танылады; активтің бастапқы теңгерімдік құны немесе төленуін Қор талап етуі мүмкін ең көп сома.

Қаржылық міндеттемелер

Егер міндеттеме өтелсе, күші жойылса, немесе оның қолданылу мерзімі аяқталса, қаржылық міндеттеме танылуын тоқтатады.

Қаржы активтерінің құнсыздануы

Кредиттік мекемелердегі қаражат, клиенттерге қарыздар және банк депозиттері

Есебі амортизациялық құн бойынша жүргізілетін кредиттік мекемелердегі қаражатқа, қарыздар мен банк депозиттеріне қатысты Қор бастапқыда жекелеген маңызды қаржы активтері үшін объективті белгілердің болуын жеке негізде және жеке маңызды болып табылатын қаржы активтері үшін жеке негізде немесе жиынтықта бағалайды. Егер Қор жеке негізде бағаланған қаржы активі бойынша оның маңызды болып табылағандығына қарамастан объективті құнсыздану белгілері жоқ деп анықтаса, Қор бұл активті кредит тәуекелінің ұқсас сипаттамалары бар қаржы активтері тобына қосады және оларды жиынтық негізде құнсыздану мәніне бағалайды. Оларға қатысты құнсыздану шығындары танылатын жеке негізде құнсыздану мәніне бағаланатын активтер құнсыздану мәніне жиынтық негізде бағаланбауға тиіс.

Құнсыздану шығындарының пайда болуының объективтік куәліктері болған жағдайда шығынның сомасы активтің баланстық құны мен болашақтан ақша ағындарының бағаланған қаражатының келтірілген құны арасындағы айырманы

білдіреді (әлі жұмсалмаған берілген қарыз бойынша болашақта күтілетін шығындарды ескермейтін). Активтің теңгерімдік құны резерв шотын пайдалану есебінен азаяды және шығын сомасы жиынтық кіріс туралы жеке есепте танылады. Пайыздық кірістер актив бойынша бастапқы тиімді пайыздық ставка негізінде азайтылған теңгерімдік құн бойынша есептеледі. Пайыздық кіріс жиынтық кіріс туралы жеке есепте жеке жолда кірістің бөлігі ретінде көрсетіледі. Қарыздар мен тиісті резерв өтеудің нақты перспективалары болмағанда және барлық қамтамасыз ету іске асырылғанда немесе Қорға берілгенде шығысқа шығарылады. Егер келесі жылы құнсыздандудың бағаланған шығындары сомасы құнсыздану шығындары танылғаннан кейін болған оқиғаға байланысты ұлғайса немесе азайса, бұрын танылған құнсыздану шығындарының сомасы резерв шотын түзету арқылы ұлғаяды немесе азаяды. Егер бұрын шығысқа шығарылған сомалар кейін қалпына келтірілсе, онда қалпына келтіру сомасы жиынтық кіріс туралы жеке есепте пайдада немесе шығында көрсетіледі.

Амортизациялық құн бойынша ескерілетін қаржы активтері

Амортизациялық құн бойынша ескерілетін қаржы активтеріне қатысты Қор әуелі жеке маңызды қаржы активтерінің, не жеке маңызды болып табылмайтын қаржы активтері бойынша жиынтық құнсыздануының объективтік куәліктерінің болуына жеке бағалау жүргізеді. Егер Қор оның маңыздылығына қарамастан жеке бағаланатын қаржы активінің құнсыздануының объективтік куәліктері жоқ деп анықтаса, ол бұл активті кредиттік тәуекелінің осыған ұқсас сипаттамалары бар қаржы активтерінің тобына енгізеді, ал содан соң бұл активтерді жиынтық негізде құнсыздану мәніне қарастырады. Олар бойынша құнсыздану шығындары танылатын немесе танылуы жалғасатын құнсыздану мәніне жеке бағаланатын активтер құнсыздану мәніне жиынтық бағалауға е н г і з і л м е й д і .

Құнсыздану шығынын бастан кешудің объективті куәлігі болған жағдайда шығынның сомасы активтің баланстық құн мен болашақтағы ақша ағындарының бағаланған қаражатының келтірілген құны арасындағы айырманы білдіреді (әлі жұмсалмаған кредиттер болашақта күтілетін шығындарды ескермейтін).

Болашақтағы есептік ақша ағындарының құны қаржы активі бойынша бастапқы тиімді пайыздық ставка бойынша дисконтталады. Егер қаржы активі жөніндегі пайыздық ставка ауыспалы болып табылса, құнсызданудан болатын шығынды бағалауға арналған дисконттау ставкасы пайыздың ағымдағы тиімді ставкасын білдіреді.

Активтің теңгерімдік құны резерв шотын пайдалану арқылы төмендетіледі, ал шығын сомасы жиынтық кіріс туралы жеке есепте танылады. Құнсызданудан болатын шығынды бағалау мақсатында болашақтағы ақша ағындарын дисконттау үшін пайдаланылатын пайыздық ставка негізге алына отырып, төмендетілген теңгерімдік құн бойынша пайыздық кірісті есептеу жалғасады. Пайыздық кіріс жиынтық кіріс туралы есепте жеке жолда кірістің бөлігі ретінде көрсетіледі. Егер болашақта олардың Орнын толтырудың шынайы перспективасы болмаса, ал барлық қол жетімді

қамтамасыз ету іске асырылса, не Қорға берілсе қаржы активтері тиісті резервтермен бірге теңгерімнен шығысқа шығарылады. Егер келесі жылдың ішінде құнсызданудың есепті шығынының сомасы құнсыздану танылғаннан кейін болып өткен қандай да бір оқиғаға байланысты ұлғайса, не азайса, бұрын танылған құнсызданудан болған шығынның сомасы резерв шотын түзету арқылы ұлғаяды немесе азаяды. Егер қаржы құралының құнының алдыңғы шығысқа шығарылуы кейіннен қалпына келтірілсе, қалпына келтіру сомасы қаржыландыру жөніндегі кірістердің құрамында танылады.

Акционерге беру үшін ұсталатын ретінде жіктелетін ұзақ мерзімді активтер

Егер активтер мынадай өлшемдерге сәйкес келсе онда олар акционерге беру үшін ұсталатын ұзақ мерзімді активтер ретінде жіктеледі:

Оларды ағымдағы жағдайында жедел беру үшін олар болса;

Жоспарланған беруді жүзеге асыруға қатты ниет бар болса;

Жоспарды аяқтау үшін белсенді әрекеттер қабылданса;

Беруді жүзеге асырудың жоғары мүмкіндігі болса, және беру жітелу сәтінен бастап бір жылдың ішінде аяқталады деп күтілсе.

Акционерге беру үшін ұсталатын ретінде жіктелетін ұзақ мерзімді активтер жеке қаржылық есептілікте жеке бухгалтерлік теңгерімдегі ағымдағы активтер санатында ж е к е ұ с ы н ы л ғ а н .

Акционерге беру үшін ұсталатын ретінде жіктелетін ұзақ мерзімді активтер (және шығу топтары) беруге арналған шығындар шегеріле отырып, активтердің теңгерімдік құнының және әділ құнның ең азы ретінде ескеріледі.

Акционерге беру үшін ұсталатын ретінде жіктелуін тоқтатқан ұзақ мерзімді актив мыналардың ішінен ең аз мән бойынша бағаланады;

егер осы актив (немесе шығарылу тобы) акционерге беру үшін арналған ретінде жіктелмесе танылған кез келген амортизацияға немесе қайта бағалауға түзетіле отырып

, актив (немесе шығарылу тобы) акционерге беру үшін арналған ретінде жіктелгенге дейін оның теңгерімдік құнынан, және

беруден бас тарту туралы кейінгі шешім күніндегі оның орнын толтыратын сомадан б а ғ а л а н а д ы .

Қ о с ы л ғ а н к ұ н с а л ы ғ ы

Салық органдары ҚҚС өтеуді нетто негізінде сату және сатып алу бойынша жүргізуге мүмкіндік береді, өтеуге ҚҚС ішкі нарықта сату бойынша ҚҚС шегергендегі ішкі нарықта сатып алу бойынша ҚҚС білдірелі. Экспортқа сатуға нөлдік ставка б о й ы н ш а с а л ы қ с а л ы н а д ы .

Ақшалай қаражат және олардың баламалары

Ақшалай қаражат және олардың баламалары үш айдан аспайтын өтеудің бастапқы мерзімі бар өзге қысқа мерзімді жоғары өтімді инвестициялар талап етілгенге дейін салымдарда тұратын қаражаттар кассадағы қолма-қолдылықты қамтиды.

Қаржылық міндеттемелер

Бастапқы тану және бағалау

ҚЕХС39 қолданылу саласында тұрған қаржылық міндеттемелер тиісінше пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша қайта бағаланатын қаржылық міндеттемелер және кредиттер мен қарыз берулер ретінде жіктеледі. Қор оларды бастапқы таныған кезде өзінің қаржылық міндеттемелерін жіктейді.

Қаржылық міндеттемелер алдымен мәміле бойынша шығындардың олармен тікелей байланысты қарыздар мен кредиттер болған жағдайда ұлғайтылған әділ құн бойынша танылады. Қордың қаржылық міндеттемелері сауда және басқа кредиторлық берешекті, банктік овердрафтарды, кредиттер мен қарыздарды, сондай-ақ Қаржылық кепілдік ш а р т т а р ы н қ а м т и д ы .

Кейіннен бағалау

Қаржылық міндеттемелерді кейіннен бағалау мынадай үлгіде оларды жіктеуге байланысты:

Үкіметтің қарыздары мен қаражаты

Пайыздық кредиттер мен қарыздар бастапқы танылғаннан кейін тиімді пайыздық ставка әдісін пайдалана отырып амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Осындай қаржылық міндеттемелер бойынша кірістер мен шығыстар оларды тануды тоқтатқан кезде, сондай-ақ тиімді пайыздық ставканы пайдалана отырып амортизацияны есептеу қажеттілігіне қарай жиынтық кіріс туралы жеке есепте танылады. Амортизацияланған құн сатып алу кезінде дисконттар немесе сыйақыларды, сондай-ақ тиімді пайыздық ставканың ажырамас бөлігі болып табылатын комиссиялық немесе шығындарды ескере отырып есептелді. Тиімді ставканы амортизациялау жиынтық кіріс туралы есептегі пайыздық шығыстардың құрамына кіреді.

Шығарылған қаржылық аспаптар немесе олардың компоненттері егер шарттық келісім нәтижесінде Қорда міндеттеме бар болса, не ақшалай қаражатты немесе қаржылық активті жеткізсе, не міндеттемені өзге үлгіде орындаса, тіркелген меншікті үлестік аспаптар санына ақшалай қаражат немесе басқа қаржылық активтердің тіркелген сомасын айырбастау арқылы міндеттемелер ретінде жіктеледі. Мұндай аспаптар Үкіметтің қаражатын және мәмілемен тікелей байланысты шығындарды шегергендегі алынған қаражаттың әділ құны бойынша ең алдымен ескерілген кредит мекемелерінен алынған қарыздарды қамтиды.

Соңынан, алынған қаражат амортизацияланған құн бойынша көрсетіледі, және алынған қаражаттың таза шамасы мен өтеу құны арасындағы тиісті айырмашылық тиімді пайыздық ставка әдісін пайдалана отырып қарыз беру кезеңі ішінде жиынтық кіріс туралы жеке есепте танылады. Егер Қор өзінің меншікті борыштық міндеттемесін сатып алса, онда ол жеке бухгалтерлік теңгерімнен шығарылады, ал міндеттеменің теңгерімдік құны және мәміле бойынша төленген өтелім арасындағы айырмашылық таза пайыздық кірістен енгізіледі.

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар Үкіметтің қарыздары да және қаражаты да қағидаттарына сәйкес есепте көрсетілген Қордың айналымға шығарылған облигацияларында берілген.

Қаржылық кепілдік шарттары

Қор шығарған қаржылық кепілдік шарттары борыштық аспаптың талаптарына сәйкес белгілі бір борышкердің уақтылы төлемді жүзеге асыру қабілетсіздігі салдарынан осы шарттың иесіне келтірілген шығындарды өтеуге төлемді жүзеге асыруды талап ететін шарттың өзін білдіреді. Қаржылық кепілдік шарттары ең алдымен кепілдік шығарылымымен тікелей байланысты мәміле бойынша шығындары ескере отырып әділ құн бойынша міндеттеме ретінде танылады. Соңынан, міндеттеме мынадай шамалардан барынша көп бағаланады: есепті күнге арналған қолданыстағы міндеттемені өтеу үшін қажетті шығындардың ең жақсы бағасы және жинақталған амортизацияны шегергендегі міндеттеменің танылған сомасы.

Инвестицияларды сатып алу кезінде туындайтын опциондар

Егер инвестицияларды сатып алған кезде Қор кәсіпорындағы сатып алынған үлес бойынша коллды опционның үшінші тарапына бөлсе, Қор осындай үлеске меншік құқығымен байланысты пайдалар мен тәуекелдерге қолжетімділікті үшінші тараптың осындай опционына қатысуы бере ме екен.

Сатып алынған үлес бойынша колл опционы бар болған жағдайда үлестік иеленудің пайдалары мен тәуекелдеріне үшінші тарапқа қолжетімділік бермейді, осы опцион Қордың елеулі ықпалы анықталған кезде ескерілмейді.

Қор үшін опцион бойынша міндеттеменің әділ құны сатып алынған инвестициялар құнының бөлігі ретінде танылады. Соңынан, қаржылық міндеттеме 39 «Қаржы аспаптары: Тану және бағалау» БЕХС талаптарына сәйкес бағаланады. Қаржылық міндеттеменің әділдік құнындағы өзгерістер, сондай-ақ кез келген осы опциондарды іске асырумен байланысты кірістер немесе шығыстар жиынтық кіріс туралы жеке есепте ескеріледі.

Кірісті тану

Кірістер Қор операциямен байланысты экономикалық пайдаларды алатын ықтималдық бар болған кезде танылады және кіріс сомасы дұрыс белгіленуі мүмкін.

Пайыздың және ұқсас кірістер мен шығыстар

Амортизациялық құн бойынша барлық қаржылық құралдар және сату үшін қолда бар инвестициялар ретінде топтастырылған пайыздық қаржылық құралдар бойынша пайыздық кірістер немесе шығыстар тиімді пайыздық ставка бойынша көрсетіледі, ол бойынша күтілетін болашақтағы ақшалай төлемдер немесе түсімдерді дисконттау кезінде қаржылық құралды пайдаланудың ұсынылатын мерзімі ұзақтығында немесе өте қысқа уақыт кезеңі ішінде, мұнда бұл қаржылық активтің немесе қаржылық міндеттеменің таза теңгерімдік құнына дәлме-дәл келтіріледі. Есептеу кезінде қаржылық құрал бойынша барлық шартты талаптар (мысалы, мерзімінен бұрын өтеу

К а п и т а л
Ж а р ғ ы л ы қ к а п и т а л

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Үшінші тараптарға жаңа акциялар шығарылымымен тікелей байланысты қызметтерді төлеуге арналған шығындар, кәсіпорындарды біріктіру жағдайларын қоспағанда, осы эмиссия нәтижесінде алынған соманы төмендету ретінде капитал құрамында көрсетіледі. Шығарылған акциялардың номиналды құны үстінен алынған қаражаттың әділ құнының шегінен шығу сомасы үлестірілмеген пайдаға жатады.

Д и в и д е н д т е р

Дивидендтер міндеттемелер ретінде танылады және егер олар есепті күнге дейінгі күнді қоса алғанда жарияланған жағдайда ғана есепті күнге капиталдың сомасынан есептелінеді. Дивидендтер туралы ақпарат егер ол есепті күнге дейін ұсынылса, сондай-ақ есепті күннен кейін, бірақ шығарылымға жеке қаржылық есептілікті бекіткен күнге дейін ұсынылған немесе жарияланған болса, есептілікте ашылады.

Шартты міндеттемелер және шартты активтер

Шартты міндеттемелер жеке қаржылық есептілікте ескерілмейді. Олар егер ресурстардың ағыны мен экономикалық пайдалар мүмкіндігі шамалы ықтимал болып табылмағанда ғана ашылады.

Шартты активтер жеке қаржылық есептілікте ескерілмейді. Олар экономикалық пайдалардың түсімі ықтимал болғанда ашылады.

Ө з а р а е с е п к е а л у

Активтер мен міндеттемелер өзара жоққа шығарады, және нетто сомасы бухгалтерлік теңгерімде ескерілген соманы есептеу құқығы заңды қорғалғанда және нетто-негізде немесе активті бір уақытта сату және міндеттемені өтеуді реттеу ниеті болғанда көрсетіледі.

К е й і н г і о қ и ғ а л а р

Есепті күнге Қордың жағдайы туралы қосымша ақпаратты ұсынатын есепті кезең аяқталғаннан кейін болған оқиғалар (түзету оқиғалары) жеке қаржылық есептілікте көрсетіледі. Түзетуші оқиғалар болып табылмайтын есепті кезең аяқталғаннан кейінгі болған оқиғалар олардың маңыздылығы болған кезде ескертпелерде ашылады.

4. ЕЛЕУЛІ БУХГАЛТЕРЛІК ПІКІРЛЕР, БАҒАЛАУЛАР МЕН ЖОЛ БЕРУЛЕР

Қордың жеке қаржылық есептілігін дайындау оның басшылмғына пікірлерді шығаруды, бағалау мәндері мен пайда, шығыстар, активтер мен міндеттемелер сомасы есептілігінде көрсетілетіндерге әсер ететін жол берулерді айқындауды, сондай-ақ есепті күнге шартты міндеттемелер туралы ақпаратты ашуды талап етеді. Алайда осы жол берулер мен бағалау мәндеріне қатысты белгісіздік болашақта жасалынатын осыған ұқсас жол берулер мен бағалаулар қатынасында активтің немесе міндеттемелердің теңгерімдік құнына қатысты елеулі түзетулерді талап ететін нәтижелерге алып келуі мүмкін.

Мерзімі ұзартылған салық бойынша активтер күмәнді берешектері және мынадай ықтималдық дәрежесінде басқа міндеттемелері бойынша барлық резервтерге сәйкес танылады, бұл салық салынатын уақытша айырмашылықтар мен осындай шығыстардың коммерциялық сипатына, сондай-ақ салықтық жоспарлау стратегиясын табысты қолдануға негізделетін болады. 2010 жылы 31 желтоқсандағы мерзімі ұзартылған салық бойынша танылған активтердің сомасы 2.744 миллион теңгені құрады (2009: 15.089 миллион теңгені) (20-ескерте)

Миллион теңгемен	Қызмет түрі	Ел	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
"БТА Банкі"АҚ	Банктік қызметтер	Қазақстан	891.092	212.095	81,48%	75,10%
"ҚазМұнайГаз"ұлттық компаниясы" АҚ	Мұнай-газ өнеркәсібі	Қазақстан	710.541	544.354	100,00%	100,00%
"Қазақстан темір жолы"ұлттық компаниясы" АҚ	Жүк және жолаушылар темір жол тасымалдары	Қазақстан	653.985	591.832	100,00%	100,00%
"Қазақстанның Даму Банкі"АҚ	Мемлекеттік инвестициялық қызмет	Қазақстан	294.402	283.246	100,00%	100,00%
"Қазатомөнеркәсіп"ұлттық атом компаниясы" АҚ	Уран өндіру	Қазақстан	147.275	147.275	100,00%	100,00%
"Альянс Банкі"АҚ	Банктік қызметтер	Қазақстан	122.801	-	67,00%	96,01%
"Электр желілерін басқару жөніндегі қазақстандық компаниясы" АҚ ("КЕГОК")	Электр энергиясын беру	Қазақстан	111.529	111.529	100,00%	100,00%
"Самұрық-Энерго"АҚ	Жылу және электр энергиясын өндіру және тасымалдау	Қазақстан	91.586	28.984	94,01%	94,01%
"Қазақтелеком"АҚ	Тіркелген байланыс қызметтері	Қазақстан	88.733	88.733	51,00%	51,00%
"Kazyna Capital Management"АҚ	Инвестициялық қорлар құру	Қазақстан	69.444	54.444	100,00%	100,00%
"Даму" кәсіпкерліктік даму қоры"АҚ	Шағын кәсіпкерліктік дамыту	Қазақстан	39.521	39.521	100,00%	100,00%
"Самұрық-Қазына" жылжымайтын мүлік қоры"АҚ	Жылжымайтын мүлік нарығын тұрақтандыру	Қазақстан	27.483	26.052	100,00%	100,00%
"Қазақстанның инвестициялық қоры"АҚ	Индустриялық-инновациялық даму стратегиясын іске асыруға жәрдемдесу	Қазақстан	29.615	25.895	100,00%	100,00%
"Темірбанк"АҚ	Банктік қызметтер	Қазақстан	23.488	-	79,90%	-
"Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі"АҚ	Тұрғын үй құрылыс жинақ жүйесін дамыту	Қазақстан	22.766	14.500	100,00%	100,00%
"Қазпочта"АҚ	Почталық және қаржылық қызметтер	Қазақстан	9.387	9.387	100,00%	100,00%
"ҚазЭкспортГарант" экспорттық-кредиттік						

сактандыру корпорациясы" АҚ(Экспорттық-кредиттерді сактандыру жөніндегі МСК АҚ-дан қайта атауын өзгертті)	Сақтандыру қызметі	Қазақстан	9.064	8.031	100,00%	100,00%
"ЭйрАстана" АҚ	Жолаушылар авиатасымалдары	Қазақстан	7.276	7.276	51,00%	51,00%
"Ипотекалық кредиттерге кепілдік берудің казакстандық қоры" АҚ	Ипотекалық кредиттерге кепілдік беру	Қазақстан	5.675	5.675	100,00%	100,00%
"Біріккен химия компаниясы" ЖШС	ҚР химия саласын дамыту	Қазақстан	3.561	2.000	100,00%	100,00%
"Қазақстан Инжинринг" ұлттық компаниясы" АҚ	Өнеркәсіп	Қазақстан	3.462	3.462	61,00%	100,00%
"Тау-кен Самұрық" ҰТК" АҚ	ҚР тау-кен саласын дамыту	Қазақстан	3.437	1.937	100,00%	100,00%
"Ақтөбе халықаралық әуежайы" АҚ	Әуежай қызметтері	Қазақстан	3.021	3.021	100,00%	100,00%
"Самұрық-Қазына Келісімшарт" ЖШС	Жобаларды басқару	Қазақстан	2.193	2.193	100,00%	100,00%
"Атырау халықаралық әуежайы" АҚ	Әуежай қызметтері	Қазақстан	1.196	1.196	100,00%	100,00%
"Қамқор" жөндеу корпорациясы" ЖШС	Жылжымалы темір жол құрамын және жолдарды жөндеу	Қазақстан	932	932	100,00%	100,00%
"СҚ-Фармация" ЖШС		Қазақстан	700	700	100,00%	100,00%
"Самұрық-Қазына Инвест" ЖШС	Инвестициялық жобалар бойынша кәсіптік қызметтер	Қазақстан	394	394	100,00%	100,00%
"Павлодар әуежайы" АҚ	Әуежай қызметтері	Қазақстан	239	80	100,00%	100,00%
"Ш.Ш.Шөкин атындағы Энергетика ҚазҒЗИ" АҚ	Ғылыми қызмет	Қазақстан	219	219	100,00%	100,00%
"КОРЭМ" АҚ	Электр қуаты нарығыны операторы	Қазақстан	161	161	100,00%	100,00%
"Қарағандыгипрошахт" ЖШС	Жобалау	Қазақстан	6	-	90,00%	-
KGF IM	Қаржылық операциялар	Каймановаралдары	-	-	100,00%	100,00%
KGF Management	Қаржылық операциялар	Каймановаралдары	-	-	100,00%	100,00%
KGF SLP	Қаржылық операциялар	Каймановаралдары	-	-	100,00%	100,00%
"Қазинвест" инвестицияларға жәрдемдесудің казакстандық орталығы" ЖШС	Инвестицлық қызмет	Қазақстан	-	-	100,00%	100,00%
Минус:құнсыздануға резерв			(791.988)	(90.495)		
			2.583.196	2.124.629		

"Альянс Банкі" АҚ акцияларын сатып алу

Қайта құрылымдау жоспары шеңберінде, 2010 жылдың наурызында Қор Банк қосымша шығарған жай және артықшылықта акцияларды сатып алды. Қайта құрылымдау талаптарына сәйкес Қор банктің кредиторларына 33% банктің жай және артықшылықты акцияларың берді, осыдан кейін Қордың үлесі жай және артықшылықты акциялардың 67% құрады.

Сатып алуды 24.000 миллион теңге ақша қаражатымен Қорға төлеу және 2009 жылы Қор сатып алған «Альянс Банкі» АҚ облигацияларын айырбастау арқылы жүзеге асырды, айырбастау күніндегі олардың әділ құны 98.301 миллион теңгені (номиналды және амортизацияланған құны - 105.000 миллион теңге және тиісінше 86.458 миллион теңге) құрады. «Альянс Банкі» АҚ облигацияларды айырбастаудан түсетін кіріс 12.343 миллион теңгені құрайды және пайдалармен және шығындармен танылды.,

«БТА Банкі» АҚ акцияларын сатып алу

Қайта құрылымдау жоспары шеңберінде, 2010 жылдың 19 тамызында Қор банк шығарған акцияларды сатып алды. Қайта құрылымдаудың талаптарына сәйкес Қор банктің кредиторларына банктің барлық жай акцияларының 18,5% берді, осыдан кейін Қордың үлесі 81,48% құрайды, ал 0,02% миноритарлық акционерлердің иелігінде қ а л а д ы .

Сатып алу 2009 жылы Қор сатып алған «БТА Банкі» АҚ-ның облигацияларын Қордық айырбастауы арқылы жүзеге асырылды. 2010 жылдың 11 тамызында «БТА Банкі» АҚ 2009 жылы Қор сатып алған облигациялардың шығарылым проспектісіне өзгерістер енгізді. Өзгерістерге сәйкес, облигациялардың айналым мерзімі 4,5 жылды құрады. Айырбастау күнінде осы облигациялардың әділ құны 6671.472 миллион т е ң г е н і құрады .

Прспектідегі өзгерістер облигацияларды орналастырудың бастапқы талаптарында елеулі өзгерістерге және тиісінше «БТА Банкі» АҚ облигацияларын тануды тоқтатуға және БЕХС 39 сәйкес жаңа облигацияларды тануға әкелді, Қор өзгерістер енгізу күнінде әділ құн және облигациялардың теңгерімдік құны арасындағы айырмашылық ретінде осы облигациялар бойынша дисконтты таза амортизациялауды 104.429 миллион теңге мөлшеріндегі пайыздық кірістер ретінде танылды.

«Темірбанкін» АҚ акцияларын сатып алу

2010 жылғы наурызда мақұлданған «БТА Банкі» АҚ-ны қайта құрылымдау жоспары шеңберінде 2010 жылдың 11 мамырында Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 30 сәуірдегі № 372 қаулысы негізінде Қор БТА Банкінің еншілес ұйымы «Темірбанк» АҚ-ның («Темірбанк») жалпы сомасы 108 миллион теңгеге бір данасы үшін 1,42 теңге бағасы бойынша бұған дейін орналастырылмаған акцияларының 75.933.000 данасын сатып алды, осының нәтижесінде Қордың Темірбанктегі үлесі 79,9% - д ы құрады .

Қайта құрылымдау жоспары шеңберінде 2010 жылғы шілдеде Қор қосымша шығарылған 15.905.000.000 дана жай акцияларды сатып алу жолымен банктің жарғылық капиталына 23.350 миллион теңге қосымша енгізді.

Еншілес ұйымдардың инвестицияларындағы басқа да өзгерістер

2010 жылы Қор Республикалық бюджеттен алған қаражат есебінен еншілес ұйымдардың жарғылық капиталына мынадай жарналарды жүзеге асырды:

- «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ-ның жарғылық капиталына 162.484 миллион теңге, олардың ішінде «Бейнеу-Бозой» газ құбырын салуды қаржыландыру мақсатында 49.500 миллион теңге мөлшерінде;

- «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ-ның және «Қазақстанның инвестициялық қоры» АҚ-ның жарғылық капиталына концессионер-компанияны капиталдандыру жолынан «Шар станиясы - Өскемен» жаңа темір жол желісін салу және пайдалану» концессиялық жобасын қаржыландыру мақсатында 3.880 миллион теңге және тиісінше 3.720 миллион теңге мөлшерінде;

- «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның жарғылық капиталына 19.542 миллион теңге және «Өзен-Түркіменстанның мемлекеттік шекарасы» және тиісінше «Қорғас-Жетіген» темір жолы желілерін салу бойынша жобаларды қаржыландыру мақсатында 29.036 миллион теңге мөлшерінде;

- Алматы энергетикалық кешенінің объектілерін салу бойынша жобаларды қаржыландыру мақсатында «Самұрық-Энерго» АҚ-ның жарғылық капиталына 42.460 миллион теңге мөлшерінде;

- Мемлекеттік тұрғын үй бағдарламасын іске асыру үшін «Қазақстанның Тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-ның жарғылық капиталына 3.700 миллион теңге мөлшерінде ;

- жобаларды қаржыландыру үшін "Kazyna Capital Management" АҚ-ның жарғылық капиталына 15.000 миллион теңге мөлшерінде.

2010 жылы Қор «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясына АҚ-ның жарғылық капиталына Акционерден бұдан бұрын алынған «Павлодар мұнай-химия зауыты» АҚ-ның 42% акциясын берді (13-ескертпе) олардың әділ құны 3.703 миллион теңгеге теңестірілді .

2010 жылы Қор еншілес ұйымдарға нарықтағыдан төмен пайыздық ставкалары бар қарыздар берді (7-ескертпе), олар бойынша 48.631 миллион теңге мөлшеріндегі дисконт еншілес ұйымдардағы инвестицияларды ұлғайту ретінде танылды.

2010 жылы Қор «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ және «БТА Банкі» АҚ кредиторларының пайдасына Қаржылық кепілдіктер берді, Қаржылық кепілдіктердің әділ құны 15.880 миллион теңгені құрады және осы еншілес ұйымдардағы инвестицияларды ұлғайту ретінде танылды.

Қ ұ н с ы з д а н у

2010 жылы Қор «БТА Банкі» АҚ және «Альянс Банкі» АҚ-дағы инвестициялардың

құнсыздануынан түскен 611 миллиард теңге (2009: 84 миллиард теңге) және тиісінше 90 миллиард теңге мөлшерінде шығынды таныды. «БТА Банкі» АҚ және «Альянс Банкі» АҚ-дағы инвестициялардың өтелетін құны сату бойынша шығыстарды шегергенде әділ құнның негізінде айқындалған, «БТА Банкі» АҚ сатуының бағалау құны «БТА Банкі» АҚ акцияларының ағымдағы нарықтық баға кесулері негізінде анықталған. «Альянс Банкі» АҚ акциялары бойынша активті нарықтың жоқтығына байланысты «Альянс Банкі» АҚ сатуының бағалау құны Банктің Бизнес жоспары негізінде есептелген банктің таза активтерінің күтілетін сомасы негізінде анықталған.

6. ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАР МЕН БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАР

31 желтоқсанда қауымдасқан компаниялар мен бірлескен кәсіпорындағы инвестициялар мынадай түрде берілді:

Миллион теңгемен	2010	2009
Бірлескен кәсіпорын:		
"Екібастұз ГРЭС-1" ЖШС	101.502	-
Қауымдасқан компаниялар:		
"Астана Финанс" АҚ	6.516	6.516
"Майқайыңалтын" АҚ	281	281
"Қазақстанның халық банкі" АҚ	-	84.070
"Қазкоммерцбанк" АҚ	-	48.346
Минус: Құнсыздану	(6.516)	(6.516)
	101.783	132.697

Қауымдасқан компаниялар мен бірлескен кәсіпорынның қызметі, олардың орналасқан елі және 31 желтоқсандағы осы ұйымдардағы Қордың үлесі мынадай үлгіде берілген;

			Жарғылық капиталдағы %-бен	
Компания	Қызмет түрі	Ел	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
Бірлескен кәсіпорын:				
"Екібастұз ГРЭС-1" ЖШС	Жылу және электр энергиясын өндіру және тасымалдау	Қазақстан	50,00%	-
Қауымдасқан компаниялар:				
"Астана Финанс" АҚ	Қаржылық ұйым	Қазақстан	5,52%	5,52%
"Майқайыңалтын" АҚ	Алтын өндіру	Қазақстан	25,00%	25,00%
"Қазақстанның Халық банкі" АҚ	Банктік қызметтер	Қазақстан	-	26,81%
"Қазкоммерцбанк" АҚ	Банктік қызметтер	Қазақстан	-	18,30%

2009 жылы 9 желтоқсанда Қор «Ekibastuz Holdings B.V» және «Kazkhmys PLC»-мен «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС-дағы қатысу үлесінің 50% сатып алу туралы шарт жасасты.

2009 жылы 11 желтоқсанда Қор осы акциялар үшін 680.854 мың АҚШ доллары сомасында (төлем күнінде бағам бойынша 101.502 миллион теңгеге барабар) аванс т ө л е д і .

2010 жылдың 12 шілдесінде Қор «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС-дағы қатысу үлесінің 50% сатып алу бойынша мәміле жасады.

«Қазкоммерцбанк» АҚ-ға («Қазкоммерцбанк») және «Қазақстанның Халық банкі» АҚ-ға («Халық банкі») елеулі ықпалын жоғалту

2009 жылы акцияларды сатып алу кезінде Қор және Қазкоммерцбанк пен Халық банкінің негізгі акционерлері арасында жасалған опциялық келісімдерге сәйкес негізгі акционерлер банктердің акцияларын Қордың сатып алу күнімен бірінші жылдығында басталатын және бесінші жылдығында аяқталатын кезең ішінде кез келген уақытта орындалуы мүмкін Қор сатып алған осы банктердің акцияларын (колл опциондары) сатып алуға опциондар алды. Осы опциондар бойынша орындау мерзімі 2010 жылдың бірінші жартыжылдығында басталады, бұл банктерге Қордың елеулі ықпал етуін жоғалтуға алып келді. БЕХС 28 талаптарына сәйкес Қор осы қауымдасқан компанияларға елеулі ықпалын жоғалтты және сату үшін қолда бар қаржылық активтердің санатына инвестицияларды қайта жіктеді (9-ескертпе). Елеулі ықпалды жоғалтудан түскен кіріс 86.850 миллион теңгені құрады және осы инвестициялардың теңгерімдік құны мен әділ құны арасындағы айырмашылық ретінде пайдаларда және шығындарда т а н ы л д ы .

2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы банктердегі иелену үлесі өзгерген ж о қ .

2010 жылғы 31 желтоқсанда опциондар бойынша міндеттемелердің әділ құны 69,435 миллион теңгені құрады. 2010 жыл бойы опциондардың әділ құнын өзгерту пайдалармен және шығындармен танылды.

7. БЕРІЛГЕН ҚАРЫЗДАР

31 желтоқсандағы берілген қарыздар мынаны қамтиды:

Миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
Жақтас және байланысты компаниялар берген қарыздар	207.411	16.244
Еншілес ұйымдар берген қарыздар	105.589	79.527
Еншілес ұйымдар шығарған облигациялар (5,14- ескертпелер)	781	693.608
Есептелген сыйақы	9.314	34.909
Минус:құнсыздануға резерв	(10.374)	-
Берілген қарыздардың жалпы сомасы	312.721	824.288
Минус:ағымдағы бөлігі	(44.682)	(107.384)
Ұзақ мерзімдігі бөлігі	268.039	716.904
Құнсыздану белгілері анықталмаған қарыздар:		
-Мерзімі өтпеген және құнсызданбаған	311.051	805.199
Мерзімі өткен, бірақ құнсызданбаған:		

-кемінде 30 күнге мерзімі өткен	1.670	106
- 30-дан 90 күнге дейін мерзімі өткен	-	-
- 90-нан 180 күнге дейін мерзімі өткен	-	18.056
- 180-нен 360 күнге дейін мерзімі өткен	-	927
- 360 күннен астам мерзімі өткен	-	-
Мерзімі өткен қарыздардың жиынтығы	1.670	19.089
Берілген қарыздардың жиынтығы	312.721	824.288

Еншілес ұйымдарға берген қарыздар

«Самұрық-Энерго» АҚ

2010 жылдың ақпанында «Самұрық-Энерго» АҚ Қытайдың Мемлекеттік Даму Банкінің кредиттік желісі шеңберінде алынған жалпы сомасы 44.465 миллион теңге қарызды жапты және Қор жылдық 1,2%-ға тең сыйақы ставкасымен 47.622 миллион теңге сомаға 2029 жылы өтеу мерзімімен жаңа транш берді. Осы қарызды қаржыландыру Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкіне («ҚРҰБ») Қордың облигацияларын шығару жолымен жүзеге асырылды.

Осы қарыз бастапқы танылған кезде 7.66% мөлшерінде сыйақының тиісті нарықтық ставкасын пайдалана отырып, 27.480 миллион теңгені құрайтын әділ құн бойынша бағаланды. Қарыздық номиналды құны және оның 20.142 миллион теңге мөлшеріндегі әділ құны арасындағы айырмашылық «Самұрық-Энерго» АҚ-дағы инвестицияларды ұлғайту ретінде танылды (5-ескертпе).

«Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ

Тұрақтандыру жоспары бойынша шаралар шеңберінде 2010 жылы Қор құрылысы аяқтау және дайын тұрғын үйді сатып алу үшін 30.725 миллион теңге мөлшерінде, 2024 жылғы 18 тамызға дейінгі өтеу мерзімімен, нарықтағыдан төмен сыйақы ставкасымен «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ қосымша траншын берді.

Осы қарыз бастапқы танылған кезде 5.60% мөлшерінде сыйақының тиісті нарықтық ставкасын пайдалана отырып, 19.297 миллион теңгені құрайтын әділ құн бойынша бағаланды. Қарыздың номиналды құны және оның 11.428 миллион теңге мөлшеріндегі әділ құны арасындағы айырмашылық «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ-дағы инвестицияларды ұлғайту ретінде танылды (5-ескертпе).

2010 жылғы 13 желтоқсандағы қарыздардың талаптарындағы өзгерістерге сәйкес Қордың әр жылдың желтоқсанында «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ-дан қарыз сомасын немесе оның бөлігін мерзімінен бұрын өтеуді талап етуге құқығы бар, ал қарыз алушы Қордық талабы болған жағдайда өтеуді жүргізуге міндеттенеді. Қарыздардың талаптарындағы өзгерістерге байланысты Қор қарыздарды қысқа мерзімдерге қайта жіктеді және тиісінше осы өзгерісті 10.788 миллион теңге мөлшерінде капиталды алу ретінде көрсетті.

«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ

2010 жылғы 21 қазанда Қор «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ-мен «Өзен-Түркіменстанның мемлекеттік шекарасы» және «Қорғас-Жетіген» темір жолдарын салуды қаржыландыруға қарыз шартын жасасты, осыған сәйкес Қор 2024 жылғы 25 қаңтарға дейінгі өтеу мерзімімен және нарықтағы төмен сыйақы ставкасымен 30.000 миллион теңге мөлшерінде қарыз берді.

Осы қарыз бастапқы танылған кезде сыйақының тиісті нарықтық ставкасын пайдалана отырып 20.306 миллион теңге құрайтын әділ құн бойынша бағаланды. Қарыздың номиналды құны және оның 9.694 миллион теңге мөлшеріндегі әділ құны арасындағы айырмашылық «Қазақстан темір" жолы» ұлттық компаниясы» АҰ-дағы инвестицияларды ұлғайту ретінде танылды (5-ескертпе)

«Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ

2010 жылы Қор «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-ға азаматтардың белгілі бір санаттарына тұрғын үй кредиттерін беру үшін 2019 жылғы 1 тамызға дейінгі өтеу мерзімімен жалпы сомасы 14.400 миллион теңгеге қарыз берді.

Бастапқы танылған кезде осы қарыздар сыйақының тиісті нарықтық ставкасын пайдалана отырып, 9.835 миллион теңгені құрайтын әділ құн бойынша бағаланды. Қарыздың номиналды құны және оның 4,565 миллион теңге мөлшеріндегі әділ құн арасындағы айырмашылық «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-дағы инвестицияларды ұлғайту ретінде танылды (5-ескертпе).

«Қазақстанның Даму Банкі» АҚ

2010 жылы Қор «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-ға экономиканың басымды салаларындағы инвестициялық жобаларға кредит беру ставкасын төмендету үшін 2029 жылдың 1 қарашасына дейінгі өтеу мерзімімен және нарықтағыдан төмен сыйақы ставкасымен жалпы сомасы 5.000 миллион теңге қарыз берді.

Осы қарыз бастапқы танылған кезде сыйақының тиісті нарықтық ставкасын пайдалана отырып, 2.198 миллион теңге құрайтын әділ құн бойынша бағаланды. Қарыздың номиналды құны және оның 2.602 миллион теңге мөлшеріндегі әділ құны арасындағы айырмашылық «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-дағы инвестицияларды ұлғайту ретінде танылды(5-ескертпе).

Өзге компаниялар берген қарыздар

Kazakhmys Finance PLC

2010 жылы *Kazakhmys Finance PLC*-қа Қор 12 жылдан 15 жыл өтеу мерзімдерімен 700 миллион доллар мөлшерінде қарыз берді. Қарыздар бойынша жылдық пайыздық ставка LIBOR 6-айлық сомасына және 4,80% мөлшеріндеті маржға тең базалық ставкаға тең- Осы қарыздар Нұрқазған, Абыз, Бозымшақ және Бозшакөл алтын-мыс кен орындарың өндіру жөніндегі жобаларға берілді. Осы қарыздарды қаржыландыру Қытайдың Мемлекеттік Даму Банкінің кредиттік желісі шеңберінде алынған қаражаттан жүзеге асырылды.

Eurasian Natural Resources Corporation PLC

2010 жылғы қарашада Қор *Eurasian Natural Resources Corporation PLC*-пен («ENRC») кредиттік келісім жасасты, осыған сәйкес Қор 10 жыл өтеу мерзімімен 500 миллион АҚШ доллары мөлшерінде қарыз берді (2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 73.750.000 миллион теңге). Қарыз бойынша жылдық пайыздық ставка 7,5%-ды құрайды. Бұл қарыздар Қазақстанда инвестициялық жобаларды іске асыру үшін берілді. Осы қарыздарды қаржыландыру екінші облигациялық бағдарлама шеңберінде алынған қаражаттан жүзеге асырылды (14-ескертпе).

Өзге компаниялар берген қарыздар да құрылыс компанияларының қарыздарын қамтыды.

2010 жылғы 31 желтоқсанда берілген қарыздардың құнсыздануына арналған резерв құрылыс компанияларына берілген қарыздардың құнсыздануымен берілді.

8. КРЕДИТ БЕРУ МЕКЕМЕЛЕРІНДЕГІ ҚАРАЖАТ

31 желтоқсандағы кредит беру мекемелеріндегі қаражат мынаны қамтыды:

Миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
10 ірі жергілікті банктер	238.647	362.965
Өзге жергілікті кредит беру мекемелері	175.679	219.921
Есептелген сыйақы	8.720	12.903
Кредит беру мекемелеріндегі қаражаттың жалпы сомасы	423.046	595.789
Минус: ағымдағы бөлігі	(84.129)	(96.279)
Ұзақ мерзімді бөлігі	338.917	499.510
Миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
BB+ жоғары рейтингілер	6.853	4.473
Рейтинг және В-дан BB-ға дейін	46.585	93.337
В-рейтингі	196.797	156.073
В-дан төмен рейтингілер	-	106.379
Рейтинг жоқ	178.811	235.527
	423.046	595.789

31 желтоқсандағы мерзімдер бөлінісіндегі кредит беру мекемелеріндегі қаражатты талдау мынадай үлгіде берілген:

Миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
Құнсыздану белгілері анықталмаған қарыздар:		
- Мерзімі өтпеген және құнсызданбаған	311.051	805.199
Мерзімі өткен, бірақ құнсызданбаған:		
- кемінде 30 күнге мерзімі өткен	1.670	106
- 30-дан 90 күнге дейін мерзімі өткен	-	-
- 90-нан 180 күнге дейін мерзімі өткен	-	18.056
- 180-нен 360 күнге дейін мерзімі өткен	-	927
- 360 күннен астам мерзімі өткен	-	-

2010 жылы 31 желтоқсанда кредит беру мекемелеріндегі қаражат негізінен мынадай қаржылық ұйымдарға қарыздар берді:

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ-та («Даму» қоры») шағын және орта бизнес субъектілерін қаржыландыру мақсаттары үшін 162.856 миллион теңге (2009: 218.909 миллион теңге) сомасында, олардың ішінде 77.559 миллион теңге (2009: 123277 миллион теңге) Тұрақтандыру жоспары шеңберінде орналастырылған қаражат (*1-ескертпе*), Осы қарыздар бойынша пайыздар жылдық 5,5%-дан 7%-ға дейінгі мөлшерде есептелді;

Екінші деңгейдегі банктерге ипотекалық қарыздарды қайта қаржыландыруға, агроөнеркәсіп кешенін дамыту және Астана және Алматы қалаларында тұрғын үй объектілерін салуға 123,171 миллион теңге (2009: 122.818 миллион теңге), 42.188 миллион теңге (2009: 19.255 миллион теңге) және тиісінше 46.538 миллион теңге (2009: 115.591 миллион теңге) мөлшерінде, Ипотекалық қарыздарды қайта қаржыландыруға және Астана және Алматы қалаларында тұрғын үй объектілерін салуға екінші деңгейдегі банктерге берілген 163.027 миллион теңге мөлшеріндегі (2009: 140,534 миллион теңге) қаражаттық бөлігі Тұрақтандыру жоспары шеңберінде орналастырылған қаражат болып табылады. Осы қарыздар бойынша сыйақы жылдық 5,20%-дан бастап 9,55%-ға дейінгі мөлшерде есептелді.

2010 жылдың екінші жартыжылдығында Қор «Қазкоммерцбанк» АҚ-да Астана және Алматы қалаларындағы тұрғын үй объектілерінің құрылысын аяқтау мақсатында құрылыс компанияларын қаржыландыру үшін 38.132 миллион теңге мөлшерінде депозитерді орналастырды. Осы қарыздар бойынша сыйақы ставкасы жылдық 1% және 7% мөлшерінде есептелді. Нарықтағыдан төмен ставка бойынша депозит сыйақының тиісті нарықтық ставкасын пайдалана отырып, 10.725 миллион теңгені құрайтын әділ құн бойынша бағаланды. Қарыздың номиналды құны және оның 3,975 миллион теңге мөлшеріндегі әділ құны арасындағы айырмашылық пайда және шығындар туралы есептегі нарықтағыдан төмен ставкалар бойынша активтерді бастапқы танудан шығын ретінде танылды.

2010 жылғы наурызда «Альянс Банкі» АҚ Тұрақтандыру жоспары шеңберінде Алматы қаласында тұрғын үй объектілерінің құрылысын салуды аяқтау мақсатында құрылыс компанияларын қаржыландыру үшін 2009 жылы 16.500 миллион теңге мөлшерінде Қормен орналастырылған қаражатты мерзімінен бұрын қайтаруды жүзеге асырды.

2010 жылы «Қазақстанның Халық банкі» АҚ және «Қазкоммерцбанк» АҚ нақты секторды жобаларына кредит беру үшін 2009 жылдың қаңтарында 60.000 миллион теңге және тиісінше 46.500 миллион теңге мөлшерінде Қормен орналастырылған қаражатты мерзімінен бұрын қайтаруды жүзеге асырды.

9. ӨЗГЕ ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР

31 желтоқсандағы өзге қаржылық активтер мынаны қамтыды:

Миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
Сату үшін қолда бар қаржылық активтер:		
<i>Kazakhmys Finance PLC</i> бағалы қағаздары	216.937	-
"Халық Банкі" АҚ үлестік бағалы қағаздары (6-ескертпе)	132.194	-
"Қазкоммерцбанк" АҚ үлестік бағалы қағаздары (6-ескертпе)	73.159	-
Борыштық бағалы қағаздар	831	5.510
Өтеу үшін ұсталатын қаржылық активтер:		
Борыштық бағалы қағаздар	2.000	3.995
Минус: ағымдағы бөлігі	(84.129)	(96.279)
Ұзақ мерзімді бөлігі	338.917	499.510

2010 жылғы 5 қазанда Қор *Kazakhmys PLC*-тың 11% жай акцияларын сатып алды. Сатып алу құны 193.028 миллион теңгені құрады, *Kazakhmys PLC* мыстың ірі өндірушісі, сондай-ақ Қазақстанда көмір шахталары мен электр станцияларының иесі болып табылады.

6-ескертпеде жазылғандай, 2010 жылы Қор «Халық банкі» АҚ-ға және «Қазкоммерцбанк» АҚ-ға елеулі ықпал етуін жоғалтты және тиісінше сату үшін қолда бар қаржылық активтердің санатына осы инвестицияларды қайта жіктеді. Елеулі ықпал етуді жоғалту күнінде «Халық Банкі» АҚ және «Қазкоммерцбанк» АҚ үлестік бағалы қағаздарындағы инвестициялардың әділ құны 219.266 миллион теңгені құрады.

Kazakhmys PLC-тың, «Халық Банкі» АҚ-ның және «Қазкоммерцбанк» АҚ-ның 2010 жылғы 31 желтоқсанға арналған үлестік бағалы қағаздарының әділ құны активті нарықта жарияланған баға кесулері негізінде айқындалған.

10. БАНКТІК ДЕПОЗИТТЕР

31 желтоқсанда банктік депозиттер мынаны қамтыды:

Миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
10 ірі жергілікті банктер	439.947	74.000
Өзге жергілікті кредит беру мекемелері	6.000	-
Есептелген сыйақы	4.820	2.168
Кредит беру мекемелеріндегі қаражаттың жалпы сомасы	450.767	76.168
Минус: ағымдағы бөлігі	(47.887)	(76.168)
Ұзақ мерзімді бөлігі	402.880	-
Миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
BB+ жоғары рейтингілер	6.151	16.723
Рейтинг және B-дан BB-ға дейін	44.427	32.016
B-рейтингі	400.189	18.072
Рейтинг жоқ	-	9.257
	450.767	76.168

«БТА Банкі» АҚ-да нысаналы депозитті орналастыру

2010 жылғы 13 мамырда Қор «БТА Банкі» АҚ-ға сыйақыны жыл сайын капиталдандыра отырып, жылдық 11% пайыздық ставкамен 2024 жылғы 30 желтоқсанға дейінгі мерзіммен 173.000 миллион теңге сомаға депозит орналастырды. Депозит «БТА Банкі» АҚ иелігінде тұрған номиналды құны 645.000 миллион теңге Қордың облигацияларын кейіннен өтеу үшін ақша қаражатын шоғырландыру мақсатында орналастырылған (14-ескертпе).

«Альянс Банкі» АҚ-да нысаналы депозит орналастыру

2010 жылғы 18 маусымда Қор «Альянс Банкі» АҚ-ға сыйақыны жыл сайын капиталдандыра отырып, жылдық 10,5% пайыздық ставкамен 2024 жылға 30 желтоқсанға дейінгі мерзіммен 29.000 миллион теңге сомаға депозит орналастырды. Депозит «Альянс Банкі» АҚ иелігінде тұрған номиналды құны 105.000 миллион теңге Қордың облигацияларын кейіннен өтеу үшін ақша қаражатын шоғырландыру мақсатында орналастырылған(14-ескертпе).

«БТА Банкі» АҚ-да және «Темірбанкі» АҚ-да нысаналы депозиттер орналастыру

2010 жылдың желтоқсанында Қор «БТА Банкі» АҚ-ға және «Темірбанк» АҚ-ға 2020 жылға дейінгі мерзімдермен 29.300 миллион теңге және тиісінше 57,700 миллион теңге мөлшерінде депозиттер орналастырды. Депозиттер бойынша пайыздық ставка 9% және тиісінше жылдық 8%-ды құрады. Депозиттер осы депозиттер бойынша сыйақыдан түскен кіріс есебінен «БТА Банкі» АҚ иеленуінде тұрған Қордың облигациялары бойынша сыйақыны өтеу мақсатында (14-ескертпе) орналастырылды.

Уақытша бос ақша қаражатын орналастыру

Уақытша бос ақша қаражатын басқару жөніндегі саясат шеңберінде Қор ірі қазақстандық екінші деңгейдегі банктерде депозиттерді орналастырады.

2010 жылғы 31 желтоқсанда ұзақ мерзімді банктік депозиттер бойынша сыйақының орташа өлшенген ставкасы 9,39% (2009: Қор ұзақ мерзімді банктік депозиттер орналастырған жоқ), қысқа мерзімді банктік депозиттер бойынша сыйақының орташа өлшенген ставкасы 8,38% (2009: 10,23%) құрады.

11. ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

31 желтоқсанда ағымдағы өзге активтер мынаны қамтыды:

Миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
Акционерге дивидендер бойынша алдын ала төлем	7.056	8.645
Алынатын дивидендер	4.704	-
Өзге дебиторлық берешек	2.153	-
Пайдаланумен шектелген ақша қаражаты	-	24.000
Өзгелер	6.558	1.992
Минус:құнсыздануға резерв	(1.266)	-
	19.205	34.637

12. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

31 желтоқсандағы ақша қаражаты және олардың баламалары мыналарды қамтыды

Миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
Теңгемен берілген банктердегі ағымдағы шоттар	393.980	420.396
Еуромен берілген банктердегі ағымдағы шоттар	1.596	-
АҚШ долларында берілген банктердегі ағымдағы шоттар	3	43.870
Теңгемен берілген банктердегі ағымдағы шоттар	6.007	73.701
	401.586	537.867

2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қазақстандық банктерде орналастырылған ағымдағы шоттардың көпшілігі бойынша орташа өлшенген пайыздық ставка 0,20% (2009: 1,14%) құрайды.

Мерзімді депозиттер қолма-қол ақша қаражатымен Қордың қажеттілігіне байланысты бір күннен бастан үш айға дейінгі әртүрлі мерзімдерге орналастырылған 2010 жылғы 31 желтоқсанда банктердегі мерзімді депозиттер бойынша орташа өлшенген пайыздық ставка 1,50% (2009: 0,25%) құрады.

Банктердің шоттарында Қордың ақша қаражатының жалпы сомасында Үкіметтің нысаналы бағдарламалары бойынша Республикалық бюджеттен және Ұлттық қордан алынған қаражат бар. 2010 жылға 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы ақша қаражаты Ұлттық банктің шоттарында шоғырландырылады және 373 миллиард теңгені құрайды, оның ішінде:

- Тұрақтандыру жоспарын іске асыру шеңберінде алынған Ұлттық қордың қаражаты 264 миллиард теңге (2009: 190 миллиард теңге);

- Қор іске асыратын жобаларды қаржыландыру мақсатында Республикалық бюджеттен алынған қаражат 11,8 миллиард теңге (2009: 38,2 миллиард теңге);

- 22,7 миллиард теңге - «Қазақстандық тұрғын үй құрылыс банкі» АҚ және «Досжан темір жол» АҚ-ға кейіннен кредит беру үшін Үкімет берген қарыз (2009: 27,3 миллиард теңге - «Қазақстанның Даму Банк» АҚ-ға, «КРІ» АҚ-ға және «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-ға кейіннен кредит беруі үшін Үкімет берген қарыз)

- Инвестициялық жобаларды қаржыландыру үшін 2006-2008 жылдарда Қазынаға бөлінген қаражат 74 миллиард теңге (2009: 49,1 миллиард теңге).

13. КАПИТАЛ

Жарғылық капитал

2010 мен 2009 жылдар бойы Қор төлемі мынадай түрде жүзеге асырылған эмиссиясын жүргізеді:

Акциялар төлемі	Шығаруға рұқсат берілген және шығарылған акциялар саны	Акциялардың номиналды құны, теңгемен	Жарғылық капитал, миллион теңгемен
2008 жылғы 31 желтоқсанға	3.427.432.843		3.458.923
Ақша қаражатымен жарналар	15.274.340	10.000,1.000	67.346

Акциялардың мемлекеттік пакеттерімен жарналар	22.203.019	10.000,1.000	222.030
2009 жылғы 31 желтоқсанға	3.464.910.202		3.748.299
Ақша қаражатымен жарналар	14.144.838	10.000,5 000,1.000	141.448
Мүлікпен жарналар	21.627	100.000	2.162
2010 жылғы 31 желтоқсанға	3.479.076.667		3.891.909

2010 жылғы 31 желтоқсанда 3.479.076.667 акция толығымен төленді (2009: 3.464.910.202 акция).

2009 жыл

Акциялардың мемлекеттік пакеттерімен жарналар

«Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 17 қазандағы № 962 қаулысына с ә й к е с 2 0 0 9 ж ы л ы

19 қаңтарда Қорға «Қазатомэнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы» АҚ акцияларының мемлекеттік пакеті берілді.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 15 қаңтардағы № 10 қаулысына сәйкес 2009 жылы 15 сәуірде Қорға «Тау-кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ акцияларының мемлекеттік пакеті берілді. «Тау-кен Самұрықн ұлттық» тау-кен компаниясы 2 0 0 9 ж ы л ы құрылды.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 27 шілдедегі № 1148 қаулысына сәйкес, 2009 жылғы 20 тамызда Қорға «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ, «А.Б. Бектұров атындағы химия ғылымдары институтын» АҚ және «Ортаникалық катализ және электр химиясы институты» АҚ акцияларының мемлекеттік пакеттері берілді.

Ақша қаражатымен жарналар

«2009-2011 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» 2008 жылғы 4 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңына сәйкес Үкімет 2009 жылдың ішінде Қордың капиталына 67.346 миллион теңге сомасында ақша жарнасын жүзеге асырды, Осы қаражат негізінен, еншілес ұйымдар жүзеге асыратын инвестициялық жобаларды қаржыландыруға, сондай-ақ мемлекеттік тұрғын үй бағдарламасын іске асыру және шағын мен орта бизнеске кредит беру жөніндегі шараларды қаржыландыруға арналған.

2010 жыл

Ақша қаражатымен жарналар

«2010-2012 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» 2009 жылғы 7 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес 2010 жылы Үкімет Қордың капиталына 141.447 миллион сомасында ақша жарналарын жүзеге асырды. Осы қаражат еншілес ұйымдар жүзеге асыратын жобалары қаржыландыруға арналған.

Дивидендтер

2009 жылы 15 желтоқсанда Қорды Директорлар кеңесінің 2009 жылға 30 қыркүйектегі № 31 шешіміне сәйкес Қор жалпы сомасы 8.645 миллион теңге болатын

бір жай акцияға 2 теңге 52 тиын мөлшерінде дивидендтерді алдын ала төленді (11-ескертпе). 2010 жылғы 26 наурызда Қазақстан Республикасы Үкіметінің № 239 қаулысына сәйкес 2008 жылға арналған Қордың таза кірісін бөлу тәртібі түпкілікті бекітілді, оған сәйкес осы сома дивидендтер төлеу шотына есептелді.

Акционерлермен болған операциялар

Акционер мен Қор арасындағы айырбастау шартына сәйкес Қор Акционерге әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациялардың (ӘКК) және «Ұлттық инновациялық қор» АҚ акцияларын «Павлодар мұнай-химия зауыты» АҚ (42%, бұдан әрі - «ПМХЗ»), «Қазақстан-Британ техникалық университеті» АҚ (1,67%, бұдан әрі - «ҚБТУ»), «Қарағандыгипрошахт және К» ЖШС (90%) мемлекеттік акциялар пакетіне, жылжымайтын және өзге де мүлікке айырбастауға береді.

2010 жылы Қореншілес ұйымдардың акцияларын мемлекеттік меншікке берді және ПМХЗ, ҚБТУ және «Қарағандыгипрошахт және К» ЖШС мүлкі мен акцияларын алды. Қор 32.888 миллион теңге сомасында ПМХЗ және ҚБТУ алынған мемлекеттік акциялар пакетінің әділ құны мен инвестициялардың теңгерім құны арасындағы айырма ретінде Акционердің еншілес ұйымына берді.

2010 жылғы желтоқсанда ПМХЗ және ҚБТУ акциялар пакеті жарғылық капиталға салым түрінде «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ берілді (5-ескертпе).

Акциялардың теңгерім құны

«Қазақстандық қор биржасы» АҚ («КҚЕ») Биржа кеңесінің 2010 жылғы 4 қазандағы шешіміне сәйкес қаржылық есептілік ҚҚБ бекіткен ережеге сәйкес есептелген есепті күнгі бір акцияның (жай және артықшылықты) теңгерім құны туралы деректері болуы қажет.

Миллион теңгемен	2010	2009
Активтердің жиыны	4.734.373	4.488.727
Материалдық емес активтер	(221)	(89)
Міндеттемелердің жиыны	(1.464.296)	(1.125.266)
Жай акцияларға таза активтер	3.269.856	3.363.372
31 желтоқсандағы жай акциялардың саны	3.479.076.667	3.464.910.202
Бір жай акцияның теңгерім құны	940	971

14. ҚАРЫЗДАР

31 желтоқсанда қарыздар, оның ішінде есептелген сыйақы мынаны қамтыды:

Миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
Еншілес ұйымдар сатып алған шығарылған облигациялар:		
- "БТА Банкі" АҚ	522.282	507.656
- "Альянс Банкі" АҚ	84.817	82.616
- "ҚазМұнайГаз" ұлттық компаниясы" АҚ	42.037	66.527
- "Қазақстанның Даму Банкі" АҚ	26.068	63

- "Экспорттық-кредиттік сақтандыру корпорациясы" АҚ ҚазЭкспортГарант"	2.035	-
Өзге ұйымдар сатып алған шығарылған облигациялар	48.995	-
Алынған қарыздар	285.398	88.887
	1.011.632	745.749
Қарыздардың жалпы сомасы		
12 ай ішінде өтеуге тиісті сома шегерілген	(91.871)	(13.622)
12 айдан кейін өтеуге тиісті сома	919.761	732.127
Теңгемен берілген қарыздар	863.490	656.862
АҚШ долларымен берілген қарыздар	148.142	88.887
	1.011.632	745.749

Еншілес ұйымдар сатып алған шығарылған облигациялар

«ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ-мен облигациялар алмасу

2010 жылғы 22 қыркүйекте Қор 79.000 миллион теңге сомасында «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ алдындағы облигациялар бойынша міндеттемені мерзімінен бұрын ішінара өтеді. Осымен бір уақытта, «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ 190.000 миллион теңге сомасында Қор алдындағы облигациялар бойынша міндеттемені толық көлемде мерзімінен бұрын өтеді. Қор пайыздық кіріс құрамында 59.478 миллион теңге мөлшерінде осы облигациялар бойынша дисконттың нетто амортизациясын таныды (17-ескертпе).

«Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-мен облигациялар алмасу

2010 жылы «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ жалпы сомасы 37.926 миллион теңге (2009: 53.142 миллион теңге) болатын Қордың облигацияларын сатып алды. Облигациялардың жылдық 0,1% купон ставкасымен 50 жыл өтеу мерзімі бар. Бастапқы тану кезінде облигациялар тиісті нарықтық пайыз ставкасын: пайдалана отырып, 700 миллион теңгені құрайтын әділ құн бойынша бағаланды. Сату Қор сатып алған облигациялардың міндетті емес купоны бар екені туралы сол фактіні қоспағанда, ұқсас жағдайларда ұқсас өтеу үшін «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ облигацияларлы сатып алумен бір уақытта болды, міндетті емес купон төлегеннен «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ біржақты және оның тарапынан бұдан әрі міндеттемелер туындатпастан шартсыз тәртіппен бас тартуға болады. 2010 жылы міндетті емес купон 4.439 миллион теңгені құрады және дивидендтерден кіріс құрамында танылды.

Өзге ұйымдар сатып алған шығарылған облигациялар

Екінші облигациялық бағдарлама шеңберінде 2010 жылғы қыркүйекте Қор еркін нарықта жалпы сомасы 75.000 миллион теңге болатын облигацияларды орналастырды. Облигациялардың жылдық 6,5% купон ставкасы бар 10 жыл өтеу мерзімі бар.

Осы бағдарламаның шеңберінде Қордың еншілес ұйымдары «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ және «ҚазЭкспортГарант» экспорт-кредит сақтандыру корпорациясы» АҚ Қордың облигацияларын сатып алды. 2010 жылғы 21 желтоқсанда осы облигациялардың теңгерім құны тиісінше 25.235 миллион теңгені және 2.035 миллион теңгені құрады. Қалған облигацияларды үшінші тұлғалар сатып алды.

Алынған қарыздар

Қытай Мемлекеттік Даму Банкінің кредит желісі

2009 жылғы 22 маусымда операторды білдірген Қазақстанның Даму Банкі, Қор және Қытай Мемлекеттік Даму Банкі арасында 3 миллиард АҚШ доллары сомасына кредит желісін ашуға негіздемелік қаржылық келісімге кол қойылды. Осы келісімге сәйкес Қытай Мемлекеттік Даму Банкі Қорға 6 айлық ЛИБОР-ға тең пайыздық ставка плюс 4,3% бойынша жалпы сомасы 3 миллиард АҚШ долларына дейін АҚШ долларынен ұзақ мерзімді қарыз береді. Қарыздар Қытай мен Қазақстан арасында өнеркәсіп өндірісі мен экономиканың өзге салаларын қолдауға және дамытуға жіберіледі. Осы кредит желісі шеңберінде 2010 жылы Қор жалпы сомасы 400 миллион АҚШ долларына (2009: 600 миллион АҚШ доллары) 4 транш алды.

2010 жылы алынған транштар Бозшакөл мыс кен орнын өңдеу үшін «Kazakhmys Finance PLC» ұры беруге арналған (8-ескертпе).

«ҚазМұнайГаз» АҚ қарызы

2010 жылға 21 қыркүйекте Қор өтеу мерзімі 2030 жылға дейін 152.000 миллион теңге сомаға қарыз беру туралы «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ-мен шарт жасасты. Қарыз бойынша жылдық пайыз ставкасы 7%-ға тең.

Осы қарыз номинал құны 645.000 миллион теңге «БТА Банк» АҚ алдындағы Қордың облигацияларын кейіннен өтеу, сондай-ақ ол бойынша купон сыйақысын өтеу үшін ақша қаражатын шоғырландыру мақсатында алынды (10-ескертпе).

15. ҮКІМЕТТІҢ ҚАРАЖАТЫ

31 желтоқсанға Үкімет қаражаты мынаны қамтыды:

Миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
ҚР ҰБ орналастырылған облигациялар	328.632	191.991
Министрліктерден алынған қарыздар	26.025	14.817
	354.657	206.862

2010 жыл

2010 жылғы Қор жалпы сомасы 220.000 миллион теңге болатын бір облигацияның номинал құны 1.000 теңгеге 220.000.000 купондық облигациялар орналастырды. Облигацияны айналым мерзімі 15 жылды құрайды, жылдық 0,4% мөлшерінде купондық сыйақы әрбір жарты жылда төленеді. Барлық облигацияларды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алды. Осы облигациялар облигацияларды шығару күні Қор үшін қолданылатын нарықтық пайыз ставкасын пайдалана отырып есептелген әділ құн бойынша бастапқыда көрсетілді және салдарында амортизациялық құн бойынша ескеріледі. 102.733 миллион теңге мөлшеріндегі қарыздардың номинал құны мен олардың әділ құны арасындағы айырма капиталға өзгерістер туралы жеке есепте танылған.

Осы облигацияларды өткізуден алынған қаражат ұйымдасқан нарықта, сондай-ақ акциялар пакетін сатып алуға байланысты шығыстарға Kazakhmsy PLC компаниясының акциялар пакетін сатып алу үшін пайдаланылады.

«2010-2012 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 7 желтоқсандағы Заңына сәйкес 2010 жылғы желтоқсанда Қор Қазақстан Республикасының Индустрия және жана технологиялар министрлігінен 2 қарыз алды. Қарыздардың жалпы сомасы 0,25%-дан 0,5%-ға дейінгі пайыздық ставкасымен 18.803 миллион теңгені құрады. Қарыз 11 жылдан 20 жылға дейінгі мерзімге алынды және мынадай мақсатта нысанасы бар:

Азаматтардың белгілі бір санаттарына тұрған үй кредиттерін беру үшін 15.163 миллион теңге мөлшерінде «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-ға қарыз беру. Осы қарыз бойынша сыйақы ставкасы жылдық 1%-дан аспауы қажет;

«Шар - Өскемен станциясы» жаңа теміржол желісін салу және пайдалану» жобасы үшін 3.640 миллион теңге мөлшерінде «Досжан Темір Жолы» АҚ-ға қарыз беру. Осы қарыз бойынша сыйақы ставкасы жылдық 0,5%-дан аспауы қажет.

Бастапқы тану кезінде осы қарыздар тиісті нарықтық сыйақы ставкасын пайдалана отырып, 10.391 миллион теңгені құрайтын әділ құны бойынша бағаланды және салдары амортизациялық күл бойынша ескеріледі. 8.412 миллион теңге мөлшеріндегі қарыздардың номинал құны мен олардың әділ құны арасындағы айырма капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте танылған.

2009 жыл

2009 жылы Қор жалпы сомасы 629.900 миллион теңгеге тиісінше бір облигацияға номинал құны 1.000.000 теңге және 1.000 теңге болатын 480.000 және 149.900.000 купон облигацияларды ұйымдастырылмаған нарыққа орналастырды. Облигациялардың айналым мерзімі 15 жылды және 20 жылды құрайды, 0,02% және 1% мөлшерінде купон сыйақысы әрбір жарты жылда төленеді. Барлық облигацияларды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алды, Осы облигациялар бастапқыда облигацияларды шығару күні Қорға қолданылатын тиісінше 9,5% және 5,96% мөлшерінде нарықтық пайыздық ставканы пайдалана отырып есептелген әділ құны бойынша көрсетілген және салдары амортизациялық құн бойынша ескеріледі. 448.833 миллион теңге мөлшеріндегі қарыздардың номинал құны мен олардың әділ құны арасындағы айырма капиталға өзгерістер туралы жеке есепте танылды.

Осы облигацияларды өткізуден алынған қаражат Тұрақтандыру жоспары шеңберінде тұрғын үй секторын дамыту және қолдау мен шағын және орта бизнесті қаржыландыру, «Екібастұз ГРЭС-І» ЖШС-ға 50% қатысу үлесін сатып алу және «Самұрық-Энерго» АҚ қарыз беру үшін пайдаланылды.

«2009 -2011» жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 4 желтоқсандағы Заңына сәйкес 2009 жылы 23 желтоқсанда Қор 0,1%-дан 1,5%-ға дейін пайыздық ставкалары бар жалпы сомасы

27.277 миллион теңге болатын Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігінен 3 қарыз алды. Қарыздар 10 жылдан 20 жылға дейінгі мерзімге алынды және мынадай мақсатты нысанасы бар:

жылдық 4 % сыйақы ставкасы бойынша азаматтардың белгілі бір санаттарына тұрғын үй кредиттерін беру үшін 18.277 миллион теңге мөлшерінде «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-ға қарыз беру;

экономиканың басым салаларында жобаларды кредиттеу ставкасын азайту үшін 5.000 миллион теңге мөлшерінде «Қазақстанның Дану Банкі» АҚ-ға қарыз беру. Түпкі қарыз алушыға пайыз ставкасы жылдық 0,2% аспауы кажет;

жылдық 3%-дан аспайтын сыйақы ставкасы бойынша Атырау облысында бірінші біріктірілген газ-химия кешені инфрақұрылымын салуды қаржыландыру үшін 4.000 миллион теңге мөлшерінде «Kazakhstan Petrochemical Industries Inc» ЖШС-ға қарыз беру.

Бастапқы тану кезінде осы қарыздар 5.96% үлгі нарықтық сыйақы ставкасын пайдалана отырып, 14.855 миллион теңгені құрайтын әділ құн бойынша бағаланды. 12.422 миллион теңге мөлшері, де қарыздардың номинал құны мен олардың әділ құны арасындағы айырма капиталға өзгерістер туралы жеке есепте танылды.

16. ҚАРЖЫЛЫҚ КЕПІЛДІКТЕР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕ

Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелерге өзгерістер былайша берілген:

Миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
1 қаңтарда	21.968	1.168
Бір жылдың ішінде берілген кепілдіктер	15.880	21.367
Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелерді амортизациялау	(10.030)	(505)
Алмастыру бағамдары өзгерістерінің ықпалы	(111)	(62)
31 желтоқсанда	27.707	21.968
Минус:ағымдағы бөлігі	(2.722)	(2.315)
Ұзақ мерзімді бөлігі	24.985	19.653

Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер өздерінің еншілес ұйымдарының шаруашылық қызметін және елеулі келісімшарттарын қаржыландыру үшін қаржы мекемелеріне берілген кепілдіктер. бойынша Қордың міндеттемелерін білдіреді (5-ескертпе). Барлық кепілдікті келісімдер Қорға өтемақының болмауы талабында жасалған. Берешектің жалпы кепілдендірілген сомасы 2010 жылғы 31 желтоқсанда 1.980.000 мың АҚШ долларын(2009: 1.580.000 мың АҚШ долларын)құрайды.

17. ПАЙЫЗДЫҚ КІРІСТЕР

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға пайыздық кірістер мынаны қамтиды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Берілген қарыздар бойынша дисконттың амортизациясы	174.945	204
Қарыздар бойынша сыйақы	44.185	44.311

Олигациялар бойынша сыйақы	45.920	59.482
Қаржы активтері мен міндеттемелерін дисконттаудан түскен кірістер	-	52.828
Өзгелер	-	129
	265.050	156.954

18. ПАЙЫЗДЫҚ ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға пайыздық шығыстары мынаны қамтиды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Олигациялар бойынша сыйақы	39.841	27.673
Қаржы активтері мен міндеттемелері дисконтты амортизациялау	30.219	14.395
Қарыздар бойынша сыйақы	7.946	1.246
Қаржы активтерін дисконттаудан шыққан шығыстар	5.805	-
Өзгелер	86	23
	83.897	43.33

19. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға қаржылық мынаны қамтиды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Банктік депозиттер бойынша сыйақы	23.343	3.958
Қаржы кепілдіктер бойынша кірістер	30.219	14.395
Ағымдағы банктік шоттар бойынша сыйақы	3.412	10.207
Өзгелер	1.450	991
	44.482	15.661

20. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға табыс салығы бойынша шығыстары мынаны қамтиды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Төлем көзінен ұсталатын салық	10.308	6.691
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстары	25.239	-
Мерзімі ұзатылған табыс салығы бойынша (үнем)/шығыстары	(20.818))	24.615
	14.729	31.306

2008 жылы желтоқсанда Қазақстан Республикасының Үкіметі 2009 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енген. Салық кодексіне түзетулерді бекітті, оған сәйкес табыс салығының ставкасы 2009 жылы - 20% 2010 жылы - 17,5% және 2011 жылы және одан әрі кезеңдерде 15% анықталды.

2009 жылы қарашада Қазақстан Республикасының Үкіметі 2009 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енген Салық кодексіне одан әрі түзетулерді бекітті, оған сәйкес табыс салығының ставкасы 2009-2012 жылдары -20%, 2013 жылы - 17,5% және 2014 жылы және Одан әрі кезеңдерде 15%-ға анықталды. Қазақстан Республикасының Үкіметі 2010 жылғы қарашада 2011 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енетін заң қабылдады, ол қабылданған бастапқы ставканы біртіндеп төмендетуді жолды және болашақта болатын 20% мөлшерінде КТС ставкасын белгілейді, Қор 2010 және 2009 жылдардағы 31

желтоқсандағы жағдай бойынша осы өзгерістерді ескере отырып, ағымдағы және мерзімі еткен салық есептерін жүргізді.

Бухгалтерлік пайдадан табыс салығы бойынша шығыстарға табыс салығының нормативтік ставка бойынша салық салғанға дейін есептелген табыс салығы бойынша шығыстарды салыстыру былайша берілген:

Миллион теңгемен	2010	2009
Салық салғанға дейінгі (шығын)/пайда	(297.339)	137.355
Салықтың ресми ставкасы	20%	20%
Бухгалтерлік пайда бойынша табыс салығы бойынша шығыстары	(59.468)	27.471
Тұрақты айырмалардың салықтың нәтижесі	74.729	31.306
Еншілес ұйымдарға және қауымдасқан компанияға инвестицияларды құнсыздандыру	156.324	-
Салық ставкасының өзгеріс нәтижесі	8.895	(8.031)
Қаржы кепілдіктері бойынша кірістер	(2.006)	-
Борыштық инструменттерді үлестікке айырбастаудан кіріс	(2.469)	-
Төлем көзінен ұсталатын табыс салығы	(6.086)	6.691
Дивидендтерден салық салынбайтын кіріс	(7.961)	(7.209)
ҚҚБ тіркелген бағасы қағаздар бойынша салық салынбайтын пайыздық кіріс	(9.255)	(8.835)
Опциондар құнының өзгеруінен (кіріс)/шығын,нетто	(12.221)	18.825
Қауымдасқан компанияларға біршама әсерді жоғалтудан кіріс	(17.370)	-
Қаржы активтері мен міндеттемелері бойынша дисконтты дисконттау және амортизациялау	(35.205)	2.162
Өзге де тұрақты айырмалар	1.551	232
Жиынтық кіріс туралы есепте берілген корпоративтік табыс салғы бойынша шығыстар	14.729	31.306

Тиісті бухгалтерлік теңгерімдерді жасау күні қолданылған, заңмен белгіленген салық ставкасын қолдану арқылы есептелген кейінге қалдырылған табыс салығының активтер мен міндеттемелердің есебі үшін негіз бен жеке қаржылық есептілікте көрсетілген сома арасындағы уақытша айырмаларға сальдо мынаны қамтиды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер		
Берілген қарыздар	2.713	-
Өзге де ағымдығы міндеттемелер	31	57
Еншілес және қауымдасқан компанияға инвестициялар	-	15.032
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	2.744	15.039
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер		
Негізгі қаражат	(886)	(370)
Алынған қарыздар	(414)	(7.086)
Берілген қарыздар	-	(26.687)
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	(1.280)	(34.443)

Кейінге қалдырылған салық бойынша таза активтер/(міндеттемелер)	1.464	(19.354)
---	-------	----------

Кейінге қалдырылған салық активі болашақта салық салынатын кірістің болу ықтималдығы бар сол деңгейде ғана танылады, оған қарай актив пайдаланылуы мүмкін. Кейінге қалдырылған салық активтері олармен байланысты салық жеңілдіктері іске асырылатын ықтималдық бұдан әрі болмайтын сол деңгейде азайтылады.

21. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Байланысты тараптар Қордың компанияларын және Үкімет бақылайтын өзге де компанияларды қамтиды; Қордың негізгі басқарушы пересаналы; өзге де байланысты тараптар. Байланысты тараптармен мәмілелер тараптар арасында келісілген талаптарда жүргізілді, ол кейбір реттелетін қызметтерді қоспағанда, нарықтық ставкалар бойынша міндетті түрде жүзеге асырылған жоқ, ол байланысты және үшінші тараптарға қолданылатын тарифтер талаптарында беріледі.

2010 және 2009 жылдары байланысты тараптар жасаған мәмілелердің табиғаты 5, 6, 7, 3, 10, 11, 13, 14, 15, 16-ескертпелерде көрсетілген.

Мына кестелерде 2010 және 2009 жылдар ішінде байланысты тараптармен жасалған мәмілелердің жалпы сомасы және 2010 және 2009 жылдардың 31 желтоқсанындағы тиісті сальдо келтірілген:

Миллион теңгемен		Байланысты тараптардың берешегі	Байланысты тараптарға берешек	Байланысты тараптарда ораналастырылған акша қаражаты және депозиттер	
Мемлекет бақылайтын	2010 жылғы 31 желтоқсан	2.238	354.454	373.028	
өзге де кәсіпорын	2009 жылғы 31 желтоқсан	4.384	206.739	339.577	
Еншілес ұйымдар	2010 жылғы 31 желтоқсан	364.075	814.737	359.314	
	2009 жылғы 31 желтоқсан	1.135.478	656.922	180.906	
Қауымдасқан компаниялар және	2010 жылғы 31 желтоқсан	-	-	-	
біріккен кәсіпорын	2009 жылғы 31 желтоқсан	229.588	-	2.052	
Өзге де байланысты	2010 жылғы 31 желтоқсан	21.001	34.981	5.678	
тараптар	2009 жылғы 31 желтоқсан	-	-	-	
Миллион теңгемен		Алынған дивидендтер	Байланысты тараптардан сатып алу	Байланысты тараптардан алынған сыйақы	Байланысты тараптарда есептелген сыйақы
Мемлекет бақылайтын	2010	-	-	463	2.718

өзге де кәсіпорын	2009	-	-	481	10.988
Еншілес ұйымдар	2010	41.983	1.083	354.120	107.757
	2009	36.045	474	89.559	31.081
Қауымдасқан компаниялар және	2010	-	-	5.186	1
біріккен кәсіпорын	2009	-	-	18.831	-
Өзге де байланысты	2010	2.261	-	1.917	-
тараптар	2009	-	-	-	-

Қоса берілген жиынтық кіріс туралы жеке есептегі жалпы және әкімшілік шығыстар қосылған негізгі басқарушы персоналға төленген жалпы сыйақы сомасы тиісінше 2010 және 2009 жылдары 31 желтоқсанда аяқталған жылға 298 миллион теңгені және 285 миллион теңгені құрайды. Негізгі басқарушы персоналға төленген сыйақы келісімшарттарда белгіленген жалақы бойынша шығыстардан тұрады.

22. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТЫ ЖӘНЕ САЯСАТЫ

Қордың негізгі қаржылық міндеттемелерінің құрамына кредит мекемелерінен және Үкіметтен алынған қарыздар, шығарылған облигациялар және өзге де кредиторлық берешек кіреді. Көрсетілген қаржылық инструменттер, негізінен, Қордың операцияларың қаржыландыруға тарту үшін пайдаланылады. Қордың қаржылық активтерінің құрамына еншілес ұйымдар мен кредит мекемелері берген қарыздар, қысқа мерзімді банктік салымдар, өзге де дебиторлық берешек, сатып алынған облигациялар мен мемлекеттік бағалы қағаздар, оның тікелей операциялық қызметі нәтижесінде пайда болатын ақша және олардың баламалары кіреді.

Қор нарық тәуекеліне, пайыздық ставкаларға байланысты тәуекелге, кредит тәуекеліне, валюта тәуекеліне және өтімділік тәуекеліне ұшырады.

Пайыздық ставкаларға байланысты тәуекел

Сыйақы ставкаларына байланысты тәуекел нарықта сыйақы ставкаларының өзгеруі нәтижесінде қаржылық инструмент құнының ауытқу тәуекелін білдіреді. Қор валюталар бойынша сыйақы ставкаларының өзгерістерін бақылауды жүзеге асыру арқылы сыйақы ставкаларына байланысты тәуекелді шектейді, ол оның меншік және қарыз қаражатымен, сондай-ақ оның инвестицияларымен берілген.

Қордың сыйақы ставкаларына байланысты тәуекелге ұшырауы негізінен өзгермелі пайыз ставкаларымен Қордың ұзақ мерзімді қарыздарына жатқызылады (*14-ескертпе*).

Келесі кестеде пайыз ставкаларындағы ықтимал өзгерістерге табыс салығына дейін Қор кірісінің сезімталдығы (қарыздар бойынша өзгермелі пайыз ставкасына ықпал арқылы) берілген, бұл ретте барлық басқа параметрлер тұрақтының шамасымен қабылданған, Қордың капиталына әсері жоқ.

Миллион теңгемен	Базисті тармақтарда ұлғайту/ кеміту	Салық салғанға дейін пайдаға ықпал ету
2010 жыл	+100	(1.481)
	-25	370
	+100	(447)

Кредит тәуекелі

Қордың қаржылық инструменттерімен болған шарттардың талаптарын контрагенттердің орындамауы нәтижесінде пайда болған кредит тәуекелі, әдетте, контрагенттер міндеттемелерінің шамасы осы контрагенттердің алдындағы Қордың міндеттемелеріне асып кеткен осындай жағдайлар болған кезде, сомамен шектеледі. Қордың саясаты кредитке қабілетті контрагентгермен қатар қаржы инструменттерімен болатын операцияларды жасауды көздейді, Кредит тәуекеліне ұшыраудың ең жоғары шамасы әрбір қаржы активінің теңгерім құнына тең. Қор өзінің ең жоғары тәуекел шамасын есепті күні көрсетілген құнсыздануға резервтер шегерілген клиенттерге қарыздар сомасында (7-ескертпе), кредит институттарының берешек сомасында (8-ескертпе), өзге де қаржы активтерінде (14-ескертпе), банктік салымдарда (10-ескертпе) және өзге де ағымдағы активтерде (11-ескертпе) көрсетіледі деп санайды.

Кредит тәуекелінің шоғырлануы бір қарыз алушыдан немесе қызмет талаптары ұқсас қарыз алушылардың тобынан берешектің бірнеше сомасы болған кезде пайда бояуы мүмкін, оған қатысты экономикалық талаптарды өзгерту немесе өзге мән-жайлар олардың өздерінің міндеттемелерін орындауға қабілетіне бірдей ықпал етуі мүмкін екенін күтуге негіздеме бар.

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі Қордың өзінің қаржылық міндеттемелерін орындау үшін қаражат тарту кезіндегі қиындықтарға жолығу мүмкіндігіне байланысты. Өтімділік тәуекелі оның әділ құнына жуық құны бойынша қаржы активін шұғыл өткізу мүмкіндігінің болмауы нәтижесінде пайда болуы мүмкін.

Өтімділікке қойылатын талаптар тұрақты түрде бақыланып отырады және басшылық олардың пайда болу шамасына қарай міндеттемелерді орындау үшін жеткілікті көлемде қаражаттың болуын қадағалап отырады.

Келесі кестеде 2010 және 2009 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы міндеттемелерді өтеу мерзімдері бөлінісінде Қордың қаржылық міндеттемелері бойынша шартты дисконтталмаған төлемдер туралы ақпарат берілген.

Миллион теңгемен	Талап бойынша	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	>5 жыл	Жиыны
2010 жылғы 31 желтоқсан						
Қарыздар	64.727	17.442	30.639	360.217	1.696.538	2.169.563
Үкіметтің қаражаты	-	48	1.169	7.135	934.695	943.047
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	226	477	212	-	-	915
Жиыны	64.953	17.967	32.020	367.352	2.631.233	3.113.525
2009 жылғы 31 желтоқсан						
Қарыздар	5.098	15.003	21.041	186.923	1.456.572	1.684.637

Үкіметтің қаражаты	-	48	195	1.010	689.081	690.334
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	34	376	382	-	-	792
Жиыны	5.132	15.427	21.618	187.933	2.145.653	2.375.763

Валюта тәуекелі

Шетел валютасындағы банктердегі ағымдағы шоттардан басқа, Қор шетелдік валютада ұзақ Мерзімді кредиттер мен қарыздардың біршама сомасын тартады әрі береді және сондықтан, валюта тәуекеліне ұшырады.

Келесі кестеде барлық өзге де параметрлердің өзгермеуі талабымен АҚШ долларының айырбастау бағамындағы ықтимал өзгерістерге салық салуға дейінгі Қор пайдасына сезімталдығына талдау берілген (активтер мен міндеттемелердің әділ құнындағы ықтимал өзгерістердің салдары). Қордың капиталына ықпалы жоқ.

Миллион теңгемен	Айырбастау бағамдарының ұлғаюы/кемуі	Салық салғанға дейін пайдаға ықпал ету
2 0 1 0 ж ы л	16,65%	266
Еуро	-16,65%	(266)
АҚШ доллары	11,56%	134
	-11,56%	(134)
2 0 0 9 ж ы л	10%	(2.226)
АҚШ доллары	-15%	3.340

Капиталды басқару

Капиталды басқарудың негізгі мақсаты үздіксіз қызмет үшін капиталын қалыпты деңгейінің жеткілікті болуы мен тұрақты кредитке қабілеттілігін және мүдделі тараптар үшін пайданы көбейтуді қамтамасыз ету болып табылады. Қор капиталды басқарады және экономикалық талаптарға өзгерістерді ескере отырып, оның құрылымы мен көлеміне өзгерістер енгізеді. Капиталдың оңтайлы құрылымын қолдау үшін Қор акциялар шығаруы, қарыз қаражаттың тартуы мүмкін.

Қорда капиталды басқару қызметті кейіннен қаржыландыру үшін оңтайлы пайдалы жағдайларға аша ресурстарын тарту, сондай-ақ Қордың алдына қойылған стратегиялық міндеттерді шешу үшін оларды инвестициялау арқылы жүзеге асырылады. Капиталды басқару үдерісі капитал нарығында ағымдағы жағдайларға тұрақты түрде мониторинг жасауды, қарыз капиталының құнын және капиталдың әрбір класына байланысты тәуекелдерді де қамтиды.

Қор капиталына қатысты сыртқы кредиторлар қарыз қаражаттың тартуы үдерісінде коэффициент - меншік капиталға қарыз капиталының қатынасы белгіленді, оның мәні 4 -тен аспауы қажет. Осы коэффициент есепті кезең ішінде және есепті күнгі жағдай бойынша орындалады.

Қорда капиталды басқару меншік капиталының коэффициент жеткіліктілігін пайдалана отырып, қарыз және меншік капиталы теңгерімін оңтайландыру арқылы жүзеге асырылады, ол оның активтеріне Қордың меншік капиталының қатынасын

білдіреді. Қор саясатына сәйкес осы коэффициенттің мәні 0,25-дан төмен болмауы қажет.

Кестеде 31 желтоқсандағы меншік капиталдың коэффициент жеткіліктілігінің мәні берілген:

Миллион теңгемен	2010	2009
Жарғылық капитал	3.891.909	3.748.299
Резервтер	4.881	(580)
Жиналған шығын	(626.713)	(384.257)
Капитал жиыны	1.366.289	952.611
Активтердің жиыны	4.734.423	4.488.728
Меншік капиталдың коэффициент жеткіліктілігі	0,69	0,75
Меншік капиталға қарыз капиталының қатынасы	0,42	0,28

Әділ құн бағасы көздерінің иерархиясы

Қор модельді бағалау бөлінісінде қаржылық инструменттердің әділ құнын анықтау және ол туралы ақпаратты ашу үшін мына иерархияны пайдаланады;

1-ші деңгей: ұқсас активтер мен міндеттемелер бойынша белсенді нарықтардағы бағалар (қандай-да бір түзетулерсіз).

2-ші деңгей: көрсетілетін әділ құнға біршама әсер ететін басқа әдістер, барлық бастапқы деректер нарықта не тікелей не тікелей емес байқалады.

3-ші деңгей: көрсетілетін әділ құнға біршама әсер ететін бастапқы деректер пайдаланылатын әдістер, олар байқалатын нарықтық ақпаратқа негізделмейді.

Бұдан әрі Қордың барлық қаржылық инструменттерінің теңгерім құны мен әділ құны санаттары бойынша салыстыру берілген:

Миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	1-ші деңгей	2-ші деңгей	3-ші деңгей
Әділ құн бойынша бағаланатын активтер				
Сату үшін қолда бар қаржы активтер	423.121	423.121	-	-
Әділ құн бойынша бағаланатын міндеттемелер				
Опциондар бойынша міндеттемелер	69.435	-	69.435	-
Миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	1-ші деңгей	2-ші деңгей	3-ші деңгей
Әділ құн бойынша бағаланатын активтер				
Сату үшін қолда бар қаржы активтер	5.510	5.510	-	-
Әділ құн бойынша бағаланатын міндеттемелер				
Опциондар бойынша міндеттемелер	130.541	-	130.541	-

Қаржылық инструменттердің әділ құны

Төменде Қордың барлық қаржылық инструменттерінің теңгерім құны мен әділ құнының санаттары бойынша салыстыру берілген:

Миллион теңгемен	Теңгерім құны		Әділ құн	
	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
Қаржылық активтер				
Ақша қаражаты	401.586	537.867	401.586	537.867
Банктік депозиттер	450.767	76.168	450.767	76.168
Берілген қарыздар	312.721	824.288	311.628	961.558
Кредит мекемелеріндегі қаражат	423.046	595.789	422.986	595.789
Өзге де қаржы активтері	425.121	9.505	425.409	9.505
Өзге де ағымдағы активтер	19.155	34.637	19.155	34.637
Қаржылық міндеттемелер				
Алынған қарыздар	(1.011.632)	(745.749)	(1.068.481)	(823.954)
Үкіметтің қарыздары	(354.657)	(206.862)	(409.770)	(284.961)
Қаржы кепілдіктері бойынша міндеттемелер	(27.707)	(21.968)	(36.882)	(21.968)
Опциондар бойынша міндеттемелер	(69.435)	(130.541)	(69.435)	(130.541)
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	(865)	(792)	(1.154)	(792)

Алынған және берілген пайыздық қарыздың әділ құны басымдықты пайыз ставкалары бойынша ақша қаражатының күтілетін болашақтағы ағындарын дисконттау арқылы есептелді.

Ақша қаражатының, өзге де ағымдағы активтердің және өзге де ағымдағы міндеттемелердің теңгерім құны осы қаржы инструменттерінің қысқа мерзімділігі нәтижесінде олардың әділ құнына біршама тең.

23. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Сот үдерістері

Басшылықтың пікірі бойынша Қордың қызмет нәтижелеріне немесе қаржылық жағдайына біршама жағымсыз әсер етуі мүмкін және осы жеке қаржылық есептілікке есептелмеген немесе ашылмаған ағымдағы сот талқылаулары немесе шешілмеген тәуекелдер жоқ.

Шартты міндеттемелер

Қор елеулі міндеттемелердің пайда болу ықтималдығының деңгейін бағалайды және міндеттемелердің пайда болуына әкелетін оқиғалар болатын жеткілікті ықтималдық болған, ал тиісті міндеттемелердің сомасы дұрыс анықталуы мүмкін

жағдайда ғана өзінің бөлек қаржылық есептілігінде тиісті резервті көрсетеді. Осы жеке қаржылық есептілікте жоғарыда көрсетілген қандай-да бір шартты міндеттемелер бойынша резерв құрылмаған.

Сақтандыру мәселелері

Қазақстан Республикасында сақтандыру саласы даму жағдайында; басқа елдерде қолданылатын көрсетілген сақтандыру түрлері, тұтастай, Қазақстан Республикасында әзірге қол жеткіліксіз. Қор өндірістік құрылыстарға қатысты, өндірістік үдерістің тоқтап қалуынан болған шығындарды, сондай-ақ Компания объектілерінде немесе оның қызметі барысында болған апаттардың нәтижесінде мүлікке немесе қоршаған ортаға келтірілген шығынға байланысты үшінші тұлғалар алдында жауапкершілікті толық сақтандырумен жаба алмайды, Қор баламалы сақтандырумен жабу алғанға дейін кейбір активтердің бұзуынан және жоғалуынан шығындардың тәуекелі болады, ол Қордың қызметіне және оның қаржылық жағдайына біршама жағымсыз әсер етуі мүмкін.

Салық салу

Қазақстандық салық заңнамасы және нормативтік-құқықтық актілер тұрақты өзгерістер мен әртүрлі түсіндірулер мәні болып табылады. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдары арасында алшақтық жағдайлары жиі кездеседі. Қазақстан қолданыстағы заңдардың негізінде анықталған құқықтық бұзушылықтар үшін айыппұлдар мен өсімақылар біршама болуы мүмкін. Айыппұл санкциялары айыппұлдарды қамтиды, әдетте, 2,5-ке көбейтілген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген қайта қаржыландыру ставкасы бойынша есептелген өсімақылар мен қосымша есептелген салықтардың сомасынан 50% мөлшерінде. Нәтижесінде, айыппұл санкциялары мен өсімақылардың сомасы қосып есептеуге тиесілі салықтар сомасынан бірнеше есе артуы мүмкін. Қаржылық кезеңдер тексеру жүргізілетін жылдың алдындағы бес күнтізбелік жыл ішінде салық органдары тексеру үшін ашық болып қалады. Белгілі бір мән-жайларда тексеру біршама ұзақ кезеңдерді қамтуы мүмкін. Жоғарыда айтылғандардың нәтижесінде, егер мұндайлар болса, салықтардың, айыппұлдардың және өсімақылардың түпкілікті сомасы қазіргі уақыт бойынша шығыстарға жатқызылған және 2010 жылғы 31 желтоқсанда есептелген сомадан асып кетуі мүмкін. Басшылық 2010 жылғы 31 желтоқсанда қолданылатын заңнамадағы оның түсіндірілуі сәйкес келетін болып табылады әрі Қордың салық бойынша ұстанымы расталатын ықтималдық болады деп санайды.

«БТА Банк» АҚ-ға орналастырылған активтерге қатысты провизиялар

2010 жылғы қыркүйекте Астана қ. бойынша ҚР Салық комитеті 2009 жылғы Қордың қызметіне кешенді салық тексеруін жүргізуге бастамашылық жасады. Салық тексеруі барысында салық органдары 2009 жылғы корпоративтік табыс салығының есептеу мақсатында Провизияларды шегеру құқықтылығы туралы мәселені көтерді. Осы қаржылық есептілік шыққан күнгі жағдай бойынша салық тексеруінің нәтижелері

туралы акті Қорға берілген жоқ.

Үкіметтің 2009 жылғы 30 желтоқсандағы № 2275 қаулысымен «Ұлттық басқарушы холдингтің, сондай-ақ негізгі қызмет түрі қарыз операцияларын жүзеге асыру немесе талап құқықтарын сатып алу болып табылатын және дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) жүз проценті ұлттық басқарушы холдингке тиесілі, өзара байланысты тұлғалардың пайдасына не өзара байланысты тұлғалардың міндеттемелері бойынша үшінші тұлғаларға берілген активтер мен шартты міндеттемелерді, (кредиттік серіктестіктердің активтері мен шартты міндеттемелерінен басқа) қоспағанда, күмәнді және үмітсіз активтерге қарсы провизиялар (резервтер) құру жөніндегі шығыстар сомасын шегеруге құқығы бар заңды тұлғалардың активтер мен шартты міндеттемелерді күмәнді және үмітсіз санатқа жатқызу» ережесі («Ереже») бекітілді.

Ережеге сәйкес Қор 846,748 миллион теңге сомаға «БТА Банк» АҚ-ға орналастырылған активтерге қатысты провизияларды (бұдан әрі - ((Провизиялар)) құрып, корпоративтік табыс салығының есебі мақсатында шегерімге жатқызды.

Қордың басшылығы 2010 жылғы 31 желтоқсанда қолданылатын заңнамада (Ережені қоса алғанда) оны түсіндіру сәйкес келетін болып табылады және осы провизияларды шегерімге жатқызуға қатысты Қордың ұстанымы расталатын болады деп санайды. Тиісінше, Қорға осы қаржылық есептілікте салық органдарының тарапынан ықтимал үстеме есептеулерге байланысты қандай-да бір провизияларды таныған жоқ.

Тұрақтандыру жоспары бойынша міндеттеме

Қор Үкімет 2008 жылы бекіткен Тұрақтандыру жоспарын жүзеге асыруда Үкіметтің негізгі операторы болып белгіленді (*1-ескертпе*). 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы секторын тұрақтандыру және шағын және орта бизнесті қолдау бойынша міндеттемелер орындалды.

Жылжымайтын мүлік нарығындағы жағдайды тұрақтандыру

Үкімет жылжымайтын мүлік нарығындағы жағдайды тұрақтандыру үшін қаражат беру шешімін қабылдады, Үкімет Қорға екінші деңгейдегі банктерге депозиттер орналастыруды және құрылыс компанияларын тікелей қаржыландыруды тапсырды. 2010 жылғы 31 желтоқсанда салынып жатқан құрылыстарды аяқтау және Қор мен оның еншілес ұйымдары арқылы дайын тұрғын үй сатып алу үшін қаржыландыруды қамтамасыз ету бойынша міндеттеме 33.784 миллион теңгені (2009: 177.684 миллион теңгені) құрады.

Инновациялық индустриалдық және инфрақұрылымдық жобаларды іске асыру

2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 115,000 миллион теңге инновациялық, индустриалдық және инфрақұрылымдық жобаларды қаржыландыру үшін «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-ның жарғылық капиталына берілді. 2010 жылғы 31 желтоқсанда инновациялық индустриалдық және инфрақұрылымдық жобаларды қаржыландыру бойынша Қордың міндеттемесі 5.000 миллион теңгені құрады.

Инновациялық, индустриалдық және инфрақұрылымдық жобаларды іске асыру үшін мақұлданған жобалар 53.600 миллион теңгені құрады. 2010 жылғы 31 желтоқсанда инновациялық, индустриалдық және инфрақұрылымдық жобаларды қаржыландыру бойынша «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ міндеттемелері 61.400 миллион теңгені құрады.

Инвестициялық жобалар бойынша міндеттеме

2010 жылғы 31 желтоқсанда инвестициялық жобаларды іске асыру бойынша Қордың міндеттемелері 40.000 миллион теңгені құрады. Осы қаражат 70.000 миллион теңге мөлшерінде жылжымайтын мүлік нарығындағы жағдайды тұрақтандыру бойынша міндеттемелерден қайта бөлінді.

Кредиттерді беру бойынша міндеттеме

Үкіметтің 2010 жылғы 20 желтоқсандағы № 1376 қаулысына сәйкес Қор 3.640 миллион теңге сомаға «Досжан Темір Жолы» АҚ-ға одан әрі кредит беру үшін қарыз алды. 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарызды беру бойынша міндеттеме 3.640 миллион теңгені құрайды.

Үкіметтің 2010 жылғы 20 желтоқсандағы № 1377 қаулысына сәйкес Қор 15.163 миллион теңге сомаға «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-ға одан әрі кредит беру үшін қарыз алды. 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарызды беру бойынша міндеттеме 15.363 миллион теңгені құрайды.

Үкіметтің 2009 жылғы 21 желтоқсандағы № 2148 қаулысына сәйкес Қор 18.277 миллион теңге сомаға «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-ға одан әрі кредит беру үшін қарыз алды, 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарызды беру бойынша міндеттеме 3.877 миллион теңгені құрайды.

24. ЕСЕПТІ КҮННЕН KEЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

Берілген қарыздар

2011 жылғы қаңтарда Қор инвестициялық жобаларда қаржыландыруға тиісінше 23.337 миллион теңге және 7.000 миллион теңге мөлшерінде «ҚазМұнайГаз» АҚ және «Самұрық-Энерго» АҚ-ға қарыз берді (22-ескертпе).

2011 жылғы 25 ақпанда Қор «Шар - Өскемен станциясы» жаңа теміржол желісін салу және пайдалану» жобасын қаржыландыруға 3,640 миллион теңге мөлшерінде «Досжан Темір Жолы» АҚ-ға қарыз берді (22-ескертпе).

2011 жылғы 21 сәуірде Қор компанияларға негізгі құралдарды сатып алуға тиісінше 60.000 миллион теңге және 15.000 миллион теңге мөлшерінде «Қазақстан Темір Жолы» ұлттық компаниясы» АҚ-ның еншілес компаниялары «Қазтеміртранс» АҚ мен «Локомотив» АҚ-ға қарыз берді.

«Қазақстанның Халық Банкі» АҚ жай акцияларын сату

2011 жылғы наурызда «АЛМЭКС» холдинг тобы» АҚ мен «Қазақстанның Халық Банкі» АҚ «Қазақстанның Халық Банкі» АҚ жай акциялары бойынша опционды ішінара орындауға талап құқығынан қайту туралы келісім жасасты.

Осы келісімге сәйкес 2011 жылғы 30 наурызда «Қазақстанның Халық Банкі» АҚ өз құқығын опционды ішінара орындауға өткізді (*б-ескертпе*) және 213.000.000 өзінің жай акцияларын сатып алуды жүзеге асырды.

Бұдан басқа, «АЛМЭКС» холдинг тобы» АҚ өзінің опцион орындауға құқығын өткізді және «Қазақстанның Халық Банкі» АҚ-ның 46.064.909 жай акциясын сатып алуды жүзеге асырды.

Еншілес ұйымдардың акциялар пакетін беру

2011 жылғы 5 сәуірде Қор «Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС-ға Қордың 100% иелену үлесін беру арқылы «Қазақстан Темір Жолы» ұлттық компаниясы» АҚ жарғылық капиталына жарнаны жүзеге асырды».

2011 жылғы 12 сәуірде Қор өзіне тиесілі «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ және «Қазақстандық кепілдендірілген ипотекалық кредиттер қоры» АҚ жай акциялар пакетін Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетіне берді.

Басқарма төрағасының ауысуы

2011 жылғы 12 сәуірде бұрын Қордың Басқарма төрағасының орынбасары лауазымын атқарған Т.А. Құлыбаев Қордың жаңа Басқарма төрағасы болып тағайындалды.

Облигацияларды ашық нарықта орналастыру

Екінші облигациялық бағдарлама шеңберінде 2011 жылғы сәуірде Қор жалпы сомасы 75,000 миллион теңгеге облигацияларды еркін нарықта орналастырды. Облигациялардың жылдық 5,89% купон ставкасымен 7 жыл өтеу мерзімі бар.

Еншілес ұйымдардағы инвестицияларды ұлғайту

2011 жылғы екінші тоқсанда Қор 33.367 миллион теңге сомасында «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ жарғылық капиталына қосымша жарнаны жүзеге асырды. Жарғылық капиталдағы жарналар ақшалай нысанда және 31.232 миллион теңге және тиісінше 2.135 миллион теңге сомасында мүлікпен жүзеге асырылды.

Жарғылық капиталдағы жарналар

2011 жылдың бірінші жартыжылдығында Үкімет Қордың жарғылық капиталына 57.283 миллион, теңге сомасында жарнаны жүзеге асырды. Взносы были осуществлены в форме взноса денежных средств и имущества, в сумме 56.080 миллионов теңге и 1.203 миллиона теңге, соответственно.

Қ а з а қ с т а н

Р е с п у б л и к а с ы

Ү к і м е т і н і ң

2 0 1 2

ж ы л ғ ы

1 9

қ а ң т а р д а ғ ы

№

1 3 9

қ а у л ы с ы м е н

бекітілген

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

Тәуелсіз аудиторлардың есебімен 2010 жылғы
 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін
 «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ
 Шоғырландырылған қаржылық есептілік
 МАЗМҰНЫ

Тәуелсіз аудиторлардың есебі
 Шоғырландырылған қаржылық есептілік
 Шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерім
 Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп
 Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп
 Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп
 Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер
 «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН БУХГАЛТЕРЛІК ТЕҢГЕРІМ

Миллион теңгемен	Ескер.	2010	2009(Қайта есептелді *)
АКТИВТЕР			
Ұзақ метрзімді активтер			
Негізгі құралдар	7	4.353.682	3.856.721
Материалдық емес активтер	8	265.172	258.193
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардағы инвестициялар	9	1.096.077	1.095.299
Клиенттерге қарыздар	10	1.124.144	1.153.059
Кредиттік мекемелердегі қаражат	11	379.566	474.519
Кейінге қалдырылған салық бойынша актив	39	194.713	44.136
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	12	518.505	217.715
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	13	222.685	206.532
		8.244.544	7.306.174
Ағымдағы активтер			
Тауар-материалдық қорлар	14	341.599	274.355
Өтеуге ҚҚС		73.557	78.776
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем	39	46.509	40.422
Сауда дебиторлық берешек	15	251.606	201.712
Клиенттерге қарыздар	10	562.849	347.755
Кредиттік мекемелердегі қаражат	11	964.085	982.938
Өзге де қысқа мерзімді қаржы активтері	12	445.354	198.722
Өзге де ағымдағы активтер	15	238.804	212.237
Ақша қаражаты және оның баламалары	16	1.639.460	1.311.132
		4.563.823	3.648.049
Сатуға және Акционерге беруге арналған ретінде жіктелген активтер	6	6.941	119.826

АКТИВТЕРДІҢ ЖИЫНЫ		12.815.308	11.074.049
КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Негізгі компанияның акционеріне жататын капитал			
Жарғылық капитал	17	3.891.909	3.748.299
Сату үшін қолда бар инвестицияларды қайта бағалау жөніндегі резерв		29.682	6.475
Шетел валюталарды қайта есептеу жөніндегі резерв		172.613	182.960
Өзге де капитал резервтері		21.022	20.301
Бөлінбеген пайда		537.822	182.528
		4.653.048	4.140.563
Бақыланбаған қатысу үлесі		769.366	604.444
Капитал жиыны		5.422.414	4.745.007
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар	18	3.228.009	2.234.871
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	19	405.762	283.213
Қаржылық жалға алу жөніндегі міндеттемелер	21	14.879	21.880
Резервтер	22	66.556	82.673
Кейінге қалдырылған салық жөніндегі міндеттемелер	39	257.412	272.896
Қызметкерлерге сыйақы жөніндегі міндеттемелер	23	28.498	24.781
Клиенттердің қаражаты	24	556.345	213.362
Туынды қаржылық құралдар	25	7.062	138.725
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	20	432.261	396.240
		4.996.784	3.668.641
Ағымдағы активтер			
Қарыздар	18	854.117	1.093.691
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	19	473.195	593.599
Қаржылық жалға алу жөніндегі міндеттемелер	21	9.317	10.094
Резервтер	22	108.130	78.141
Қызметкерлерге сыйақы жөніндегі міндеттемелер	23	3.735	1.927
Төлеуге табыс салығы	39	4.460	33.123
Сауда кредиторлық берешек		401.123	248.103
Клиенттердің қаражаты	24	64.061	215.723
Туынды қаржы құралдары	25	70.955	4.800
Өзге де ұзақ ағымдағы міндеттемелер	26	406.969	354.785
		2.396.062	2.633.986
Сатуға және Акционерге беруге арналған ретінде жіктелген активтермен байланысты міндеттемелер	6	48	26.415
Міндеттемелердің жиыны		7.392.894	6.329.042
КАПИТАЛ МНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		12.815.308	11.074.049

**Осында келтірілген кейбір цифрлар 2009 жылғы шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі цифрларға сәйкес келмейді және 3-қосымшада нақтыланып енгізілген түзетулерді көрсетеді.*

9-128 беттегі есеп саясаты мен осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Басқарушы директор-Басқарма мүшесі

Нұрлан Рахметов

Бас бухгалтер

Алмаз Әбдірахманова

ЖИЫНТЫҚ КІРІСІ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

Миллион теңгемен	Ескер.	2010	2009(Қайта есептелді*)
Кірістер	27	3.609.215	2.911.833
Мемлекеттік субсидиялар	28	21.314	15.796
		3.630.529	2.927.629
Сатылған өнім мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	29	(2.515.164)	(1.999.790)
Жалпы пайда		1.115.365	927.839
Жалпы және әкімшілік шығыстар	30	(372.225)	(312.368)
Тасымалдау мен сату жөніндегі шығыстар	31	(253.018)	(180.648)
Еншілес ұйымдардың шығуынан түсетін кіріс	32	-	2.713
Сатып алу кезіндегі теріс гудвил	5	10.169	163.919
Негізгі құралдардың шығуынан болатын (Шығыс)/Кіріс,нетто		(3.082)	17.821
Құнсызданудан болатын шығын	33	(49.353)	(1.032.760)
Өзге де операциялық кіріс	34	183.644	33.619
Өзге де операциялық шығын	35	(318.561)	(167.741)
Операциялық қызметтен Пайда/(Шығын)		312.939	(547.606)
Қаржы шығындары	36	(167.990)	(169.668)
Қаржылық кіріс	37	75.606	93.936
Қауымдасқан компаниялар мен бірлескен кәсіпорындардың кірістеріндегі үлес	38	423.159	279.575
Он/(Теріс)бағымдық айырма,нетто		18.736	(12.584)
Ақша қаражаты және оның баламалары	16	1.639.460	1.311.132
Табыс салығын есептегенге дейін Пайда/(Шығын)		662.450	(356.347)
Табыс салығы бойынша шығыстар	39	(28.743)	(265.030)
Жыл ішінде жалғасқан қызметтен Пайда/(Шығын)		633.707	(621.377)
Тоқтатылған операциялардан Кіріс/(Шығын)	6	644	(5.267)
Жыл ішіндегі Пайда/(Шығын)		634.351	(626.644)
Мыналарға келетін:			
Негізгі компанияның акционеріне		544.991	(566.321)
Бақыланбайтын қатысу үлесі		89.360	(60.323)
		634.351	(626.644)
Салық салынғаннан кейінгі өзге де жиынтық (шығын)/кіріс:			
Шетелдік валюталарды қайта есептеу		(10.940)	227.943

Сату үшін қолда бар қаржы активтерін қайта бағалаудан іске асырылмаған пайда		22.070	6.551
Сату үшін қолда бар қаржы активтері бойынша таза сатылған (шығыс)/кіріс		(445)	3.135
Өзге де жиынтық кірістің құрамынан сату үшін қолда бар қаржы активтерінің құнсыздануы жөніндегі өзге шығынға қайта жіктеу		1.555	6.705
Хиджерлеу құралдарынан пайда кіріс		506	5.997
Салық салуды шегергенде жыл ішіндегі жиынтық кірістің/(шығынның)жалпы сомасы		647.097	(376.353)
Мыналарға келетін:			
Негізгі компанияның акционеріне		557.910	(330.440)
Бақylanбайтын қатысу үлесі		89.187	(45.913)
		647.097	(376.353)
Акцияға Пайда/(Шығын)			
Негізгі компанияның акционеріне жататын кезең ішіндегі пайданың/(шығынның)негізгі және сұйылған үлесі		157.67	(164.01)
Жалғасатын қызметтен акцияға Пайда/(Шығын):			
Негізгі компанияның акционеріне жататын жалғасатын қызметтен пайданың/(шығынның) негізгі және сұйылған үлесі		157.48	(162.48)

**Осында келтірілген кейбір цифрлар 2009 жылғы шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі цифрларға сәйкес келмейді және 3-қосымшада нақтыланып енгізілген түзетулерді көрсетеді.*

9-128 беттегі есеп саясаты мен осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Басқарушы директор-Басқарма мүшесі

Нұрлан Рахметов

Бас бухгалтер

Алмаз Әбдірахманова

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

Миллион теңгемен	Ескертпе	Жарғылық капитал	Сату үшін қолда бар инвестицияларды қайта бағалау резерві
2008 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо		3.458.923	(10.513)
Жыл ішіндегі жиынтық шығын (Қайта есептелді*)		-	17.110
Акциялар шығару	17.1	289.376	-
Қор орналастырған және Үкімет (Ұлттық банк)сатып алған облигациялар бойынша дисконт	17.2	-	-
Төленген дивидендтер		-	-
Үлестік құралдар негізінде төлемдерді тану		-	-
Үлестік құралдар негізінде төлемдерді орындау		-	-
Еншілес ұйымдардан опциондар алу		-	-

Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерін өзгерту-бақыланбайтын үлестердің қатысу үлесін сатып алу	17.5	-	-
Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерін өзгерту-бақыланбайтын қатысу үлесін сатып алу		-	(122)
Еншілес ұйымдарды сатып алу	5	-	-
Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерін өзгерту-бақылауды жоғалту	17.5,32	-	-
Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерін өзгерту-еншілес ұйымды шығару		-	-
Еншілес ұйымдардың нарықтан өз акцияларын сатып алу	17.7	-	-
Акционерге өзге де бөлу		-	-
Еншілес ұйымдардың өзге де бөлу		-	-
Қауымдасқан компаниялар капиталдағы өзге де өзгерістер		-	-
Өзге де резервтік капиталды ұлғайту		-	-
2009 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо (Қайта есептелген*)		3.748.299	6.475
Жыл ішіндегі жиынтық кіріс		-	23.207
Акциялар шығару	17.1	143.610	-
Үкіметтен қарыздар бойынша және Үкімет (Ұлттық банк)сатып алған облигациялар бойынша дисконт	17.2	-	-
Төленген дивидендтер	17.3	-	-
Акционермен өзге де операциялар	17.4	-	-
Үлестік құралдар негізінде төлемдерді тану		-	-
Үлестік құралдар негізінде төлемдерді орындау		-	-
Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерін өзгерту-бақыланбайтын үлестердің қатысу үлесін сатып алу	17.5	-	-
Еншілес ұйымдардан опциондар алу		-	-
Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерін өзгерту-бақыланбайтын қатысу үлесін сатып алу	17.6	-	-
Еншілес ұйымдарды сатып алу	5	-	-
Еншілес ұйымдардың нарықтан өз акцияларын сатып алу	17.7	-	-
Акционерге өзге де бөлу	17.8	-	-
Қауымдасқан компаниялар капиталдағы өзге де өзгерістер		-	-
Өзге де резервтік капиталды ұлғайту		-	-
2010 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо		3.891.909	29.682

кестенің жалғасы

Шетелдік валютаны қайта есептеу резерві	Өзге де күрделі резервтер	Бөлінбеген пайда	Жиыны	Бақыланбайтын қатысу үлесі	Жиыны
(29.814)	12.120	499.003	3.929.719	565.985	4.495.704

212.774	5.997	(566.321)	(330.440)	(45.913)	(376.353)
-	-	(220.392)	68.984	-	68.984
-	-	461.255	461.255	-	461.255
-	-	-	-	(22.878)	(22.878)
-	248	-	248	-	248
-	6	203	209	-	209
-	(165)	-	(165)	-	(165)
-	(192)	15.009	14.817	18.404	33.221
-	-	(1.313)	(1.435)	(2.136)	(3.571)
-	3.436	-	3.436	144.735	148.171
-	-	-	-	(31.536)	(31.536)
-	-	-	-	(1.230)	(1.230)
-	(3.627)	(1.593)	(5.220)	(20.987)	(26.207)
-	-	(582)	(582)	-	(582)
-	-	(20)	(20)	-	(20)
-	-	(243)	(243)	-	(243)
-	2.478	(2.478)	-	-	-
182.960	20.301	182.528	4.140.563	604.444	4.745.007
(10.347)	59	544.991	557.910	89.187	647.097
-	-	-	143.610	-	143.610
-	-	111.144	111.144	-	111.144
-	-	(8.646)	(8.646)	(24.188)	(32.834)
-	(16)	(55.569)	(55.585)	(22.584)	(76.169)
-	310	55	365	11	376
-	6	-	6	-	6
-	(10)	(203.098)	(203.108)	203.817	709
-	(50)	-	(50)	-	(50)
-	-	46.667	46.667	(64.118)	(17.451)
-	(95)	-	(95)	3.332	3.237
-	-	(7.987)	(7.987)	(20.535)	(28.522)
-	-	(71.582)	(71.582)	-	(71.582)
-	-	(164)	(164)	-	(164)
-	517	(517)	-	-	-
172.613	21.022	537.822	4.653.048	769.366	5.422.414

**Осында келтірілген кейбір цифрлар 2009 жылғы шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі цифрларға сәйкес келмейді және 3-қосымшада нақтыланып енгізілген түзетулерді көрсетеді.*

9-128 беттегі есеп саясаты мен осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Басқарушы директор-Басқарма мүшесі

Нұрлан Рахметов

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

Миллион теңгемен	Ескер.	2010	2009(Қайта есептелді*)
Операциялық қызметтен түсетін ақша ағындары:			
Табыс салығын есепке алғанға дейін жалғасқан қызметтен пайда/(шығын)		662.450	(356.347)
Табыс салығын есепке алғанға дейін тоқтатылған қызметтен пайда/(шығын)		644	(5.267)
Мыналарға түзетулер:			
Тозу,ескіру және амортизацияға	7,8	259.191	218.650
Қауымдасқан компаниялар мен бірлескен кәсіпорындар кірісіндегі үлес	9	(423.159)	(279.575)
Қаржы шығындары	36	167.990	169.668
Қаржы кірісі	37	(75.606)	(93.936)
Құнсыздану шығыны	33	49.353	1.032.760
Қызметкерлерге сыйақы жөніндегі ұзақ мерзімді міндеттемелер	23	10.280	1.686
Сатып алу кезіндегі теріс гудвил	5	(10.169)	(163.919)
Резервтерге есептеу	22	(50.187)	(29.875)
Туынды қаржы құралдары	25	(50.589)	9.333
Негізгі құралдардың шығуынан шығын/(пайда), нетто		3.082	(17.821)
Еншілес ұйымдардың шығуынан түсетін кіріс	6	-	(2.713)
Күмәнді дебиторлық берешек пен өзге де ағымдағы активтер бойынша резервтер	15	14.183	16.898
Ұзақ мерзімді активтер бойынша резервтер	13	7.396	1.465
Пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланған қаржы активтерін қайта бағалаудан (кіріс)/шығын		(2.017)	208.610
Сату үшін қолда бар активтерді қайта бағалаудан іске асырылған шығын		1.390	2.590
Бар әсердің жоғалуынан кіріс	9	(19.881)	-
Қайта құрылымдау нәтижелерін нақтылау әсері	35	285.339	-
Бағамдық айырмадан іске асырылмаған шығын		2.256	204.522
Өзге де ақша емес операциялар		2.976	6.953
Айналымдық капиталдағы өзгерістерге дейінгі операциялық қызметтен ақша ағындары		834.922	923.682
Өзге де ұзақ мерзімді активтердегі өзгерістер		(1.154)	(19.719)
Клиенттерге қарыздардағы өзгерістер		(328.158)	(267.934)
Кредиттік мекемелердегі қаражаттағы өзгеріс		166.554	(227.051)
Қаржы активтеріндегі өзгерістер		(172.350)	204.558
Туынды қаржы құралдарындағы өзгерістер		(15.678)	(139.045)

Тауар-материялдық қорлардағы өзгерістер		(68.278)	(99.368)
Өтуге ҚҚС-тағы өзгерістер		(2.177)	(4.500)
Сауда-дебиторлық берешектегі өзгерістер		(64.485)	(69.410)
Өзге де ағымдағы активтердегі өзгерістер		(3.413)	(39.928)
Үкіметтен қарыздардағы өзгерістер		247.636	1.459.666
Сауда-кредиторлық берешектегі өзгерістер		116.891	41.066
Клиенттердің шотындағы өзгерістер		189.561	(539.030)
Өзге де міндеттемелердегі өзгерістер		54.679	20.078
Операциялық қызметтен ақша қаражатының түсуі		954.550	1.243.065
Төленген табыс салығы		(227.629)	(201.026)
Төленген пайыздар		(153.308)	(129.660)
Алынған пайыздар		51.836	80.537
Операциялық қызметтен ақша қаражатының таза түсімдері		625.449	992.816
Инвестициялық қызметтен түсетін ақша ағындары:			
Банк депозиттерін орналастыру, нетто		(58.157)	(338.349)
Қауымдасқан компаниялар мен бірлесіп бақыланатын кәсіпорындарды сатып алу	9	(5.258)	(92.539)
Сатып алынған ақша қаражатын шегергенде еншілес ұйымдарды сатып алу	5	(9.787)	(119.015)
Азшылық үлесін сатып алу		-	(25.890)
Шығу топтарына қайта топтастырылған еншілес ұйымдардың ақша қаражаты		(747.814)	(587.464)
Негізгі құралдарды сатып алу		(9.631)	(17.792)
Материялдық емес активтерді сатып алу		(118.773)	(1.892)
Өзге де қаржы активтерін сатып алу		30.854	52.805
Негізгі құралдарды сатудан түскен түсімдер	13	(82.640)	(115.786)
Ұзақ мерзімді активтерге төленген төлемдер	8	321.476	162.100
Қауымдасқан компаниялар мен бірлесіп бақыланатын кәсіпорындардан алынған дивидендтер		-	733
Қауымдасқан компанияларды сатудан түскен түсімдер		10.959	-
Еншілес ұйымдарды сатудан түскен түсімдер		6	209
Акцияларды сатып алу опционының орындалуы	6	-	(2.276)
Топ бақылауын жоғалтқан еншілес ұйымдардың ақша қаражаты		(668.765)	(1.085.106)
Қаржы қызметінен ақша ағындары:			
Қарыздар бойынша түсімдер		1.307.372	433.278
Қарыздарды өтеу		(986.816)	(582.992)
Қаржы жалға алуы бойынша міндеттемелерді өтеу		(7.862)	(6.914)
Еншілес ұйымдардың өз акцияларын сатып алуы		(25.034)	(26.371)
Акционермен операциялар		(14.478)	11.732

Еншілес ұйымдардың бақыланбайтын үлестеріне төленген дивидент	17	(24.188)	(22.878)
Бақыланбайтын үлестермен жарғылық капиталға жарналар		8.347	5.647
Акционерге төленген дивиденттер		(7.056)	-
Еншілес ұйымдардың өзге де бөлуі		-	(22)
Бақыланбайтын үлесті сатып алу	5	(17.450)	(3.571)
Жарғылық капиталға жарна		141.447	67.346
Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатын таза (жұмсау)/түсімі		374.282	(124.745)
Айырбастау бағамдары өзгерістерінің ақша қаражаты мен олардың баламаларына әсері		(2.638)	74.176
Ақша қаражаты мен олардың баламаларының таза ұлғаюы/(азаяуы)		328.328	(142.809)
Жыл басындағы ақша қаражаты мен олардың баламалары		1.311.132	1.453.941
Жыл аяғындағы ақша қаражаты мен олардың баламалары	16	1.639.460	1.311.132

**Осында келтірілген кейбір цифрлар 2009 жылғы шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі цифрларға сәйкес келмейді және 3-қосымшада нақтыланып енгізілген түзетулерді көрсетеді.*

9-128 беттегі есеп саясаты мен осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Басқарушы директор-Басқарма мүшесі _____

Нұрлан Рахметов

Бас бухгалтер _____

Алмаз Әбдірахманова

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

Корпоративтік ақпарат

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл ауқат қоры» АҚ (бұдан әрі мәтін бойынша «Қор» немесе «Самұрық-Қазына») Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 13 қазандағы Жарлығына және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 17 қазандағы № 962 қаулысына сәйкес құрылды. Құрылу «Қазына» орнықты даму қоры» акционерлік қоғамы («Қазына») мен «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» акционерлік қоғамын («Самұрық») біріктіру және Мемлекеттік қорға Қазақстан Республикасы Үкіметіне («Мемлекет» немесе «Үкімет») тиесілі кейбір кәсіпорындардағы өз меншік құқығын қосымша беру жолымен жүзеге асырылды. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті білдіретін Үкімет Қордың жалғыз акционері (бұдан әрі мәтін бойынша «Акционер»).

Қор 40-ескертпеде санамаланған бірқатар мемлекеттік кәсіпорындарды (бұдан әрі мәтін бойынша «Топ») біріктіретін холдинг болып табылады. Басқарушылық мақсаттар үшін Топтың қызметі өндірілген өнімнің түріне және көрсетілетін қызметтің түріне сәйкес алты операциялық сегментке бөлінеді(45-ескертпе).

Мұнай-газ сегменті мұнай мен газды барлау және өндіру, мұнай мен газды тасымалдау, шикі мұнай мен өңдеу өнімдерін қайта өңдеу және сату жөніндегі операцияларды қамтиды.

Тасымалдау сегменті жүктер мен жолаушыларды темір жол және әуе тасымалы жөніндегі операцияларды қамтиды.

Телекоммуникациялар сегменті жергілікті, қалааралық және халықаралық (ТМД-ға кіретін және кірмейтін елдерді қос алғанда) байланысты қоса алғанда, тіркелген байланыс қызметтері жөніндегі операцияларды, сондай-ақ байланыс арналарын жалға беру және деректер мен сымсыз байланыспен беруді қамтиды.

Энергетикалық сегмент электр энергиясын өндіру және беру жөніндегі, электр энергиясын электр энергетикасы жүйесіне босатуды техникалық диспетчерлеу және импортталатын электр энергиясын тұтыну жөніндегі операцияларды, Қазақстан Республикасы бірыңғай электр энергетикасы жүйесінің орталықтандырылған жедел-диспетчерлік басқару объектілерінің функцияларын қамтиды.

Тау-кен өндіру сегменті минералдық ресурстарды кейіннен қайта өңдеп, сата отырып оларды барлау және өндіру жөніндегі операцияларды қамтиды.

Қаржы институттары мен Даму институттары сегменті Қазақстан Республикасының барлық сегменттеріндегі инвестициялық қызметті дамыту және ынталандыру жөніндегі операцияларды қамтиды. Сондай-ақ бұл сегмент 2009 жылы Қор сатып алған банктерді де қамтиды (5-ескертпе).

Корпоративтік орталық сегменті және жобалар Қордың инвестициялық және қаржы операцияларын қамтиды.

Үкіметтің қайта ұйымдастыру кезіндегі негізгі мақсаты Үкіметтің тиісті бағдарламалары мен даму жоспарларында белгіленген осы компаниялардың стратегиялық міндеттерді табысты орындауы мақсатында олардың менеджменті тиімділігін арттыру және ұйымдық құрылымын оңтайландыру болып табылады. Самұрық пен Қазынаның қосылуы және қосымша беру кәсіпорындарды жалпы бақылауға біріктіруді білдіреді, оны Қор бұл 3-ескертпеде ашылғандай, үлестерді біріктіру ретінде ескереді.

Компанияның тіркелген офісі Қазақстан Республикасы, Астана, Қабанбай батыр даңғылы, 19 мекенжайында орналасқан.

Осы қаржылық есептілікті шығаруға 2011 жылғы 30 маусымда Қордың Басқарушы директор - Басқарма мүшесі төрағасы мен Бас бухгалтері бекітті.

Экономикалық жағдайлар

Нарықтық экономиканың жағдайлары талап етіп отырғанындай, Қазақстан Республикасы реформаларды жүзеге асыруды және өзінің құқықтық, салықтық және нормативтік базасы дамытуды жалғастыруда. Осы реформалар мен әзірленімдер және үкімет қабылдаған экономикалық, қаржылық және монетарлық шаралардың тиімділігі Қазақстан экономикасының болашақтағы тұрақтылығын ұстау мақсатын қояды.

Қазақстан экономикасы іскерлік белсенділіктің бәсеңдеуіне және әлемдегі экономикалық даму қарқындарының төмендеуіне сезімтал. Әлемдік қаржы дағдарысы капитал нарығының тұрақсыздығына, банк секторындағы өтімділіктің, елеулі нашарлауына және Қазақстанның ішінде кредит берудің неғұрлым қатаң шарттарына әкелді. Үкімет Тұрақтандыру жоспарының шеңберінде қазақстандық банктер мен компаниялардың шетелдік қарыздардың өтімділігі мен оларды қайта қаржыландыруды қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдады, Қазақстанда экономикалық жағдайдың жақсаруы соның нәтижесі болды. Алайда Үкімет қабылдаған тұрақтандыру шараларының оң нәтижелеріне қарамастан капитал көздеріне қол жеткізу мүмкіндігіне, сондай-ақ Топ пен оның контрагенттері үшін капитал құнына қатысты белгісіздік бар, бұл Топтың қаржылық жағдайына, Топтың операциялары мен экономикалық перспективаларын нәтижелеріне әсер етуі мүмкін. Топтың басшылығы ол Топтың осы жағдайлардағы экономикалық орнықтылығын қолдау жөніндегі барлық қажетті жағдайларды қабылдайды деп санайды. Алайда жоғарыда көрсетілген салалардағы жағдайдың одан әрі нашарлауы Топтың нәтижелері мен қаржылық жағдайына теріс әсер етуі мүмкін. Қазіргі кезде бұл әсердің қандай болатынын айқындау қиын.

2009-2010 жылдарға арналған экономика мен қаржы жүйесін тұрақтандыру жоспары

Әлемдік қаржы дағдарысы жағдайында елдің экономикасы мен қаржы жүйесін тұрақтандыруды қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 25 қарашадағы № 1085 қаулысымен Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігінің Экономикасы және қаржы жүйесін тұрақтандыру жөніндегі 2009-2010 жылдарға арналған бірлескен іс-қимыл жоспары («Тұрақтандыру жоспары») бекітілді. Тұрақтандыру жоспары мынадай мақсаттарға бағытталған бірқатар іс-шараларды көздейді:

Қаржы секторын тұрақтандыру
Жылжымайтын мүлік нарығындағы проблемаларды шешу
Шағын және орта бизнесті қолдау
Агроөнеркәсіптік кешенді дамыту

Инновациялық, индустриялық және инфрақұрылымдық жобаларды іске асыру
Қор Үкіметтен Тұрақтандыру жоспарын іске асыру жөніндегі негізгі оператор болып түседі, Осы қаржы есептілігінде одан әрі ашылатындай, Қаржы секторын тұрақтандыру жөніндегі шаралар (Тұрақтандыру жоспары) шеңберінде Қор «БТА Банк

» АҚ («БТА Банк») және «Альянс Банк» АҚ («Альянс Банк») акцияларының бақылау пакетін (5-ескертпе) және «Қазақстанның Халық банкі» АҚ мен «Қазкоммерцбанк» АҚ елеулі үлестерін (9-ескертпе) сатып алды. Бұл шаралар банктерге қосымша өтімділік беруге және олардың төлем қабілетін қамтамасыз етуге бағытталды.

2010 жылғы наурызда бекітілген БТА Банкі міндеттемелерін қайта құрылымдау жоспарының шеңберінде Қор БТА Банкінің еншілес ұйымы «Темірбанк» АҚ («Темірбанк») қайта шығарылған жай ақшаларын сатып алды.

Қор «БТА Банк» АҚ, «Альянс Банк» АҚ, «Қазақстанның Халық банкі» АҚ мен «Қазкоммерцбанк» АҚ үлестерін ұзақ мерзімді перспективада ұстап тұруды жоспарламайды. 2010 жылы «Альянс Банкі АҚ, «БТА Банк» АҚ және «Темірбанк» АҚ өз борыштарын қайта құрылымдау үдерісін аяқтады. «БТА Банк» АҚ борыштарын қайта құрылымдау осы қаржы есептілігін шығару күніне аяқтау сатысында тұр. Осы банктердің үздіксіз қызмет қағидатын ұстауы қабілеті қайта құрылымдау шарттарына сәйкес жаңа бизнес-модельдерді табысты іске асыруына елеулі дәрежеде байланысты болады. Осы қаржылық есептілікте ескерілген БТА Банк пен Альянс Банктің біріктірілген таза міндеттемелері 235.269 миллион теңге құрайды.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ

Тарифтерді белгілеу

Топтың бірқатар еншілес ұйымдары Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі («ТМРА») тарапынан реттеу объектілері болып табылады. ТМРА тарифтерді есептеу әдістемесі мен тарифтік ставкаларды бекітуге жауап береді, олардың негізінде еншілес ұйымдар өз кірістерінің елеулі бөлігін алады.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік есеп саясатында және осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелерде сипатталған жағдайларды қоспағанда, бастапқы құн қағидаты негізінде дайындалды.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік теңгемен ұсынылған және арнайы шарттасқан жағдайларды қоспағанда, ақша сомалары миллион теңгеге дейін дөңгелектелген.

Сәйкестігі туралы мәлімдеме

Топтың осы шоғырландырылған қаржылық есептілігі Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары жөніндегі комитеттің басқармасы («ХСКБ») шығарған Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына («ҚЕХС») сәйкес дайындалды.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті ҚЕХС-қа сәйкес дайындау белгілі бір сыни есептемелік бағалауды талап етеді, сондай-ақ басшылықтан есеп саясатын қолдану барысында жол берулер бойынша пікірлер қолдануда талап етеді. Жоғары күрделілік деңгейі мен жол берулерді қолдануды қамтитын қолданылу саласы, сондай-ақ бағалау мен жол берулерді қолдану шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін елеулі болып табылатын салалар 4-ескертпеде ашылған.

Топтың құрылуы

Топ 2008 жылы Мемлекеттің жалпы бақылауында болған «Қазына» орнықты даму қоры» акционерлік қоғамы мен «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» акционерлік қоғамын біріктіру және Мемлекеттің кейбір мемлекеттік кәсіпорындардағы өз меншік құқығын қосымша беру арқылы құрылды. Топ жалпы бақылауда болған компанияларды қайта ұйымдастыру арқылы құрылғандықтан осы шоғырландырылған қаржылық есептілік үлестерді біріктіру әдісі қолданыла отырып дайындалды. Сөйтіп, қаржылық есептілік егер еншілес ұйымдардағы иелік етудің бақылау үлесін ауыстыру барынша бұрынырақ ұсынылған кезеңнің басында немесе кешірек, еншілес ұйымның жалпы бақылаудағы компанияларды ауыстыру жолымен сатып алған күнінде ұсынылғандай болды. Берілген еншілес ұйымдардың активтері мен міндеттемелері осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте капиталдың шотына тиісті түзетумен беруші ұйымдардың қаржылық есептілігінде көрсетілген теңгерімдік құн бойынша көрсетілді. Акционерлік капиталдың номиналдық құны бөлінбеген пайданы, ақша және мүлік жарналарын капиталдандыру есебінен қалыптастырылды.

Шетелдік валютаны қайта есептеу

Функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілген Топ кәсіпорындары әрқайсысының қаржылық есептілігінің элементтері кәсіпорын өз қызметін жүзеге асыратын негізгі экономикалық ортаның валютасы пайдаланыла отырып, бағаланады («функционалдық валюта»). Шоғырландырылған қаржылық есептілік Топ есептілігін ұсыну валютасы болып табылатын теңгемен ұсынылды.

Операциялар және шоттар сальдосы

Шетелдік валютадағы операциялар операциялар жүзеге асырылған күнгі валюта бағамы пайдаланыла отырып, функционалдық валютаға қайта есептеледі. Осындай операциялар бойынша есептеулер нәтижесінде және жыл аяғындағы бағамдар бойынша шетелдік валютада берілген монетарлық активтер мен міндеттемелерді қайта есептеуден туындағаны бағамдық айырмадан болатын кірістер мен шығындар пайда м е н ш ы ғ ы н д а р д а т а н ы л а д ы .

Тарихи құнның негізінде шетелдік валютада бағаланатын монетарлық емес баптар бастапқы мәмілелер жасалған күні қолданыста болған бағамдар бойынша қайта есептеледі. Әділ құн бойынша шетелдік валютада бағаланатын монетарлық емес баптар әділ құн белгіленген күні қолданыста болған бағамдар бойынша қайта есептеледі.

Топтың кәсіпорындары

Функционалдық валютасы ұсыну валютасынан ерекшеленетін Топтың барлық еншілес ұйымдарының, бірлескен кәсіпорындары мен қауымдасқан компанияларының (олардың бір де бірі гиперинфляциялы экономикалардың валютасында операция жасамайды) кірістері, шығындары және қаржылық позициясы ұсыну валютасына м ы н а д а й т ү р д е қ а й т а е с е п т е л е д і :

ұсынылған бухгалтерлік теңгерімдердің әрқайсысы бойынша активтер мен міндеттемелер қаржылық жағдай туралы осындай есептер күні жабылған бағамдар бойынша қайта есептеледі;

жиынтық кіріс туралы есептердің әрқайсысы бойынша кірістер мен шығыстар орташа бағамдар бойынша қайта есептеледі (орташа бағам бағандардың жиынтық әсерінің операция жүзеге асырылған күнгі бағамға ақылға қонымды жақындауы болып табылмайтын жағдайлардан басқа; бұл жағдайда кірістер мен шығыстар операциялар жүзеге асырылған күнгі бағам бойынша қайта есептеледі); және барлық бағамдық айырмалар өзге жиынтық кірісте жеке компонент ретінде танылады.

Валюта айырбастау бағамдары

Қазақстандық қор биржасы («ҚҚБ») белгілеген валюта айырбастаудың орташа салмақталған бағамдары Қазақстан Республикасында ресми айырбастау бағамдары ретінде пайдаланылады.

Мына кестеде 31 желтоқсандағы шетелдік валютаның теңгеге айырбастау бағамы ұсынылған:

	2010	2009
АҚШ доллары	147,50	148,46
Евро	196,88	213,95
Швейцар франкі	157,40	144,12
Ресей рублі	4,83	4,90
Жапон Йенасы	1,81	1,61

2011 жылғы 30 маусымда ҚҚБ айырбастау бағамы 1 АҚШ доллары үшін 146,95 теңге болды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ

Төменде көрсетілгенді қоспағанда, осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде қолданылатын есеп саясаты 2003 жылға 31 желтоқсанда аяқталатын жыл ішіндегі жылдық қаржылық есептілікті дайындау кезінде пайдаланылғанға сәйкес келеді:

Жаңа стандарттар мен түсіндірулер

2009 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Топ мынадай жаңа немесе қайта қаралған Стандарттар мен түсіндірулерді қолданды:

- ҚЕХС 2 «Акцияларға негізделген төлемдер»: 2010 жылғы 1 қаңтарда күшіне енетін «Топтың бірнеше компанияларының қатысуын көздейтін олар бойынша есептер ақша қаражатымен жүзеге асырылатын акцияларға негізделген төлемдермен жасалатын мәмілелер».

- ҚЕХС 3 2009 жылғы 1 шілдедеде күшіне енген ҚЕХС 7, БЕХС 21, БЕХС 28, БЕХС 31 және БЕХС 39 қоса алғанда, «Бизнесті біріктіру» (жаңа редакцияда) және БЕХС 27 «Шоғырландырылған және жеке қаржылық есептілік» (өзгерістерімен).

- БЕХС 39 *"Қаржы құралдары; мойындау және бағалау»* - 2009 жылғы 1 шілдедеде күшіне енген *«Хеджирлеуге рұқсат етілген объектілер»*.

- Интерпретация 17 2009 жылғы 1 шілдедеде күшіне енген *«Сенімсіз активтерді меншік иелерінің арасында бөлу»*.

Қабылданған стандарттар немесе интерпретациялар шоғырландырылған қаржы есептілігіне немесе Топ қызметінің нәтижелеріне әсер еткен жағдайларда, бұл әсер төменде сипатталған:

ҚЕХС 2 «Акцияларға негізделген төлемдер (өзгерістерімен)

ҚЕХС жөніндегі кеңес қолдану саласы мен акцияларға негізделген төлемдермен мәмілелерді есепке алу әдісін түсіндіретін ҚЕХС 2 түзету жариялады, олар бойынша есептер топтың бірнеше компанияларының қатысуын көздейтін ақша қаражатымен жүзеге асырылады. Топ бұл түзетуді 2010 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданды. Осы түзетуді қолдану Топтың қаржылық жағдайына немесе қызметінің нәтижелеріне әсер е т к е н ж о қ .

ҚЕХС 3 «Бизнесті біріктіру» (жаңа редакцияда) және БЕХС 27 «Шоғырландырылған және жеке қаржылық есептілік» (өзгерістермен)

ҚЕХС 3 (жаңа редакцияда) бизнесті біріктіру жөніндегі мәмілелерді есепке алу тәртібіне елеулі өзгерістер енгізеді. Өзгерістер бақыланбайтын қатысу үлесіне, мәміле жөніндегі шығындарды есептеуге, шартты сыйақыны бастапқы тануға және кейіннен бағалауға және бизнесті біріктіруді кезең-кезеңімен есепке алуға әсер етеді. Бұл өзгерістер танылатын гудвилдің сомасына, сатып алу орын алған кезең ішіндегі компания қызметінің нәтижелеріне, сондай-ақ келесі кезеңдерде есептілік ұсынатын компаниялар қызметінің нәтижелеріне әсер етеді.

БЕХС 27 (өзгерістерімен) талаптарына сәйкес еншілес компанияға қатысу үлесіндегі өзгерісті (бақылау жоғалтусыз) капиталмен операция ретінде ескеру кажет. Осылайша мұндай операциялар гудвилдің туындайына да, кірістерді немесе шығыстарды тануға да келісілмейтін болады. Оның үстіне жаңа редакциядағы стандарт еншілес компаниялардың шығындарын есепке алу әдісін, сондай-ақ еншілес ұйымдарды бақылауды жоғалтуды есепке алу әдісін өзгертеді.

ҚЕХС 3 (жаңа редакцияда) және ҚЕХС (IA3) 27 (өзгерістерімен) енгізетін ҚЕХС жөніндегі есеп саясатына қойылатан талаптарға өзгерістер еншілес ұйымдарды бақылауды жоғалтуға әкелетін сатып алу мен операцияларға сондай-ақ 2010 жылғы 1 қаңтарда немесе одан кейін болған бақыланбайтын қатысу үлестерімен операцияларға әсер етеді. Есеп саясатындағы бұл өзгерістер перспективада Топқа елеулі әсер еткен жоқ.

«Қаржы құралдары: мойындау және бағалау»: «Хеджирлеуге рұқсат етілген объектілер» БЕХС 39-ға түзету.

Түзету компанияның хеджирлеу объектісі ретінде әділ құнның өзгеру бөлігін немесе қаржы құралы бойынша ақша ағындарының өзгермелілігін айқындай алатынын

түсіндіреді. Бұдан басқа, түзету белгілі бір жағдайларда хеджирленетін тәуекел немесе оның бөлігі ретінде инфляцияны айқындау туралы мәселені қарайды. Топ бұл өзгерістер оның қаржылық жағдайына немесе қызметінің нәтижелеріне әсер етпейді деген пікірге келді, өйткені ол осындай түрдегі хеджирлеу операцияларын жүзеге асырмайды.

Интерпретация 17 «Сенімсіз активтерді меншік иелерінің арасында бөлу».

Бұл интерпретация келісімдер есебі жөніндегі нұсқауларды білдіреді, оларға сәйкес компания акционерлердің арасында қорларды бөлу түрінде немесе дивидендтер түрінде сенімді емес активтерді бөледі. Бұл интерпретация Топтың қаржылық жағдайына да, қызметінің нәтижелеріне де әсер еткен жоқ.

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар мен интерпретациялар

Топ шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген мынадай стандарттарды қолданған жоқ:

- ҚЕХС 9 «Қаржы құралдары»
- ҚЕХС 10 «Шоғырландырылған қаржылық есептілік»
- ҚЕХС 11 «Бірлескен қызмет туралы келісім»
- ҚЕХС 12 «Басқа компанияларға қатысу үлестері туралы ақпаратты ашу»
 - ҚЕХС 13 «Әділ құнды бағалау»
 - БЕХС 12 «Пайда салығы», түзету
 - БЕХС 32 «Құқықтар эмиссияларын жіктеу»
- ҚЕХС 1 «Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарын бірінші рет қабылдау», түзету
 - ҚЕХС 7 «Қаржы құралдары - Ашу», түзету
 - БЕХС 24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу», түзету

Интерпретация 19 2010 жылғы 1 шілдеде күшіне енген «Қаржы міндеттемелерін үлестік құралдармен өтеу»

Интерпретация 14 «Ең аз қаржыландыру туралы талаптарға қатысты алдын ала төлем», түзету

Басшылық жоғарыда көрсетілген Стандарттар мен Интерпретацияларды қабылдау болашақтағы кезеңдерде Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер етпейтінін күтеді, мыналарды қоспағанда:

ҚЕХС 9 «Қаржы құралдары»

ҚЕХС 9 «Қаржы құралдары» қаржы активтерінің жіктемесі мен бағасын анықтайды. ҚЕХС 9 кәсіпорынның барлық қаржы активтері қаржы активтерін басқару үшін қабылданған бизнес-модельге және қаржы активтері ақша ағындарының сипаттамаларына сәйкес жіктелгенін талап етеді. Сондай-ақ стандарт қаржы активтері амортизациялық және әділ құн бойынша бағалануын талап етеді. ҚЕХС 9 қабылдаудың Қордың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне болашақтағы әсері сенімді бағаланбайды.

ҚЕХС 10 «Шоғырландырылған қаржылық есептілік»

ҚЕХС 10 компаниялардың барлық түрлерін шоғырландыру үшін негіз ретінде бақылауды айқындайтын шоғырландырудың бірінғай моделін көздейді. Стандарт талаптарды, оның ішінде бақылаудың болуын анықтау қиын болатын, атап айтқанда дауыстың, агенттік қатынастардың, белгілі бір активтерді бақылаудың ықтимал құқықтары болған жағдайлар үшін, сондай-ақ дауыс құқығы бақылаудың болуы үшін анықтауыш фактор болып табылмайтын жағдаяттар үшін талаптар белгілейді. ҚЕХС 10 сондай-ақ агенттік қатынастар жағдайында оның ережелерін қолдану жөніндегі арнайы нұсқауларды көздейді. Стандарт ҚЕХС 27 өзгерістерсіз өткізген шоғырландырудың есептік талаптары мен рәсімдерін қамтиды. ҚЕХС 10 «Шоғырландыру - арнайы мақсаттағы компания» ПКИ 12 және ҚЕХС 27 «Шоғырландырылған және жеке қаржылық есептілікте» қамтылатын шоғырландыруға қатысты талаптарды ауыстырады және 2013 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі.

ҚЕХС 11 «Бірлескен қызмет туралы келісім»

ҚЕХС 11 бірлескен қызмет туралы келісімдегі тараптан келісімде шарттасқан тиісті құқықтар мен міндеттемелерді тануды талап ететін тәсіл қағидаттарына негізделгенді енгізу арқылы бірлескен қызмет туралы келісімдерді есепке алуға жетілдірулер енгізеді. Бірлескен қызмет туралы келісімдерді жіктеу тараптардың осы келісім жөніндегі құқықтары мен міндеттемелерін талдау негізінде жүргізілетін болады. Стандарт бірлескен қызмет туралы келісімдерді не бірлескен операциялар ретінде, не бірлескен кәсіпорындар ретінде жіктеуді көздейді. Бұдан басқа, стандарт бірлескен қызмет туралы келісімдерді есепке алу үшін теңбе-тең шоғырландыру әдісін қолдану мүмкіндігін жоққа шығарады. ҚЕХС 11 «Бірлескен қызметке қатысу» ҚЕХС 31 және «Бірлесіп бақылайатын компаниялар - қатысушылардың монетарлық емес салымдары» ПКИ 13 ауыстырады және 2013 жылы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. Топ стандарт оның қаржылық жағдайына және оның қаржылық қызметінің нәтижелеріне әсер етпейді деп ойлайды.

ҚЕХС 12 «Басқа компанияларға қатысу үлестері туралы ақпаратты ашу»

2011 жылғы мамырда шығарылған ҚЕХС 12 еншілес компанияларды, бірлескен қызмет туралы келісімдерді, қауымдасқан компанияларды және шоғырландырылмаған құрылымдалған компанияларды қоса алғанда, басқа компаниялардағы қатысу үлестерінің барлық түрлеріне қатысты ақпаратты ашуға қойылатын кең талаптарды қамтитын жаңа стандартты білдіреді. ҚЕХС 12 2013 жылы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. Топ стандарт оның қаржылық жағдайына және оның қаржылық қызметінің нәтижелеріне әсер етпейді деп ойлайды.

ҚЕХС 13 «Әділ құнды бағалау»

ҚЕХС 13 «әділ құн» ұғымын білдіреді және бір стандарттың шеңберінде әділ құнды бағалауға қойылатын негізгі талаптарды біріктіреді және әділ құнды бағалау туралы ақпаратты ашуға қойылатын талаптарды белгілейді. Бұл стандарт ҚЕХС құрамындағы басқа стандарт әділ құн бойынша бағаны талап етеді немесе рұқсат етеді. ҚЕХС 13 активтерді немесе әділ құн жөніндегі міндеттенелерді бағалау туралы жаңа талаптарды енгізеді, ҚЕХС әділ құн бойынша бағалау объектісін өзгертпейді және әділ құнға өзгерістер беру туралы мәселені қарастырмайды. Бұл стандарт 2013 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді. Мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. ҚЕХС 13 қабылдау Топтың әділ құн бойынша ескерілетін активтері мен міндеттемелерін бағалауға әсер етуі мүмкін. Қазіргі кезде Топ ҚЕХС 13 қолданудың оның қаржылық жағдайына және оның қаржылық қызметін нәтижелеріне ықтимал әсерін бағалауда.

БЕХС 24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу», түзету

Жаңа редакциядағы стандарт 2011 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді. Ол байланысты тараптың айқындамасын түсіндіреді және байланысты тараптардың қатынастарын сәйкестендіруді оңайлатады, сондай-ақ стандарты қолдану кезінде туындайтын алшақтықтарды жояды. Жаңа редакциядағы стандарт мемлекетпен байланысты компанияларға арналған ақпаратты ашу жөніндегі талаптарды ішінара алып тастауды көздейді. Топтың басшылығы стандарт оның қаржылық жағдайына және оның қызметінің қаржылық нәтижелеріне әсер етпейді деп ойлайды. Түзетумен мемлекетпен байланысты компанияларға арналған ішінара алып тастау ретінде де, сондай-ақ стандарттың тұтастай жаңа редакциясында да мерзімінен бұрын қолдануға рұқсат етіледі. Топ стандарты мерзімінен бұрын қолданды.

ҚЕХС жетілдіру

2009 жылғы сәуірде ҚЕХС жөніндегі кеңес негізінен ішкі сәйкессіздіктерді жою және тұжырымдарды нақтылау мақсатында өз стандарттарына түзетулер екінші жинағын шығарды. Түзетулердің көпшілігі 2010 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін күшіне енеді. Әрбір стандартқа қатысты жеке өтпелі ереже бар. 2009 жылғы сәуірде жарияланған «ҚЕХС жетілдіру» енгізілген түзетулер Топтың есеп саясатына, қаржылық жағдайына немесе оның қызметінің нәтижелеріне әсер еткен жоқ.

- ҚЕХС 8 «Операциялық сегменттерге» түзету егер сегменттің осы активтері мен міндеттемелерін егер осы активтер мен міндеттемелер операциялық шешімдер қабылдауға жауапты атқарушы орган пайдаланатын бағалауға енгізілген жағдайда ғана ашу қажет деп түсіндіреді. Топтың операциялық шешімдерін қабылдауға жауапты атқарушы орган сегменттердің активтері мен міндеттемелерін талдайтындықтан Топ осы ақпаратты ашуды жалғастырды.

- ҚЕХС 7 «Ақша қаражатының қозғалысы туралы есепке» түзету активті тануға

әкелетін шығындар ғана инвестициялық қызметтен түсетін ақша ағындары ретінде жіктелуі мүмкін деп түсіндіреді.

- ҚЕХС 36 «Активтерді біріктіруге» түзету бизнесті біріктіру нәтижесінде алынған гудвилаі бөлу үшін пайдаланылуы мүмкін ең ірі бөлімше ҚЕХС 8 сәйкес агрегирлеуге дейін операциялық сегмент болып табылады деп түсіндіреді. Түзету Топтың шоғарландырылған қаржылық есептілігіме әсер еткен жоқ, өйткені құнсыздану нысанына жыл сайын жүргізілетін тексеру олар біріктірілгенге дейін жеке операциялық сегменттердің деңгейінде жүзеге асырылады.

Сондай-ақ 2010 жылғы мамырда ҚЕХС жөніндегі кеңес негізінен ішкі сәйкессіздіктерді жою және тұжырымдарды нақтылау мақсатында өз стандарттарына түзетулердің жиынтығын шығарды. Түзетулер қолданылған жоқ, өйткені олар 2010 жылғы 1 шілдеде немесе осы күннен кейін, не 2011 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есептік кезеңдерге қатысты күшіне енеді.

- ҚЕХС 3 «Бизнесті біріктіру»;
 - ҚЕХС 7 «Қаржы құралдары: ақпаратты ашу»;
 - БЕХС 1 «Қаржылық есептілік беру»;
 - БЕХС 27 «Шоғырландырылған және жеке қаржылық есептілік»;
- Интерпретация 13 «Клиентікердің ниеттестігін қолдауға бағытталған бағдарламалар»

Топ мұндай түзетулерді қолдану оның қаржылық жағдайына немесе оның қызметінің нәтижелері етпейді деп пайымдайды.

Бұрын берілген деректерді қайта есептеу

Сатып алу күнінде Топ олардың әділ құны бойынша сатып алынған немесе бизнесті біріктіру кезінде қабылдаған сәйкестендірілетін активтерді, міндеттемелерді және шартты міндеттемелерді мойындауға тиіс, ол бағалауларды пайдалануды болжайды. Мұндай бағалаулар әр түрлі бағалау әдістеріне негізделген, ол болашақтағы ақша ағындарын болжау және өзге де рұқсаттарды әзірлеу кезінде елеулі пайымдауларды пайдалануды талап етеді. 2009 жылы Топ «Refinery Company RT» ЖШС, «Маңғыстаумұнайгаз» АҚ «Қазақстан Пайплайн Венчурз» және «Каспиан Пайплайн Венчурз» қатысу үлестерін сатып алды, 2010 жылғы 31 желтоқсанда Топ сатып алынған компаниялардың сәйкестендіретін активтері кен міндеттемелерінің әділ құнын бағалауды аяқтады, олар 2009 жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікте олардың алдын ала құны бойынша ескерілді.

Әділ құнды бағалауды аяқтау нәтижесінде 2009 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша салыстырмалы шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерім мен осы күні аяқталатын жыл үшін жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп 5-қосымшада ашылғандай қайта есептелді.

Сондай-ақ 2010 жылы Топ 2009 жыл ішіндегі жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте белгілі бір қайта жіктеулер жасады. Топ жиынтық кіріс

туралы шоғырландырылған есептегі банк аккредитивтері мен кепілдіктері арқылы резерв құру жөнінде кірістер мен шығыстар ұсынымын қайта қарады және оларды өзге операциялық кірістер мен шығыстарда беру дұрысырақ болады деп анықтады, нәтижесінде 2009 жыл ішіндегі іске асырудың өзіндік құны 70.596 миллион теңгеге ұлғайды.

Шоғырландыру қағидаттары

Шоғырландырылған қаржылық есептілік Компанияның және ол бақылайтын еншілес ұйымдар мен бірлесіп бақыланатын кәсіпорындардың Қаржылық есептілігін қамтиды (*40-ескерте*).

Еншілес ұйымдар

Еншілес ұйымдар, бұл Топ бақылайтын кәсіпорындар. Топтың осындай түрде оның қызметінен пайда ала отырып, кәсіпорынның қаржы және операциялық саясатын тікелей немесе жанама басқару өкілеттігі болғанда бақылау болады. Жалпы бақылаудағы кәсіпорындар арасындағы мәміледе сатып алуды қоспағанда, еншілес ұйымдар өздерін сатып алған сәттен бастап шоғырландырылады, ол мұндай бақылау тоқтатылған күнге дейін Топтың оларды бақылауды сатып алған күні болып табылады. Еншілес ұйымдарды сатып алған кезде сатып алу құны олардың сату күніндегі әділ құны негізіндегі активтер мен міндеттемелерге бөлінеді. Еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігі келісілген есеп саясаты пайдаланыла отырып, Компанияның қаржылық есептілігі сияқты есепті кезеңде дайындалады. Мәмілелер бойынша барлық фирмаішілік сальдо мен топ ішілік мәмілелер бойынша туындайтын іске асырылмаған кірісті қоса алғандағы мәмілелер есептіліктен толығымен шығарылды. Іске асырылмаған шығындар, олар құнсыздану туралы куәлік болмағандай дәрежеде ғана шығарылатынын қоспағанда, іске асырылмаған кіріс сияқты шығарылды.

Бақыланбайтын үлес Топқа тиесілі емес және шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімде жеке, негізгі компанияның акционерлік капиталынан жеке көрсетілетін еншілес ұйымдардағы кірістің немесе шығынның бөлігін және таза активтерді білдіреді. Еншілес ұйымның шығындары тіпті егер бұл теріс сальдоға әкеп соқтырған жағдайда да бақыланбайтын қатысу үлесіне жатады.

2010 жылғы 1 қаңтарға дейінгі еншілес ұйымдар

Жоғарыда санамаланған қағидаттардың кейбіреулері перспективалық қолданылды. Осыған байланысты бұрын пайдаланылған шоғырлану негіздерін қолданумен түсіндірілген есепте мынадай айырмашылықтар бар:

- Бақылаулық емес қатысу үлестерін сатып алу есебі 2010 жылы 1 қаңтарға дейінгі негізгі компанияны жалғастыру» әдісі пайдаланыла отырып орындалды, оған сәйкес төленген сияқы мен таза активтердің сатып алынған үлестерінің ағымдағы құнының арасындағы айырма капиталда танылды.

Топ шеккен шығындар оның ағымдағы құны нөлге дейін азайғанша бақыланбайтын қатысу үлесіне жатқызылды. Кейінгі шығындар бақыланбайтын қатысу үлесін

ұстаушыларда міндетті күші бар шығындарды жабуға қатысты міндеттемелер болатын жағдайларды қоспағанда, негізгі компанияға жатқызылды. 2010 жылғы 1 қаңтарға дейін шегілген шығындар бақыланбайтын қатысу үлестері мен негізгі компания акционерлерінің арасында бөлінген жоқ;

Бақылау жоғалған жағдайда Топ қалған инвестицияларды бақылаудың жоғалған күніндегі таза активтер құнына теңбе-тең үлеспен ескерді. Мұндай инвестициялардың ағымдағы құны 2010 жылғы 1 қаңтарда қайта есептелген жоқ.

Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар

Топтың бірлесікен кәсіпорындарда бірлесіп бақыланатын компаниялар нысанында қатысу үлестері бар, оларда бірлескен қызметке қатысушылар компаниялардың экономикалық қызметіне бірлескен бақылау қоятын шарттың келісімге кірді. Сондай-ақ Топтық олардың экономикалық қызметіне елеулі ықпалы бар қауымдасқан компанияларда үлесі бар. Топтың бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялары үлестік қатысу әдісі бойынша ескеріледі.

Қатысу үлесі әдісіне сәйкес бірлескен кәсіпорындарға/қауымдасқан компанияларға инвестициялар шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімде бастапқы құн плюс Топқа тиесілі бірлескен кәсіпорынның/қауымдасқан компанияның таза активтері үлесінде туындаған өзгерістер бойынша ескеріледі. Бірлескен кәсіпорынға/қауымдасқан компанияға жататын гудвил инвестицияның теңгерімдік құнына енгізіледі және амортизацияланбайды, сондай-ақ құнсыздану мәніне жеке тексеруге ұшырамайды.

Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп бірлескен кәсіпорынның/қауымдасқан компанияның қызметінің қаржылық нәтижелерінің үлесін көрсетеді. Егер бірлескен кәсіпорынның/қауымдасқан компанияның капиталында тікелей танылған өзгерістер болса, Топ осындай өзгерістегі өз үлесін таниды және бұл капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте қолданылса бұл фактыны ашады. Топтың бірлескен кәсіпорынмен/қауымдасқан компаниямен бірлескен операциялары бойынша туындаған іске асырылмаған пайдалары мен шығындары бірлескен кәсіпорында/қауымдасқан компанияда Топтың үлесі бар дәрежеде шығарылады.

Бірлескен кәсіпорында/қауымдасқан компаниядағы пайданың үлесі тікелей жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте ұсынылған. Ол бірлескен кәсіпорынның/қауымдасқан компанияның акционерлеріне келетін пайданы білдіреді, және сондықтан бірлескен кәсіпорындардың/ қауымдасқан компаниялардың еншілес компанияларындағы салық салу мен азшылық үлесін есептегеннен кейін пайда ретінде а й қ ы н д а л а д ы .

Бірлескен кәсіпорынның /қауымдасқан компаниялық қаржылық есептілігі негізгі компанияның қаржылық есептілігіндей есепті кезеңде жасалады. Қажет болған жағдайда есеп саясатын Топтың есеп саясатына сәйкес келтіру мақсатында түзетулер е н г і з і л е д і .

Үлестік қатысу әдісі қолданылғаннан кейін Топ Топтың бірлескен кәсіпорындарға/

қауымдасқан компанияларға инвестициялары бойынша құнсызданудан келген қосымша шығынын тану қажеттігін айқындайды. Әрбір есепті күнге Топ бірлескен кәсіпорындарға/қауымдасқан компанияларға инвестициялардың құнсыздануының объективті куәліктерінің болуын анықтайды. Осындай куәліктер болған жағдайда, Топ құнсыздану сомасын бірлескен кәсіпорынның/қауымдасқан компанияның өтелетін құны мен оның теңгерімдік құнының арасындағы айырма ретінде есептейді және бұл соманы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте таниды.

Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар

Бірлескен кәсіпорындағы/қауымдасқан компаниядағы елеулі ықпалын жоғалтқан жағдайда Топ қалған инвестицияларды әділ құн бойынша бағалайды және мойындайды. Бірлескен кәсіпорынның/қауымдасқан компанияның елеулі ықпалды жоғалтқан сәттегі теңгерімдік құнының және қалған инвестициялардың әділ құны мен шығудан түскен түсімдердің арасындағы айырма пайдалар немесе шығындарда танылады.

Кәсіпорындарды біріктіру

Кәсіпорындарды (бизнесті) біріктіру сатып алу әдісі пайдаланыла отырып ескеріледі. Сатып алу құны сатып алу күніндегі әділ құн бойынша бағаланған берілген сыйақы сомасы және сатып алынатын компаниядағы бақыланбайтын қатысу үлесі ретінде бағаланады. Бизнесі біріктіру жөніндегі әрбір мәміле үшін сатып алатын тарап сатып алынатын компаниядағы бақыланбайтын қатысу үлесі әділ құн бойынша, не сатып алынатын компанияның сәйкестендірілетін таза активтеріндегі теңбе тең үлес бойынша бағалайды. Сатып алуға байланысты шегілген шығындар әкімшілік шығыстардың құрамына енгізіледі.

Егер Топ бизнесті сатып алса, ол тиісті түрде шарттың талаптарына, сатып алу күніндегі тиісті жағдайлардың экономикалық жағдайына байланысты сатып алынған қаржы активтері мен қабылданған міндеттемелерді жіктейді. Бұған компания сатып алатын негізгі шарттарға қосылған туынды құралдарды бөлу қажеттілігі мәніне талдау жасалады.

Бизнес кезең-кезеңімен біріктірілген жағдайда сатып алу күніндегі әділ құн бұрын сатып алатын тарапқа тиесілі сатып алынатын компаниядағы қатысу үлестері пайда немесе шығын арқылы сатып алу күніндегі әділ құн бойынша қайта бағаланады.

Сатып алатын тарап беруге тиіс шартты сыйақы сатып алу күніндегі әділ құн бойынша танылуға тиіс. Актив немесе міндеттеме болуы мүмкін шартты сыйақының әділ құнының кейінгі өзгерістері БЕХС 39 сәйкес, не пайданың немесе шығынның құрамында, не өзге де жиынтық кірістің өзгерісі ретінде танылуға тиіс Егер шартты сыйақы капитал ретінде жіктелсе, ол капиталдың құрамында оны толық өткенге дейін қайта бағаланбауға тиіс.

Гудвил бастапқыда берілген сыйақы сомасынан асатын сома ретінде белгіленетін және таза сәйкестендірілетін активтердің сомасынан жоғары деп танылған бақыланбайтын қатысу үлесі танылған және ол қабылдаған міндеттемелер бастапқы

күн бойынша бағаланады. Егер осы сыйақы еншілес ұйым сатып алған таза активтердің әділ құнынан кем болса, айырма пайданың немесе шығынның құрамында танылады.

Егер гудвил ақша ағындарын генерациялайтын бөлімшенің бір бөлігін құраса, және осы бөлімшенің бір бөлігі шығып қалса, шығарылатын қызметке жататын гудвил оның шығарылуынан келетін пайданы немесе шығында анықтау кезінде осы қызметтің ағымдағы құнына қосылады. Осындай жағдайларда шығып қалған гудвил шығып қалған қызметтің құны мен ақша ағындарын генерациялайтын бөлімшенің қалған бөлігінің құнының қатынасы негізінде бағаланады.

2010 жылғы 1 қаңтарға дейін кәсіпорындарды біріктіру

Бұрын қолданылған талаптардың жоғарыда санамаланғандармен салыстырғанда
мынадай айырмашылықтары бар:

Бизнесті біріктіру сатып алу әдісі пайдаланыла отырып ескерілді. Сатып алумен тікелей байланысты шығындар сатып алу құнының құрамына енді. Бақыланбайтын қатысу үлесі (бұрын азшылық үлесі деп аталған) сатып алынатын компанияның сәйкестендірілетін таза активтеріндегі теңбе-тең үлес бойынша бағаланады.

Бизнесті кезең-кезеңімен біріктіру жеке-жеке саты ретінде ескерілді. Қосымша сатып алынған қатысу үлестері бұрын танылған гудвилге әсер етпеді.

Егер Топ бизнесті біріктіру керісінше жағдайда шартқа сәйкес талап етілетін ақша ағындарына айтарлықтай әсер ететін шарттың талаптарын өзгерту келісілетін жағдайларды қоспағанда, бизнесті, сатып алатын компанияның шарты негізінде бөлінген қоса орнатылған туынды құралдарды сатып алса, сатып алу кезінде қайталап талданбады.

Топта ағымдағы міндеттеме болғанда, экономикалық пайданың жылыстауы жоқтан гөрі ықтимал болғанда ғана шартты сыйақы танылды және оның бағасы сменімді айқындалды. Шартты сыйақының кейінгі түзетулері гудвилдің құрамында танылды.

Жалпы бақылаудағы тараптардан еншілес ұйымдарды сатып алу

Жалпы бақылаудағы тараптардан еншілес ұйымдарды (мемлекет бақылайтын кәсіпорын) сатып алуды есепке алу үлестерді біріктіру әдісі бойынша жүргізіледі.

Жалпы бақылаудағы еншілес ұйым берген активтер мен міндеттемелер берген күнгі берген компанияның (алдыңғы иесі) есептілігінде олардың теңгерім құны бойынша осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетіледі. Алдыңғы иесінен ұйымды бастапқы сатып алған кезде пайда болатын гудвилл осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте де көрсетіледі. Алдыңғы иесінің гудвиллін қоса алғанда, таза активтердің жалпы теңгерім құны мен төленген қаражат сомасы арасындағы айырма меншік капиталды түзету ретінде осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте ескерілген.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік егер еншілес ұйымды Топ ойы бастапқыда Алғашқы иесі сатып алған күні сатып алғандай жасалды.

Бар еншілес компаниялардағы үлестің өзгеруі

Бар еншілес ұйымдағы иелену үлесінің сатылатын немесе сатып алынатын, бірақ бақылау құқығы өзгеретін транзакцияларда еншілес ұйымның таза активтерінде иеліктен шығарылатын немесе сатылып алынатын үлестің теңгерім құны мен сату құнының немесе осы үлесті сатып алу құнының арасындағы айырма бөлінбеген пайданың ұлғаюы немесе кемуі ретінде көрсетіледі.

Сату және Акционерге беру үшін арналған ретінде жіктелген айналымнан тыс активтер және тоқтатылған қызмет

Сату үшін арналған ретінде жіктелген айналымнан тыс активтер мен шығу топтары сатуға арналған шығындар шегеріліп, екі мәннің - теңгерімдік құн мен әділ құнның азы бойынша бағаланады. Айналымнан тыс активтер мен шығу топтары, егер олардың теңгерімдік құны жалғасқан пайдалану нәтижесінде емес, сату бойынша сату бойынша мәміле арқылы өтелуге жатса, сату үшін арналған болып жіктеледі. Бұл шарт егер сату мүмкіндігі жоғары, ал актив немесе шығу тобы өзінің ағымдағы жағдайында жедел, мүмкін болса, сақталған болып саналады. Баспшылықтың оған қатысты жіктелген күннен бастап бір жыл ішінде аяқталған сату мәмілесі ретінде тану өлшемдеріне сәйкес күтілуге тиіс сатып алуды жасауға бекем ниеті бар.

Есепті кезең ішіндегі, сондай-ақ өткен жылдың салыстырмалы кезеңі ішіндегі жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте тоқтатылған қызметтен кірістер мен шығыстар, егер тіпті сатқаннан кейін Топ еншілес ұйымдағы азшылық үлесін сақтағанның өзінде әдеттегі кірістер мен шығыстардан жеке ескеріледі. Салықтар шегерілгеннен кейінгі пайда немесе шығын жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған е с е п т е ж е к е ұ с ы н ы л а д ы .

Сату үшін арналған ретінде жіктелгеннен кейін негізгі құралдар амортизациялануға жатпайды.

Минералдық ресурстарды барлау және игеру жөніндегі активтер (мұнай-газ және тау-кен активтері) *Жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу жөніндегі шығындар*

Жер қойнауын пайдалану (барлау және өндіру) құқығын сатып алу жөніндегі шығындар қол қою бонустарын, тарихи шығындарды, экологиялық және әлеуметтік бағдарламаларға жұмсалған міндетті шығыстарды қамтиды және кең орнын барлау және бағалау сатысында жер қойнауын пайдалану құқығы ретінде материалдық емес активтердің құрамында капиталдандырылады. Жер қойнауын пайдалану құқығын алуға дейін ұшыраған осындан шығындар да тиісті құқықты Қор компаниясы алады деген негізді сенімділігі болған кезде барлау және бағалау сатысында кен орнын жер қойнауын пайдалану құқығы сияқты капиталдандыруға жатады. Жер қойнауын пайдалану құқықтарын сатып алу шығындарын есепке алу кен орны бөлінісінде жүргізіледі. Әрбір құқық объектісі жыл сайын құнсыздану мәніне қаралады. Егер объекті бойынша болашақтағы жұмыстар жоспарланбаған жағдайда, жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу шығындардың қалған сальдосы есептен шығарылады. Экономикалық негізделген алынатын қорлар («дәлелденген қорлар» немесе «

коммерциялық қорлар») табылған жағдайда, амортизация құқығы тоқтатылады. Кен орындарында коммерциялық өндіру басталғаннан бастап жер қойнауын пайдалану құқығы (қалған шығындар) негізгі құралдар құрамына көшіріледі және дәлелделген қорлардың жалпы сомасы негізге алына отырып, іс жүзіндегі өндіру бойынша өндірістік әдіс бойынша амортизацияланады.

Барлау және бағалау жөніндегі шығындар (аяқталмаған құрылыс)

Барлау және бағалау жөніндегі шығындар геологиялық және геофизикалық шығыстарды; барлау ұңғымаларына тікелей жататын шығындарды; ашу жұмыстарын; әкімшілік нақты кен орнына жатқызуға болатын бағалау жөніндегі өзге де шығыстарды қамтиды. Мұндай шығындар жалақыны, материалдар мен жанармайды, бұрғылау станоктарының құны мен мердігерлерге төлемдерді қамтиды. Геологиялық және геофизикалық шығыстарды қоспағанда, барлау және бағалау жөніндегі шығындар аяқталмаған құрылыс ретінде негізгі құралдардың құрамында капиталдандырылады, есеп кен орындары бөлінісінде жүргізіледі, амортизация есептелмейді. Егер минералдық ресурстар табылмаса, бұл құнсыздану куәлігі болуы мүмкін. Барлық капиталдандырылған шығындар кемінде жылына бір рет коммерциялық эзірленім немесе табылғаннан пайда алудың қандай да бір тәсілі туралы ниетті растау үшін техникалық, коммерциялық және басқару тексеруіне жатады. Керісінше жағдайда шығындар шығыстарға шығарылады.

Минералдық ресурстардың қорлары дәлелденгенде және игеруді жалғастыруға шешім қабылданғанда, тиісті шығындар мұнай-газ немесе тау-кен активтерінің кіші сыныптарына көшіріледі.

Барлау және өндіру шығындары (мұнай-газ және тау-кен активтері)

Барлауға және өндіруге жұмсалатын шығындар бұрын капиталдандырылған және игерудің басында қайта жіктелген жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу шығындарын және барлау және бағалау шығындарын; бұрғылау нәтижелеріне қарамастан пайдалану ұңғымаларын бұрғылауға; полигондар салуға; кен орындарындағы минералдық ресурстарды өндіру, жинау және дайындау үшін қажетті жер үстілік технологиялық құрылыстар салуға арналған шығыстарды; кен орындарында коммерциялық өндіру ұйымдастыру барысында жұмсалған өзге де шығындарды; ұңғымаларды консервациялауға және учаскелерді қалпына келтіруге арналған капиталдандырылған дисконтталған шығындарды қамтиды. Барлау және өндіру шығындары негізгі құралдардың (мұнай-газ және тау-кен активтері) құрамында капиталдандырылады, есеп кен орындары бөлінісінде жүргізіледі. Барлау және өндіру шығындары өндірістік әдіспен мынадай тәртіппен жүргізіледі: (1) кен орындарын пайдаланудан шығаруға жұмсалған дисконтталған шығындарды қосатын жер қойнауын пайдалану құқығын алу шығындары, дәлелденген қорлардың жалпы сомасы бойынша амортизацияланады, (2) кен орындарын игеруге жұмсалған қалған шығындар дәлелденген игерілген қорлардың есебінен амортизацияланады. Мұнай-газ және

тау-кен активтерінің кен орындарының пайдалы қызмет мерзімінен айтарлықтай ерекшеленетін пайдалы қызмет мерзімі бар кейбір объектілері (жер үстілік технологиялық құрылыстар мен жабдықтар) тура сызықты әдіс пайдаланыла отырып, пайдалы пайдалану мерзімі ішінде амортизацияланады.

Мұнай-газ және тау-кен активтерінің тозуы (негізгі құралдар мен материалдық емес активтер құрамында)

Мұнай-газ және тау-кен активтері кен орындарында коммерциялық өндіру басталғаннан бастап іс жүзіндегі өндіру бойынша тозуды есептеудің өндірістік әдісі пайдаланылып амортизацияланады. Мұнай-газ және тау-кен активтерінің кен орындарының пайдалы қызмет мерзімінен айтарлықтай ерекшеленетін пайдалы қызмет мерзімі бар кейбір объектілері (жерүстілік технологиялық құрылыстар мен жабдықтар) тура сызықты әдіс пайдаланыла отырып, пайдалы пайдалану мерзімі ішінде амортизацияланады. Кен орындарын пайдаланудан шығаруға жұмсалған дисконтталған шығындарды қосатын жер қойнауын пайдалану құқығын алу шығындары, дәлелденген қорлардың жалпы сомасы бойынша амортизацияланады. Кен орындарын игеруге жұмсалған қалған шығындар дәлелденген игерілген қорлардың есебінен амортизацияланады

Негізгі құралдар

Бастапқы тану кезінде негізгі құралдар бастапқы құны немесе бұрын ҚЕХС алғашқы болып қабылдаған Топтың кейбір ұйымдарына қатысты бастапқы құн бойынша бағаланады. Кейіннен негізгі құралдар жинақталған тозу, ескіру және құнсыздану алынған құны бойынша ескеріледі. Шаруашылық тәсілмен құрылған активтердің құны материалдардың құнын, тікелей еңбек шығындарын және өндірістік жүктеме шығыстарының тиісті үлесін қамтиды. Мұнай-газ активтерінен басқа негізгі құралдар негізінен мынадан негізгі құралдардың кластарын қамтиды, олар мына пайдалы қызмет мерзімі ішінде тіке желілік әдіспен амортизацияланады:

Құбыр жолдар мен қайта өңдеу активтері	4-100 жыл
Ғимараттар мен құрылыстар	5-100
Темір жолдар мен инфрақұрылым	10-80 жыл
Тау-кен активтері активы	40 жыл
Машиналар мен жабдықтар және көлік құралдары	2-50 жыл
Өзгелері	3-40 жыл

Негізгі құралдардың объектілері ірі ауқымды техникалық тексерудің мәні болып табылғанда, шығындар 16 БЕХС-да белгіленген тану өлшемдерін сақтау талабы кезінде ауыстыру ретінде негізгі құралдардың теңгерім құнында танылады.

Негізгі құралдардың объектісін тану ол істен шыққаннан кейін немесе оны пайдаланудан не істен шығуынан болашақ экономикалық пайда алу күтілмейтін болса, тоқтатылады. Активті тану тоқтатылуы кезде болған кез келген кірістер немесе шығыстар (істен шығу мен активтің қалдық құнынан түскен таза түсімдер арасындағы

айырма ретінде есептелген) активті тану тоқтатылған есепті кезеңдегі кірістер мен шығыстар туралы есепке енгізіледі.

Активтің қалдық құны, пайдалы қызмет мерзімі және амортизациялау әдісі әрбір қаржы жылының аяғында қажеттілік болғанда қайта қаралады және түзетіледі.

Материалдық емес активтер

Бөлек сатып алынған материалдық емес активтерді бастапқы тану кезінде сатып алу құны бойынша ескеріледі. Ұйымдарды біріктіру бойынша операциялар шеңберінде сатып алынған материалдық емес активтердің құны сатып алу күнгі әділ құнды білдіреді. Материалдық емес активтерді бастапқы танығаннан кейін кез келген жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болатын кез келген жинақталған шығынды шегере отырып, сатып алу құны бойынша ескеріледі. Кен көзін игеруге капиталдандырылған шығындарды қоспағанда, өз күштерімен құрылған материалдық емес активтер капиталдандырылмайды және тиісті шығыстар шығыстар пайда болған сол кезеңде кірістер мен шығыстар туралы шоғырландырылған есепте танылады. Материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімі шектеулі немесе шектеусіз ретінде анықталады. Пайдалы қызмет мерзімі шектелген материалдық емес активтер қызметтің осы мерзімі ішінде амортизацияланады және материалдық емес актив құнсыздануы мүмкін көрсеткіш болғанда құнсыздану мәніне бағаланады. Амортизациялау кезеңі және пайдалы қызметтің мерзімі шектелген материалдық емес активтер үшін амортизация әдісі кем дегенде әрбір есепті жылдың аяғында қайта қаралады. Пайдалы қызметтің күтілетін мерзіміне немесе материалдық емес активтен түсетін алдағы экономикалық пайданың күтілетін көлеміне өзгерістер амортизация кезеңіне өзгерістер немесе мән-жайлар бойынша амортизация әдісі арқылы ескеріледі және бухгалтерлік бағалауға өзгерістер ретінде қаралады. Қызмет мерзімі шектелген материалдық емес активтердің амортизациясы бойынша шығыстар материалдық емес активті белгілеуге сәйкес шығыстар құрамында кірістер мен шығыстар туралы есепте т а н ы л а д ы .

Қызмет мерзімі шектелген материалдық емес активтер амортизацияланбайды, бірақ жыл сайын құнсыздануға тексеріледі немесе құнсыздану көрсеткіштері болғанда және қажет болған кезде өтелетін шамаға дейін есептен шығарылады.

Материалдық емес активтер бағдарламалық қамтамасыз етуді, лицензияны және гудвилді қамтиды. Материалдық емес активтерге қатысты неғұрлым нақтырақ ақпарат, мысалы амортизацияның пайдаланылатын әдістері *8-ескертпеде* ашылған.

Г у д в и л л

Сатып алу құны сатып алу күнгі сатып алынған таза сәйкестендірілетін активтер мен міндеттемелердің әділ құнында Топтың үлесінен асып кетуі гудвилл ретінде ескеріледі және шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімге актив ретінде танылады.

Бастапқы танығаннан кейін Топ құнсызданудан кез келген жинақталған шығынды ала отырып, өздік құны бойынша компанияларды біріктіру кезінде сатып алынған

Егер сәйкестендірілетін активтердің, міндеттемелердің шартты міндеттемелердің таза әділ құнында Топтың үлесі компанияларды біріктіру құнынан асып кетсе, Топ (а) сатып алынатын компанияның сәйкестендірілетін активтерінің, міндеттемелерінің және шартты міндеттемелерінің сәйкестігі мен бағасын және біріктіру құнының бағасын қайтадан анықтайды; және (б) тікелей кірісте немесе шығында мұндай қайталама анықтаудан кейін қалған кез келген асып кетуді таниды.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Топ активтерді немесе активтер тобын оқиға немесе жағдаяттардағы өзгерістер активтік теңгерімдік құны өтелмейтіндігін көрсеткен жағдайларда құнсыздану мәніне бағалайды. Жекелеген активтер негізіне ақша ағындарына қарамастан, басқа активтер топтарымен генерацияланатын сәйкестендірілген ақша ағындары бар ең төменгі деңгейде құнсыздануға бағалау мақсаттары үшін топтастырылады. Егер құнсызданудың осындай көрсеткіштері болған жағдайда, немесе активтер топтарын құнсыздануға жыл сайын тестілеу талап етілген кезде, Топ активтің өтелген құнын б а ғ а л а у д ы ж ү з е г е а с ы р а д ы .

Активтер тобының өтелген құны оны сатуға кеткен шығыстарды шегергенде әділ құнның және оның пайдалану құнының ең көбі болып табылады. Активтер тобының теңгерімдік құны оның өтелетін құнынан асып кеткен жағдайда, активтер тобы құнсыздануға жатады және активті өтеу құнына дейін төмендетуге арналған резерв құрылады. Пайдалану құнын бағалау кезінде күтілетін ақша ағындары активтер топтарына тән тәуекелдерге түзетіледі және ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын көрсететін салық салуға дейінгі дисконттау ставкасы пайдаланыла отырып, ағымдағы құнға дисконтталады.

Бағалау бұрын танылған құнсыздану жөніндегі резервтер ендігі жоқ немесе азайды дегеннің қандай да бір көрсеткішінің бар-жоқтығына қатысты әрбір есептілік күні жүргізіледі. Егер ондай көрсеткіштер бар болса, онда өтелетін құн бағаланады. Құнсыздану жөніндегі соңғы резерв танылған сәттен бастап активтің өтелетін құнын айқындау үшін пайдаланылған бағалауларда өзгерістер болса ғана құнсыздану бойынша бұрын танылған резерв сторнирланады. Мұндай жағдайда, активтің қалдық құны өтелетін құнға дейін ұлғаяды. Активтің ұлғайтылған құны, егер алдыңғы кезеңдерде құнсыздану жөніндегі резерв танылмаған болса, тозуды немесе амортизацияны шегергенде анықталған теңгерімдік құннан аспайды. Мұндай сторнирлау пайда және шығындар туралы шоғырландырылған есепте танылады.

Сторнирлау өткізілімі жүргізілгеннен кейін келесі кезеңдерде қалдық құны шегеріле отырып, активтің қайта қаралған теңгерімдік құнын бөлу үшін амортизация жөніндегі шығыстар жүйелі негізде пайдалы қызметінің қалған мерзімі ішінде т ү з е т і л е д і .

Сондай-ақ нақты активтерді бағалау кезінде мынадай өлшемдер қолданылады;

Гудвилл

Әрбір есепті күні Топ гудвиллдің құнсыздану белгілерінің болуын бағалайды. Гудвилл жыл сайын және жағдаяттар теңгерімдік құнның құнсыздануының мүмкіндігін көрсеткенде құнсыздану белгілерінің болуына тестіленеді.

Гудвиллдің құнсыздануы оған гудвилл жататын ақша ағындарын генерациялайтын өтелетін бірліктер сомасын бағалау арқылы айқындалады. Егер оған гудвилл жататын ақша ағындарын генерациялайтын өтелетін бірліктер сомасы оның теңгерімдік құнынан аз болса, онда құнсызданудан болған шығын танылады. Құнсызданудан болған шығын болашақ кезеңдерде қалпына келтірілмейді. Топ жыл сайын гудвилді 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсызданудың болуына тестілейді.

Қауымдасқан компаниялар

Топ үлестік қатысу әдісі қолданылғаннан кейін Топтың қауымдасқан компанияға қосқан инвестициясының құнсыздануынан болған қосымша шығынды тану қажеттігін анықтайды. Әрбір есепті кезеңде Топ қауымдасқан компанияларға құйылған инвестициялардың құнсыздануының объективті куәлігінің болуын анықтайды. Егер инвестициялар құнсызданса, Топ құнсыздану сомасын қауымдасқан компанияның әділ құны мен сатып алу құны арасындағы айырма ретінде есептейді. Бұл сома пайда мен шығындар туралы есепте танылады.

Қаржы активтері

Топтың, инвестициялары өтеуге дейін ұсталатын инвестициялар немесе сату үшін қолда бар инвестициялар кіріс немесе шығын арқылы әділ құн бойынша көрсетілетін қаржы активтері ретінде жіктеледі. Бастапқыда инвестициялар әділ құн бойынша бағаланады. Егер инвестициялар кіріс немесе шығын арқылы әділ құн бойынша көрсетілетін қаржы активтері ретінде жіктелмесе, онда есептілікте көрсеткен кезде олардың әділ құнына онымен тікелей байланысты мәміле жөніндегі шығындар қосылады. Топ өзінің қаржылық инвестицияларының жіктемесін бастапқы танылғаннан кейін анықтайды. Барлық сатып алынған және сатылған инвестициялар есеп айырысу күнінде, яғни инвестициялар Топқа берілген немесе Оларды Топ берген күні танылады.

Тіркелген немесе төлем мөлшерін анықтауға икемді және өтеудің тіркелген мерзімді туынды емес қаржы активтері, егер Топ оларды өтеу мерзіміне дейін ұстауға ниетті және қабілетті болған жағдайда, өтегенге дейін ұсталатын ретінде жіктеледі.

Қарыздар мен дебиторлық берешек тіркелген немесе төлем мөлшерін анықтауға икемді белсенді нарықта баға белгіленбейтін өнімсіз қаржы активтері болып табылады. Мұндай активтер пайыздың тиімді ставка әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі. Мұндай активтер бойынша пайда мен шығындар тану тоқтатылған сәтте немесе мұндай активтер құнсызданған жағдайда, сондай-ақ амортизация арқылы кірістер мен шығыстар туралы есепте көрсетіледі.

Сату үшін қолда бар инвестициялар сату үшін қолда бар ретінде жіктелетін және

жоғарыда аталған кез келген үш санатқа енгізілмеген өнімсіз қаржы активтерін білдіреді. Есепте бастапқы көрсетуден кейін сату үшін қолда бар инвестициялар әділ құн бойынша бағаланады, бұл ретте, пайда мен шығындар инвестицияларды тану немесе құнсыздандыру тоқтатылған сәтке дейін капитал құрамында бөлек Құрауыш ретінде көрсетіледі. Капитал құрамында бұрын көрсетілген жиынтық пайда немесе шығын кірістер мен шығыстар туралы есепке енгізілген жағдайда. Үлестік инструменттерге байланысты құнсызданудан болатын шығындарды қалпына келтіру кірістер мен шығыстар туралы есепте көрсетілмейді. Борыштық инструменттерге байланысты құнсызданудан болатын шығындар пайда немесе шығын құрамында түзетіледі, егер инструменттің әділ құнынан арту кірістер мен шығыстар туралы есепте құнсызданудан болатын шығынды танығаннан кейін болған оқиғаға объективті түрде ж а т қ ы з ы л у ы м ү м к і н .

Ұйымдасқан қаржы нарықтарында белсенді айналымдағы инвестициялардың әділ құны есеп күнгі саудалар аяқталған сәттегі сатып алуға нарықтық баға белгілеу бойынша анықталады. Нарықта белсенді айналымы жоқ инвестицияларды әділ құны бағалау әдістерін пайдалана отырып, оның ішінде нарықтық жағдайларда жасалған мәмілелер уақыты бойынша соңғысымен ұқсас бойынша, сондай-ақ іс жүзінде қаралатын инструментке ұқсас немесе дисконтталған ақша ағындарын талдауды ескере отырып, қаржы инструментінің ағымдағы нарықтық құны негізінде анықталады.

Қаржы активтерінің құнсыздануы

Әрбір есепті күні Топ қаржы активінің немесе қаржы активтері тобының құнсыздануының болған-болмағанын айқындайды.

Амортизациялық құн бойынша ескертілетін активтер

Егер амортизациялық құн бойынша ескерілетін активтер бойынша құнсызданудан болатын шығындардың пайда болуы туралы объективті куәлік болса, шығынның сомасы активтің теңгерімдік құны мен қаржы активі бойынша бастапқы тиімді сыйақы ставкасы (яғни бастапқы таныған кезде есептелген тиімді пайыздық ставка бойынша) бойынша дисконтталатын болашақта күтілетін ақша ағындарының (әлі туындамаған болашақтағы кредиттік шығындарды қоспағанда) арасындағы айырма ретінде бағаланады. Активтің теңгерімдік құны резерв пайдаланыла отырып төмендетілуі тиіс. Шығынның сомасы пайда немесе шығындарда танылады.

Егер кейінгі кезеңде құнсызданудан болатын шығын сомасы азайса, онда бұндай азаю құнсыздану танылғаннан кейін жүргізілген оқиғаларға объективті түрде байланысты болуы мүмкін, құнсызданудан болған бұрын танылған шығын қалпына келтіріледі. Құнсызданудан болған шығынды кез келген келесі қалпына келтіру панда мен шығындар туралы есепте активтің теңгерімдік құны бұл активтің қалпына келтірілу күніндегі амортизациялық құнынан аспайтындай көлемде танылады.

Егер Топ шот-фактураның бастапқы шарттарына сәйкес өзіне тиесілі бүкіл соманы алмайтынының объективті куәлігі болса (мысалы, дебитордың төлем қабілетсіздігі

немесе баски да елеулі қаржылық қиындықтары мүмкіндігі), сауда-дебиторлық берешек бойынша құнсыздану резерві жасалады, Дебиторлық берешектің теңгерімдік құны резерв шотын пайдалану арқылы азайтылады. Егер құнсызданған берешек үмітсіз болып саналса, оларды тану тоқтатылады.

Сату үшін қолда бар қаржы инвестициялары

Егер сату үшін қолда бар актив құнсызданса, оны сатып алуға кеткен шығындар (негізгі сома мен амортизация төлемдерін шегергенде) мен бұрын пайда мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте танылған оның ағымдағы әділ құны арасындағы айырма капиталдан пайда және шығындар туралы есепке көшіріледі. Сатуға арналған ретінде жіктелген үлестік құралдар бойынша құнсызданудағы бұрын танылған шығынды қалпына келтіру пайда мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте танылмайды. Борыштық құралдар бойынша құнсызданудан болған шығындарды қалпына келтіру, егер құралдың әділ құнының ұлғаюы пайда мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте құнсызданудан болған шығындар танылғаннан кейін болған оқиғамен объективті түрде байланыстылығы мүмкін болса, пайда мен шығындар арқылы жүзеге асырылады.

Туынды қаржы құралдары

Өзінің әдеттегі қызметі барысында Топ шикізат тауарларына бағаның құбылуына байланысты өз тәуекелін хеджирлеу үшін валюта нарықтары мен капитал нарықтарында фьючерстерді, форвардтарды, своптар мен опциондарды қоса алғанда әртүрлі туынды қаржы құралдарымен, мұнай шикізаты бойынша форвардтық және своп келісім-шарттарымен операцияларды жүзеге асырады. Мұндай қаржы құралдары негізінен сауда мақсаттары үшін ұсталынады және бастапқыда қаржы құралдарын тану саясатына сәйкес танылады, ал кейіннен олардың әділ құны бойынша бағаланады. Әділ құн тиісті құралдардың ағымдағы нарықтық және келісім-шарттық бағалары мен басқа да факторлар назарға алынатын тіркелген биржа бағасының немесе баға модельдерінің негізінде есептеледі. Туынды қаржы құралдары әділ құн оң болып табылғанда активтер ретінде (іске асырылмаған кіріс) және әділ құн теріс болып табылғанда міндеттеме ретінде (іске асырылмаған шығын) ескеріледі. Көрсетілген құралдармен жасалатын пайдалар мен шығындар жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі.

Тауар-материалдық қорлар

Тауар-материалдық қорлар өзіндік құнының ең аз мәні немесе таза өткізу құны бойынша бағаланды. Өзіндік құн қорларды жеткізуге және ағымдағы жағдайға келтіруге байланысты шығындарды қамтиды. Таза өткізу құны аяқтауға шығындарды және өткізуге есеп айырысу шығындарын шегере отырып, қарапайым қызмет барысында қорларды өткізу бағасын бағалауды білдіреді Шығындарды есептеп шығарудың ұқсас формуласы ұқсас сипаты және белгіленімі бар барлық тауар-материалдық қорлар үшін пайдаланылады. Мұнай мен газ және электр энергиясын беру секторының тауарлық-материалдық қорлары ФИФО әдісі негізінде

бағаланады. Барлық қалған тауар-материалдық қорлар орташа салмақталған құн негізінде бағаланады.

Ақша және оның баламалары

Ақша және оның баламалары кассадағы қолма-қол ақшаны, мерзімді салымдарды, бұрын айтылған ақша қаражаты сомасына еркін айырбасталатын және олардың құнының өзгеруіне байланысты тәуекелдік елеусіз деңгейіне расталған өтеу мерзімі үш айдан аспайтын қысқа мерзімді және өтімділігі жоғары инвестицияларды қамтиды.

Қарыздар және тартылған қаражат

Қарыздар бастапқыда мәміле бойынша келтірілген шығындарды шегере отырып, әділ құн бойынша танылады. Келесі кезеңдерде қарыздар амортизацияланған құн бойынша бағаланады: алынған қаражаттың (мәміле жөніндегі шығыстарды шегергенде) әділ құны мен өтеу сомасы арасындағы айырма жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте пайыздың тиімді ставкасы пайдаланыла отырып, қарыз берген мерзім ішінде көрсетіледі. Егер топ төлемді есепті күннен кейін кем дегенде 12 айға кейінге қалдыруға сөзсіз құқылы болмаса, қарыздар ағымдағы міндеттемелер р е т і н д е ж і к т е л е д і .

Шығарылған қаржы құралдары немесе олардың құрамдас бөліктері, егер шарттық келісімнің нәтижесінде Топтың не ақша қаражатын немесе өзге де қаржы активтерін қою, не міндеттемені ақша қаражатының немесе басқа да қаржы активтерінің тіркелген сомасын меншікті үлестік құралдардың тіркелген санына айырбастау арқылы өзге түрде орындау міндеттемесі болады. Мұндай құралдар Үкіметтің қаражатын және мәмілемен тікелей байланысты шығындарды шегере отырып алынған қаражаттың әділ құны бойынша бастапқыда ескерілетін кредиттік мекемелерден алынған қарыздарды қамтиды. Кейіннен алынған қаражат амортизациялық құн бойынша көрсетіледі.

Жіктелетін активті сатып алуға, оның құрылысына немесе өндірісіне тікелей жататын қарыздар бойынша шығындар осындай актив құнының бір бөлігі ретінде капиталдандырылады. Қарыздар бойынша өзге де шығындар туындаған сәттегі шығыстар ретінде танылады.

Айырбасталатын борыштық құралдар

Міндеттеменің сипаттамасы бар кәсіпорындарды біріктіру кезінде сатып алынған айырбасталатын борыштық құралдардың құрамдас бөлігі мәміле жөніндегі шығындар шегеріле отырып, бухгалтерлік теңгерімде міндеттеме ретінде танылады. Міндеттеме құрамдас бөлігінің әділ құны осыған ұқсас айырбасталмайтын міндеттемелер үшін қолданылатын нарықтық ставка бойынша анықталады; және бұл сома айырбастау немесе сатып алу кезінде өтеуге дейін амортизациялық құн бойынша бағаланатын қаржы міндеттемесі ретінде жіктеледі.

Кәсіпорындарды біріктіру кезінде туындайтын қалған азшылық үлесі бойынша опциондар

Егер кәсіпорындарды біріктіру кезінде Топ опцион тарабына айналса, сатып алынған кәсіпорындағы азшылықтың қалған үлесі бойынша путы Топ мұндай опционда осындай азшылық үлесіне меншік құқығымен байланысты пайда мен тәуекелдерге қатысу беретіндігін бағалайды.

Қалған акциялары бойынша пут опционы үлестік иелену пайдалары мен тәуекелдеріне қол жетімділік беретіні анықталғанда, кәсіпорындар бірлестігі опционмен келісілген путтың сатып алынуы негізінде ескеріледі. Пут опционы бойынша миноритарлық акционерлерге арналған міндеттеменің әділ құны кәсіпорындар бірлестігі құнының бөлігі ретінде танылады. Өзге жағдайда азшылық үлесіне жатқызылатын ретінде қарастырылатын осындай құн мен таза активтердегі үлестер арасындағы кез келген айырма гудвилл құрамында көрсетіледі. Кейіннен жарияланған және осындай миноритарлық акционерлерге төленген кез келген дивиденттер пайда мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте тікелей көрсетіледі.

Кейіннен қаржылық міндеттеме БЕХС 39 талаптарына сәйкес бағаланады. Қаржы міндеттемесінің әділ құнына өзгерістер, сондай-ақ кез келген қаржылық төлемдер пайда мен шығындар туралы шоғырландырылған есепте тікелей көрсетіледі.

Кәсіпорындарды біріктіру кезінде туындайтын сатып алған үлес бойынша опциондар

Егер инвестицияларды сатып алу кезінде Қор үшінші тарапқа кәсіпорында сатып алған үлес бойынша колл опциондарын берсе, Қор осындай опционға қатысу үшінші тарапқа осындай үлеске меншік құқығына байланысты пайда мен тәуекелдерге қол жетімділік беретінін-бермейтінін бағалайды.

Егер сатып алған үлес бойынша колл опциондары үшінші тарапқа үлестік иеленудің пайдасы мен тәуекелдеріне қол жетімділік бермеген жағдайда бұл опцион Қордың елеулі ықпалын анықтау кезінде ескерілмейді.

Қор үшін опцион бойынша міндеттемелердің әділ құны сатып алынған инвестициялар құнының бір бөлігі ретінде танылады. Кейіннен қаржылық міндеттеме БЕХС 39 «Қаржы құралдары: Тану және Бағалау» талаптарына сәйкес бағаланады. Қаржылық міндеттеменің әділ құнындағы өзгерісіер, сондай-ақ осы опциондарды іске асырумен байланысты кез келген кірістер немесе шығыстар жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте ескеріледі.

Қаржы активтері мен міндеттемелерін тануды тоқтату

Қаржы активтері

Қаржы активтері (немесе, қолданылуына қарай - қаржы активінің бөлігі немесе ұқсас қаржы активтері тобының бөлігі), егер:

активтен ақша ағындарын алу құқығының қолданылу мерзімі аяқталса;

Топ активтен ақша ағындарын алу құқығын сақтаса, бірақ қайта бөлу туралы келісімге сәйкес үшінші тарапқа елеулі кешігусіз оларды толығымен беру

міндеттемесін

қабылдаса;

немесе

Топ өзінің активтен ақша ағындарын алуға арналған құқықтарын берсе және не (а) активтен барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақы берсе, не (б) бермесе, бірақ активтен барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды өзінде сақтаса, алайда активтерге бақылауды берсе бухгалтерлік теңгерімде ескерілуін тоқтатады.

Қаржылық міндеттемелер

Егер міндеттеме өтелсе, күші жойылса, немесе оның қолданылу мерзімі аяқталса, қаржылық міндеттеме бухгалтерлік теңгерімде танылуын тоқтатады.

Жалдау

Операциялық жалдау

Жалдау объектісіне меншік құқығына байланысты тәуекелдер мен пайданы жалға алушы іс жүзінде сақтаған кезде мүлікті жалдау операциялық жалдау ретінде жіктеледі. Операциялық жалдау шарты бойынша төлемдер жалдау мерзімі ішінде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте шығыстарға тепе-тең есептен шығарылады.

Қаржылық жалдау

Топ жалданған мүліктің әділ құнына тең сомада немесе егер бұл сома әділ құнына төмен болса, ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны бойынша жалдау мерзімі басталған күнгі шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімде активтер мен міндеттемелердің құрамында қаржылық жалдау шарттарын таниды. Дисконттау коэффициенті ретінде ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құнын есептеу кезінде, егер мұндай ставканы анықтау мүмкін болып табылса, жалдау шарты бойынша пайыздың ішкі ставкасы пайдаланылады. Өзге де жағдайларда, Топтың қарыз қаражаты бойынша өспелі ставка пайдаланылады. Бастапқы төте шығындар актив құрамында ескеріледі. Жалдау төлемдері міндеттемелерді қаржыландыру және өтеу бойынша шығыстар арасында бөлінеді. Қаржыландыру бойынша шығыстар жалдау мерзімі ішінде әрбір есепті кезеңге міндеттемелердің қалдығына есептелетін тұрақты мерзімді пайыз ставкасы бойынша шығыстарды көрсетуді қамтамасыз ететіндей түрде есепті кезеңдерге ж а т қ ы з ы л а д ы .

42. Қаржылық жалдау активке қатысты амортизация бойынша шығыстың ұлғаюына, сондай-ақ әрбір есепті кезеңге қаржылық шығыстарға әкеледі. Жалға алынатын активке қатысты амортизация саясаты меншік активтерді амортизациялау жөніндегі саясатта сәйкес келеді.

Резервтер

Активтің істен шығуы (пайдаланудан шығару) бойынша міндеттеме

Пайдаланудан шығаруға резервтер Топтың жабдықты немесе тетікті демонстрацияда және көшіру бойынша және жабдық болған учаскені қалпына келтіру бойынша міндеттемесі болғанда, сондай-ақ мұндай резервке пайымды бағалауды жүзеге асыру мүмкін болғанда дисконттау негізінде толық көлемде танылады. Танылған сома жергілікті шарттар мен талаптарға сәйкес анықталған бағаланған болашақ

шығыстардың ағымдағы құнын білдіреді. Сондай-ақ сомасы резервтің мөлшеріне балама тиісті негізгі құрал құрылғы. Соның салдарынан, осы актив өндірістік әдіс негізінде өндірістік құралдар және тасымалдау құралдары бойынша күрделі шығындар шеңберінде амортизацияланады.

Міндеттемелерді өтеу үшін қажетті экономикалық пайда негізінде жататын есепті мерзімдегі немесе ресурстардың қайту сомасындағы өзгерістердің нәтижесі болып табылған пайдаланудан шығару жөніндегі Қазіргі резервті бағалаудағы өзгерістер, немесе дисконттау ставкасындағы өзгеріс мынадай түрде ескеріледі, соның салдарынан :

(а) резервтегі өзгерістер ағымдағы кезеңге тиісті актив құнына қосылады немесе ескеріледі ;

(б) актив құнынан шегерілген сома оның теңгерім құнынан асып кетпеуі қажет. Егер резервтегі кему активтің теңгерім құнынан асып кетсе, онда асып кету кірістер мен шығыстар туралы есептерде дереу танылады; және

(в) егер активтің құны ұлғаюға әкелсе, Топ активтің жаңа теңгерім құны толығымен өтелмейтіні осы көрсеткіш болып табылатындығын қарастырады. Егер бұл осындай көрсеткіш болып табылса, Топ оның өтелетін құнын бағалау арқылы құнсыздануға активті тестілеуді жүзеге асырады және 36 БЕХС сәйкес құнсыздану бойынша кез келген шығынды ескереді.

Банк аккредиттері мен кепілдіктеріне резерв

Әдеттегі қызметін жүзеге асыру кезінде Топ аккредиттер, кепілдіктер және акцепттер нысанында қаржылық кепілдіктер береді. Қаржы кепілдіктері шарттары алынған комиссия мөлшерінде «Өзге де міндеттемелр» бабы бойынша әділ құн бойынша бастапқыда қаржы есептілігінде танылады. Бастапқы танылғаннан кейін Топтың кепілдіктің әрбір шарты бойынша міндеттемесі екі шаманың ең көбі бойынша бағаланады: амортизациялық комиссия сомасы немесе кепілдік бойынша туындантын қаржылық міндеттемені реттеу үшін қажетті шығындардың ең жақсы бағасы.

Қаржы кепілдігі шарттарына байланысты міндеттеменің ұлғаюы пайда және шығындар туралы есепте ескеріледі. Алынған комиссия кепілдік шарты әрекетінің мерзімі ішінде желілік негізде пайда мен шығындарда танылады.

Өзге де резервтер

Резервтер Топтың өткен шақта болған оқиғалардың нәтижесінде ағымдағы (құқықтық немесе іс-тәжірибеден туындаған) міндеттемесі болса, сондай-ақ міндеттемелерді өтеу үшін экономикалық пайдаларға байланысты қаражат ағыны болатын ықтималдық болғанда және осы міндеттеменің тиісті дұрыс бағасы жүргізілгенде қаржы есептілігінде көрсетіледі. Егер Топ резервтің өтелгенін күтсе, мысалы, сақтандыру шарты бойынша, өтеу жеке актив ретінде көрінеді, бірақ өтеу ықтимал болғанда ғана.

Егер ақша қаражатының уақытша құнының әсері мәнді болып табылса, резервтер

ақша қаражатының уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын көрсететін және онда міндеттемеге тән тәуекелдер орынды салықтарды төлегенге дейін ставка бойынша ақша қаражатының күтілетін болашақ қозғалысын дисконттау арқылы есептеледі. Дисконттауды пайдалану кезінде резервтің ұлғаюы уақыттың өтуі салдарынан қаржылық шығындар ретінде танылады.

Қызметкерлерге сыйақы

Белгіленген жарналармен зейнетақы жоспары

Топ аударымдар ретінде өзінің қызметкерлерінің жалақысынан 10% олардың зейнетақы қорларына ұстайды. Заңнамаға сәйкес қызметкерлер өздерінің зейнетақы төлемдеріне өздері жауапкершілікте болады және Топтың қызметкерлер зейнеткерлікке шыққаннан кейін оларға төлемдер бойынша болашақтағы міндеттемелері болмайды.

Әлеуметтік салық

Топ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес әлеуметтік салық төлейді. Әлеуметтік салық есептеуге қарай шығыстарға жатады.

Төлемдердің белгіленген мөлшерімен зейнетақы жоспары

Ұжымдық шартқа сәйкес Топ өздерінің қызметкерлеріне еңбек қызметін аяқтағанда («Төлемдердің белгіленген мөлшерімен зейнетақы жоспары») белгілі бір сыйақы т ө л е й д і .

Топ олар анықталған сол кезеңде қызметкерлерге сыйақы төлеу бойынша міндеттемелерді қайта бағалаудан туындаған актуарлық кірістер мен шығындарды таниды және 19 «Қызметкерлерге сыйақы» БЕХС-да анықталған бағаға сәйкес сыйақы бойынша шығыстарды және міндеттемені таниды.

Төлемдердің белгіленген мөлшерімен зейнетақы жоспарына сәйкес міндеттемелер және сыйақы бойынша шығыстар болжамдалған шартты бірлік әдісі көмегімен анықталады. Бұл әдіс сыйақы алуға құқықтың қосымша бірлігінен асатын ретінде әрбір жұмыс істелген жылды қарастырады және жиынтық міндеттемені көрсету үшін әрбір бірлікті бөлек өлшейді. Сыйақылар беру бойынша шығыстар Төлемдердің белгіленген мөлшерімен зейнетақы жоспары бойынша сыйақы формуласына сәйкес қызметкерлердің жұмыс өтілі ішінде жиынтық сыйақыны бөлу үшін кірістер мен шығыстар туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі. Бұл міндеттеме валюта мен талап Төлемдердің белгіленген мөлшерімен зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелердің валютасымен және бағаланған талаптарымен салыстырмалы мемлекеттік облигациялар бойынша сыйақы ставкасына ұқсас дисконт ставкасын қолдана отырып, болашақтағы есеп айырысу ақша қозғалысының ағымдағы құны б о й ы н ш а ө л ш е н е д і .

Төлемдердің белгіленген мөлшерімен зейнетақы жоспары қаржыландырылмайтын болып табылады.

Капитал

Жарғылық капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Ұйымдарды біріктіру жағдайларынан басқа, жаңа акциялар шығаруға қатысты тікелей сыртқы шығындар капитал түсімдері сомасынан шегерім ретінде көрсетілген. Шығарылған акциялардың атаулы құнынан алынған қаражаттың әділ құнының кез келген асып түсуі бөлінбеген кірістің ұлғаюы ретінде танылады.

Бақыланбайтын қатысу үлесі

Бақыланбайтын қатысу үлесі шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімде Қордың акционеріне жататын капиталдан жеке меншікті капиталдың құрамында ұсынылады. Еншілес компанияның шығындары егер тіпті бұл теріс сальдоға әкеліп соқтырған жағдайда да бақыланбайтын қатысу үлесіне жатады.

Дивидендтер

Дивидендтер міндеттемелер ретінде танылады және есепті күнді қоса алғанға дейін жарияланған жағдайда ғана есепті күнгі капитал сомасынан шегеріледі. Дивидендтер туралы ақпарат, егер олар есепті күнге дейін ұсынылса, сондай-ақ есепті күннен кейін, бірақ шығаруға шоғырландырылған қаржылық есептілікті бекіткен күнге дейін ұсынылса немесе жарияланса, есептілікте ашып көрсетіледі.

Үлестік құралдар негізіндегі төлемдер

Топ қызметкерлері үлестік құралдар жөніндегі операцияларға негізделген төлемдер нысанында сыйақы алады. Қызметкерлер өздері жұмыс істейтін еншілес ұйымның үлестік құралдармен сыйақы алатын қызметтерді ұсынады («олар бойынша үлестік құралдармен жүзеге асырылатын мәмілелер, есептер.

Олар бойынша есеп үлестік құралдармен жүзеге асырылатын қызметкерлермен жасалған мәмілелердің құны олар берілген күнгі осындай құралдардың әділ құны негізге алына отырып, бағаланады. Әділ құн тиісті бағалау моделінің көмегімен а й қ ы н д а л а д ы .

Үлестік құралдар негізіндегі төлемдер бойынша операциялар бойынша шығыстар онда қызмет нәтижелеріне қол жеткізу шарттары және/немесе белгілі бір мерзімнің еңбек сіңіру шарттары орындалатын кезеңнің ішінде өзге капитал бойынша резервтерде тиісті ұлғаюмен бір мезгілде танылады және қызметкерлер сыйақыға арналған толық құқықтарды алған кездегі күні аяқталады (сыйақы алуға құқықтық көшкен күні). Бұл мәмілелер бойынша жиынтық шығыстар сыйақы ретінде берілетін үлестік құралдар санына қатысты Топтың оңтайлы бағалауының негізінде аяқталған мерзімге теңбе тең міндеттемелер өтелгенге дейінгі әрбір есепті күні танылады. Кезең ішіндегі пайда және шығындар туралы есепте шығыс немесе кіріс кезеңнің басында немесе аяғында танылған жиынтық шығыстың өзгерісін білдіреді.

Оған арналған құқық қызметкерлерге түпкілікті өтетін үлестік құралдармен сыйақы б о й ы н ш а ш ы ғы с т а н ы л м а й д ы .

Егер үлестік құралдармен төленетін сыйақының шарттары өзгерсе, шығыс ең төменгі ретінде, егер шарттар өзгермегендей мөлшерде танылады. Бұдан басқа, өзгеріс

жөніндегі қосымша шығыс танылады, ол сыйақының жалпы әділ құнын осындай өзгеріс күнінде жүргізілген бағаға сәйкес үлестік құралдарымен немесе қызметкер үшін өзге түрде тиімді құралдармен ұлғайтады.

Егер үлестік құралдармен төленетін сыйақының күші жойылса, ол оған арналған құқық күші жойылған күнге өткендегідей болып ескеріледі. Бұл ретте әлі танылмаған шығыстар жедел түрде танылады. Алайда, егер күші жойылған сыйақы жаңа сыйақымен ауыстырылса, және жаңа сыйақы ол ұсынылған күнгі күші жойылған сыйақының орнын толтырған ретінде қарастырылса, күші жойылған және жаңа сыйақы, алдыңғы абзацта сипатталғандай, бастапқы сыйақының өзгерісі жүргізілгендей болып ескеріледі.

Сауда және өзге де кредиторлық берешек

Сауда және өзге де кредиторлық берешек бойынша міндеттеме бастапқы күн бойынша ескеріледі, ол Топтың шотына қойылғанына қарамастан алынған тауарлар мен қызметтер болашақта төленуі тиіс соманың әділ құны болып табылады.

Түсімді тану

Егер Топ экономикалық пайда алады деген мүмкіндік бар болса, және егер түсімнің сенімді бағалануы мүмкін болса, түсім танылады.

Тауарларды сату

Шикі мұнайды, мұнай өнімдерін, газды, уран өнімдері мен басқа да тауарларды сатудан түскен кірістер тауарды жеткізу жүргізілгенде және тәуекел мен меншік құқығы сатып алушыға берілгенде танылады.

Қызметтер көрсету

Қызметтер көрсетуден түсетін кірістер қызметтер көрсетілген сәтте танылады.

Тасымалдауға жататын қызметтерге қатысты, аяқталу дәрежесі мен кірістің сомасының жеткілікті түрде дәл анықталуы шартымен шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерім күнінде тасымалдаудың аяқталу дәрежесі бойынша танылады. Әлі көрсетілмеген көлік қызметтері үшін тапсырыс берушілерден алынған алдын ала төлем сомалары алу сәтінде тапсырыс берушілерден алынған аванстар құрамында көрсетіледі. Көрсетіліп қойған қызметтерден түсетін күтілетін есепті кіріске шамамен алғанда тең болатын тапсырыс берушілерден алынған аванстар шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімдегі өзге де ағымдағы міндеттемелердің құрамындағы болашақтағы кезеңнің кірістеріне көшіріледі. Болашақтағы кезеңдердің кірістері қызметтердің көрсетілуіне қарай кірістерге жатады.

Клиенттердің әділдігі бағдарламасы бойынша. сатып алушылар қосымша балл алатын авиабилеттерді сату көрсетілген қызметтер мен болжанатын награда арасындағыға жатқызылған олардың әділ құны бойынша кіріс операцияларының кол элементі ретінде ескеріледі. Болжанатын награда әділ құн - осы награданы бөлек сатылу құны бойынша бағаланады. Бұл бағалау тауарды сату/қызметтер көрсету сәтіндегі кіріс болып танылмайды, болашақ кезеңнің кірісі ретінде көрсетіледі, және

аталған награда пайдаланылғанда және Топтың міндеттемелері толығымен орындалғанда кіріс болып танылады.

Натуралды нысанда роялти төлегеннен агенттік сыйақы

Пайданы бөлу туралы келісімдерге (ПБК) және жер қойнауын пайдалану туралы келісімдерге сәйкес оларға роялти төлеу ретінде ЭМРМ мұнай өндіруші компаниялардан алатын шикі мұнайды сатуда Топ Энергетика және минералдық ресурстар министрлігі («ЭМРМ») білдіретін Қазақстан Үкіметінің агенті ретінде түседі. Топтың агенттік сыйақысы осындай келісім бойынша алынған шикі мұнайды сату бағасымен ЭМРМ мен мұнай өндіретін компаниялардың арасында жасалған тиісті ПБК жер қойнауын пайдалану туралы келісімде айқындалғандай, осындай мұнай құнының арасындағы айырма ретінде белгіленеді, Агенттік сыйақы шикі мұнайды сату жүзеге асырылған кезде кіріс ретінде танылады.

Қазақстан Республикасының Үкіметі Компанияның жалғыз акционері болып табылатындығына байланысты Топ Үкімет қандай жағдайларда басты негізде акционер ретінде әрекет ететіндігін бағалай отырып, Үкіметпен барлық транзакцияларды талдайды.

Мемлекеттік субсидиялар

Қазақстан Республикасының Үкіметі Компанияның жалғыз акционері болып табылатындығына байланысты Топ Үкімет қандай жағдайларда басты негізде акционер ретінде әрекет ететіндігін бағалай отырып, Үкіметпен барлық транзакцияларды т а л д а й д ы .

Егер нақты транзакция кезінде Үкіметтің акционер ретінде әрекет ететіндігі белгіленсе, Топтың мұндай транзакцияның нәтижесінде көтерген кез келген пайдасы немесе шығындары тікелей капиталда жарна ретінде немесе акционердің капиталын б ө л у д е п т а н ы л а д ы .

Егер Үкіметтің ерекшелік транзакциясы акционер ретіндегі әрекет ретінде белгіленбесе, мұнай транзакциялар БЕХС 20 «Мемлекеттік субсидияларды есепке алу және мемлекеттік көмек туралы ақпаратты ашу» ережелеріне сәйкес ескеріледі. Мұндай жағдайларда мемлекеттік субсидиялар субсидиялардың алынатындығы және онымен байланысты барлық қажетті жағдайлардың орындалатындығына ақылға қонымды сенімділік болған кезде олардың әділ құны бойынша танылады. Егер субсидия шығыс бабына жатқызылатын жағдайда, ол жүйелі негізде өтемақы төлеуге тиіс тиісті шығыстармен сәйкес келуі үшін қажетті кезең ішіндегі кіріс ретінде танылады. Субсидия активке жататын кезде әділ құн кейінге қалдырылған кіріс есебіне кредиттеледі және тиісті активтің пайдалы қызмет етуінің күтілетін кезеңі ішінде пайда және шығындар туралы есепте тең жыл сайынғы бөліктермен көрсетіледі. Кіріске жататын субсидиялар пайда және шығындар туралы шоғырландырылған есепте операциялық қызметтен түсетін кірістердің құрамында жеке ұсынылған.

Шығыстарды тану

Шығыстар пайда болу шамасына қарай танылады және олар есептеу әдісінің негізіне жатқызылған сол кезеңде шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетіледі.

Табыс салығы

Бір жылға табыс салығы ағамдағы және кейінге қалдырылған салықты қамтиды. Табыс салығы меншік капиталға тікелей жатқызылған баптарға тиісті сол көлемді қоспағанда, кірістер мен шығыстар туралы есепте көрсетіледі және бұл жағдайда, ол меншік капиталда танылады. Үстеме пайдаға салынатын салық табыс салығы ретінде қаралады және табыс салығы бойынша шығыстардың бөлігін құрады, Салық бойынша ағымдағы шығыстар бұл бір жылға салық салынатын кіріс бойынша төлеуге күтілетін салық және еткен жылдарға қатысты төлеуге салыққа қатысты кез келген түзетулер.

Үстеме пайдаға салынатын салық табыс салығы ретінде қаралады және табыс салығы бойынша шығыстардың бөлігін құрайды. Жер қойнауын пайдалануға келісім-шарттарға сәйкес Топ белгілі бір мәндерден асатын пайданың ішкі нормасы кезінде жер қойнауын пайдалануға қолданылатын келісім-шартқа сәйкес белгілі бір шегерімдер сомасына түзетуге жататын салық салудан кейін пайда сомасынан көрсетілген ставка бойынша үстеме пайдаға салық есептейді және төлейді.

Пайданың ішкі нормасы жер қойнауын пайдалануға әрбір келісім-шарт бойынша ақша ағындарының негізінде есептеледі және инфляцияның ұлттық деңгейін түзетіледі. Кейінге қалдырылған салық корпоративтік табыс салығына да және үстеме пайдаға салық үшін де есептеледі. Үстеме пайдаға салынатын кейінге қалдырылған салық келісім-шарт бойынша төлеуге тиісті үстеме пайдаға салықтың күтілетін ставкасы бойынша жер қойнауын пайдалануға келісім-шарттарға жатқызылған активтер үшін уақытша айырмалар бойынша есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық қаржылық есептілік мақсаты үшін активтер мен міндеттемелердің теңгерім құны мен салық салу мақсаты үшін пайдаланылған сома арасындағы уақытша айырмалар бойынша теңгерім бойынша міндеттемелер әдісі бойынша ескеріледі. Мына уақытша айырмалар танылмайды;

компанияларды біріктіру болып табылмайтын мәміледе активті немесе міндеттемені бастапқы тану және мәміле сәтінде бухгалтерлік кіріске де. Салық салынатын кіріске немесе шығынға да әсер етпейді; және

уақытша айырмаларды түзету мерзімін реттеуге болатын еншілес ұйымдағы инвестициялар және уақытша айырмалар шолу жасалған болашақта түзетілмейтін

ы қ т и м а л д ы қ б а р .

Табыс салығы бойынша кейінге қалдырылған активтер мен міндеттемелер қолданылған немесе бухгалтерлік теңгерім жасаған күні іс жүзінде қолданысқа енгізілген салық ставкалары (және салық заңнамаларын) негізге ала отырып, актив алынған немесе міндеттеме төленген кезеңге қолданылатын салық ставкалары

б о й ы н ш а е с е п т е л е д і .

Кейінге қалдырылған салық активі актив өткізілуі мүмкін шотқа салық салынатын пайданы алу ықтималдығы бар сол көлемде ғана танылалы. Табыс салығы бойынша кейінге қалдырылған тиісті салық жеңілдігін өткізуден артық ықтималдық жоқ сол көлемде кемітіледі,

Қосылған құн салығы (ҚҚС)

Салық органдары нетто негізде сату мен сатып алу бойынша ҚҚС өтеуді жүргізуге мүмкіндік береді. Өтеуге ҚҚС ішкі нарықта сату бойынша ҚҚС шегерілген ішкі нарықта сатып алу бойынша ҚҚС-ны білдіреді. Экспортқа сатудың нөлдік ставкасы бар

Байланысты тараптар

Байланысты тараптар Топтың акционерлерін, негізгі басқарушы персоналды, қауымдасқан ұйымдарды және дауыс беретін акциялардың біршама үлесі тікелей немесе жанама Топтың акционерлеріне немесе негізгі басқарушы персоналына тиесілі ұйымды қамтиды.

Шартты міндеттемелер және шартты активтер

Шартты міндеттемелер шоғырландырылған қаржылық есептілікте танылмайды. Мұндай міндеттемелер туралы деректер экономикалық пайдаларды құрайтын ресурстар ағынының ықтималдығы аз болып табылған жағдайды қоспағанда, шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелерде ашылады.

Шартты активтер шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілмейді. Егер мұндай активтерге байланысты экономикалық пайдаларды алудың жетікілікті ықтималдығы болған жағдайда, көрсетілген активтер туралы деректер ескертпелерде ашылады.

Кейінгі оқиғалар

Есепті жыл аяқталғанда болған және есепті күнгі Топтың қаржылық жағдайы туралы қосымша ақпараты бар оқиғалар (түзетуші оқиғалар) шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетіледі. Есепті жыл аяқталғанда болған және түзетуші оқиғалар болып табылмайтын оқиғалар, егер олар мәнді болса, шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелерде ашылады.

Өзара есеп

Шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімде тек таза сальдо көрсетілген қаржы активтері мен міндеттемелерінің өзара есебі заңды бекітілген өзара есеп жүргізу құқығы және міндеттемелерді реттеумен бір уақытта активті өткізу ниеті болған кезде ғана жүзеге асырылады,

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ПАЙЫМДАУ

ҚЕХС-ға сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау көрсетілген актив есептілігіне, міндеттемелер мен шартты активтерге және шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындаған күнгі міндеттемелерге әсер ететін бағалар мен жол берулерді, сондай-ақ есептілікте көрсетілген активтерді, міндеттемелерді, кірістерді,

шығыстарды және шартты активтер мен есепті кезең ішіндегі міндеттемелерді пайдалануды Топ басшылығының пайдалануын талап етеді. Нақты нәтижелер осы субъективті бағалаулардан ерекшеленуі мүмкін.

Есепті күнге бағаның айқындалмауының болашаққа және өзге де негізгі көздерге қатысты және келесі есепті жыл ішіндегі активтер мен міндеттемелердің теңгерім құнына біршама түзету енгізу қажеттігінен пайда болған елеулі тәуекелді көтеретін негізгі болжамдары төменде қарастырылады:

Мұнай кен газдың қорлары

Мұнай мен газдың қорларын бағалау тозу, ескіру және амортизация бойынша Топтың есеп айырысуында маңызды фактор болып табылады. Топ Қоғамның мұнай-газ инженерлерінің әдістемесіне сәйкес өзінің мұнай мен газ қорларын бағалайды. Қоғамның мұнай-газ инженерлерінің әдістемесі бойынша қорларды бағалау кезінде Тол кен орындарын өңдеуге қатысты инвестициялық шешімдерді қабылдау үшін басшылық та қолданатын ұзақ мерзімді жоспарлық бағаны пайдаланады. Далелденген қорларды бағалау үшін жоспарлық бағаларды пайдалану жыл аяғына іркілу бағасын пайдалануға тән тұрақсыздықтың әсерін жояды. Басшылық ұзақ мерзімді жоспарлы бағалар бойынша болжам өнім өндіру бойынша қызметтің ұзақ мерзімді сипатына көбірек сәйкес келеді және мұнай мен газ қорларын бағалау үшін неғұрлым қолайлы негізді береді деп санайды.

Қорлардың барлық бағалау айқындалмаудың кейбір деңгейін білдіреді. Айқындалмаушылық негізінен мұнай деректерді бағалау және түсіндіру сәтінде кол жетімді сенімді геологиялық және инженерлік деректердің көлеміне байланысты.

Айқындалмаушылықтың салыстырмалы деңгейі екі негізгі санаттың біріне қорларды жатқызу арқылы көрсетілуі мүмкін: дәлелденген немесе дәлелденбеген қорлар. Дәлелденбеген қорлармен салыстырғанда дәлелденген қорларды тартуға үлкен айқындылық бар және дәлелденген қорлар оларды тарту мүмкіндігіне қатысты прогрессивті түрде өсіп келе жатқан айқындылықтың болмауын көрсету үшін өңделген және өңделмеген қорларға бұдан әрі бөлінуі мүмкін. Жыл сайын баға талданады және түзетіледі. Түзетулер қолда бар геологиялық деректерді, кәсіпшілік өлшемдерін немесе өнім туралы деректерді; жаңа деректердің болуын; немесе бағалар бойынша болжамдарға өзгерістерді бағалау немесе қайта бағалау салдарынан пайда болады. Қорларды бағалау қайтарымды арттыруға арналған жобалардың қолданылу, пласттың өнімділігіне өзгерістер немесе өңдеу стратегиясына өзгерістер салдарынан қайта қаралуы мүмкін, Дәлелденген қорлар тозуды, ескіруді және амортизацияны есептеу үшін орындалған жұмыстың көлеміне үйлесімді амортизация ставкасын есептеуге пайдаланылады. Топ бастапқы лицензиялық кезең ішінде өндірілетін болады деп күтілетін ретінде осындай көлемді ғана дәлелденген қорларға қосты. Бұл ұзарту бойынша рәсім нәтижесіне жатқызылатын айқындылықтың болмауынан пайда болды, өйткені лицензияларды ұзарту ең соңында Үкіметтің қарауы бойынша жүзеге

асырылады. Топтың лицензиялық кезеңдерін ұзарту және қорлардың көрсетілген қорларын тиісінше ұлғайту, әдетте, тозу бойынша неғұрлым төменгі шығысқа әкеледі және кірістерге біршама әсер етуі мүмкін. Дәлелденген өңделген қорлардағы кему тозуға, ескіруге және амортизацияға (өндірудің тұрақты деңгейі кезінде) аударымдардың ұлғаюына, кірістің кемуіне әкеледі және мүліктің теңгерім құнында тікелей кемуге де әкелуі мүмкін. Салыстырмалы түрде пайдаланылатын кен орындарының саны болған кезде өткен жылмен салыстырғанда қорларды бағалауға кез келген өзгерістер тозуға, ескіруге және амортизацияға аударымдарға біршама әсер етуі мүмкіндігі болады.

Әлеуметтік объектілер салуға арналған резервтер

2010 жылғы 31 желтоқсанға өзге де резервтер Үкіметтің тапсырмасы бойынша Астана қаласында мынадай объектілерді салу жөніндегі еншілес ұйымдардың резервтерін қамтиды; жалпы сомасы 71.532 миллион теңге «Қазақстан тарихының мұражайы» (ҚМГ), «Телерадиокешені ғимараты» (КТЖ), «Мектеп оқушылары шығармашылығы сарайы» (Қазатомөнеркәсіп). Бұл объектілер құрылысы аяқталғаннан кейін Үкіметке өтеусіз берілетін болады, нәтижесінде Топ сындарлы міндеттеме қабылдады, ол бойынша ақша қаражатының жылыстауы болашақта сенімді бағалануы мүмкін. Көрсетілген объектілердің құрылысына жұмсалған бағалау шығындарының сомасы тиісінше 25.560 миллион теңгені, 27.130 миллион теңгені және 18.892 миллион теңгені құрады. Құрылыстың жалпы бағалау құны капиталда Акционерге бөлу ретінде танылды (*17-ескертпе*). 2010 жылы шеккен 1.774 миллион теңге сомасындағы шығындар және 12,704 миллион теңге сомасындағы жеткізушіге аударылған аванстар өзге ағындағы активтердің құрамындағы өзге де ағымдағы активтер ретінде ескерілді. Құрылысқа арналған шығындарды бастапқы бағалаудағы өзгерістер резервтер сомасына әсер етуі мүмкін және мұндай өзгерістердің жиынтық тиімділігі елеулі болуы мүмкін. Топ құнның уақытша тиімділігі елеусіз болады дел санайды.

Rompetrol (TRG) бойынша резервтер, ҚМГ

Белгілі бір келісім-шарттардың талаптары бойынша, заңнамаға және нормативтік құқықтық актілерге сәйкес Топ негізгі құралдарды бөлшектеуге және жоюға және әрбір учаскелердегі жер учаскелерін қалпына келтіру бойынша заңдық міндеттемелер алады. Атап айтқанда, Топтың міндеттемелері пайдаланудан шығару жөніндегі міндеттемелерге және Франциядағы Пор-ла-Нувель базасына, сондай-ақ мұнай амбарларын тазартуға және Rompetrol Rafinare S.A. (Vega қайта өңдеу зауыты) жерінің ластанған учаскелерін қалпына келтіру бойынша пайдаланудан және міндеттемелерден шығару жөніндегі міндеттемелерге жатады.

TRG сатып алу бөлігі ретінде Топ қоршаған ортаның ластануы жөніндегі міндеттемелері таныды. TRG қызметінің нәтижесінде туындаған қоршаған ортаға келтірілген залал Топтан TRG өз қызметін жүзеге асыратын әртүрлі юрисдикцияларың заңнамалық талаптарына сәйкес келтіру үшін қалпына келтіру жөніндегі шығыстарды

мойнына алуды, сондай-ақ заңдық немесе міндеттемелер практикасынан туындайтын р е т т е у д і т а л а п е т е а л а д ы .

TRG техникалық және заң консультанттарымен бірлесіп, жылыстауға тартылған ресурстардың ықтималдығын, мерзімі мен сомасын анықтау мақсатында талдау және бағалау жүргізеді Олар үшін ресурстардың жылыстауы ықтимал ретінде белгіленген жерлерді қалпына келтіру жөніндегі бағалау шығындары Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігінде резервтер құрамында танылды.

Мұнай амбарларын тазарту және Rompetrol Rafinare S.A. (Vega қайта өңдеу зауыты) жерінің ластанған жер учаскелерін қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерді есептеу үшін пайдаланылған дисконттау ставкасы 11% құрады (2009:12%).

TRG сатып алудың бөлігі ретінде Топ Франциядағы Пор-ла-Нувель базасына қатысты пайдаланудан шығару жөніндегі міндеттемені таныды. Міндеттемелердің сомасын айқындау үшін дисконттау ставкасына, аумақты бөлшектеу және базадан тазарту жөнінде күтілетін шығындарға, сондай-ақ шығындардың болжанатын мерзіміне қатысты пайымдау мен бағалау қолданылады.

Осы бағалаулардағы өзгеріс міндеттеменің сомасына айтарлықтай әсер етуі мүмкін.

Активтердің істен шығуы бойынша міндеттемелер

Белгілі бір келісім-шарттардың талаптары бойынша заңнамаға және нормативтік-құқықтық актілеріге сәйкес Топтың негізгі құралдарды демонтаждау және жою және кез келген кен орындарындағы жер учаскелерін қалпына келтіру бойынша заңды міндеттемелері болады. Атап айтқанда, Топтың міндеттемелері барлық өнімді ұнғымаларды біртіндеп жабуға және құбыр арналарын, ғимараттарды деномтаждау және келісім-шарт аумағын қалпына келтіру сияқты түпкілікті жабу бойынша қызметке жатады. Лицензияның қолданылу мерзімі Топтың қарауы бойынша ұзартылмайтындықтан, түпкілікті жабу бойынша міндеттемелерді өтеудің есеп мерзімі әрбір лицензиялық кезең аяқталған күн болып табылады. Егер активтерді жою бойынша міндеттемелер кен орындарын экономикалық жағынан негіздемелі түрде пайдалануды аяқтау еткенде өтелуі қажет болса, онда көрсетілген міндеттемені ұнғымаларды жою бойынша қосымша шығыстарды және жабу бойынша соңғы шығыстардың біршама өсіруі мүмкін. Ұнғымаларды жоюды қаржыландыру бойынша Топтың міндеттемелерінің және түпкілікті жабу бойынша шығыстардың көлемі тиісті келісім-шарттардың және қолданыстағы заңнаманың талаптарына байланысты. Ешқандай да міндеттемелер лицензиялық кезең соңында түпкілікті жою және түпкілікті жабу бойынша мұндай шығыстарды қаржыландыру бойынша келісім-шарт та, заңнама да білгілі бір міндеттемені түсіндірмеген сол жағдайларда танылмайды. Мұндай шешімді қабылдау кейбір айқындылықтың болмауымен және біршама байымдаулармен түсіндіріледі. Басшылықтың мұндай міндеттемелердің болуына немесе болуына қатысты бағасы Үкіметтің саясаты мен тәжірибесіндегі немесе жергілікті салалық тәжірибеге өзгерістермен бірге өзгеруі мүмкін.

Топ активтердің істен шығуы бойынша міндеттемелерді әрбір келісім-шарт бойынша бөлек есептейді. Міндеттемелердің сомасы инфляцияның күтілетін деңгейіне түзетілген және қазақстандық нарыққа тән тәуекелдерге түзетілген өтпелі экономикамен елдің мемлекеттік борышы бойынша орташа тәуекелсіз пайыздық ставканы пайдалана отырып дисконтталған міндеттемелерді өтеу үшін күтілетін, талап етілетін ретіндегі бағаланған шығындардың ағымдағы құны болып табылады. Активтердің істен шығуы бойынша міндеттеме әрбір есепті күнге қайта қаралады және *«Негізгі құралдардың объектісін пайдаланудан шығару, олар орналасқан учаскедегі табиғи ресурстарды қалпына келтіру бойынша міндеттемелерге және өзге де осыған ұқсас міндеттемелерге өзгерістер»* 1 Интерпретацияға сәйкес ең үздік бағаны көрсету үшін түзетіледі. Жабуға болашақтағы шығындарды бағалау кезінде мәнді бағалар мен басшылық жасаған байымдаулар пайдаланылды. Бұл міндеттемелердің көпшілігі алыс болашаққа жатқызылады және заңнама талаптарындағы түсініксіздіктен басқа, Топтың бағасына активтерді жою технологиясындағы, шығындардағы және салалық тәжірибедегі өзгерістер әсер етуі мүмкін. Түпкілікті жазуға шығындарға жатқызылатын айындықтың болмауы күтілетін ақша ағындарын дисконттау әсерінен кемітіледі. Топ ағымдағы жылдың бағасын және ұзақ мерзімді инфляция деңгейінің орташа мәнін пайдалана отырып, ұңғымаларды болашақ жою құнын бағалайды.

Экологиялық оңалту

Топ бағалау да жасайды және экологиялық тазарту жұмыстары мен оңалтуға міндеттемелер бойынша резервтер қалыптастыру бойынша пайымдау шығарады. Қоршаған ортаны қорғауға шығындар капиталдандырылады немесе олардың болашақ экономикалық пайдасына қарай шығыстарға жатқызылады. Өткен қызметте пайда болған қазіргі жағдайға жатқызылатын және болашақ экономикалық пайдасы жоқ шығындар шығыстарға жатқызылады.

Міндеттемелер шығындар туралы ағымдағы ақпарат және қалпына келтіру жөніндегі күтілетін жоспарлар негізінде анықталады және егер рәсімдер мерзімі тиісті органдармен келісілмесе, дисконтталмаған негізде ескеріледі. Топтың экологиялық оңалту резерві Топ қолданыстағы қазақстандық нормативтік базаның талаптарын сақтауға қажетті күтілетін шығындарды тәуелсіз бағалауға негізделген басшылықтан үздік бағасын білдіреді. «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ-ның («ҚМГ ҰК» Қордың еншілес ұйымы) еншілес ұйымы «ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ (ҚМГ БӨ») 100% Қоршаған ортаны қорғау министрлігімен 2005 жылғы шілдеде қол қойған өзара түсіністік туралы меморандумға сәйкес Топ өндіруді бастауға қатысты мұнай өндірудің нәтижесі болып табылған су мен топырақтың кейбір ластануына жауапкершілікті өзіне алуға келісті. Осы қаржылық есептілік шыққан күнгі қалпына келтіру жөніндегі жоспардың көлемі және мерзімі Үкіметпен келісілмеді. Тиісінше міндеттеме дисконтталмады. Өйткені, міндеттемелердің бастапқы мерзімі әлі белгіленген жоқ және басшылық он жылға дейінгі кезең ішінде қалпына келтіру жөніндегі жоспарды

орындауды негіздемелі түрде күтуде. Топ 2010 жылы көтерілуі тиісті шығындардың бөлігін қоспағанда, ұзақ мерзімді ретінде осы міндеттемені жіктеді. Экологиялық жағынан оңалту бойынша резервтерге қатысты іс жүзіндегі шығындар заңнамаға және нормативтік-құқықтық актілерге, қоғамдық күтуден, аумақтық жағдайларды қолға түсіру мен талдауға өзгерістер және тазалау технологияларына өзгерістер салдарын бағалаудан ерекшеленуі мүмкін, Экологиялық жағынан оңалтуға қатысты қосымша айқындықтық болмауы *44-ескертпеде* ашылған. Экологиялық жағынан оңалтуға міндеттемелер бойынша резервке өзгерістер *22-ескертпеде* ашылған.

Негізгі құралдардың және гудвилдің құнсыздануы

Қаржылық жағдай туралы есепті жасаудың әрбір күнінде Топ активтерді құнсыздану мәніне қайта қарайды, Егер мұндай белгілер болса немесе егер құнсыздану мәніне жыл сайын тестілеу өткізу талап етілсе онда Топ активтің өтелетін құнына бағалауды жүзеге асырады. Активтің өтелетін құны - бұл мына шамиалардың ең үлкені : сатуға жұмсалатын шығынды және активті пайдалану құндылығын шегере отырып, ақша ағындарын генерациялайтын активтің немесе бөлімшенің әділ құны. Өтелетін құн негізінен басқа активтер немесе активтер тобы генерациялайтын ағындардан тәуелсіз ақша қаражатының ағындарын актив генерацияламаса ғана жеке актив үшін анықталады. Егер активтің теңгерім құны өтелетін сомадан асып кетсе, онда актив құнсызданған ретінде қаралады және оның құны өтелетін сомаға дейін кемітіледі. Пайдалану құнын бағалау кезінде күтілетін ақша ағындары активтер тобы үшін тән тәуекелдерге түзетіледі және ақшаның уақытша құнын ағымдағы нарықтық бағалауды көрсететін салық салуға дейінгі дисконт ставкасын пайдалана отырып, оның ағымдағы құнына дейін дисконтталады.

Негізгі құралдардың және гудвилдің құнсыздануын анықтау құнсыздану себебін, мерзімін және сомасын қамтитын, бірақ шектелмейтін пайымдауларды пайдалануды болжайды. Құнсыздану қайта бәсекелік орта, саланың күтілетін есімі, болашақта қаржыландыруға қол жеткізудегі өзгерістер, технологиялық ескіру, қызметтер көрсетуді тоқтату, орнын басуға ағымдағы шығындар және құнсызданудың болуын көрсететін басқа да жағдайлардың өзгеруі сияқты факторлардың көп болуына негізделеді.

Өтелетін сома және әділ құн, әдетте, нарыққа қатысушының негіздемелі болжамын қамтитын ақша қаражатының дисконтталған ағыны әдісінің көмегімен анықталады. Құнсыздану көрсеткіштерін белгілеу, ақша қаражатының болашақ ағындарын бағалау және активтердің (немесе активтер топтарының) әділ құнын анықтау ақша қаражатының күтілген ағындарының, қолданылатын дисконт ставкасының, пайдалы қызмет мерзімі және қалдық құнның құнсыздану көрсеткіштерін анықтау мен растауға қатысты пайымдауларды басшылықтан талап етеді.

Тудырушы бірліктің өтелетін сомасын анықтау басшылықтың бағасын пайдалануды болжайды. Пайдалану құнын анықтауға пайдаланылған әдістер ақша

қаражатының дисконтталған ағынының әдісін қамтиды. Пайдаланылатын әдіснамаларды қоса алғанда, бұл бағалар әділ құнға және ең соңында негізгі құралдардың және гудвилдің кез келген құнсыздануына біршама әсер етуі мүмкін.

2010 жылы Топ жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте 14,326 миллион теңге (2009: 11.522 миллион теңге) мөлшерінде құнсызданудан шығынды таныды (*7-ескерте*).

2009 жылы Топ жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте 36.743 миллион теңге сомасында гудвилдің құнсыздануынан шығынды таныды (*8-ескерте*). Топ әрбір есепті күні негізгі құралдардың қалған пайдалы қызмет мерзімін қайта қарайды, егер күтілетіні бұрынғы бағалаудан ерекшеленген жағдайда, өзгерістер БЕХС 8 «*Есеп саясаты, есептеу бағаларындағы өзгерістер және қателіктерге*» сәйкес есептеу бағаларындағы өзгерістер ретінде ескеріледі.

Негізгі құралдар объектілерінің пайдалы қызмет мерзімі

Топ әрбір есепті күнгі негізгі құралдарын, пайдалы қызметінің қалған мерзімін қайта қарайды және егер күту өткен бағалаудан ерекшеленген жағдайда, өзгерістер 8 «*Есеп саясаты, есеп бағаларындағы өзгерістер және қателер*» БЕХС-ке сәйкес есеп бағалауларындағы өзгерістер ретінде ескеріледі.

«Интергаз Орталық Азия» АҚ-тың Мемлекетпен арасындағы Шарт44-*ескерте*де қарастырылады және 12 «*Қызметтер концессиясының шарты*» түсіндіруіндегі қарау саласынан шығарылған концессиялық келісім болып табылады (өйткені цедент Топ негізгі сатып алушылармен шарт жасасқан бағаны бағаламайды). Кейінгі толықтырулар немесе Шарт бойынша басқарудағы активтердің деректері бойынша жетілдіру Шарттың қолданылу кезеңіне байланысты емес қалған қызметтің бағаланған мерзімі ішінде капиталданады және амортизацияланады, өйткені Үкімет егер Шарт ұзартылмаған жағдайда, теңгерім құнын өтеуге міндетті.

Кейінге қалдырылған салық жөніндегі активтер

Кейінге қалдырылған салық жөніндегі активтер салық салынатын уақытша айырмалар мен осындай шығыстардың коммерциялық сипатының негізделетіндігі мүмкіндігі бар дәрежеде барлық резервтер мен ауыстырылған салық шығындары бойынша танылады. Басшылықтың елеулі пайымдаулары жоспарланатын деңгей мен кірістілік уақытының негізінде, сондай-ақ салықтық жоспарлау стратегиясының табысты қолданылуының негізінде танылуы мүмкін кейінге қалдырылған салық жөніндегі активтерді бағалау үшін талап етіледі. Кейінге қалдырылған салық жөніндегі танылған активтердің сомасы 2010 жылғы 31 желтоқсанда 194.713 миллион теңгені құрады (2009: 44.136 миллион теңге). Неғұрлым нақты ақпарат *39-ескерте*де қамтылған.

Салық салу

Салық салынатын кіріс 2009 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енген салық заңнамасына сәйкес есептеледі. Топ 2010 жылы салық салынатын кірістің 20%

ставкасы бойынша КТС есептеп, төлейді. 2009 жылғы қарашада Қазақстан Республикасының Үкіметі заң қабылдады, оған сәйкес 2010 және 2011 жылдары бастапқыда қабылданған КТС ставкаларын біртіндеп 17,5% және 15% дейін төмендету тиісінше біршама ұзақ мерзімге қалдырылады. Түзетулерге сәйкес белгіленген КТС ставкалары 2013 жылы 17,5%-ға дейін, 2014 жылы және одан әрі 15%-ға дейін төмендетілетін болады. Жоғарыда айтылған заңға сәйкес бастапқыда қабылданған пайдалы қазбаларды өндіруге салық ставкасын 2010 жылы 1%-ға және 2011 жылы тағы 1%-ға ұлғайту да біршама ұзақ мерзімге көшіріледі. Нәтижесінде, 2009 жылғы ставкалар 2012 жылды қоса алғандағы кезеңге дейін күшін сақтайды, онда олар тиісінше 2013 және 2014 жылдары ұлғаяды.

2010 жылғы қарашада Қазақстан Республикасының Үкіметі 2011 жылғы 1 қаңтарда күшіне енген ставкалардың бастапқыда біртіндеп төмендеуінің күшін жоятын және КТС ставкасын алдағы болашақта 20% мөлшерінде белгілейтін заң қабылдады. Топ осы өзгерістерді ескере отырып, 2010 және 2009 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ағымдағы және кейінге қалдырылған салықтардың есебін жүргізді.

Мерзімі өткен салық КТС қатысты да, сонымен қатар ҮПС қатысты да есептеледі. Мерзімі өткен КТС мен ҮПС 2009 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданылатын жаңа Қазақстан Республикасының Салық кодексінде көзделген күтілетін ставкалар бойынша жер қойнауын пайдалануға келісім-шарттарға танылған активтердегі және міндеттемелерде уақытша айырмаларға есептеледі. Мерзімі өткен КТС және ҮПС базалары жоғарыда айтылған жаңа салық кодексінде қабылданған салық заңнамаларының талаптары бойынша есептеледі және *39-ескертпеде* ашылған.

Салық тәуекелдерін бағалау кезінде басшылық, егер қосымша салықтарды салық органдары есептейтін болса, ол сәтті шағымдана алады деп Топ дауласпайтын немесе санамайтын салық заңнамасын сақтамаудың белгілі салаларының ықтимал міндеттемелері ретінде қарайды. Мұндай анықтау мәнді пайымдауларды шығаруды талап етеді және салық заңнамасы мен нормативтік құқықтық актілердегі өзгерістер, жер қойнауын пайдалануға Топтың келісім-шарттарында салық салу талабына түзету, салық талқылауларынаң өзі күтетін шешімдер бойынша күтілетін нәтижелерді және сәйкестікті тексеруге салық органдары жүзеге асыратын нәтижені анықтау нәтижесінде өзгеруі мүмкін. *22-ескертпеде* ашылған салық тәуекелдері бойынша резерв, негізінен, 2003 жылдан бастап 2006 жылды қоса алғандағы кезеңге шикі мұнайды экспорта сатуға қатысты трансферттік баға белгілеу туралы қазақстандық заңнаманы Топтың қолдануына жатқызылады. Салық салуға жатқызылған қалған айқындылықтың болмауы *44-ескертпеде* ашылған.

Кәсіпорындарды біріктіру кезінде алынған активтер мен міндеттемелердің әділ құны

Топ бағаларды пайдалануды болжайтын олардың әділ құны бойынша кәсіпорындарды біріктіру бойынша мәмілелер шеңберінде сатып алынған немесе өзіне

қабылданған сәйкестендіретін активтерді, міндеттемелерді және шартты міндеттемелерді сатып алған күні бөлек ескеруге міндетті. Мұндай бағалар болашақтағы ақша ағынын болжау және басқа да болжамдарды әзірлеу кезінде субъективті пайымдаулардың біршама үлесін көздейтін бағалау әдістеріне негізделеді. Топ 2009 жылы кейбір компаниялардағы үлес сатып алды және 2009 жылғы 31 желтоқсанда Топ сатып алынған компаниялардың сәйкестендірілетін активтері мен міндеттемелерінің әділ құнын бағалауды аяқтамады және нәтижесінде осы сатып алуды олардың алдын ала сомасы бойынша ескерді. 2010 жылы әділ құнды анықтауды аяқтау сәйкестендірілетін активтердің, міндеттемелер мен шартты міндеттемелердің ескерілген сомасына біршама түзетуге әкелуі мүмкін. Неғұрлым егжей-тегжейлі ақпарат *5-ескертпеде* берілген.

Қаржы инструменттерінің әділ құны

Қаржы жағдайы туралы шоғырландырылған есепте танылған қаржы инструменттерінің және қаржы міндеттемелерінің әділ құны осы активті нарықтар негізінде анықталмайтын жағдайларда, ол дисконтталған ақша ағындарының моделін қоса алғанда, бағалау әдістерін пайдалана отырып, анықталады. Осы модельдердің бастапқы деректері ретінде мүмкіндігінше бақыланатын нарықтардан ақпарат пайдаланылады, алайда бұл іс жүзінде жүзеге асырылмайтын болған сол жағдайларда, әділ құнды белгілеу үшін пайымдаудың белгілі бір үлесі талап етіледі. Пайымдау өтімділік тәуекелі, кредит тәуекелі және құбылмалық ретінде осындай бастапқы деректердің есебін қамтиды. Осы факторларға қатысты болжамдарға өзгерістер шоғырландырылған қаржы есептілігінде көрсетілген қаржы инструменттерінің әділ құнына әсер етуі мүмкін.

Қызметкерлерге төлем бойынша міндеттеме

Топ зейнетке шыққаннан кейінгі белгіленген төлемдер және осыған байланысты ағымдағы қызметтердің құны бойынша міндеттемелердің ағымдағы құнын анықтау үшін бағалаудың актуарлық әдісін пайдаланады (*23-ескертпе*) Бұл сыйақы болжанылған жұмыс істеп жатқан және жұмыстан кеткен қызметкерлердің болашақтағы мінездемелеріне қатысты демографиялық жорамалдарды (жұмыста немесе одан кейін қайтыс болу, персонал санының өзгеруі бойынша статистика және басқалар), сондай-ақ қаржылық жорамалдарды (дисконттау ставкасы, болашақтағы жылдық материалдық көмек, болашақтағы жылдық ең төменгі жалақы, темір жол билетінің болашақтағы орташа құны) пайдалануды талап етеді.

Клиенттерге және қаржы мекемелеріне қарыздар бойынша құнысызданудан болған шығындар

Әрбір есепті күнге Топ құнсызданудан болатын шығындар пайдалар мен шығындар туралы есепте ескерілуі қажеттілігін бағалау үшін клиенттер мен кредит мекемелеріне қарыздардың әрқайсысы бойынша өздерінің маңыздылығына талдау жүргізеді. Атап айтқанда, басшылықтың пайымдауы құнсызданудан болатын шығынды анықтау

кезінде болашақ ақша ағынының сомасы мен мерзімін бағалауда талап етіледі. Мұндай ақша ағынын бағалау кезінде Топ қарыз алушының қаржы жағдайы мен құнсыздандуды іске асырудың таза құны туралы пайымдамалар шығарады. Бұл бағалар факторлар қатарында жорамалдарға негізделген және нақты нәтижелері болашақта резервке өзгерістер әкелетін өзгелер болуы мүмкін.

Содан соң, бөлек-бөлек бағаланған және құнсызданбаған қарыздар және барлық жекеше маңызы жоқ қарыздар жиынтықта, оған қатысты объективті куәлік бар, бірақ әсері анық болып табылмайтын шығын жағдайы болуының салдарында резерв құру қажеттілігін анықтау үшін ұқсас тәуекел сипаттамалары бар активтер тобында бағаланады.

Жиынтық бағалау кредиттік қоржын деректерін (кредит сапасы, мерзімін ұзарту деңгейі, кредитті пайдалану, қамтамасыз етуге қарыздың қарым-қатынасы және т.б, сындылар), тәуекелдер мен экономикалық көрсеткіштер шоғырлануын (оның ішінде жұмыссыздық деңгейі, жылжымайтын мүлікке бағалар индекстері, ел тәуекелі және әртүрлі бөлек топтардың жұмыс көрсеткіштері) назарға алады. Клиенттер және кредит мекемелеріне қарыздарды құнсыздандыру бойынша шығындар *10-ескертпеде* және *11-ескертпеде* біршама егжей-тегжейлі ашылған.

Резервтер

Топ күмәнді дебиторлық берешек бойынша резерв құрады. Біршама пайымдамалар күмәнді борыштарды анықтау кезінде пайдаланылады. Күмәнді борыштарды анықтау кезінде клиенттердің тарихи әрі күтілетін мінез-құлқы қаралады. Экономикадағы өзгерістер немесе клиенттің жеке шарты осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте күмәнді берешек бойынша резервті түзетуді талап етуі мүмкін. 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күмәнді борыштар бойынша резервтер 78.583 миллион теңге (2009: 62.112 миллион теңге) мөлшерінде құрылды (*13 және 14-ескертпелер*)

5. САТЫП АЛУ

2010 жылғы сатып алу

«БТА Банк» АҚ сатып алуы

2010 жылғы қаңтарда БТА Банк «Ұлар-Үміт» жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ (бұдан әрі мәтін бойынша - «Ұлар-Үміт») капиталындағы қатысу үлесінің 75%, сондай-ақ «Жетісу» зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйым» АҚ бұдан әрі мәтін бойынша - «Жетісу») капиталындағы қатысу үлесінің 75% БТА Банк кейбір клиенттерінің міндеттемелерін тоқтату есебіне шегініс беру туралы келісім бойынша сатып алды. Ұлар-Үміттің негізгі қызметі зейнетақы жарналарын тарту және өз салымшыларына зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру болып табылады. Жетісудың негізгі қызметі зейнетақы активтерін инвестициялық басқару болып табылады.

2010 жылғы қаңтарда Банк «Титан-Инкассация» ЖШС (бұдан әрі мәтін бойынша - «

Титан-Инкассация») қатысу үлесінің 100,00% сатып алуды аяқтады. Титан-Инкассацияның негізгі қызметі банкноттарды, монеттер мен құндылықтарды инкассациялау және тасымалдау болып табылады.

2010 жылғы 25 наурызда БТА Банк «НСК-Капитал» міндеттемелерін ішінара өтеу есебінен Алматы қаласының мамандандырылған ауданаралық сотының шешімі бойынша «Атланта-Полис» сақтандыру компаниясы» АҚ (бұдан әрі мәтін бойынша - «Атланта-Полис») капиталындағы 75,28% мөлшеріндегі қатысу үлесін сатып алды. Атланта-Полистің негізгі қызметі сақтандыру қызметтің жүзеге асыру болып

2010 жыл ішінде БТА Банк бір қарыз алушы бойынша кепіл мүлкін өндіріп алу айналымы нәтижесінде «Логопарк Хаджибей» ЖШҚ (бұдан әрі мәтін бойынша - «Логопарк Хаджибей») капиталындағы қатысу үлесінің 100% сатып алды. Логопарк Хаджибейдің негізгі қызметі логистикалық кешен бизнесін жүргізу болып табылады.

2010 жылғы 6 қарашада ҚҚА Атланта-Полис пен «БТА Банкінің еншілес сақтандыру компаниясы «БТА Қамқорлық» АҚ (бұдан әрі мәтін бойынша - «БТА Қамқорлық») «БТА Банкінің еншілес компаниясы «БТА Сақтандыру» АҚ (бұдан әрі мәтін бойынша - «БТА Сақтандыру) қосу жолымен БТА Банктің еншілес сақтандыру компанияларын ерікті түрде қайта ұйымдастыруға рұқсат беру туралы қаулы қабылдады. 2010 жылғы 10 желтоқсанда БТА Сақтандыру БТА сақтандыру бизнесін қайта құрылымдау шеңберіне беру актісінің негізінде Атланта-Полис пен БТА Қамқорлық мүлкін, құқықтары мен міндеттерін қабылдады.

БТА Банктің 2009 және 2010 жылдардың 31 желтоқсанында және көрсетілген күні аяқталатын жылдардағы жағдай бойынша Секьюритизациялау жөніндегі Бірінші қазақстандық компанияның және Секьюритизациялау жөніндегі Екінші қазақстандық компанияның акцияларына иелік өткендігіне қарамастан олар «Шоғырландыру - арнайы мақсаттағы компаниялар» ПКИ-12 сәйкес еншілес ұйымдар ретінде қарастырылады, өйткені осы күні БТА Банк олардың операцияларына бақылау жасады және олардың қызметінен тікелей пайда алды.

Ұлар-Үміт, Жетісу, Атланта-Полис, Титан-Инкассация және Логопарк Хаджибей компанияларының сәйкестендірілетін активтері мен міндеттемелерінің сатып алу күніндегі әділ құны туралы ақпарат төменде келтірілген:

	Ұлар-Үміт	Жетісу	Атланта-Полис	Титан-Инкассация	Логопарк Хаджибей
Активтер					
Ақша қаражаты және олардың баламалары	134	62	33	56	-
Кредит мекемелеріндегі қаражат	206	-	-	-	-
Инвестициялық бағалы қағаздар	6.242	4.248	806	-	-
Кері Репо келісімдері бойынша алынатын сома	-	-	207	-	-
Сауда бағалы қағаздар	-	-	58	-	-
Негізгі құралдар	886	20	107	357	2.755

Ағымдағы табыс салығы бойынша актив	576	273	-	-	-
Кейінге қалдырылған салық бойынша актив	319	757	-	-	-
Өзге де активтер	206	54	487	147	145
	8.569	5.414	1.698	560	2.900
Міндеттемелер					
Кредиторлық берешек	(1.422)	(11)	-	-	-
Кредит мекемелерінің қаражаты	-	-	-	-	(4.845)
Өзге де міндеттемелер	(184)	-	(726)	(117)	-
	(1.606)	(11)	(726)	(117)	(4.845)
Таза активтер	6.963	5.403	972	443	(1.945)
Минус:бақыланбайтын қатысу үлесі	(1.741)	(1.351)	(240)	-	-
Таза активтерден сатып алынған үлес					
Сатып алу кезінде туындаған гудвилл	-	-	-	-	1.945
Сатып алынған активтердің таза әділ құнының сатып алудың жалпы құнынан асуы	(5.222)	(4.052)	(452)	(443)	-
Сатып алу кезінде берілген сыйақы	-	-	280	-	-

БТА Банк белгілі бір берешекті өтеу есебінен Ұлар-Үміт және Жетісу капиталындағы меншік үлесін алды. Сатып алынған компаниялардың сәйкестендірілетін активтері мен міндеттемелерінің әділ құнын тәуелсіз бағалау қажет болған жоқ, өйткені БТА Банктің басшылығы өтелімді болып табылатын немесе қысқа өтеу мерзімі бар сәйкестендірілетін активтер мен міндеттемелердің теңгерімдік құны шамамен олардың әділ құнына тең деп санайды.

БТА Банк Ұлар-Үміт, Жетісу және Атланта Полис бақыланбайтын қатысу үлестерін олардың сәйкестендірілетін таза активтеріндегі бақыланбайтын акционерлерінің теңбе-тең үлесі бойынша бағалау туралы шешім қабылдады.

Сатып алудың жалпы құны 280 миллион теңге мөлшеріндегі ақшалай төлемді қамтиды.

Сатып алу кезіндегі ақша қаражатының жылыстауы:	
Сатып алу кезіндегі мәміле бойынша шығындар (операциялық қызметтен түсетін ақша ағындарын құрамына қосылады)	-
Еншілес компанияда сатып алынған таза ақша қаражаты (инвестициялық қызметтен түсетін ақша ағындарын құрамына қосылады)	285
Сатып алу кезінде төленген ақша қаражаты (инвестициялық қызметтен түсетін ақша ағындарын құрамына қосылады)	(280)
Ақша қаражатының таза түсімі	5

Сатып алынған күннен бастап 2010 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде сатып алынған компаниялардың түсімі 3.637 миллион теңгені құрады, ал ұқсас кезең ішіндегі олардың таза шығыны 1.983 миллион теңгені құрады. Егер сатып алу 2010 жылғы 1 қаңтарда орын алса, бұл Топтың 2010 жыл ішіндегі түсіміне және теңіз пайдасына елеулі әсер етпес еді.

ҚМГ ҰК - «НБК» ЖШС («НБК») сатып алуы

2010 жылғы 24 қыркүйекте ҚМГ БӨ (ҚМГ ҰК еншілес ұйымы) НБК 100% үлесін сатып алды. НБК Қазақстан Республикасының Атырау облысында орналасқан Батыс Новобогатинск кен орнында мұнайды барлау мен өндіруге лицензиясы бар мұнай-газ компаниясы болып табылады. Қазіргі кезде сатып алынған компания барлау сатысында түр және барлау кезеңінің бойында төрт табысты барлау ұнғымаларында сынамалы өндіру кезінде алынған көмірсутегіні сатуға құқығы бар. НБК үлесі 35.000 мың АҚШ доллары (5.162 мың теңге) мөлшеріндегі ақшалай сыйақыға сатып алынды. ҚМГ БӨ сыйақының 90% төледі және қалған 10% сатушы осы сатып алуға арналған келісім-шарт бойынша өз міндеттемелерін аяқтағаннан кейін төлеуге жатады. Сатып алғаннан кейін НБК барлауға арналған лицензиясы 2010 жылғы қыркүйектен 2010 жылғы қыркүйек аралығына ұзартылды.

2010 жылғы 24 қыркүйектегі сәйкестендірілетін таза активтердің әділ құны мынадай түрде ұсынылған

	Сатып алу кезінде танылған әділ құн
Ақша қаражаты және оның баламалары	-
Ағымдағы активтер	12
Ұзақ мерзімді активтер	6.162
	6.174
Ағымдағы міндеттемелер	19
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	992
	1.011
Таза активтер	5.163
Сатып алудың жалпы құны	5.163
Минус:кейінге қалдырылған төлем бойынша міндеттемелер	(516)
Ақша қаражатының таза жылыстауы	4.647

Сатып алынған күннен бастап 2010 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңдегі НБК таза шығыс 545 миллион теңгені құрады. Егер сатып алу 2010 жылғы 1 қаңтарда орын алса, бұл Топтың 2010 жыл ішіндегі түсіміне және таза пайдасына елеулі әсер етпес еді.

ҚМГ ҰК - «Сапа Барлау Сервис» ЖШС («СВС») сатып алуы

2010 жылғы 24 қыркүйекте ҚМГ БӨ СВС-тағы 100% үлесті сатып алды. СВС Қазақстан Республикасы Ақтөбе облысында орналасқан Шығыс Жарқамыс I кен орнында көмірсутектерін барлауға арналған лицензиясы бар мұнай-газ компаниясы болып табылады. СВС-тағы үлес 4.410 миллион теңге мөлшеріндегі ақшалай сыйақыға сатып алынды. ҚМГ БӨ 90% сыйақыны төледі және қалған 10% осыны сатып алуға арналған келісім шарт бойынша өз міндеттемелерін сатып алушы аяқтағаннан кейін төлеуге жатады. СВС барлауға арналған лицензиясын сатып алғаннан кейін 2010 жылдың қарашасынан бастап 2012 жылдың қарашасы аралығына ұзартылды.

2010 жылдың 24 қыркүйегіне арналған таза активтердің сәйкестендірілетін әділ құны мынадай үлгіде ұсынылған:

	Сатып алу кезінде танылған әділ құн
Ақша қаражаты және оның баламалары	2
Ағымдағы активтер	3
Ұзақ мерзімді активтер	5.475
	5.480
Ағымдағы міндеттемелер	195
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	875
	1.070
Таза активтер	4.410
Сатып алудың жалпы құны	4.410
Минус: мерзімі кешіктірілген төлем бойынша міндеттемелер	(441)
Ақша қаражатының таза ағыны	3.969

Сатып алған күннен бастап 2010 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезең ішінде СБС-тың таза шығыны 480 миллион теңгені құрады. Сатып алу 2010 жылдың 1 қаңтарында 1 орынды иеленген болса, бұл Топтың 2010 жыл ішіндегі түсімі мен таза пайдасына елеулі әсерін тигізбес еді.

2009 жылдағы сатып алу

«Альянс Банкі» АҚ сатып алу

2009 жылғы 1 ақпанда Қор және «Альянс Банкі» АҚ («Альянс Банк») акцияларының бақылау пакетін ұстаушысы болып табылатын «Сеймар Альянс» Қаржы корпорациясы («САҚК») Альянс Банкіні сатып алу-сату шартын жасасты. Шартқа сәйкес, Қор 100 теңгемен тіркелген сома үшін Альянс Банкінің 76% жай дауыс беретін акцияларын сатып алуға опцион алды, барлық мынадай талаптарды жүзеге асырған к е з д е :

Қордың Альянс Банкіні тікелей иеленуіне мүмкіндік беретін Қазақстан Республикасының кейбір заңдарына және заңға тәуелді актілеріне түзетулер;

Қордан Альянс Банкіде 24 миллиард теңге сомасында депозит орналастыруы; ҚҚА тарапынан сатып алуға рұқсат беру; қажет болған кезде, Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды бақылау агенттігі тарапынан сатып алуға рұқсат беру.

Осы талаптар Қордың бақылауында тұрды және үлкен дәрежеде формальды қ а л ы п т а б о л д ы .

2009 жылғы 2 ақпанда Қор және Альянс Банкі оның қаржылық тұрақтылығын қол, капиталдандыру үшін 24 миллиард теңге мөлшерінде Альянс Банкіде депозитті орналастыруға арналған банктік депозит туралы келісімге қол қойды. Бұдан басқа, 2009 жылдың ақпанында Қор және САҚК Қор пайдасына Альянс Банкінің 7.324.548 дана шығарылған жай акцияларын кепілге қою туралы келісім САҚК тіпті депозит сомасын

қайтарғаннан кейін кепіл шартын тоқтатуға өкілеттігі жоқ. Келісім Қорға бақылауға 76% дауыс беруші акцияларды беруге алып келді.

Альянс Банкі өзінің кейбір міндеттемелері бойынша төлемдерді тоқтатты және өз кредиторларымен өз міндеттемелерін қайта құрылымдау туралы келіссөздерді бастады. 2009 жылғы 6 шілдеде Банк қайта құрылымдау қатысты кредиторлардың үйлестіру комитетімен өзара түсіністік туралы меморандум жасасты. 2009 жылғы 21 шілдеде ҚҚА қайта құрылымдау және қайта капиталдандырудың индикативтік жоспарын бекітті. Қордың Шешімі қайта құрылымдаудың табысты аяқтау талаптарының бірі болып табылатын Альянс Банкінің 76% жай дауыс беретін акцияларын сатып алу жөніндегі опционды орындайды (46-ескертпе).

Жоғарыда қаралған оқиғалар нәтижесінде, Қор Альянс Банктің үстінен бақылау алды, Мәміле сатып алу әдістемесін пайдалана отырып кәсіпорындар бірлестігі ретінде ескерілген.

Сатып алу күніне Альянс Банкінің сәйкестендірілетін активтері міндеттемелерінің әділ құны және сатып алу алдында тікелей ҚЕХС бойынша тиісті теңгерімдік құны мынадай үлгіде ұсынылған:

миллион теңгемен	Сатып алу кезінде танылған әділ құн*	ағымдағы құны
Негізгі қаражат	28.610	32.553
Материалдық емес активтер	1.532	1.532
Клиенттерге қарыздар	372.409	435.264
Қаржылық активтер	167.826	189.638
Кредиттік мекемелердегі қаражат	44.357	14.357
Ақшалай қаражат және олардың баламалары	11.664	11.664
Басқа да активтер	11.572	11.572
Активтердің жиыны	637.970	726.580
Қарыздар	230.933	506.223
ҚР Үкіметінен қарыздар	19.074	19.434
Клиенттердің салымдары	187.370	188.148
Резервтер	136.972	136.972
Қаржылық міндеттемелер	54.751	97.255
Басқа ағымдағы міндеттемелер	8.870	8.870
Міндеттемелердің жиыны	637.970	956.902
Таза активтер		-
Минус: қатысудың бақыланбайтын үлесі (24%)		-
Алынған таза активтердің жиыны		-
Сатып алу кезінде пайда болған Гудвил		-
Сатып алудың жалпы құны		-
Еншілес ұйыммен бірге сатып алынған таза ақша қаражаты		11.664
Төленген ақша қаражаты		-
Ақшалай қаражатының таза ағыны және олардың баламалары		11.664

* Сатып алу күнінде міндеттемелердің әділ құны банктің болашақтағы борыштарын қайта құрылымдауды ескере отырып анықталды (46-ескертпе).

Сатып алған күннен бастап 2009 жылғы 31 желтоқсан аралығында Топтың жалғасқан қызметінен Альянс Банкінің пайдасы мен шығыны 89.123 миллион теңгені және тиісінше 255.011 миллион теңгені құрады. Егер бірлестік жыл басында орын алса, 2009 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде Топтың таза пайдасы 629.802 миллион теңгені құрар еді, ал 2009 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде пайда 2.915,351 миллион теңгені құрайтын еді.

2009 жылғы 30 желтоқсанда «Банктер және банктік қызмет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржылық ұйымдарды реттеу мен қадағалау агенттігі (бұдан әрі - «ҚҚА») Үкіметке ұсынды, Үкімет Қордың «Альянс банкі» АҚ барлық орналастырылған акцияларын 1 теңгеге 100% сатып алу туралы шешім қабылдады. «Альянс Банкі» АҚ акцияларын сатып алу туралы шарттан шеңберінде Қор банкті қосымша капиталдандыру жөніндегі міндеттемені өзіне алды (44, 46-ескертпелер).

«БТА Банкі» АҚ сатып алу

2009 жылы 2 ақпанда «Банктер және банктік қызмет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ҚҚА Үкіметке ұсынады, Үкімет Қордың «БТА Банкі» АҚ акцияларының бақылау пакетін сатып алу туралы шешім қабылдады. Сатып алу жалпы сомасы 212.095 миллион теңгеге, бір акциясы үшін 8.401 теңге бағасы бойынша қосымша 25.246.343 акцияны шығару арқылы жүзеге асырылды, оның нәтижесінде Қордың банктік капиталындағы үлесі 75,1%-ды құрады.

Сатып алу күнінде БТА Банкінің сәйкестендірілетін активтері мен міндеттемелерінің әділ құны және ҚЕХС бойынша тиісті теңгерімдік құны сатып алу алдында тікелей мынадай үлгіде ұсынылды:

миллион теңгемен	Сатып алу кезінде танылған әділ құн*	ағымдағы құны
Негізгі қаражат	14.132	14.132
Материалдық емес активтер	49.306	37.420
Қауымдасқан компаниялардағы инвестициялар	90.421	72.663
Клиенттерге қарыздар	1.571.188	1.571.188
Кредиттік мекемелердегі қаражат	73.619	66.427
Қаржылық активтер	237.077	177.080
Мерзімі ұзартылған салық бойынша актив	4.948	4.948
Өзге де ағымдағы активтер	44.571	44.572
Міндетті резервтер	62.152	62.152
Ақшалай қаражат және олардың баламалары	266.848	266.848
Активтердің жиыны	2.414.262	2.317.430
Қарыздар	825.966	1.836.916
ҚР Үкіметінен қарыздар	1.709	1.709

Клиенттердің салымдары	859.950	841.062
Резервтер	101.836	101.836
Қаржылық міндеттемелер	71.131	32.733
Мерзімі ұзартылған салық бойынша міндеттеме	4.366	-
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	34.201	34.200
Міндеттемелердің жиыны	1.899.159	848.456
Минус:БТА банкінің деңгейінде қатысудың бақыланбайтын үлесі	(14.420)	
миллион теңгемен		Сатып алу кезінде танылған әділ құн*
Таза активтер		500.683
Минус:қатысудың бақыланбайтын үлесі (24,9%)		(124.670)
Алынған таза активтердің жиыны		376.013
Сатып алынған активтердің таза әділ құнын сатып алудың жалпы құны үстінен арттыру		(163.918)
Сатып алудың жалпы құны		212.095
Еншілес ұйыммен бірге алынған таза ақша қаражат		266.848
Төленген ақша қаражаты		(212.095)
Ақшалай қаражатының және олардың баламаларының таза ағыны		54.753

* Сатып алу күнінде міндеттемелердің әділ құны банктің болашақтағы борыштарын қайта құрылымдауды ескере отырып анықталды (46-ескертіпте).

Сатып алу күнінен бастап 2009 жылғы 31 желтоқсан аралығында БТА Банкінің Топ қызметін жалғастырудан кезең ішінде түскен пайда мен шығындағы үлесі 222,139 миллион теңге және тиісінше 728.625 миллион теңге. Егер біріктіру жыл басында орын алса, 2009 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде Топтың таза шығыны 625.586 миллион теңгені құрайтын еді, ал 2009 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішіндегі пайда 2.948.801 миллион теңгені құрайтын.

БТА Банк және Альянс Банк қаржы институттары мен даму институттарының сараланым бөлігі болып табылады (45-ескертіпте).

ҚМГ ҰК сатып алу — «Қазақстан Петрокемикал Индасгприс» АҚ («ҚПИ»)

2009 жылы 25 ақпанда ҚМГ ҰК «ҚПИ» 50% акциясын 4.840 миллион теңгеге сатып алуға шарт жасасты. «ҚПИ» негізгі қызметі мұнай-химия өнімдерін (негізінен, битумды) өндіруді дамыту болып табылады, сондықтан да қазіргі уақытта «ҚПИ» өндірістік қызметті жүргізбейді. 2009 жылы сатып алғанға дейін Топ «ҚПИ»-дегі 50% акцияны иеленді, ол үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілді. Осы инвестициялар 3.967 миллион теңгеге сатып алынды және 2009 жылы қосымша үлесті сатып алу сәтінде толығымен құнсызданды. Тиісінше, осы сатып алудан кейін Топ «ҚПИ» үстінен бақылайтын болды, ол Топтың еншілес ұйымы болды. «ҚПИ» сатып алу сатып алу әдісі бойынша ескерілді.

Сатып алу күнінде «ҚПИ» активтері, міндеттемелері және шарттық міндеттемелері сәйкестендіретін әділ құны кестеде берілген:

миллион теңгемен	Сатып алу кезінде танылған әділ құн*	ағымдағы құны
Негізгі қаражат	10.259	10.259
Материалдық емес активтер	9	9
Тауарлық-материалдық қорлар	150	150
Саудалық дебиторлық берешек	414	414
Өзге де ағымдағы активтер	63	63
Ақшалай қаражат және олардың баламалары	3	3
Активтердің жиыны	10.898	10.898
Мерзімі ұзартылған салық бойынша міндеттеме	1.830	1.830
Қарыздар	110	110
Саудалық кредиторлық берешек	2.132	2.132
Төленетін өзге де салықтар	209	209
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	182	182
Қаржылық міндеттемелер	54.751	97.255
Міндеттемелердің жиыны	4.463	4.463
Таза активтер		6.435
Сатып алынған активтердің жиыны (50%)		3.218
Сатып алу кезінде пайда болған Гудвил (8 ескертпе)		1.622
Сатып алудың жалпы құны		4.480
Минус: еншілес ұйыммен бірге сатып алған ақша қаражаты		(3)
Ақша қаражатының таза ағыны		4.837

Сатып алудың жалпы бағасы 4.840 миллион теңге мөлшерінде ақша төлемін қ а м т и д ы .

Сатып алған күннен бастап 2009 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезеңде «ҚПИ» таза шығыны 2.865 миллион теңгені құрады. Егер сатып алу жыл басында орын алса, бұл 2009 жыл ішіндегі Топтың таза шығыны мен пайдасына елеулі әсерін тигізбейтін е д і .

Сатып алу кезінде танылған Гудвил Қазақстандағы мұнай-химия саласын одан әрі дамытудан алынатын пайдаларға жатқызылады.

ҚМГ ҰК сатып алу - «Қазақстан Пайплайн Венчурз» («ҚПВ») және «Каспиан Пайплайн Венчурз» («КасПВ»)

2009 жылы 14 сәуірде ҚМГ ҰК «Амоко Қазақстан Инк.-дан» (BP Corporation North America Inc. еншілес ұйымы) «ҚПВ» және «КасПВ» 49,9% үлесін және жалпы сомасы 250 миллион АҚШ долларына (37.708 миллион теңгеге барабар) «КасПВ»-дан алуға «Амоко Қазақстан Инк.» векселін сатып алуға шарт жасасты. ҚПВ «Каспий Құбыр консорциумы» («КҚК») 1,75% акцияларын иеленетін холдангілік компания болып табылады. «КасПВ» қаржыландыру мақсаты үшін құрылған аралық компания болып табылады. Компанияның екеуі де ҚМГ ҰК және «Амоко Қазақстан Инк.» тарапынан «КҚК» қызметін қаржыландыру мақсатында құрылды.

«КҚК» қызметін қаржыландыру бұдан әрі «ҚПВ» және бұдан әрі «КТК» ауыстырылатын «КасПВ» пайдасына төлемдер жүргізетін «Амоко Қазақстан Инк.» ж ү з е г е а с ы р д ы .

2009 жылы сатып алғанға дейін Топ «ҚПВ»-дағы және «КасПВ»-дағы 50,1% үлестерін иеленді. Алайда ҚМГ ҰК, «КҚК», «ҚПВ» және «КасПВ» арасындағы қаржылық уағдаластықтар күшінде Топ «КҚК»-дағы «КПВ» үлесінің 1,75%-нан 50%ға үлестін құқықтарынан «ҚПВ» және «КасПВ» активтері мен міндеттемелеріне қ ұ қ ы қ т а р ы б о л ғ а н ж о қ .

«ҚПВ» және «КасПВ-дағы» 49,9 % үлесті сатып алу және «Амоко Қазақстан Инк» төлеуге жататын «КасПВ»и векселі бойынша берешекті өтеу активтерді және оларға сәйкестендірілген міндеттемелерді сатып алу ретінде ескерілді.

250 миллион АҚШ доллары мөлшеріндегі сатып алудың жалпы құны үш траншты төлеуге жатады. Тиісінше, сатып алудың жалпы құны 228.679 мың АҚШ доллары мөлшерінде (34.481 миллион теңгеге барабар) әділ құнына келтірілді. «КҚК» алуға вексель жылдық 6% сыйақы ставкасымен АҚШ долларымен көрсетілді. 2010 жылғы 31 қаңтардағы жағдай бойынша «КҚК» алуға вексельдік теңгерімдік құны 17.987 миллион теңгені құрады (2009:16.075 миллион теңге).

34.480 миллион теңге мөлшеріндегі сатып алудың жалпы құны мынадай тәртіппен сатып алынған активтер мен міндеттемелерге жатқызылды:

миллион теңгемен	Сатып алу кезінде танылған әділ құн
«КТК»-дағы инвестициялар	16.671
қауымдасқан компаниядан («КТК») алынатын вексель	16.339
Өзге де ағымдағы активтер	1
Ақшалай қаражат және олардың баламалары	6.674
Активтердің жиыны	39.685
Төленетін салықтар	861
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	4.344
Міндеттемелердің жиыны	5.203
Сатып алынған таза активтер	34.480

Сондай-ақ Топ «ҚПВ» және «КасПВ» активтері мен міндеттемелерін сатып алу шеңберінде қауымдасқан компаниялардың үлесін кезең-кезеңмен сатып алуды ескерді, соның нәтижесінде «КҚК»-дағы қатысу үлесі 20,75%-ға дейін ұлғайды.

Сатып алу кезіндегі ақшалай қаражаттың ағыны:

миллион теңгемен	
Сатып алынған таза ақшалай қаражат	6.675
Төленетін ақшалай қаражат (ағымдағы құнға келтірілген)	(34.481)
«Амоко Қазақстан» векселі үшін мерзімі ұзартылған төлемдер(ағымдағы құнға келтірілген)	11.532

«ҚПВ» және «КасПВ»-дағы үлес үшін мерзімді ұзартылған төлемдер (ағымдағы құнға келтірілген)	7.99
Ақшалай қаражаттың таза ағыны	(8.283)

«ҚПВ» және «КасПВ» үлесі үшін мерзімі өткен төлем бойынша берешектің ағымдағы құны 2010 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 9.137 миллион теңгені (2009: 8,405 миллион теңге) құрады

Бизнес біріктіру кезінде пайда болатын «пут» және «кол» опционы бойынша міндеттеме жөніндегі есеп

Сондай-ақ 2007 жылы «Romperetrol Group N.V.» («TRG») компаниясын сатып алу бөлігі ретінде Топ TRG-дағы қалған 25%-ды сатып алуға «кол» опционы мен «пут» опционын алды. Топ сатып алынған «пут» опционының объектісі болып табылатын тиісті акциялардың негізінде бизнесті біріктіру үшін есепке алуды қолданды. 2009 жылы 24 маусымда Топ 15.043 миллион теңге мөлшерінде ақша қаражаты үшін «пут» және «кол» опционы бойынша міндеттемені өтеді. 147 миллион теңге мөлшерінде асыру қаржылық кірістің құрамында ескерілді.

«Refinery Company» ЖШС сатып алуын алдын ала есепке алуды аяқтау

2009 жылы 4 тамызда ҚМГ ҰК «Romperetrol Group РК» ЖШС-дағы («МӨЗ») үлестің 100% сатып алды, МӨЗ «Павлодар мұнай-химия зауыты» АҚ («ПМХЗ») жарғылық капиталының 58% иеленіп отыр. ПМХЗ Қазақстанда орналасқан мұнай өңдеуші зауыт болып табылады.

МӨЗ сатып алу сатып алу әдісін пайдалана отырып ескерілді. 2009 жылы 31 желтоқсанда ҚМГ ҰК сатып алынған сәйкестендірілген активтермен, міндеттемелермен және шартты міндеттемелермен өз үлесінің әділ құнын бағалауды аяқтай алмады. Сатып алу сатып алу күнінде әділ құнның алдын ала сомаларын пайдалана отырып ескерілді.

МӨЗ активтерімен, міндеттемелерімен және шартты міндеттемелерімен сәйкестендірілетін әділ құнның алдын ала сомалары және сатып алу күніндегі ҚЕХС бойынша бастапқы теңгерімдік құны мынадай үлгіде ұсынылып отыр:

миллион теңгемен	Сатып алу күнінде әділ құн	Сатып алу кезінде танылған алдын ала әділ құн
Негізгі құралдар	104.056	16.812
Материалдық емес активтер	22	25
Мерзімі ұзартылған табыс салығы бойынша активтер	-	83
Өтелетін ұзақ мерзімді ҚҚС	1.984	1.984
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	2.184	2.184
Саудалық дебиторлық берешек	331	331
Тауарлық-материалдық қорлар	4.150	3.795
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем	124	124
Ағымдағы өзге де активтер	271	271
Ақшалай қаражат және олардың баламалары	363	363

Активтердің жиыны	113.485	25.972
Саудалық кредиторлық берешек	249	249
Алынған аванстар	2.768	2.768
Төленетін өзге де салықтар	303	303
Ағымдағы өзге де міндеттемелер	547	547
Мерзімі ұзартылған салық бойынша міндеттемелер	13.516	
Резервтер	58	58
Міндеттемелердің жиыны	17.441	3.925
Таза активтер		96.044
Минус:Refinery еншілес компаниясында қатысудың бақыланбайтын үлесі		(3.637)
Таза активтердегі сатып алған үлесі		92.407
Сатып алу кезінде пайда алған Гудвил		88.550
Сатып алудың жалпы құны		180.960

Сатып алудың жалпы құны 180.960 миллион теңге ақшалай соманы қамтиды.

Ақшалай қаражаттың ағыны мыналарды сатып алған кезде;

миллион теңгемен	
Еншілес ұйымның бірге сатып алынған таза ақшалай қаражат	363
Төленген ақшалай қаражат	(180.960)
Ақшалай қаражаттың таза ағыны	(180.597)

2011 жылы маусымда аяқталған активтер, міндеттемелер және шартты міндеттемелердің құнын бағалау (жоғарыда көрсетілгендей) сатып алу күнінде таза активтердің әділ құны 96.044 миллион теңгені құрады, алдын ала бағалаумен салыстыру бойынша ұлғайту 73.997 миллион теңгені құрады, бұл қорытындысында гудвилдің алдын ала құнның төмендетуге алып келді. Соның нәтижесінде 2009 жылғы 31 желтоқсан бойынша сатып алу күнінен бастап тозу бойынша шығыстарды 3.464 миллион теңгеге ұлғайту болды (салықтар бойынша үнемдеу: 693 миллион теңге), Сатып алу күнінде сатып алынған бақыланбайтын қатысу үлесінің құны 3.637 миллион теңгені құрады, бұл Топқа жатқызылмаған сатып алынған таза активтермен пропорционал үлес ретінде анықталды, алдын ала мәні бар салыстыру бойынша ұлғайту 496 миллион теңгені құрады.

2009 жыл ішіндегі салыстырмалы ақпарат осы түзетулерді көрсету мақсатында қайта есептелді.

МӨЗ сатып алу кезінде танылған 88.553 миллион теңге мөлшеріндегі Гудвил күтілетін бірлескен қызметке және Топтың активтері және қызметі бар мұнай өңдеу активтері бірлестігінен және МӨЗ қызметінен түсетін өзге де түсімдерге жатады.

2010 жылғы наурызда Акционер Топқа ПМХЗ акционерлік қоғамының 42%-н берді (17-ескертпе).

«Маңғыстаумұнайгаз» АҚ («ММГ») сатып алуының алдын ала есебін аяқтау

2009 жылғы 25 қарашада ҚМГ ҰК бірлескен кәсіпорны «Маңғыстау Инвестментс Б.В.» («МИБВ») 50%-ын 2.606.462 мың АҚШ долларына (387.711 миллион теңгеге

барабар) ММГ акцияларын 100% сатып алды. ММГ Батыс Қазақстанда мұнай шикізатын өндірумен айналысады. Сатып алу МИБВ және Қытайдың Экспорттық-Импорттық Банкі арасында жасалған кредиттік шарттың негізінде 3 миллиард АҚШ долларына (сатып алу күнінде 446.250 миллион теңгеге барабар) толық қаржыландырылды, ол ММГ 100% сатып алған акцияларының кепілін қамтамасыз етті.

МИБВ-тегі үлестік 50%-ы Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне үлестік қатысу әдісі бойынша ескеріледі. ММГ сатып алуы сатып алу әдісі бойынша МИБА шоғырландырылған қаржылық есептілігінде ескерілді.

2009 жылғы 31 желтоқсанда МИБВ сатып алынған сәйкестендірілетін активтермен, міндеттемелермен және шартты міндеттемелермен әділ құнды бағалауды аяқтаған жоқ. Сатып алу сатып алу күнінде әділ құнның алдын ала сомаларын пайдалана отырып ескерілді.

2010 жылғы қарашада МИБВ сатып алынған сәйкестендірілетін активтермен, міндеттемелермен және шартты міндеттемелерімен әділ құнды бағалауды аяқтады.

Бағалау нәтижесінде 2009 жыл ішінде ММГ таза пайдасындағы Топ үлесі 1.247 миллион теңгеге ұлғайды.

«Romperetrol Group N.V.» («TRG») еншілес ұйымдардағы қатысудың бақыланбайтын үлесін сатып алу

2009 жылы Топ мынадай еншілес ұйымдардағы өз қатысу үлесін ұлғайтты:

- 100%-ға дейін үлестік қатысуын жеткізе отырып, «Romperetrol SA»-дағы 1.01%-ға ;

- 76.39%-ға дейін үлестік қатысуын жеткізе отырып, «Romperetrol Rafinare SA»-дағы 1.08% - ға ;

- 100%-ға дейін үлестік қатысуын жеткізе отырып, «Romperetrol Ukraine LLC»-дағы 30% - ға ;

- 97%-ға дейін үлестік қатысуын жеткізе отырып, «Romperetrol Georgia LLC»-дағы 2%-ға.

Төленген ақша қаражатының жалпы сомасы 2.166 миллион теңгені құрайды. Сатып алу күнінде сатып алынған таза активтердің теңгерімдік құны 929 миллион теңгені құрайды. Төленген қаражат пен сатып алынған таза активтердің теңгерімдік құны арасындағы 1.237 миллион теңгедегі айырмашылық бөлінбеген пайдаға жатқызылған.

«Досжан темір жолы» АҚ-ны сатып алу

2009 жылы 11 сәуірде Топ «Досжан темір жолы» АҚ (бұдан әрі - «Досжан») акцияларын сатып алды. Сатып алу жалпы сомасы 3.090 миллион теңгеге бір акциясы үшін 1,000 мың теңге баға бойынша қосымша 3.090 акцияны шығару арқылы жүзеге асырылды, бұл Қорды Досжанның жарғылық капиталындағы 85,87% үлесін қамтамасыз етті. Досжан Шар-Өскемен темір жол тармағын салумен айналысады. Құрылысты аяқталғаннан кейін темір жол тармағы мемлекетке берілетін болады, алайда техникалық қызмет көрсету жаңа пайдалануды Досжан концессиялық келісімге

сәйкес жүзеге асыратын болады. Сатып алғанға дейін Топ 2009 жылы бақылаудың сатып алу күнінде 573 миллион теңге құны бойынша пайда немесе шығын арқыты әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері ретінде есепке алынатын Досжан акцияларының 49%-ын иеленді. Сатып алу күнінен бастап, Топ Досжанның үстінен бақылайтын болды және осы компания Топтық еншілес ұйымы болды. Досжанды сатып алу активтерді және тиісті міндеттемелерді сатып алу ретінде ескерілді.

3.090 миллион теңгедегі сатып алу құны мынадай үлгіде олардың әділ құнына пропорционал активтер және тиісті міндеттемелер арасында бөлінді:

миллион теңгемен	Сатып алу кезінде танылған әділ құн
Ұзақ мерзімді активтер	34,033
Тауарлық-материалдық қорлар	32
Саудалық дебиторлық берешек	41
Өзге қысқа мерзімді активтер	90
Ақшалай қаражат және олардың баламалары	3,092
Активтердің жиыны	37,293
Қарыздар	25.315
Өзге да ұзақ мерзімді міндеттемелер	266
Саудалық дебиторлық берешек	475
Төленетін өзге де салықтар	41
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	6.611
Міндеттемелердің жиыны	33.208
Таза активтер	4.085
Минус: қатысудың бақыланбайтын үлесі	(508)
Минус: бұған дейін Топқа тиесілі болған таза активтердегі үлес	(487)
Сатып алынған таза активтердің жиыны	3.090

6. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ АКЦИОНЕРГЕ САТУ ЖӘНЕ БЕРУ ҮШІН ҰСТАЛАТЫН РЕТІНДЕ СЫНЫПТАЛАТЫН АКТИВТЕР

Сатуға арналған ретінде сыныпталған активтер

2009 жылғы 4 қыркүйекте Топ Korea Electric Power Corporation (бұдан әрі «KEPCO») және Samsung C&T Corporation (бұдан әрі «Samsung C&T Co») акцияларды сату-сатып алу шартын жасасты, осыған сәйкес Топ Балқаш ЖЭО бір акциясын шегере отырып 75% сатуы тиіс. Топ басшылығы көрсетілген үлесті сату Балқаш ЖЭО үстінен бақылауды жоғалтуға алып келеді деген тұжырымға келді. Тиісінше, 2009 жылғы 31 желтоқсанға арналған Топтың қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есепте Балқаш ЖЭО активтері мен міндеттемелері істен шығу тобы ретінде жіктелген.

2010 жылдың ішінде көрсетілген үлесті сату мәмілені аяқтаудың белгілі бір шарттары орындалмағандықтан аяқталған жоқ. Осы талаптар Топтың бақылауынан тыс жатыр, алайда Топ басшылығы олар ағымдағы олардың жағдайында тез арада сатуға

жататын активтердің дайындығына әсер етпейді деп қорытындылады. Басшылық бұл талаптар орындалатынын және Балқаш ЖЭО-да көрсетілген үлесті сатуды 2011 жылдың ішінде аяқталатын болады деп күтуде. Тиісінше, 2010 жылғы 31 желтоқсанға арналған Топтың қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есепте Балқаш ЖЭО активтері мен міндеттемелері істен шығу тобы ретінде жіктелген.

Төмендегі кестеде сатуға арналған ретінде сыныпталатын істен шығу тобының активтері мен міндеттемелерінің негізгі санаттары ұсынылған:

миллион теңгемен	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
Активтер		
Негізгі құралдар	2.524	1.212
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	10	13
Тауарлық-материалдық қорлар	1	1
Өзге де ағымдағы активтер	220	35
Ақшалай қаражат жаңа олардың баламалары	1.097	2 534
Істен шығу тобының активтері	3.652	3.845
Міндеттемелер		
Мерзімі ұзартылған салық бойынша міндеттеме	4	-
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	53	34
Істен шығу тобының активтеріне жатқызылған міндеттемелер	57	34
Істен шығу тобымен тікелей байланысты таза активтер	3.795	3.811

Тоқтатылған қызмет - «Мобайл Телеком Сервис» («МТС») ЖШС

2009 жылғы 14 желтоқсанда Қазақтелеком «Мобайл Телеком Сервис» ЖШС-ға ұтқыр байланыстың шведтық операторы Tele2 Sverige AB-ға өз үлесін сатуға арналған к е л і с і м д і ж а с а с т ы .

2010 жылғы 17 наурызда Топ 76,000 мың АҚШ доллары (11.175 миллион теңгеге барабар) мөлшерінде сыйақы үшін «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС сатуды аяқтады. Мәміле нәтижесінде сатудан түскен пайда 178 миллион теңгені құрады.

«Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС бір жыл ішіндегі қаржылық нәтижелері мынадай үлгіде көрсетілген:

Миллион теңгемен	2010	2009
Кірістер	670	4.759
Өзіндік құны	(614)	(4.190)
Жалпы кіріс	56	570
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(70)	(546)
Сату бойынша шығыстар	(74)	(841)
Операциялық шығын	(88)	(817)
Қаржыландыру бойынша шығындар	(127)	(887)
Қаржылық кіріс	1	41
Оң/(теріс)бағамдық айырма,нетто	726	(3.518)
Өзге де шығындар	(46)	(52)

Тоқтатылған қызметтен салық түскенге дейінгі кіріс/(шығын)	466	(5.233)
Тоқтатылған қызметті сатудан пайда	178	-
Корпоративтік табыс салығы бойынша жеңілдік	-	164
Есепті кезең ішіндегі тоқтатылған қызметтен салық түскеннен кейінгі пайда/(шығын)	644	(5.069)
Миллион теңгемен	2010	
Tele2 АВ-тан алған ақша қаражаты	11.176	
Сату үшін арналған таза активтер	(1.891)	
МТС-тан берешекті қайта құрылымдаудан шығынға арналған провизия	(9.107)	
Сатудан түскен пайда	178	

Сатуға арналған ретінде сыныпталатын «Мобайл Телеком Сервис» ЖШС активтері мен міндеттемелерінің негізгі кластары мынадай үлгіде берілген:

Миллион теңгемен	2009 жылғы 31 желтоқсан
Активтер	
Негізгі қаражат	14.427
Материалдық емес активтер	21.459
Өтелетін ҚҚС	1.636
Ақшалай қаражат және олардың баламалары	486
Өзгелер	759
Шығу тобының активтері	38.767
Міндеттемелер	
Қарыздар	(19.526)
Саудалық кредиторлық берешек	(2.801)
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелер	2.258
Өзгелер	(899)
Істен шығу тобының активтеріне жатқызылған міндеттемелер	(25.584)
Істен шығу тобымен тікелей байланысты таза активтер	13.83

Өйткені «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС 2010 жылғы 31 желтоқсанға дейін сатылды, 2009 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатуға арналған ретінде сыныпталатын істен шығу тобының активтері мен міндеттемелері қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есепте барынша толық көрсетілмеген.

Сату кезіндегі ақшалай қаражаттың ағыны:

Миллион теңгемен	2010
Алынған сыйақы	11.176
Тоқтатылған қызметті сату кезінде жұмсалған таза ақшалай қаражат	(218)
Ақшалай қаражаттың таза ағыны	10.958

«Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС компаниясының таза ақшалай ағындары:

Миллион теңгемен	2010	2009
Операциялық	(271)	(313)
Инвестициялық	(68)	(24)
Қаржылық	71	(561)

Ақшалай қаражаттың таза ағыны	(268)	(898)
Тоқтатылған қызметтен акцияға базалық және таратылған пайда, теңге	75	(448)

2009 жыл

Акционерге беру үшін ұсталынатындар ретіндегі жіктелетін активтер

Үкіметтің 2009 жылғы 20 шілдедегі № 1099, 2009 жылғы 15 желтоқсандағы № 2123 қаулыларына сәйкес. Қор 2009 жылы мынадай еншілес ұйымдарды мемлекеттік меншікке беру жөніндегі рәсімдерді әзірлеу және іске асыруға кірісті:

- «Сарыарқа ӘКК» АҚ («Сарыарқа»)
- «Ертіс ӘКК» АҚ («Ертіс»)
- «Оңтүстік ӘКК» АҚ («Оңтүстік»)
- «Жетісу ӘКК» АҚ («Жетісу»)
- «Тобыл ӘКК» АҚ («Тобыл»)
- «Каспий ӘКК» АҚ («Каспий»)
- «Батыс ӘКК» АҚ («Батыс»)

- «Ұлттық инновациялық қор» АҚ («Ұлттық инновациялық қор»)
- «KazNEX» экспортты дамыту және алға бастыру корпорациясы» АҚ («KazNEX»)

2009 жылдың тамызында Үкіметтің 2009 жылғы 20 шілдесіндегі № 1100 қаулысына сәйкес Қор «Ипотекалық кредиттерді кепілдендірудің қазақстандық қоры» АҚ 11,3% мөлшерінде акцияларын мемлекеттік пакетке алмастыруға «KazNEX» экспортты дамыту және алға бастыру корпорациясы» АҚ акцияларының 100% (282.877 акциялар) мемлекеттік меншікке берді. «KazNEX» 583 миллион теңге сомасында таза активтерінің істен шығуы үлестірілмеген пайда есебінен Акционерге өзгеше түрде бөлу р е т і н д е е с к е р і л д і .

2009 жылы Қор меншігінде тұрған ӘКК акцияларының пакеттерін ҚР Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетіне сенімгерлік басқаруға берумен және Комитет тарапынан қосымша жарналар салдарынан Қордың иелену үлесінің азаюына байланысты Қор 2009 жылдың ішінде мынадай ӘКК үстінен бақылауын жоғалтты: Каспий, Жетісу, Оңтүстік, Ертіс, Тобыл. Бақылауды жоғалту күнінде ӘКК таза активтеріндегі үлесі қауымдасқан ұйымдардағы инвестициялар құны р е т і н д е т а н ы л д ы .

Жоғарыда көрсетілген еншілес және қауымдасқан ұйымдардағы 2009 жылғы 31 желтоқсанға арналған инвестициялардың күтілетін шығуымен байланысты осы инвестициялар Акционерге беру үшін ұсталатын ретінде сыныпталатын активтер р е т і н д е т а н ы л д ы .

Үкіметтің 2009 жылғы 15 желтоқсандағы № 2123 қаулысына сәйкес Қор және ҚР Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті айырбас шартын жасасты. Айырбас шартына сәйкес Қор Комитетке әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациялардың «ӘКК» акцияларын «Павлодар мұнай-химия зауыты» АҚ (42%, бұдан әрі - «ПМХЗ»), («Қазақстан-Британ техникалық университетін (1,67%, бұдан әрі

- ҚБТУ), «Қарағандыгипрошахт және К» ЖШС (90%) акцияларының мемлекеттік пакетіне, жылжымайтын және өзге де мүлікке айырбастауға береді. 2010 жылғы 10 наурызда Қор ӘКК акцияларын мемлекеттік меншікке тапсырды және ПМХЗ және ҚБТУ акцияларын алды.

31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі ұйымдардың Акционерге беретін қызметінің нәтижелері мынадай үлгіде ұсынылған;

Миллион теңгемен	2009
Сатылған өнімнен және көрсетілген қызметтен түсім	5.058
Сатылған өнімнен мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	(3.367)
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(3.781)
Өзге де кірістер/(шығыстар)	1.885
Тоқтатылған қызметтен кезең ішіндегі табысы салығына дейінгі шығын	(205)
Табыс салығы бойынша шығыстар	(661)
Тоқтатылған қызметтен кезең ішіндегі шығын	(866)

2009 жылғы 31 желтоқсанға арналған істен шығатын ұйымдардың активтері мен міндеттемелерінің негізгі топтары мынадан үлгіде көрсетілген;

Миллион теңгемен	2009
Активтер	
Негізгі қаражат	11.734
Материалдық емес активтер	86
Бірлескен кәсіпорындардағы және қауымдасқан ұйымдардағы инвестициялар	26.282
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	10.294
Өтелетін ҚҚС	760
Өзге де ағымдағы активтер	12.262
Ақшалай қаражат және олардың баламалары	14.964
Акционерге беру үшін ұсталатындар ретінде жіктелген активтер	76.382
Міндеттемелер	
Қарыздар	19
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	220
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	557
Акционерге беруге арналған істен шығу тобы ретінде сыныпталтын активтермен тікелей байланысты міндеттемелер	796
Акционерге беруге арналған істен шығу тобымен тікелей байланысты таза активтер	75.586

2009 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде істен шығатын Акционерге ұйымдардың таза ақша қозғалысы мынадай үлгіде берілген:

Миллион теңгемен	2009
Операциялық қызметтен түскен ақшалай істен шығу	(12.268)
Инвестициялық қызметтен түскен ақшалай істен шығу	(3.103)
Қаржы қызметінен ақшалай түсім	26.072
Таза ақшалай істен шығу	10.701

2010 жылдың ішінде Қор ӘКК және ҰИҚ акцияларын Акционерге берді. 2010 жылғы 1 қаңтардан бастап істен шығу күніне дейінгі кезең ішінде ӘКК және ҰИҚ қызметінен түскен шығын 201 миллион теңгені құрады және тоқтатылған операциялар құрамына енгізіледі.

7. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

Миллион теңгемен	Мұнай-газ активтері	Барлау және бағалау жөніндегі активтер	МӨЗ құбырлары және активтері	Ғимараттар мен құрылыстар
2009 жылғы 1 қаңтардағы қалдық құны (қайта есептелді)	788.161	75.096	498.226	328.699
Шетел валюталарына қайта есептеу	129.160	12.982	55.211	17.965
Түсім	193.302	20.886	4.052	14.093
Кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу (5-ескертпе)	-	-	102.833	24.087
Істен шығу	(6.388)	-	(767)	(11.110)
Тозу бойынша шығыстар	(26.641)	(319)	(33.487)	(18.456)
Істен шығу бойынша тозу	2.916	-	341	1.811
Құнсыздануға (резерв)/резервті түзету, нетто	(456)	(13)	(266)	(12.280)
Еншілес компанияның үстінен бақылауды жоғалту (32-ескертпе)	-	-	(4.615)	(174)
Сатуға арналған ретінде сыныпталған активтерден аударымдар (6-ескертпе)	-	-	-	(11.721)
материалдық емес активтердегі аударымдар	(4.841)	-	-	-
Аударымдар және қайта топтамалар	33.203	3.388	35.824	64.921
2009 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны (қайта есептелді)	1.108.416	112.020	657.352	397.835

кестенің жалғасы

Теміржол жолдары және инфрақұрылым	Машиналар, жабдықтар және көлік құралдары	Тау-кен активтері	Өзгелер	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
373.728	807.768	13.305	46.077	215.174	3.146.234
-	8.569	-	2.442	7.322	233.651
220	94.813	9.017	9.178	271.962	6171.523
-	7.943	-	17.692	36.278	188.833
(6.392)	(14.332)	-	(4.770)	(5.621)	(49.380)
(13.663)	(94.881)	(3.208)	(14.777)	-	(205.432)
2.291	9.064	-	1.114	-	17.537
-	3.910	(16)	(1.321)	(3.884)	(14.326)
-	(388)	-	(173)	(1.103)	(6.453)
(233)	(11.295)	-	(1.413)	(13.071)	(37.733)
-	(4)	-	(143)	(28.745)	(33.733)
17.583	97.602	(1.643)	9.720	(260.598)	-
373.534	908.769	17.455	63.626	217.714	3.856.721

Миллион теңгемен	Мұнай-газ активтері	Барлау және бағалау жөніндегі активтер	МӨЗ құбырлары және активтері	Ғимараттар мен құрылыстар
2010 жылғы 1 қаңтардағы қалдық құны (қайта есептелді)	1.108.416	112.020	657.352	397.835
Шетел валюталарына қайта есептеу	(8.103)	(514)	(2.043)	(1.594)
Бағалаудағы өзгерістер	-	(23)	-	-
Түсім	178.154	27.570	7.202	8.422
Кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу (5-ескертпе)	-	6.395	-	969
Істен шығу	(7.493)	(2.800)	(3.679)	(5.271)
Тозу бойынша шығыстар	(30.005)	-	(45.410)	(21.333)
Істен шығу бойынша тозу	4.047	-	2.148	1.008
Құнсыздануға (резерв)/резервті түзету, нетто	(364)	(931)	19	(3.535)
Сатуға арналған активтердегі аударымдар	-	(1.261)	-	-
Сатуға арналған ретінде сыныпталған активтерден аударымдар	-	-	-	8
Материалдық емес активтерге аударымдар	-	-	-	-
Материалдық емес активтерден аударымдар	-	-	-	-
Аударымдар және қайта топтамалар	91.989	-	44.330	52.539
2010 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны (қайта есептелді)	1.336.641	140.456	659.919	429.048
Бастапқы құны	1.514.281	141.400	847.254	539.969
Жинақталған тозу және құнсыздану	(177.640)	(944)	(187.335)	(110.921)
2010 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	1.336.641	140.456	659.919	429.048
Бастапқы құны	1.259.333	112.352	749.120	468.139
Жинақталған тозу және құнсыздану	(150.917)	(332)	(91.768)	(70.304)
2009 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	1.108.416	112.020	657.352	397.835

кестенің жалғасы

Теміржол жолдары және инфрақұрылым	Машиналар, жабдықтар және көлік құралдары	Тау-кен активтері	Өзгелер	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
373.534	908.769	17.455	63.626	217.714	3.856.721
-	(471)	-	(119)	(215)	(13.059)
-	-	1.408	-	-	1.385
17	61.872	8.441	15.022	485.186	791.886
-	89	-	398	3.118	10.969
(7.503)	(21.300)	-	(6.182)	(3.295)	(57.523)
(13.566)	(114.193)	(4.123)	(13.906)	-	(242.536)
378	14.186	-	1.820	-	23.587
2	(3.917)	-	(557)	(2.239)	(11.522)

-	-	-	(443)	-	(1.704)
-	27	-	-	2	37
-	(20)	-	(300)	(4.267)	(4.587)
-	1	-	-	27	28
36.767	162.033	-	(1.133)	(386.525)	-
389.629	1.007.076	23.181	58.226	309.506	4.353.682
453.752	1.549.041	38.526	120.452	317.429	5.522.104
(64.123)	(541.965)	(15.345)	(62.226)	(7.923)	(1.168.422)
389.629	1.007.076	23.181	58.226	309.506	4.353.682
427.915	1.333.195	28.664	98.057	223.425	4.700.200
(54.381)	(424.426)	(11.209)	(34.431)	(5.711)	(843.479)
373.534	908.769	17.455	63.628	217.714	3.856.721

Барлау және бағалау активтерінің қозғалысы мынадай үлгіде берілген:

Миллион теңгемен	Мұнай-газ активтері	Тау-кен активтері	Жиыны
2009 жылғы 1 қаңтардағы қалдық құны	74.658	438	75.096
Шетел валютасына қайта есептеу	12.982	-	12.982
Түсімдер	18.857	2.029	20.886
Тозу бойынша шығыстар	-	(319)	(319)
Құнсыздануға резервті түзету	-	(13)	(13)
Аударымдар және қайта топтамалар	1.745	1.643	3.388
2009 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны (қайта есептелді)	108.242	3.778	112.020
Шетел валютасына қайта есептеу	(514)	-	(514)
Бағадағы өзгерістер	-	(23)	(23)
Түсім	25.998	1.570	27.568
Кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу	5.475	921	6.396
Істен шығу	(2.157)	(642)	(2.799)
Құнсыздануға резервті түзету	(931)	-	(931)
Сатуға арналған активтердегі аударымдар	(1.261)	-	(1.261)
2010 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	134.852	5.604	140.456
Бастапқы құны	135.783	5.936	141.719
Жинақталған тозу және құнсыздану	(931)	(332)	(1.263)
2010 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	134.852	5.604	140.456
Бастапқы құны	108.242	4.110	112.352
Жинақталған тозу және құнсыздану		(332)	(332)
2009 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	108.242	3.778	112.020

2010 жылғы 31 желтоқсанда таза теңгерім құны 630.315 миллион теңге сомасындағы (2009: 552.624 миллион теңге) негізгі құралдардың кейбір объектілері Топтық кейбір қарыздары бойынша қамтамасыз ету ретінде кепілге қойылды.

2010 жылғы 31 желтоқсанда негізгі құралдар санатына енгізілген қаржылық жалдау туралы келісімдер бойынша алынған негізгі құралдардың теңгерімдік құны 27.253

миллион теңгені (2009: 36.512 миллион теңге) құрады.

2010 жылғы 31 желтоқсанда Топтың толығымен амортизацияланған негізгі құралдарының бастапқы құны 208.443 миллион теңгені (2009: 218.378 миллион теңге) құрады.

2010 жылы Топ 4.200 миллион теңге (2009: 7.236 миллион теңге) сомаға 4,75%-бен капиталдандырудың орташа өлшенген ставкасы бойынша қарыздар бойынша шығындарды капиталдандырды.

Негізгі құралдардың құнсыздануы

2010 жылы Топ 11.522 миллион теңге мөлшерінде құнсыздану бойынша резервті мойындады, ол негізінен «Kazakhstan Petrochemical Industris» АҚ («КПИ», ҚМГ еншілес ұйымы) 7.690 миллион теңге сомасында және «ҚазМұнайГаз «Өңдеу және Маркетинг» («ҚМГ ӨМ», ҚМГ ҰК еншілес ұйымы) 2.095 миллион теңге сомасында негізгі құралдарының құнсыздануына тура келеді (2009: негізінен ҚМГ ӨМ 9.017 миллион теңге сомасында негізгі құралдарының және 6.365 миллион теңге сомасында Альянс Банкі негізгі құралдарының құнсыздануына жатқызылған 14.326 миллион теңге).

2010 жылы 31 желтоқсанда КПИ өздерінің негізгі құралдары бойынша 7.690 миллион теңге мөлшерінде құнсызданудан болатын шығын деп танылды. Осы құнсыздану өндірістің тоқтатылуымен және осындай активтерді сатуға арналған нарықтың жоқтығымен байланысты деп танылды. Басшылық осы активтер кәдімгі операциялық қызметте немесе сатуда оларды пайдалану арқылы өтелетін болады деп санады.

2009 жылғы 31 желтоқсанда ҚМГ ҰК Қазақстанда, сондай-ақ Алматы облысында орналасқан «Ақбұлақ» рекреациялық орталығының мұнай өнімдерінің бөлшек саудасы бойынша қызметке тартылған негізгі құралдардың құнсыздануынан тексеруді жүзеге асырды, ол 3,176 миллион теңге және тиісінше 1.753 миллион теңге мөлшерінде құнсызданудан болатын шығынды тануға әкеп соқтырды.

Өтелетін сомалар пайдаланудан түскен құнға негізделді және тудырылатын бірліктер деңгейінде айқындалды. Тудыратын бірліктер мұнай өнімдерінің және тиісінше «Ақбұлақ» рекреациялық орталығының бөлшек саудасында орын алған активтерден тұрады. Тудырушы бірліктер үшін пайдаланудан түскен құнды айқындау кезінде ақшалай ағындар салық салғанға дейін 22,4% ставкасы бойынша дисконтталды.

Бұдан басқа, 2009 жылы ҚМГ ҰК 2014 жылы пайдаланудан шығаруға жоспарланған қойма орналасқан жердің теңгерімдік құнын қанта бағалау негізінде Францияның «Dyneff» (еншілес ұйым, толығымен тиесілі TRG) жеріне жатқызылған 2.088 миллион теңге мөлшеріндегі құнсыздану деп таныды.

2009 жылғы 31 желтоқсанда Альянс банкінің негізгі құралдарының орны толтырылатын құны нарықтық әдіс негізінде айқындалған.

Құнсыздануға резервке түзетпе жасау

Самұрық-Энерго басшылығы активтерді пайдаланудан болжанатын болашақтағы түсімдер мен ақша қаражаты ағындарының бағалауына сүйене отырып, қаржылық емес активтердің орны толтырылатын сомасы, дисконттың және өзге де көрсеткіштердің ставкаларын бағалады. Бағалау нәтижесінде «Самұрық-Энерго» басшылығы «Алатау Жарық компаниясы» АҚ және «Ақтөбе ЖЭО» АҚ (Самұрық-Энергоның еншілес ұйымдары) активтері үшін алдыңғы кезеңге танылған құнсызданудан болатын шығын көп болмайды деген тұжырымға келді. Тиісінше, 2009 жылы Самұрық-Энерго 5.414 миллион теңге мөлшерінде құнсызданудан болатын шығынды қалпына келтіруден түсетін кіріс деп таныды.

8. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

Миллион теңгемен	Лицензиялар	Бағдарламалық қамтамасыз ету	Гудвил
2009 жылғы 1 қаңтардағы қалдық құны (қайта есептелді)	29.719	20.041	29.519
Шетел валютасына қайта есептеу	28	233	7.127
Түсім	1.721	7.183	5
Кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу (5-ескертпе)	-	1.560	128.057
Істен шығу	(927)	(244)	(156)
Амортизациондық аударымдар	(4.202)	(6.353)	-
Істен шығу бойынша жинақталған амортизациясы	516	207	-
Құнсыздануға арналған резерв	-	-	(36.743)
Негізгі құралдардан аударымдар	26.583	2.296	-
Сатуға арналған ретінде сыныпталған активтерден аударымдар (6-ескертпе)	(18.660)	(2.953)	-
Аударымдар және түзетулер	734	1.735	-
2009 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны (қайта есептелді)	35.467	23.705	127.809
Шетел валютасына қайта есептеу	(12)	(121)	(267)
Түсімдер	1.997	6.495	1.949
Кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу (5-ескертпе)	-	6	-
Істен шығу	(39)	(1.032)	-
Тозу бойынша шығыстар	(3.501)	(7.756)	-
Істен шығу бойынша тозу	11	850	-
Негізгі құралдардағы аударымдар	(1)	(27)	-
Негізгі құралдардан аударымдар	163	4.112	-
Аударымдар және түзетулер	307	89	-
2010 жылғы 31 желтоқсанға арналған қалдық құны	34.392	26.321	129.491
Бастапқы құны	48.574	54.713	200.968
Жинақталған тозу және құнсыздану	(14.182)	(28.392)	(71.477)

2010 жылғы 31 желтоқсанға арналған қалдық құны	34.392	26.321	129.491
Бастапқы құны	48.235	43.787	199.285
Жинақталған тозу және құнсыздану	(12.768)	(20.082)	(71.476)
2009 жылғы 31 желтоқсанға арналған қалдық құны (қайта есептелді)	35.467	23.705	127.809

кестенің жалғасы

Маркетинг бойынша материалдық емес активтер	Жер қойнауын пайдалануға арналған құқық	Өзге	Жиыны
22.282	9.647	15.530	126.738
5.096	-	3.301	15.785
27	3.591	4.206	16.736
-	-	11.895	141.512
-	(3.833)	(577)	(5.782)
(197)	(55)	(1.800)	(12.067)
-	-	(16)	707
-	-	-	(36.743)
-	-	4.793	33.672
-	-	(209)	(21.822)
-	-	(2.469)	-
27.208	9.350	34.654	258.193
(182)	-	(228)	(810)
-	2.396	3.515	16.352
-	6.207	-	6.123
-	(6)	(2.512)	(3.589)
(193)	(51)	(5.154)	(16.655)
-	-	48	909
-	-	-	(28)
-	-	312	4.587
-	-	(396)	-
26.833	17.896	30.239	265.172
27.705	18.029	40.232	390.221
(872)	(133)	(9.993)	(125.049)
26.833	17.896	30.239	265.172
27.563	9.404	41.779	370.053
(355)	(54)	(7.125)	(111.860)
27.208	9.350	34.654	258.193

2010 және 2009 жылдардың 31 желтоқсандағы жағдайы бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған құқықтар мұнай-газ және тау-кен барлау және бағалау активтерінің қалдық құны 15.948 миллион теңге сомасында және тиісінше 1.948 миллион теңгені қамтыды (2009! 8.365 миллион теңге және тиісінше 985 миллион теңге).

Гудвилдің құнсыздануына арналған тест

31 желтоқсанға сегменттер бойынша ақшалай ағынды тудыратын бірліктердің әрқайсысына жатқызылған жағдай бойынша гудвилдің теңгерімдік құны;

Ақшалай ағынды тудыратын бірліктер	2010	2009
Мұнай өңдеу және мұнай-химия	122.879	123.131
Мұнай құю терминалы және теңіз флоты	2.355	2.371
Мұнай-газ жиыны	125.234	125.502
Корпоративтік бизнес	2.975	1.031
Бөлшек бизнес	810	810
Қаржы институттары мен даму институттарының жиыны	3.785	1.841
Өзге де жиыны	472	466
Гудвилдің жиыны	129.491	127.809

Жиынтық кірісі туралы есептен танылған гудвилдің құнсыздану жөніндегі шығыстар мыналарды қамтиды:

Ақшалай ағынды тудыратын бірліктер	2009	2008
Қаржы институттары және даму институттары	-	35.436
Мұнай-газ жиыны	-	1.307
	-	36.743

Гудвилдің өтелетін құнын есептеу кезінде қолданылатын негізгі жол берулер

Гудвилдің өтелетін құны 3-ескертпеде жазылған есеп саясатына сәйкес анықталған.

Топ мұнай-газ сегменті үшін гудвилдің өтелетін құнын есептеуге арналған мынадай ставкалар мен кезеңдерді пайдаланады:

	Мұнай-химия және мұнай өңдеу		Мұнай құю терминалы және теңіз флоты	
	2010	2009	2010	2009
Дисконттау ставкасы	7,9%-12,8%	8,8%-14,6%	19,98%	19,11%
Өсудің болжанатын қарқыны	1,5%-3,3%	1,5%-3,8%	-	-
Кезең, жыл	5	5	10	10

Топ қаржы институттары мен даму институттарының сегменті үшін гудвилдің өтелетін құнын есептеуге арналған мынадай ставкалар мен кезеңдерді пайдаланды:

	Корпоративтік бизнес		Бөлшек сауда бизнес	
	2010	2009	2010	2009
Дисконттау ставкасы	16,4%	13,96%	16,4%	13,96%
Өсудің болжанатын қарқыны	4%	5%	4%	5%
Кезең, жыл	5	5	5	5

Мұнай-газ сегменті бойынша өтелетін құнды есептеу кезінде қолданылатын негізгі жол берулер мынадай үлгіде көрсетілген:

Ж а л п ы п а й д а ;
Д и с к о н т т а у с т а в к а с ы ;

Жоспарлы кезең ішінде ақша ағындарын сыртқа тарату үшін пайдаланылған өсудің

2011-2015 жылдардағы күрделі шығындар.

Жалпы пайда

Бюджеттік кезеңнің алдыңғы басында екі жыл ішінде алынған орташа мәнге негізделген жалпы пайда. Осы мәндер күтілетін тиімділікті арттыруға бюджеттік кезең ішінде ұлағайтылады.

Дисконттау ставкасы

Тәуекелдердің ағымдағы нарықтық бағаларын көрсететін дисконттау ставкалары ақша ағынын тудыратын бірліктің әрқайсысы үшін сипатты. Дисконттау ставкасы капиталдың орташа өлшенген құнын есептеу негізінде есептелді. Бұдан әрі, осы ставка ақша ағынын тудыратын бірлікке жатқызылған қандай да болмасын нақты тәуекелге нарықтың бағалауын көрсету үшін түзетілген, од үшін болашақтағы болжамдар түзетілмеген.

Өсудің болжанатын қарқындары

Өсу қарқындары осы өнеркәсіп бойынша жарияланған зерттеулерге негізделген.

Күрделі шығындар

Күрделі шығындар активтің ағымдағы жағдайы үшін қажетті шығындарды білдіреді, активті жаңғырту немесе қайта құрылымдау жоспарланған жоқ.

Жол берулердегі өзгерістерге сезімталдық

Басшылықтың пікірі бойынша, ақша ағындарын тудыратын бірліктер үшін өтелетін құнды бағалауға қатысты жоғарыда көрсетілген негізгі жол берулердің кез келгеніндегі ешқандай қолайлы өзгеріс Мұнай-химия және мұнай өңдеу және Мұнай құю терминалы және теңіз порты бірліктерінің есептік орны толтырлатын құнынан басқа, оның орны толтырылатын құнының үстінен теңгерімдік құнды елеулі асыруды тудырмайды. 2010 жылғы 31 желтоқсанда орны толтырылатын құны олардың теңгерімдік құнына жақындады, яғни негізгі жол берулердегі кез келген жағымсыз өзгерістер бұдан әрі осы бірліктер бойынша танылатын құнсызданудан шығындар т у д ы р у ы м ү м к і н .

Қаржы институттары мен даму институттарының сегменті бойынша өтелетін құнды есептеу кезінде қолданылатын негізгі жол берулер мынадай үлгіде ұсынылады:

- П а й ы з д ы қ м а р ж а ;
- Д и с к о н т т а у с т а в к а с ы ;
- Жоспарлы кезең ішіндегі нарықтың үлесі;
- Қызметті жүзеге асыратын елдің ішкі жалпы өнімінің(ІЖӨ) ағымдағы мәні;
- Қызметті жүзеге асыратын елдегі инфляция деңгейі.

Пайыздық кіріс

2010 жылы өндіріліп алынған тиімді пайыздық ставкаларға негізделген пайыздық маржа. Осы мәндер инфляцияның күтілетін деңгейін ескере отырып, жоспарлы кезең ішінде ұлағайтылады.

Дисконттау ставкасы

Тәуекелдердің ағымдағы нарықтық бағаларын көрсететін дисконттау ставкалары ақша ағынын тудыратын бірліктің әрқайсысы үшін сипатты. Дисконттау ставкасы капиталдың орташа өлшенген құнын есептеу негізінде есептелді. Бұдан әрі, осы ставка ақша ағынын тудыратын бірлікке жатқызылған қандай да болмасын нақты тәуекелге нарықтың бағалауын көрсету үшін түзетілген, ол үшін болашақтағы болжамдар түзетілмеген.

Нарықтың үлесі туралы жол берулер

Осы жол берулердің маңызы зор, өйткені сала бойынша өсу қарқындары туралы деректерді пайдаланумен бірге басшылық жоспарлы кезең ішінде оның бәсекелестеріне қатысты бөлімшенің жағдайын өзгертуі мүмкін деректі де бағалайды. Басшылық клиенттердің салымдарын қоса алғанда, заңды және жеке тұлғалар үшін активтер мен банктік қызметтерді басқару саласындағы сегменттің үлесі жоспарлы кезең ішінде тұрақты болып қалады деп болжам жасауда.

Өсудің, ІЖӨ болжанатын қарқындары және қызметті жүзеге асыратын елдің инфляция деңгейі

Жоя берулер салалық зерттеулер бойынша жарияланған деректерге негізделген.

Жол берулердегі өзгерістерге сезімталдық

Басшылық сегменттердің өтелетін құнын анықтау үшін пайдаланылған негізгі жол берулердегі мүмкін болатын өзгерістер гудвилдің қосымша құнсыздануына әкеп соқтырмайды деп санайды.

9. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАР

31 желтоқсанға бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардағы инвестициялар мынадай үлгіде берілген:

Миллион теңгемен	2010	2009 (қайта есептелді)
Бірлескен кәсіпорындар:		
"ТеңішевОйл" ЖШС	235.340	227.760
"ҚазРосГаз"АҚ	130.733	91.610
"Екібастұз ГРЭС-1"("ЕГРЭС-1")ЖШС	105.595	-
"ҚазГерМұнай"ЖШС	79.998	104.718
"Қазақойл-Ақтөбе"ЖШС	45.246	37.231
Forum Muider B.V.компаниясы	34.341	40.026
"Екібастұз ГРЭС-2"("ЕГРЭС-2")ЖШС	19.361	14.755
Валсера Холдинг Б.В	16.040	17.576
Өзгелер	68.571	31.755
Минус: құнсыздану	(856)	-
	734.369	565.431
Қауымдасқан компаниялар		

"ПетроҚазақстан Инк." ("ПҚИ")	112.606	118.989
"Шекербанк"	80.267	76.839
"GSM Қазақстан"ЖШС("GSM")	53.786	48.131
"КАТКО БК"ЖШС	29.556	14.206
"БТА Банкі"АҚӨ(Украина)	16.672	11.814
"Каспий құбыр өткізгіш консорциумы"ЖШС	16.280	16.285
"Бетпақ Дала БК"ЖШС	14.208	10.228
"Халық банкі"АҚ	-	101.960
"Қазкомерцбанк"АҚ	-	95.545
Өзгелер	47.357	42.387
Минус: Құнсыздану	(9.024)	(6.516)
	361.708	529.868
	1.096.077	1.095.299

31 желтоқсанға бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардағы иелену мынадай үлгіде берілген:

	Жарғылық капиталдағы %-бен	
	2010	2009
Бірлескен кәсіпорындар:		
"ТеңізшеврОйл"ЖШС	20,00%	20,00%
"ҚазРосГаз"АҚ	50,00%	50,00%
"Екібастұз ГРЭС-1"("ЕМАЭС-1")ЖШС	50,00%	-
"ҚазГерМұнай"ЖШС	50,00%	50,00%
"Қазақойл-Ақтөбе"ЖШС	50,00%	50,00%
Forum Muider B.V.компаниясы	50,00%	50,00%
"Екібастұз ГРЭС-2"("ЕМАЭС-2")ЖШС	50,00%	50,00%
Валсера Холдинг Б.В	50,00%	50,00%
Қауымдасқан компаниялар		
"ПетроҚазақстан Инк." ("ПҚИ")	33,00%	33,00%
"Шекербанк"	33,98%	33,98%
"GSM Қазақстан"ЖШС("GSM")	49,00%	49,00%
"КАТКО БК"ЖШС	49,00%	49,00%
"БТА Банкі"АҚӨ(Украина)	49,99%	49,99%
"Каспий құбыр өткізгіш консорциумы"ЖШС	20,75%	20,75%
"Бетпақ Дала БК"ЖШС	30,00%	30,00%
"Халық банкі"АҚ	-	26,81%
"Қазкомерцбанк"АҚ	-%	18,30%

ПҚИ-дағы 33%-дық үлес осы үлесті сатып алуда алынған қарыз бойынша қамтамасыз ету ретінде салынды. Алайда салынған акциялар сатып алу күнінен бастап алғашқы 7 жыл ішінде айналымға түспеуі мүмкін (2006 жылғы 4 шілде).

2009 жылғы 4 желтоқсанда ПҚИ 2009 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төленбеген 300 миллион АҚШ доллары мөлшерінде қосымша дивидендтерді

жариялады. Дивиденттермен алынатын Топтың үлесі 99 миллион АҚШ долларын құрады, бұл 2009 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 14.68 теңгеге барабар.

2010 жылы 23 қарашада ПҚИ қатысушылары 2011 жылы капиталдық бөлінуін 400 миллион АҚШ доллары сомасында мақұлдады, ондағы Топтың үлесі 33%-ды құралды. Топ 2010 жылғы желтоқсанда 19.457 миллион теңге сомасында (132 миллион АҚШ доллары) инвестициялардың тиісті төмендеуімен алуға дивидендтер ретінде капиталды бөлуді таныды.

ЕГРЭС-1 сатып алу

2009 жылы 9 желтоқсанда Қор «Ekibastuz Holdings B,Y.»-нен және «Kazakhmys PLC»-пен «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС-дағы 50% қатысу үлесін сатып алу туралы шарт жасасты. 2009 жылы 11 желтоқсанда Қор осы акциялар үшін 680.854 мың АҚШ доллары сомасында (төлем күніндегі бағам бойынша 101.502 миллион теңгеге барабар)

а в а н с т ы

т ө л е д і .

2010 жылы 12 шілдеде Қор «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС-дағы 50% қатысу үлесін сатып алу жөнінде мәміле жасауды аяқтады.

«Қазкоммерцбанк» АҚ («Қазкоммерцбанк») және «Қазақстанның Халық банкі» АҚ («Халық Банкі») елеуді ықпал етуін жоғалту

2009 жылы акцияларды сатып алу кезінде Қор және Қазкоммерцбанк пен Халық банкінің негізгі акционерлері арасындағы опциондық келісімдерге сәйкес негізгі акционерлер Қордың банктердің акцияларын сатып алған күннен бастап бірінші жылдығында басталатын және бесінші жылдығында аяқталатын кезең ішінде орындалуы мүмкін банктердің деректерін Қор сатып алған акцияларын сатып алуға опциондар (холл опциондары) алды. Опциондар деректері бойынша орындау мерзімі 2010 жылдың бірінші жарты жылдығында басталады, бұл Қордың банктерге елеулі ықпалын жоғалтуға алып келді. Тиісінше, Қор қауымдасқан компаниялардың деректеріне елеулі ықпал етуін жоғалтты және сату үшін қолда бар қаржылық активтердің санатына инвестицияларды қайта жіктеді. Елеулі ықпал етуді жоғалтудан түскен кіріс 19.881 миллион теңгені құрады және пайдалар мен шығындарда танылды. 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы банктердегі иелену үлесі өзгерген

ж о қ

Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың инвестицияларындағы өзгеріс мынадай үлгіде көрсетілген:

Миллион теңгемен	2010	2009 (қайта есептелді)
1 қаңтарға арналған сальдо	1.095.299	656.099
Қауымдасқан компаниялар мен бірлескен кәсіпорындардың кірісіндегі үлес	423.159	279.575
Алынған дивидендтер	(321.476)	(162.100)
Дивидендтермен алуға өзгеріс	(4.769)	(14.688)
Сатып алу	111.942	236.315

Шетел валюталарына қайта есептеу	(6.351)	102.563
Істен шығу	(203.286)	(733)
Сатуға арналған ретінде сыныпталған активтерден аударымдар	-	(914)
Капиталдағы өзге де өзгерістер	(822)	996
Құнсыздануды қалпына келтіру/(Құнсыздануды)	2.381	(1.844)
31 желтоқсанға арналған сальдо	1.096.077	1.095.299

2010 жылы Топ қауымдасқан ұйымдардың басшылығымен бекітілген бес жылдық кезеңге арналған қаржылық жоспарларын сүйене отырып, сондай-ақ 2010 жылы Украинада саяси тәуекелдердің төмендеуіне байланысты инвестициялар құндылығын есептеу негізінде 2.402 миллион теңге сомасында «БТА Банкі» АҚӨ (Украина) инвестициялардың құнсыздануының үстінен резервті төмендетті.

2009 жылы Топ негізінен, «Астана Финанс» АҚ-дағы («Астана Финанс») инвестициялардың орны толтырылатын құнға дейінгі құнсыздануын көрсететін 1.167 миллион теңге құнсызданудан болатын шығын деп таныды.

Келесі кестелерде 31 желтоқсандағы бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардан Топтың инвестициялары туралы қорытынды қаржылық ақпарат көрсетілген (Топтың пропорционалды үлесі):

Миллион теңгемен	2010	2009 (қайта есептелді)
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың 31 желтоқсандағы активтер мен міндеттемелері		
Активтер жиыны	2.292.773	3.412.256
Міндеттемелердің жиыны	(1.200.110)	(2.319.297)
Таза активтер	1.092.663	1.092.959

2010 жылғы 31 желтоқсанда бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың танылмаған жинақталған шығындарындағы Топтың үлесі 88.680 миллион теңгені (2009: 95.849 миллион теңгені) құрады.

10. КЛИЕНТТЕРГЕ ҚАРЫЗДАР

31 желтоқсанда клиенттердің қарыздары мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Ірі кәсіпорындарға қарыздар	1.996.095	1.724.292
Жеке тұлғаларға қарыздар	663.885	663.388
Шағын және орта бизнеске кредит беру	247.664	242.926
Қаржылық жалдау	37.489	21.190
Өзге де қарыздар	6.936	16.094
Қарыздардың жалпы сомасы	2.952.069	2.667.890
Минус; құнсыздануға резерв	(1.175.076)	(11.167,076)
Клиенттерге қарыздар, нетто	1.776.993	1.500.814
Минус: ағымдағы бөлігі	(562.849)	(347,755)
ұзақ мерзімді бөлігі	1.214.144	1,153.059

31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі қарыздар бойынша құнсыздануға арналған резервтегі қозғалыс мынадай үлгіде берілген;

Миллион теңгемен	2010	2009
1 қаңтарға арналған резерв	1.167.076	23.356
Есептелгені	146.369	930.621
Резервтің есебінен шығарылған	(4.269)	(68.864)
Қалпына келтірілгені	(117.366)	2.96
Шетел валюталарына қайта есептелгені	(16.698)	282.274
Тоқтатылған операциялар	(36)	(3.282)
31 желтоқсанға арналған резерв	1.175.078	1.164.076

Келесі кестелерде 31 желтоқсанға несиелік қоржынның кредиттік сапасы туралы ақпарат берілген:

Миллион теңгемен	2010	2009
Мыналар бойынша құнсыздану белгілері анықталмаған қарыздар:		
Стандарттық қарыздар	1.110.700	914.395
Құнсыздануға арналған резерв	(22.540)	(69.932)
Құнсыздануға резервті шегергендегі стандарттық қарыздар	1.088.160	844.463
Құнсызданған қарыздар:		
Жеке құнсызданған қарыздар	1.300.610	1.386.235
Құнсыздануға резерв	(801.370)	(885.318)
Құнсыздануға резерв алынған кездегі жеке құнсызданған қарыздар	499.240	500.917
Мерзімі өткен қарыздар		
-90 күннен аз мерзімі өткендер	49.073	115.220
-90 күннен астам және 1 жылдан кем мерзімі өткендер	193.136	128.726
-1 жылдан астам мерзімі өткендер	298.550	123.314
Құнсыздануға резерв	(351.166)	(211.826)
Құнсыздануға резерв алынған мерзімі өткен қарыздар	189.593	155.434
Құнсызданған қарыздардың жиыны	688.833	656.351
Қарыздардың жиыны	1.776.993	1.500.814

31 желтоқсанға қаржылық жалдау бойынша таза инвестициялардың құрауыштары былайша берілген:

Миллион теңгемен	2010	2009
Бір жыл бойы	20.875	8.487
Бір жылдан артық, бірақ бес жылдан аспайтын	21.974	13.317
Бес жылдан жоғары	4.602	3.494
Ең төменгі жалдау төлемдері	47.451	25.298
Минус жұмыспен өтелмеген қаржылық кіріс	(9.962)	(4.108)
Құнсыздануға арналған резервті алғанда	(1.553)	(1.485)
Қаржылық жалдаумен таза инвестициялар	35.936	19.705

31 желтоқсанға өтеу мерзімдері бойынша клиенттердің қарыздарын талдау былайша көрсетілген:

Миллион теңгемен	2010	2009
Өтеу мерзімі 1 жылға дейін	562.849	347.755
Өтеу мерзімі 1 жылдан жоғары	1.214.144	1.153.059
	1.776.993	1.500.814

11. КРЕДИТТІК МЕКЕМЕЛЕРДЕГІ ҚАРАЖАТ

31 желтоқсанда кредиттік мекемелердегі қаражат мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Банктік депозиттер	1.053.077	983.054
Кредиттік мекемелерге қарыздар	354.699	588.061
Минус: құнсыздану	(64.125)	(63.658)
Кредиттік мекемелердегі қаражат, нетто	1.343.651	1.157.457
Минус: ағымдағы бөлігі	(964.085)	(982.938)
Ұзақ мерзімді бөлігі	379.566	474.519
10 ірі жергілікті кредит мекемелері	1.157.640	1.348.776
Өзге жергілікті кредит мекемелері	31.975	27.923
Халықаралық кредит мекемелері	154.036	80.758
	1.343.651	1.457.457
AAA(Aaa)-дан бастап AA-(Aa3)-ға дейінгі рейтингілер	8.186	8.186
A+(A1)-дан бастап A-(A3)-ға дейінгі рейтингілер	2.486	3.294
BBB+(Baa1)-дан бастап BBB(Baa2)-ге дейінгі рейтингілер	36.085	9.065
BBB-(Baa3)-дан бастап BB-(Ba3)-ға дейінгі рейтингілер	144.570	154.640
B+(B1)-дан бастап B-(B3)-ға дейінгі рейтингілер	1.030.995	1.208.716
CCC+(Caa1)-дан бастап CC(Ca)-ға дейінгі рейтингілер	7.059	-
C(C)-дан бастап D(D)-ға дейінгі рейтингілер	-	37
Рейтингісі жоқ	114.270	73.519
	1.343.651	73.519
АҚШ долларымен берілген кредит мекемелеріндегі қаражат	687.971	684.994
Теңгемен берілген кредит мекемелеріндегі қаражат	647.703	711.415
Өзге валюталарда берілген кредит мекемелеріндегі қаражат	7.977	61.048
	1.343.651	1.457.457

2010 жылы 31 желтоқсанда кредит мекемелеріндегі қаражат бойынша орташа өлшенген пайыздық ставка 5.92% (2009: 8,06%) құрайды.

Кредит мекемелеріндегі қаражат бойынша құнсыздануға резервтегі өзгеріс мынадай үлгіде берілген:

Миллион теңгемен	2010	2009
1 қаңтарға арналған резерв	63.658	28.832
Есептелгені	31.167	62.841
Шетел валюталарына қайта есептелгені	(924)	1.089
Қалпына келтірілгені	(22.063)	(23.762)
Резерв есебінен шығарылғаны	(7.713)	(342)
31 желтоқсанға резерв	64.125	63.658

2010 жылға 31 желтоқсанда банктік депозиттер 1.002 миллион теңге сомасында ақша қаражатын қамтыды, олар Топтың кейбір қарыздары бойынша қамтамасыз ету ретінде салынды (2009: 75 миллион теңге) (18-ескертпе).

2010 жылғы 31 желтоқсанда банктік депозиттер пайдаланумен шектелген ақша қаражатын қамтиды олар негізінен 38.361 миллион теңге (2009; 25.083 миллион теңге) сомасында Топтың қарыздарын кейбір шарттарда белгіленген мақсаттарда пайдалануы мүмкін.

12. ӨЗГЕ ДЕ ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР

31 желтоқсанда қаржылық активтер мынаны қамтыды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Бірлескен кәсіпорын қатысушысынан алынатын вексель	20.357	21.351
Қауымдасқан компаниясы қатысушысынан алынатын вексель(5-ескертпе)	17.987	16.075
Сату үшін қолда бар қаржылық активтер	691.102	209.590
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық вексельдері	102.663	78.880
Ұлттық банктің облигациялары	1.054	4.268
Корпоративтік облигациялар	38.056	43.008
Қазақстандық қаржы агенттіктерінің облигациялары	57.170	21.558
Халықаралық қаржы ұйымдарының облигациялары	5.984	1.677
Өзге де борыштық бағалы қағаздар	3.776	1.400
Үлестік бағалы қағаздар	489.893	67.169
Минус:Құнсыздану	(7.494)	(8.370)
оның ішінде шарттар бойынша репо	8.700	9.411
Өтуге дейін ұсталатын қаржылық активтер	77.623	6.386
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық вексельдері	11.422	5.550
Ұлттық банкінің ноталары	114	-
Корпоративтік облигациялар	8.330	836
Қазақстандық қаржы агенттіктерінің облигациялары	54.916	-
Өзге де борыштық бағалы қағаздар	3.496	-
Минус:Құнсыздану	(655)	-
Кері сатып алу келісімдері бойынша сатып алынған бағалы қағаздар	6.250	210
Кері сатып алу келісімдері бойынша сатып алынған бағалы қағаздар	6.250	210
Пайда және шығындар арқылы әділ құн бойынша есептелген қаржылық активтер	23.781	4.411
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық вексельдері	1.987	-
Корпоративтік облигациялар	11.454	158
Қазақстандық қаржы агенттіктерінің облигациялары	2.888	-
Венчурлік капитал ұйымдарындағы баға кесілмейтін инвестициялар	2.928	-
Акционерлік капиталға баға кесілмейтін инвестициялар	4.497	4.253
Өзге де үлестік бағалы қағаздар	27	-
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	-	43
Сауда-саттық бағалы қағаздар	121.203	132.189
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық вексельдері	35.768	28.611

Корпоративтік облигациялар	31.878	46.290
Қазақстандық қаржы агенттіктерінің облигациялары	9.160	1.668
Халықаралық қаржы ұйымдарының облигациялары	-	8.776
Шетел мемлекеттерінің қазынашылық вексельдері	8.863	3
Өзге де борыштық бағалы қағаздар	30.035	36.841
Өзге де борыштық бағалы қағаздар	5.499	-
Туынды қаржылық құралдар	5.556	26.182
Опциондар	5.114	14.385
Пайыздық свопы	-	11.797
Өзге	442	-
Қаржылық активтердің жиыны	963.859	416.437
минус:ағымдағы бөлім	(445.354)	(198.722)
Ұзақ мерзімді бөлігі	518.505	217.715

2010 жылғы 31 желтоқсанда сату үшін қолда бар қаржылық активтер бойынша пайыздық ставкалар, өтелгенге дейін ұсталатын қаржылық активтер және сауда-саттық бағалы қағаздар 0,01%-дан бастап 14%-ға дейін, 3,6%-дан 15%-ға дейін және 6,5%-дан 6,8%-ға дейін, тиісінше (2009: 0,01%-дан 18,9%-ға дейін, 3,27%-дан 8,5%-ға дейін және 11,3%-дан тиісінше 12,5%-ға дейін) өрісте болды.

Миллион теңгемен	2010	2009
АҚШ долларымен берілген қаржылық активтер	328.170	206.236
Теңгемен берілген қаржылық активтер	621.223	196.669
Өзге валюталарда берілген қаржылық активтер	14.466	13.532
	963.859	416.437

Қаржы активтерінің құнсыздануына резеріктегі өзгерістер былайша берілген:

Миллион теңгемен	2010	2009
1 қаңтарға арналған резерв	8.370	2.184
Есептелгені	4.567	6.900
Резервтің есебінен шығарылған	(4.120)	(469)
Қалпына келтірілгені	(668)	(245)
31 желтоқсанға резерв	8.149	8.370

Бірлескен кәсіпорынның қатысушысынан алынатын вексель

2007 жылы Топ CCEL бірлесіп бақылайтын кәсіпорынның 50%-дық үлесін сатып алды, ол қаражат «State Alliance Holdings Limited»-тен («CITIC Group» тиесілі холдинг компаниясы, Гонконг қор биржасында баға кесілетін компаниялар) Батыс Қазақстан мұнай және табиғи газ өндіруге инвестицияланды.

CCEL қолда бар бөлінетін капитал негізінде дивидендтерді жыл сайын жариялауға міндетті, Сонымен бір уақытта Топ CCEL-ден алынған кез келген дивидендтерді CITIC ауыстыру міндеттемесін өзіне қабылдады, кепілдендірілген төлемді ең жоғары сомаға дейінгі мөлшерде арттыру 2010 жылғы 31 желтоқсаннан 2020 жылға дейін 753,2 миллион АҚШ долларын (111.020 миллион теңге) (2009: 790,5 миллион АҚШ

долларың немесе 117.289 миллион теңгені) құрады. Ең жоғары сома СІТІС қаржыландырылған және есептелген сыйақы бастапқы сатып алу бағасына компания үлесінің қалдығын білдіреді. Топтың CCEL баламалы сомасын алғанға дейін СІТІС сомасын төлеу міндеттемесі болмайды. Тиісінше, Топ өзінің шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімінде CCEL-дан 2020 жылға дейін жыл сайынғы негізде кепілдендірілген төлем мөлшерінде дивидендтер алуға құқықты және ең жоғары кепілдендірілген сомаға арттыруға қоз келген дивидендтерді ұстау құқығын ғана таниды. Осы дебиторлық берешектің теңгерім құны 2010 жылғы 31 желтоқсанда 138,1 миллион АҚШ долларын (2009:143,9 миллион АҚШ долларын) құрады.

Бұдан басқа, Топтың сатып алу туралы шартта көрсетілген белгілі бір жағдайларда аз опционын сатуға өткізуге және СІТІС инвестицияларын қайтарып алуға және 150 миллион АҚШ долларын плюс 8% жылдық ставка бойынша сыйақының минус алынған кепілдендірілген төлемдердің жиынтық сомасын кері алуға құқығы бар

2008 жылғы 17 қарашада кепілдендірілген төлем 12 маусым мен 12 желтоқсаннан кешіктірмей екі тең төлеммен төленетін 26,2 миллион АҚШ долларынан 26,9 миллион АҚШ долларына дейін ұлғайды. Осы келісімді жасасқаннан кейін дебиторлық берешек бойынша тиімді сыйақы ставкасы жылына 15%-ды құрайды.

Үлестік бағалы қағаздар (сату үшін қолда бар қаржылық активтер) - «Toshiba Nuclear Energy Holdings(US)Inc.» және «Toshiba Nuclear Energy Investments UK Ltd» акциялары

2007 жылы Қазатомөнеркәсіп (бұдан әрі - ҚАӨ) «Toshiba Nuclear Energy Investments UK Ltd» -тен 400,000 мың АҚШ долларына «Toshiba Nuclear Energy Holdings(US)Inc.» компаниясының (бұдан әрі - «ТНЕН-US») А класты 400 қарапайым акциясың сатып алды. Бұдан басқа, ҚАӨ «Toshiba Nuclear Energy Investments UK Ltd»-дан 140,000 мың АҚШ долларына «Toshiba Nuclear Energy Holdings(US)Inc.» компаниясының (бұдан әрі - «ТНЕН-UK») А класты 140 қарапайым акциясын сатып алды. ТНЕН-US-таң А класты 400 қарапайым акция және ТНЕН-UK-тен А класты 140 қарапайым акция сатып алу нәтижесінде, ҚАӨ көрсетілген компанияларда 10% иелену үлесін сатып алды. ТНЕН-US және ТНЕН-UK «Westinghouse Group» (бұдан әрі - «Westinghouse») 100% а к ц и я с ы н и е л е н е д і .

ТНЕН-US және ТНЕН-UK қатысу үлестерін бір уақытта сатып алуға байланысты Топ «пут» опционға келісім (бұдан әрі - «пут» опционы) жасасты. Westinghouse жүргізетін еншілес кәсіпорын «Үлбі металлургия зауыты» АҚ» компаниясында (Топтың еншілес кәсіпорны) отын жиналымын өндіру сертификаттауға қатысты, «пут» опционы ҚАӨ опцион алғашқы 67% акцияға 540,000 мың АҚШ долларына тең 100% бастапқы сатып алу бағасына және қалған 33% акцияға 90% бастапқы сатып алу құнына «Toshiba» корпорациясындағы өз акцияларын сатуды білдіреді, оның нәтижесінде «пут» опционын орындау бағасы 522,180 мың АҚШ долларына теңестіріледі. Егер көрсетілген сертификаттау жүргізілмейтін болса, ҚАӨ 2010 жылғы

31 наурыздан бастап 2013 жылғы 29 ақпанды қоса алғандағы кезең ішінде «пут»
о п ц и о н ы ң п а й д а л а н а а л а д ы .

TNEH-US және TNEH-UK иелену үлестерін бір уақытта сатып алуға байланысты, ҚАӨ «колл» опционына келісім (бұдан әрі - «колл» опционы) жасасты. Егер АҚШ шетел инвестициялары комитеті ҚАӨ стратегиялық әріптес артық бола алмайтынын ескерсе, «колл» опционы «Toshiba» корпорациясына Компаниядан оның акцияларын TNEH-US және TNEH-UK-ға сатуды талап ету құқығын береді. Бұл жағдайда, Компания акцияларының әділ құнын тәуелсіз халықаралық бағалау компаниясы а н ы қ т а й т ы н б о л а д ы .

Топ осы инвестицияларды сатуға қолда бар ретінде сыныптады, өйткені бұл Топтың инвестицияларды мерзімді перспективада ұстауы ниеті мен қабілетін білдірудің үздік тәсілін білдіреді. TNEH-US және TNEH-UK инвестициялар өзіндік құны бойынша ескеріледі, өйткені олар әділ құны дұрыс анықталмайтын және компанияның капиталы б о л ы п т а б ы л а д ы .

2010 жылғы 31 желтоқсанда инвестициялардың теңгерімдік құны 66,005 миллион теңгені (2009; 66.005 миллион теңгені) құрады.

Үлестік бағалы қағаздар (сату үшін қолда бар қаржылық активтер) - Kazakhmys PLC акциалары

2010 жылы 5 қазанда Топ Kazakhmys PLC жай акцияларының 11% сатып алды. Сатып алу құны 198.028 миллион теңгені құрады. Kazakhmys PLC мыстың ірі өндірушісі, сондай-ақ Қазақстанда көмір шахталары мен электр станцияларын и е л е н у ш і с і б о л ы п т а б ы л а д ы .

2010 жылғы 31 желтоқсанда Kazakhmys PLC үлестік бағалы қағаздарының әділ құны активті нарықта бағалардың жарияланған баға кесулері негізінде анықталған және 216.937 миллион теңгені құрады.

«Қазақстанның Халық Банкі» АҚ және «Қазкоммерцбанк» АҚ үлестік бағалы қағаздары (сату үшін қолда бар қаржылық активтер)

Үлестік бағалы қағаздар «Қазкоммерцбанк» АҚ және «Қазақстанның Халық банкі» АҚ елеулі ықпал етуін жоғалту нәтижесінде қауымдасқан компаниялардағы инвестициялардан қайта жіктелді (9-ескертпе). 2010 жылғы 31 желтоқсанда «Қазақстанның Халық Банкі» АҚ бағалы қағаздарының теңгерімдік құны 132,204 миллион теңгені (2009: нөл) құрады, «Қазкоммерцбанк» АҚ теңгерімдік құны 73.159 миллион теңгені (2009: нөл) құрады.

13. ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

31 желтоқсанға өзге де ұзақ мерзімді активтерді қамтыды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Ұзақ мерзімді активтерге төленген аванстар	150.814	177.444
Өтеуге ұзақ мерзімді ҚҚс	64.849	27.293
Ұзақ мерзімді тауарлық-материалдық қорлар	8.989	7.078

Өзге	24.359	13.647
Минус:құнсыздануға арналған резерв	(26.326)	(18.930)
	222.685	206.532

Құнсыздануға арналған резервтегі өзгеріс мынадай үлгіде берілген:

Миллион теңгемен	2010	2009
1 қаңтарға резерв	18.930	14.626
Жыл ішінде есептелгені	7.396	4.304
31 желтоқсанға резерв	26.326	18.930

2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ұзақ мерзімді активтерге төленген аванстар негізінен мынадай аванстарды:

«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС (ҚМГ ҰК еншілес ұйымы) «Sinoproc Engineering» үшін хош иісті көмірсутектерін өндіру жөніндегі кешенді салуға 48.920 миллион теңге (2009: 7.941 миллион теңге) сомасында берді.

«Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ құрылыс мердігерлеріне 23.135 миллион теңге (2009: 22,926 миллион теңге) мөлшерінде. Топ құрылыс компанияларымен (бұдан әрі «Құрылыс салушы») Алматы және Астананың тұрғын үй кешендеріндегі пәтерлерді, коммерциялық орын-жайларды және тұрақ орындарын сатып алуға шарт жасасады. Шарттардың ережелеріне сәйкес Топ Құрылыс салушыларға аванстық төлемдерді жүзеге асыруға міндеттенеді, ал Құрылыс салушылар белгіленген мерзімде құрылысты аяқтауға міндеттенеді. Топ Құрылыс салушылар құрылысты аяқтағаннан және оларды тиісті түрде ресімдегеннен кейін тиісті объектілердің иесі болады. Ғимараттардың төленген Құрылыстарын аяқтау 2011 жылдан бастап 2012 жыл аралығындағы кезеңде күтілуде.

ҚТЖ ҰК «Өзен - Түркіменстанмен мемлекеттік шекара» және «Қорғас-Жетіген» темір жолдарын салуға 2.840 миллион теңге сомасында және тиісінше 6.814 миллион теңге (2009: нөл), сондай-ақ локомотивтерді құрамалары үшін қосалқы бөлшектерді сатып алуға 12.789 миллион теңге {2009: нөл) құрады.

37.779 миллион теңге (2009: 16.512 миллион теңге) мөлшерінде қалған аванстар негізгі құралдарды жеткізгені және басқа да құрылыс жұмыстарын орындағаны үшін алдын ала төлемді білдіреді.

2009 жылғы 31 желтоқсанда ұзақ мерзімді активтер үшін төленген аванстар да 101.502 миллион теңге сомасында «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС-дағы қатысу үлесінің 50% сатып алуға арналған авансты қамтыды(9-ескертпе).

14. ТАУАРЛЫҚ-МАТЕРИАЛДЫҚ ҚОРЛАР

31 желтоқсанда тауарлық-материалдық қорлар мынаны қамтыды:

миллион теңгемен	2010	2009
Сатуға арналған өңдеу өнімдері	51.994	58.074
Шикі мұнай	44.377	29.256
Уран өнімі	35.504	34.038
Аяқталмаған өндіріс	32.937	13.860

Меншік құқығындағы кепілдік қамтамасыз ету	31.907	15.096
Мұнай-газ саласының материалдары мен қорлары	31.674	50.171
Газды қайта өңдеу өнімдері	26.895	30.787
Қайта сатуға арналған тауарлар	21.052	2.510
Өндірістік материалдар мен қорлар	18.763	5.861
Темір жол саласының материалдары мен қорлары	14.397	26.302
Отын	9.796	5.640
Электр қуатын беру жөніндегі жабдықтарға арналған қосалқы бөлшектер	4.234	4.218
Телекоммуникациялық жабдықтарға арналған қосалқы бөлшектер	3.273	1.852
Уран саласының материалдары мен қорлары	981	5.512
Өзге де материалдар мен қорлар	26.102	7.757
Минус: сатудың таза құнына дейінгі есептен шығару	(12.287)	(16.579)
	341.599	274

15. САУДАЛЫҚ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

миллион теңгемен	2010	2009
Саудалық дебиторлық берешек	271.391	220.530
Минус: резерв	(19.785)	(18.818)
	251.606	

31 желтоқсанда өзге де ағымдағы активтер мыналарды қамтыды:

миллион теңгемен	2010	2009
Төленген аванстар және болашақтағы кезеңнің шығыстары	105.398	104.235
Салықтар бойынша өзге де ағымдағы төлем	24.960	20.778
Алуға жататын дивидендтер (9-ескертпе)	24.288	17.330
Акционердің пайдасына арналған актив (4-ескертпе)	14.479	-
Акционерге алдын ала төленген дивидендтер	7.056	8.645
Пайдаланумен шектелген ақша қаражаты	2.474	25.970
Қаржылық лизингтің шарттарына сәйкес аударылуға жататын активтер	2.075	5.818
Қызметкерлердің берешегі	1.971	776
ҚР Ұлттық банкіндегі міндетті резервтер	1.212	1.020
Өзге де дебиторлық берешек	18.872	18.866
Өзге	68.490	33.163
Минус: резерв	(32.471)	(24.364)
	238.804	212.237

2010 жылғы 31 желтоқсанда Топтың 16.835 миллион теңге мөлшеріндегі дебиторлық берешегі қарыз шарты бойынша қамтамасыз ету ретінде салынды (2009: 15.992 миллион теңге).

2009 жылғы 31 желтоқсанда 24.000 миллион теңге мөлшерінде пайдаланумен шектелген ақша қаражаты «Альянс Банкі» АҚ жай акцияларын сатып алуға арналған

Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің ағымдағы шотына орналастырылған ақша қаражатын білдіреді.

Резервтегі саудалық дебиторлық берешек пен өзге де ағымдағы активтердің құнсыздану өзгерісі мынадай үлгіде көрсетілген:

миллион теңгемен	2010	2009
1 қаңтарға резерв	43.182	35.736
есептелгені	19.423	17.740
Шетел валюталарын қайта есептеу	(1.094)	1.712
Резерв есебінен шығарылғаны	(11.409)	(7.119)
Қалпына келтірілгені	(3.576)	(4.052)
Сатуға арналған активтерге аудару (6-ескертпе)	-	(4)
Еншілес кәсіпорынның үстінен бақылауды жоғалту	5.730	(831)
31 желтоқсанға резерв	52.256	43.182

2010, 2009 жылдардың 31 желтоқсанында саудалық дебиторлық берешек және өзге де ағымдағы активтер бойынша сыйақы есептелген жоқ.

31 желтоқсанға мерзімдер бөлінісіндегі саудалық дебиторлық берешекті талдау мынадай үлгіде берілген:

миллион теңгемен	Жиыны	Мерзімі өтпеген және құнсызданбаған	мерзімі өткен, бірақ құнсызданбаған				
			<30 күн	30-60 күн	60-90 күн	90-120 күн	>120 күн
2010	251.606	167.415	48.976	6.590	9.030	2.991	16.604
2009	201.712	146.837	27.269	7.907	2.178	7.088	10.433

16. АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

31 желтоқсанда ақшалай қаражат және олардың баламалары мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Банктік салымдар - АҚШ доллары	306.707	112.456
Банктік салымдар - теңге	211.972	422.830
Банктік салымдар - басқа да валюталар	9.562	8.073
Банктердегі ағымдағы шоттар - теңге	697.078	501.029
Банктердегі ағымдағы шоттар - АҚШ доллары	305.639	181.851
Банктердегі ағымдағы шоттар - басқа да валюталар	47.061	31.900
Кассадағы ақша қаражаты	61.205	53.123
Жолдағы ақша қаражаты	236	73
Құнсыздануға арналған резерв	-	(203)
	1.639.460	1.311.132

2010 жылғы 31 желтоқсанға Топтың 157 миллион теңге сомасындағы ақша қаражаты қаржылық жалдау шарттары бойынша кепілдік жарналарды білдіреді және пайдаланумен шектелген болып табылады (2009: 0 теңге).

Қысқа мерзімді салымдар әртүрлі мерзімдерде салынады - бір күннен бастап үш айға дейін, Топтың мерзімді қажеттіліктерінен қолма-қол ақша қаражатына

байланысты. 2010 жылғы 31 желтоқсанда банктердегі мерзімді депозиттер бойынша орташа өлшенген пайыздық ставка 1,21 %-ды {2009: 2,63%} құрады.

17. КАПИТАЛ

Жарғылық капитал

2010 және 2009 жылдар ішінде Қор төлемі мынадай былайша жүзеге асырылатын акциялар эмиссиясын жүзеге асырды:

акцияларды төлеу	Акциялардың шығаруға рұқсат етілген және шығарылған саны	Акциялардың номиналды құны, теңгемен	Жарғылық капитал, миллион теңгемен
2008 жылғы 31 желтоқсанға	3.427.432.843		3.458.923
Ақша қаражатымен жарналар	15.274.340	10.000, 1.000	67.346
Акциялардың мемлекеттік пакеттерімен жарналар	22.203.019	10.000, 1.000	222.030
2009 жылғы 31 желтоқсанға	3.464.910.202		3.748.299
Ақша қаражатымен жарналар	14.144.838	10.000; 5.000; 1000	141.448
Өзге мүлікпен жарналар	21.627	100.000	2.162
2010 жылғы 31 желтоқсанға	3.479.076.667		3.891.909

2010 жылғы 31 желтоқсанда 3.479.076.667 акциялар толығымен төленді (2009: 3.464.910.202 акциялар).

17.1 Акцияларды шығару

2009 жыл

Акциялардың мемлекеттік пакеттерімен жарналары

- Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 17 қазандағы № 962 қаулысына сәйкес 2009 жылғы 19 қаңтарда Қорға «Қазатомөнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы» АҚ акцияларының мемлекеттік пакеті берілді.
- Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 15 қаңтардағы № 10 қаулысына сәйкес 2009 жылғы 15 сәуірде Қорға «Тау-кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ акцияларының мемлекеттік пакеті берілді. «Тау-кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ 2009 жылы құрылды.
- Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 27 шілдедегі № 1148 қаулысына сәйкес 2009 жылғы 20 тамызда Қорға «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ, «Органикалық катализ және электрохимия институты» АҚ, «А.Б. Бектұров атындағы химия ғылымдары институты» АҚ акцияларының мемлекеттік пакеті берілді.

Ақша қаражатымен жарналар

«2009-2011 жылға арналған республикалық бюджет туралы» 2008 жылғы 4 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Үкімет 2009 жылдың ішінде Қордың капиталына 67,346 миллион теңге сомасында ақша жарнасын жүзеге

асырды. Осы қаражат негізінен, еншілес ұйымдар жүзеге асыратын инвестициялық жобаларды қаржыландыру, сондай-ақ мемлекеттік тұрғын үй бағдарламасы, шағын және орта бизнес бойынша шараларды қаржыландыруға арналған.

Самұрық пен Қазынаның бірігуі және мемлекеттік кәсіпорындардың акцияларын кейіннен беру жалпы бақылаудағы операциялар ретінде ескерілді және тиісінше шығарылған капитал мен енгізілген таза активтердің теңгерім құны арасындағы айырма бөлінбеген пайдаға жатқызылды. Өйткені осы шоғырландырылған қаржылық есептілік, егер еншілес ұйымдардағы бақыланатын иелену үлесін аудару біршама ерте берілген кезеңнің басында немесе жалпы бақылаудағы компанияларды аудару арқылы еншілес ұйым сатып алған күннен кешірек болса, осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте енгізілген таза активтердің теңгерім құны бөлінбеген пайданы түзету ретінде ескерілетін ретінде беріледі. Оның салдарынан Қор акцияларын шығарған кезде осы сома жарғылық капиталға көшіріледі.

2010 жыл

Ақша қаражатымен жарналар

«2010-2012 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» 2009 жылғы 7 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес 2010 жылы Үкімет Қордың капиталына 141.448 миллион теңге сомасында ақша жарнасын жүзеге асырды. Осы қаражат еншілес ұйымдар жүзеге асыратын жобаларды қаржыландыруға арналған.

Өзге мүлікпен жарналар

Сондай-ақ, 2010 жылдың ішінде Үкімет жарғылық капиталға өзге мүлікпен жарнаны жүзеге асырды, жарна күніндегі оның әділ құны 2.163 миллион теңгені құрады.

17.2 Үкіметтің қарыздары бойынша дисконт

2010 жылы Қор Үкіметтен нарықтағыдан төмен сыйақы ставкалары бойынша қарыз қаражатын алды *{19-ескертпе}*. Дисконт осы міндеттемелерді бастапқы тану кезінде капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте 111.144 миллион теңге сомасында (2009: 461.255 миллион теңге) көрсетілді.

17.3 Дивидендтер

2010 жылғы 26 наурызда Үкімет Қордың 2008 жыл ішіндегі 8.646 миллион теңге сомасында таза кірісін бөлу тәртібін бекітті. Көрсетілген сома Қордың Директорлар кеңесінің 2009 жылғы 30 қыркүйектегі шешіміне сәйкес 2009 жылғы 15 желтоқсан төленді.

17.4 Акционермен өзге операциялар

ҚР Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті (бұдан әрі - «Комитет») және Қор арасындағы айырбас шартына сәйкес Қор Комитетке ӘКК және «Ұлттық инновациялық қор» АҚ (бұдан әрі - «ҰИҚ») АҚ) акцияларын ПМХЗ (42%), ҚБТУ (1,67%), «Қарағандыгипрошахт» ЖШС (90%) және өзге де мүліктің акцияларының мемлекеттік пакеттеріне айырбасқа береді.

2010 жылы Қор ӘКК және ҰИҚ акцияларын мемлекеттік меншікке берді және ПМХЗ, ҚБТУ, «Қарағандыгипрошахт» ЖШС және өзге де мүлік акцияларын алды. Басшылық осы транзакцияларды Акционердің салымы және Акционерге бөлу ретінде қарастырады. Тиісінше ӘКК мен ҰИҚ-қа беру және ПМХЗ, ҚБТУ, Қарағандыгипрошахт және өзге де мүліктің акциялар пакеттерін алу 55.569 миллион теңгеге тең сомаға бөлінбеген пайданы бөлу және 22.584 миллион теңге сомасында бақыланбайтын үлестен шығу ретінде көрсетілген, бұл сома ӘКК және ҰИҚ шығарылған таза активтер және ПМХЗ, ҚБТУ, «Қарағандыгипрошахт» ЖШС және өзге де мүліктің акцияларының алынған пакеттерінің әділ құны арасындағы айырмашылықты білдіреді.

Акционердің ПМХЗ 42% акцияларын бергенге дейін Топтың өзі ҚМГ өзінің еншілес ұйымы арқылы ПМХЗ 58% акциясын сатып алды (*5-ескертпе*). 5.253 миллион теңге мөлшеріндегі қатысудың бақыланбайтын үлесі бөлінбеген пайдаға жатқызылған.

17.5 Еншілес ұйымдардағы қатысу үлесін өзгерту - акционерлердің бақыланбайтын үлесті сатып алуы

2009 жыл

БТА Банкі

2009 жылы 2 ақпанда Қор БТА Банкінің 75,1% акциясын сатып алды, банк деңгейіндегі азшылық үлесін қоса алғанда, сатып алу күнгі банктің таза активтеріндегі азшылық үлесі 139.090 миллион теңгені құрады. Есептілік күні азшылық үлесі азшылық үлесіне жатқызылған БТА банкінің таза шығыны салдарына толығымен есептен шығарылды. Негізгі компания Акционерінің үлесіне жатқызылған азшылық шығынының сомасы 58.518 миллион теңгені құрады.

ҚМГ

2009 жылы «ҚазМұнайГаз Барлау Өндіру» АҚ 21.381 миллион теңге сомаға өз акцияларын сатып алу нәтижесінде (1.499.180 жай акциялар) меншікті сатып алған акцияларды ұлғайды. Төленген сыйақы және 1.593 миллион теңге мөлшерінде шығарылған бақыланбайтын қатысу үлесінің теңгерімдік құны арасындағы айырмашылық бөлінбеген пайдамен танылған.

Әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациялар

2009 жылы Қор меншігінде тұрған ӘКК акцияларының пакеттерін ҚР Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетіне сенімгерлік басқаруға берумен және Қордың иелену үлесінің төмендеуіне байланысты Комитет тарапынан қосымша жарналар болғандықтан Қор 2009 жыл ішінде бес әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациялардың үстінен бақылауын жоғалтты (*6-ескертпе*). ӘКК таза активтеріндегі шығарылған бақыланбайтын қатысу үлесі 31.536 миллион теңгені құрады.

2010 жыл

«Ұлттық инновациялық қор» АҚ («ҰИҚ»)

2010 жылы ҚР Үкіметі 100%-дан 51,98%-ға дейін Қордың иелену үлесін азайтуға алып келетін ҰИҚ жарғылық капиталына қосымша жарнаны жүзеге асырды. Бақыланбайтын үлес нәтижесінде 12.324 миллион теңгеге ұлғайды және пайда болған бақыланбайтын қатысу үлесі мен шығарылған таза активтердің ағымдағы құны арасындағы айырмашылыққа жатқызылған 9.488 миллион теңге бөлінбеген пайдаға жатқызылды.

«Альянс Банкі» АҚ («Альянс Банк»)

Альянс Банкінің міндеттемелерін қайта құрылымдау жоспары шеңберінде 2010 жылғы наурызда Қор банктің қосымша шығарылған жай және артықшылықты акцияларын сатып алды. Сонымен бір мезгілде Қор банктің кредиторларына 33% банктің жай және артықшылықты акцияларын берді, бұдан соң Қордың үлесі банктің жай және артықшылықты акцияларының 67%-н құрады. Осы мәміле нәтижесінде Қор осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте кредиторларға 59.747 миллион теңге сомаға Альянс Банкінің таза міндеттемелеріндегі тиісті үлесті беру салдарынан бөлінбеген пайданы ұлғайту және қатысудың бақыланбайтын үлесін тиісінше азайту деп танылды.

«Темірбанк» АҚ

2010 жылғы наурызда бекітілген БТА Банкінің міндеттемелерін қайта құрылымдау жоспары шеңберінде Қор «Темірбанкі» АҚ («Темірбанк»), БТА Банкінің еншілес ұйымдарының жаңадан шығарылған жай акцияларын сатып алды. Осымен бір мезгілде Қор Банктің кредиторларына Темірбанктің 20,12% акциясын берді, соның нәтижесінде Банктің капиталындағы Қордың үлесі 79,88%-ды құрады. Осы мәміленің нәтижесінде Қор осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте 27.596 миллион теңге сомаға бөлінбеген пайданы төмендетуді және қатысудың бақыланбайтын үлесін тиісті ұлғайтуды таныды.

«БТА Банкі» АҚ («БТА Банкі»)

2010 жылғы наурызда бекітілген БТА Банкінің міндеттемелерін қайта құрылымдау жоспары шеңберінде Қор БТА Банкінің жаңадан шығарылған жай акцияларын сатып алды. Осымен бір мезгілде Қор БТА Банкінің кредиторларына БТА Банкінің 17,80% акциясын берді, соның нәтижесінде БТА Банкінің капиталындағы Қордың үлесі 82,20%-ды құрады. Осы мәміленің нәтижесінде Қор осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте 111.579 миллион теңге сомаға бөлінбеген пайданы төмендетуді және қатысудың бақыланбайтын үлесін тиісінше ұлғайтуды таныды.

«Қазақстан Инжиниринг» ұлттық компаниясы» АҚ («Қазақстан Инжиниринг»)

2010 жылы ҚР Үкіметі 61%-дан бастап 51,98%-ға дейін Қордың иелену үлесін азайтуға алып баратын Қазақстан Инжиниринг жарғылық капиталын қосымша жарнаны жүзеге асырды. Нәтижесінде бақыланбайтын үлес 5.432 миллион теңгеге

ұлғайды және қатысудың пайда болған бақыланбайтын үлесі мен шығарылған таза активтердің ағымдағы құны арасындағы айырмашылыққа жатқызылған 712 миллион теңге бөлінбеген пайдаға жатқызылды.

Айырбасталатын борыштық құрал және олармен байланысты «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ («ҚМГ ҰК») сот талқылаулары

2009 жылғы 31 желтоқсанда ҚМГ ҰК-де Румыния пайдасындағы TRG - Rompetrol Rafinare S.A. ірі еншілес ұйымы шығарған айырбасталатын борыштық құралдың 3.353 миллион теңгесінде өтелмеген сальдосы болды. Міндеттемелердің номиналды құны 570,3 миллион еуро (112.280 миллион теңгені) құрайды. Құралдың айналым мерзімі 7 жылды құрады және 2010 жылғы 30 қыркүйекте бітті. Бастапқы тану сәтіндегі міндеттеме құраушының әділ құны құрал бойынша дисконтталған болашақтағы шарттық төлемдер ретінде айқындалды. 2009 жылғы 31 желтоқсандағы иелену акцияларының үлестеріне сәйкес егер 2010 жылғы 30 қыркүйекте бүкіл борыштық құрал TRG және/немесе Rompetrol Rafinare S.A. тарапынан кейінгі әрекеттерсіз Румынияның пайдасына жаңа акцияларды шығарумен төленген болса, ҚМГ ҰК Rompetrol Rafinare S.A. үстінен бақылауды жоғалтты.

2010 жылдың бірінші жартыжылдығы ішінде ҚМГ ҰК Rompetrol Rafinare S.A.-дағы өз үлесін ұлғайту мақсатында барлық акционерлерден үлестерді сатып алу жөнінде ашық ұсынысты жүзеге асырды. 2010 жылғы тамызда Rompetrol Rafinare S.A. 329.492.067 румын лейлері сомасында (акцияларға тіркелу күнінде 78 миллион еуроға барабар) жаңа акцияларды шығару жолымен өз жарғылық капиталын ұлғайтты. TRG жаңа акциялардың шығарылымына қол қойды және осы шығарылымды толығымен төледі, осылайша Rompetrol Rafinare S.A.-дағы өз үлесін ұлғайтты. 2010 жылғы тамыз ішінде Rompetrol Rafinare S.A., акциялар шығарылымынан алынған қаражатты пайдалана отырып, Румынияның пайдасына айырбасталатын борыштық құрал бойынша 570,3 миллион еуромен берешектің жалпы сомасының 54 миллион еуро (10.464 миллион теңгеге барабар) өтеді. 2010 жылдың қыркүйегінде Rompetrol Rafinare S.A. 17 миллион еуро (3.315 миллион теңгеге барабар) мөлшерінде соңғы купонды төледі, бұл айырбасталатын борыштық құрал бойынша борыштық құрамдауыштың берешегін нөлдік сальдоға алып келді.

2010 жылдың 30 қыркүйегінде Rompetrol Rafinare S.A. акционерлерінің кезектен тыс жалпы жиналысы акциядағы айырбасталатын борыштық құралдың төленбеген бөлігін айырбастау, сондай-ақ айырбастау күнінде қолданылатын айырбастау бағамы негізінде есептелген айырбасталатын борыш бойынша Румынияға есептелген жарғылық капиталды және акциялардың дәл санын, сондай-ақ 2010 жылғы 30 қыркүйекте және 2003 жылғы 30 қыркүйектегі айырбасталатын борыштық құралдың шығарылым күнінде жарамды айырбас бағамдары арасында есептелген эмиссиялық кірісті ұлғайту туралы шешімді бекітті. Нәтижесінде, Румынияның қатысуының бақыланбайтын үлесі 44,6959%-ды құрады.

Осы операциялардың нәтижесінде бөлінбеген пайда 113.467 миллион теңгеге төмендеді, ал қатысудың бақыланбайтын үлесі 103.003 миллион теңгеге ұлғайды.

2010 жылдың тамызында Румын Үкіметі Румынияның Қаржы министрлігінің атынан Rompetrol Rafinare S.A.-ның жарғылық капиталды ұлғайту туралы шешіміне және айырбасталатын борыштық құралды ішінара ақшамен өтеу, ішінара акция шығару туралы шешіміне қарсы сот талап-арызына бастамашылық жасады.

Румынияның Қаржы министрлігі Констант қаласындағы сотта Rompetrol Rafinare S.A. қарсы бірінші сот арызынан ұтылды. Кейінгі сот тыңдалымдары 2011 жылға белгіленді. Сотпен Румын Үкіметі тарапынан пікірлердің заңдылығын мойындаған жағдайда, сондай-ақ акциялар санын ұлғайту туралы шешімнен бас тартқан жағдайда ҚМГ ҰК Rompetrol Rafinare S.A. үстінен бақылауды жоғалтады.

Оның үстіне, 2010 жылдың 17 қарашасында Румынияның Қаржы министрлігі 2.205.592.436 румын лейлері сомасына (тұсаукесер мақсаттары үшін 516,3 миллион еуро, 2010 жылғы 31 желтоқсандағы бағам бойынша теңгемен - 100.797 миллион теңге) жарлық шығарды, ҚМГ ҰК акциялар шығарылымының құралын ішінара өтеу туралы шешіммен Румын өкіметінің келіспеу нәтижесі ретінде Rompetrol Rafinare S.A. осы жарлықтың күшін жою туралы арызбен жүгінді. 2011 жылғы 14 қаңтарда Констант қаласының соты жарлықтың қолданысқа енгізілуін тоқтатты. Осы жарлықтың күшін жою туралы келесі тыңдаулар 2011 жылғы сәуірге белгіленді.

Сондай-ақ, 2010 жылғы 10 қыркүйекте Румынияның Қаржы министрлігі және Салықтық әкімшілдендіру жөніндегі ұлттық агенттігі («ANAF») атынан Румын үкіметі еншілес ұйымдардағы Rompetrol Rafinare S.A. қатысудың барлық үлесіне алдын ала тыйым салу, сондай-ақ тауарлық-материалдық қорларды қоспағанда, Rompetrol Rafinare S.A. жылжымалы және жылжымайтын мүлікке тыйым салу туралы жарлықты басып шығарды. Осы жарлық қолданыста, және ҚМГ ҰК осы жарлықтың заңдылығына қарсы болуға тырысуда. Қаржылық есептілік күнінде Rompetrol Rafinare S.A. мүлкіне тыйым салу жүзеге асырылған жоқ, өйткені Румыния өндіріп алу жөнінде мәжбүрлеу рәсімдеріне бастамашылық жасаған жоқ. Басшылық Румын өкіметінің тыйым салу туралы жарлығын орындауды жүзеге асырылмаған деп санайды.

Басшылық ҚМГ ҰК қарсы сот талап-арыздарының заңды негіздемелері жоқ және ҚМГ ҰК сотта өз ұстанымын қорғап алады деп санайды.

17.6 Еншілес ұйымдардағы қатысу үлесін өзгерту - бақыланбайтын үлесті сатып алу

2010 жылы TRG еншілес ұйымдарындағы қатысудың бақыланбайтын үлесін сатып алу

2010 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде Top Rompetrol Rafinare S.A., Rompetrol Well Services S.A., Rompetrol Bulgaria және Rompetrol Georgia-дағы қатысудың қосымша үлестерін сатып алды. Елеулі сатып алудың бөлшектері төменде берілген.

2010 жылғы 27 қаңтарда Топ қор биржасына бір акциясы үшін 0,43 румын лейі бағасы бойынша орналастырылған Rompetrol Well Services S.A. компаниясының акционерлердің бақыланбайтын үлесінен 132,77 миллион акциясын сатып алу жөнінде міндетті ашық ұсынысқа бастамашылық жасады. 2010 жылғы 23 ақпанда Топ 24,8 миллион румын лейлері жалпы сомасында (2010 жыл ішіндегі орташа өлшенген бағам бойынша 1.212 миллион теңгеге барабар) Rompetrol Well Services S.A. жарғылық капиталындағы 20,74%-бен қосымша үлесті сатып алды. Міндетті ашық ұсынысты өткізу нәтижесінде Топ Rompetrol Well Services S.A. компаниясының 73,01%-ын бақылайды.

2010 жылғы 8 ақпанда Топ қор биржасына бір акциясы үшін 0,0751 румын лейі бағасы бойынша орналастырылған Rompetrol Rafinare S.A. компаниясының акционерлердің бақыланбайтын үлесінен 5.062,17 миллион акциясын сатып алу жөніндегі міндетті ашық ұсынысты бастамашылық жасады. 2010 жылғы 26 наурызда міндетті ашық ұсыныс бойынша кезеңді жапқаннан кейін Топ Rompetrol Rafinare S.A. 358 миллион румын лейі жалпы сомасына (2010 жыл ішінде орташа өлшенген бойынша 16.740 миллион теңгеге барабар) 22,14% қосымша акция сатып алды. Міндетті ашық ұсынысты өткізу нәтижесінде Топ Rompetrol Rafinare S.A. 98,6% бақылады. 2010 жылғы 30 қыркүйек Rompetrol Rafinare S.A.-дағы иелену үлесі айырбасталатын борыштық құралды айырбастау нәтижесінде 54,62%-ға дейін төмендеді.

Жоғарыда санамаланған сатып алулар нәтижесінде:

- Қатысудың бақыланбайтын үлесі 65.335 миллион теңгеге төмендеді; және
- Осы еншілес ұйымдардағы сатып алынған үлестердегі таза активтердің ағымдағы құны және осы ұлғайтулар үшін төленген сома арасындағы айырмашылыққа жатқызылған 47.302 миллион теңге бөлінбеген пайдаға жатқызылған.

17.7 Еншілес ұйымдардың нарықтан өз акцияларын сатып алуы

ҚМГ ҰК

2010 жылы «ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ (ҚМГ ҰК еншілес ұйымы) 24.532 миллион теңге {21,381 миллион теңге сомаға 2009: 1.499.180 жай акциялар) сомаға өз акцияларын (1.346.213 артықшылықты акциялар) сатып алу нәтижесінде айналымнан алынған акциялар саны ұлғайды. Сатып алынған бақыланбайтын үлестің ағымдағы құны 2010 жылғы 31 желтоқсанда 20.535 миллион теңгені (2009: 19.788 миллион теңгені) құрады. Төленген сома және 3.997 миллион теңге мөлшерінде сатып алынған бақыланбайтын үлес арасындағы айырмашылық бөлінбеген пайдамен танылды (2009; 1.593 миллион теңге).

17.8 Акционерге өзге де бөлулер

2010 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде Акционерге өзге де бөлулер жылдарда мынадай объектілерді Үкіметтің тапсырмасы бойынша құрылыс салу жөніндегі міндеттемелерді қамтиды. Астана: «Қазақстанның тарих мұражайы» (ҚМГ), «Телерадиокешен ғимараты» (ҚТЖ), «Оқушылар шығармашылығы сарайы» (Қазатомөнеркәсіп). Құрылыстың аяқталуына қарай осы объектілер Үкіметке тегін берілетін болады, нәтижесінде Топ құралымды міндеттемені таныды, ол бойынша ақша қаражаты болашақта дұрыс бағалануы мүмкін (4-ескертпе). Көрсетілген объектілерді салуға бағалау шығындарының сомасы 71.582 миллион теңгені құрады. Құрылыстың жалпы бағалау құны капиталда Акционерге бөлу ретінде танылған.

17.9 Валюталарды қайта есептеу бойынша резерв

Валюталарды қайта есептеу бойынша резерв функционалдық валютасы теңге болып табылмайтын еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігін қайта есептеуден пайда болатын бағамдық айырмашылықтарды есепке алу үшін пайдаланылады және олардың қаржылық есептілігі 3-ескертпеде жазылған есептік саясатқа сәйкес осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілген.

17.10 Өзге де күрделі резервтер

Өзге де күрделі резервтер капитал шеңберінде хеджирлеу жөніндегі резервтегі белгілі бір туынды қаржылық құрал қатынасында әділ құн бойынша кез келген пайдалар немесе шығындарды есепке алу үшін ақша қаражаты ағындарын хеджирлеу есебінің ықпал етуін қамтиды. Осы пайдалар мен шығындардың салдарынан тікелей операцияларды жүргізу кезіндегі пайдалармен мен шығындарда танылады.

Өзге де күрделі резервтер олар жұмыс істейтін еншілес ұйымдардың борыштық құралдарымен қызметкерлерге төленетін көрсетілген қызметтері үшін сыйақылар сомасын да қамтиды. Төлемдер жөніндегі шығыстар борыштық құралдар негізінде қызмет нәтижелеріне қол жеткізу талаптары және/немесе белгілі бір мерзімде қызмет атқарған талаптары орындалатын және қызметкерлер сыйақыға толық құқық алған күнде аяқталатын кезең ішінде өзге де күрделі резервтерде бір мезгілде тиісті ұлғаюымен танылады.

17.11 Акцияға пайда

Акцияға базалық пайда сомасы бір жыл ішіндегі айналымдағы қарапайым акциялардың орташа салмақталған санына негізгі компанияның қарапайым акцияларын ұстаушыларға келетін жыл үшін таза пайданы бөлу арқылы есептелді.

Акцияға ажыратылған пайда сомасы бір жыл ішіндегі айналымдағы қарапайым акциялардың орташа салмақталған санына плюс барлық ықтимал қарапайым акцияларды ажырату әсерімен айырбастау жағдайында шығарылатын қарапайым акциялардың орташа салмақталған санына негізгі компанияның қарапайым акцияларын ұстаушыларға келетін таза пайдалы бөлу арқылы есептелді (айырбасталатын артықшылықты акциялар бойынша пайызға түзетуден кейін).

Төменде пайда және акциялардың саны туралы ақпарат келтірілген, ол акцияға базалық және ажыратылған есептерде пайдаланылды:

миллион теңгемен	2010	2009
Негізгі компания акционеріне жатқызылған жалғасатын қызметтен пайда/(шығын)	544.347	(561.054)
Негізгі компанияға жататын тоқтатылған қызметтен таза пайда/(шығын)	644	(5.267)
Базалық пайданы есептеу үшін негізгі компанияның акционеріне жатқызылған таза пайда/(шығын)	544.991	(566.321)
Акцияға базалық және ажыратылған пайданы есептеу үшін жай акциялардың орташа салмақталған саны	3.456.629.660	3.452.952.916

17.12 Акциялардың теңгерім құны

«Қазақстандық қор биржасы» АҚ («ҚҚБ») Биржалық кеңесінің 2010 жылғы 4 қазандағы шешіміне сәйкес қаржылық есептілікте ҚҚБ бекіткен қағидаларға сәйкес есептік күнгі бір акцияның (жай және артықшылықты) теңгерім құны туралы деректер болуы қажет.

Миллион теңгемен	2010	2009
Активтердің жиыны	12.815.308	11.074.049
Материалдық емес активтер	(265.172)	(258.193)
Міндеттемелердің жиыны	(7.392.894)	(6.329.042)
Жай акцияларға таза активтер	5.157.242	4.486.814
31 желтоқсандағы жай акциялардың саны	3.479.076.667	3.464.910.202
Жай акцияның теңгерім құны, теңге	1.482	1.295

18. ҚАРЫЗДАР

31 желтоқсанға қарыздар, оның ішінде есептелген сыйақы, мынаны қамтиды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Тіркелген сыйақы ставкасы бар қарыздар	2.255.097	2.008.094
Орташа салмақталған сыйақы ставкасы	7,62%	7,62%
Өзгермелі сыйақы ставкасы бар қарыздар	1.827.029	1.320.66
Орташа салмақталған сыйақы ставкасы	3,93%	4,44%
12 ай ішінде өтеуге тиісті сома шегерілген	4.082.126 (854.117)	3.328.562 (1.093.691)
12 айдан кейін өтеуге тиісті сома	3.228.009	2.234.871
АҚШ долларымен берілген қарыздар	3.664.005	2.650.184
Теңгемен берілген қарыздар	301.487	244.965
Басқа да валюталармен берілген қарыздар	116.634	430.413
	4.082.126	3.328.562

Қарыздар туралы кейбір келісімдердің ережелеріне және талаптарына сәйкес Топтың тиісті еншілес ұйымдары белгілі бір шектеулі талаптарды орындауға міндетті. Топтың басшылығы 2010 және 2009 жылдарғы 31 желтоқсанда Топтың еншілес ұйымдары осындай шектеулі талаптарды орындады деп санайды {44-ескертпе}.

19. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҮКІМЕТІНІҢ ҚАРЫЗДАРЫ

31 желтоқсанда Үкіметтің Қарыздары мынаны қамтыды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Қазақстан Республикасының Үкіметінен алынатын қарыздар	878.957	869.964
Жобаларды қаржыландыруға аванстар	-	6.848
12 ай ішінде өтеуге тиісті сома шегерілген	878.957	876.812
	(473.195)	(593.599)
12 айдан кейін өтеуге тиісті сома	405.762	283.213

2010 ЖЫЛ

2010 жылғы 31 желтоқсанда Қазақстан Республикасы Үкіметінен алынатын қарыздар Қордың борыштық бағалы қағаздарының кепілі бойынша кері сатып алу туралы келісімдер шеңберінде Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінен БТА Банкі алған 449.756 миллион теңге (2009: 405.487 миллион теңге) мөлшеріндегі қарызды қамтыды. 2010 жылғы 31 желтоқсанда осы борыштық бағалы қағаздардың әділ құны 333.731 миллион теңгені (2009: 359.058 миллион теңгені) құрады.

2010 жылы Қор жалпы сомасы 220.000 миллион теңгеге бір облигацияға номинал құны 1.000 теңге болатын 220.000.000 купон облигацияларын орналастырды. Облигациялардың айналым мерзімі 15 жылды құрайды, жылдық 0,4% мөлшерінде купондық сыйақы әрбір жарты жылда төленеді. Барлық облигацияларды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алды. Осы облигациялар облигацияларды шығару күні Қорға қолданылатын нарықтық пайыз ставкасын пайдалана отырып, әділ құн бойынша бастапқыда көрсетілді және соңында амортизация құны ескеріледі. 102,732 миллион теңге мөлшеріндегі қарыздардың номинал құны мен олардың әділ құны арасындағы айырма Акционердің қосымша жарнасы ретінде капиталға өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте танылды. 2010 жылғы 31 желтоқсанда қарыздардың теңгерім құны 118.596 миллион теңгені (2009: нөл) құрады.

Осы облигацияларды сатудан алынған қаражат ұйымдастырылған нарықта Kazakhmys PLC компаниясының акциялар пакетін сатып алу үшін пайдаланылды.

«2010-2012 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 7 желтоқсандағы Заңына сәйкес 2010 жылы желтоқсанда Қор Қазақстан Республикасының Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінен 2 қарыз алды. Қарыздың жалпы сомасы 0,25%-дан 0,5%-ға дейінгі пайыздық ставкасымен 18.803 миллион теңгені құрады. Қарыздар 11 жылдан 20 жылға дейінгі мерзімге алынды және мынадай мақсатты нысаны бар:

- Азаматтардың белгілі бір санаттарына тұрғын үй кредиттерін беру үшін 15.163 миллион теңге мөлшерінде «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-ға қарыз беру. Осы қарыз бойынша сыйақы ставкасы жылдық 1 %-дан аспауы қажет;

- «Шар - Өскемен станциясы» жаңа теміржол желісін салу және пайдалану» жобасы үшін 3.640 миллион теңге мөлшерінде «Досжан Темір Жолы» АҚ-ға қарыз беру. Осы қарыз бойынша сыйақы ставкасы жылдық 0,5%-дан аспауы қажет.

Осы қарызды бастапқы тану кезінде тиісті нарықтық сыйақы ставкасын пайдалана отырып, 10.391 миллион теңгені құрайтын әділ құн бойынша бағаланды және соңында амортизация құны бойынша ескеріледі. 8.412 миллион теңге мөлшеріндегі қарыздардың номинал құны мен олардың әділ құны арасындағы айырма Акционердің қосымша жарнасы ретінде капиталға өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте танылды. 2010 жылғы 31 желтоқсанда қарыздардың теңгерім құны 10,391 миллион теңгені (2009: нөл) құрады.

Сондай-ақ 2010 жылы 31 желтоқсанда Қазақстан Республикасының Үкіметінен алынған қарыздар мемлекеттік бюджеттен берілген және белгілі бір өнеркәсіп, оның ішінде тоқыма саласына, газды өңдеу саласына және химия саласына арналған ұзақ мерзімді қарызды қамтыды. Қарыздар бойынша пайыз ставкасы жылына 0,1%-дан 8,4%-ға дейінгіні құрайды және тапсырыс беруші есептейтін пайыз ставкасы қарыздың мақсатын көрсетеді.

2009 жыл

2009 жылы Қор жалпы сомасы 629.900 миллион теңгеге тиісінше бір облигацияға номинал құны 1.000.000 теңге және 1.000 теңге болатын 480.000 және 149.900.000 купон облигацияларын биржалық емес нарыққа орналастырды. Облигациялардың айналым мерзімі 15 жылды және 20 жылды құрайды, 0,02% және 1% мөлшерінде купондық сыйақы әрбір жарты жылда төленеді. Барлық облигацияларды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алды. Осы облигациялар облигацияларды шығару күні Қорға қолданылатын нарықтық пайыз ставкасын пайдалана отырып есептелген, әділ құн бойынша бастапқыда көрсетілді (480.000 облигация: 9,5%, 149.900.000 облигация: 5,96%). 448,833 миллион теңге мөлшеріндегі қарыздардың номинал құны мен олардың әділ құны арасындағы айырма Акционерлік қосымша жарнасы ретінде 2009 жылға капиталға өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте танылды. Осы облигацияларды өткізу үшін алынған қаражаттың мынадай мақсатты нысанасы бар: Тұрақтандыру жоспары шеңберінде тұрғын үй секторын дамыту және қолдау әрі шағын және орта бизнесті қаржыландыру, «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС-ға 50% қатысу үлесін сатып алу және «Богатырь Көмір» ЖШС-ға 50% қатысу үлесін сатып алуды қайта қаржыландыру. 2010 жылғы 31 желтоқсанда қарыздардың теңгерім құны 209.796 миллион теңгені (2009: 191.991 миллион теңге) құрады.

«2009 - 2011 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының 2008 жылғы желтоқсандағы Заңына сәйкес 2009 жылы 23 желтоқсанда Қор 0,1%-дан 1,5%-ға дейін пайыздық ставкалары бар жалпы сомасы

27.277 миллион теңге болатын Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігінен 3 қарыз алды. Қарыздар 10 жылдан 20 жылға дейінгі мерзімге алынды және мынадай мақсатты нысаны бар:

- жылдық 4 % сыйақы ставкасы бойынша азаматтардың белгілі бір санаттарына тұрғын үй кредиттерін беру үшін 18.277 миллион теңге мөлшерінде «Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-ға қарыз беру;

- экономикалық басым салаларында жобаларды кредиттеу ставкасын азайту үшін 5.000 миллион теңге мөлшерінде Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-ға қарыз беру. Түпкі қарыз алушыға пайыз ставкасы жылдық 0,2% аспауы қажет;

- жылдық 3%-дан аспайтын сыйақы ставкасы бойынша Атырау облысында бірінші біріктірілген газ-химия кешені инфрақұрылымын салуды қаржыландыру үшін 4.000 миллион теңге мөлшерінде «Kazakhstan Petrochemical Industries Inc» ЖШС-ға қарыз беру.

Бастапқы тану кезінде осы қарыздар 5.96% үлгі нарықтық сыйақы ставкасын пайдалана отырып, 14.855 миллион теңгені құрайтын әділ құн бойынша бағаланды. 12.422 миллион теңге мөлшеріндегі қарыздардың номинал құны мен олардың әділ құны арасындағы айырма Акционердің қосымша жарнасы ретінде капиталға өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте танылды. 2010 жылғы 31 желтоқсанда қарыздардың теңгерім құны 15.629 миллион теңгені (2009: 14,871 миллион теңгені) құрады.

20. ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Жобаға үлес сатып алуға кредиторлық берешек

2008 жылғы 31 қазанда СКП жобасына барлық қатысушылар келісімге қол қойды, оған сәйкес «ҚМГ Қашаған Б.В.» қоспағанда, жобаның барлық қатысушылары 2008 жылғы 1 қаңтардан бастап 8,33%-дан 16,81%-ға дейін өткенді шола отырып, СКП-да «ҚМГ Қашаған Б.В.» үлесін ұлғайту үшін осылайша барабар негізде жобадағы өз үлестерінің бір бөлігін ішінара беруге келісті (*7 және 8-ескертпелер*). Сатып алу бағасы 1,78 миллиард АҚШ доллары (263 миллиард теңге) мөлшерінде тіркелген соманы және LIBOR плюс 3 пайыз мөлшерінде жылдық сыйақыны қамтиды, ол жыл сайын негізгі борыш сомасына капиталдандырылады. Осы берешек 8,48% мөлшерінде қосымша сатып алынған үлеспен қамтамасыз етілді. 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша салынған активтердің теңгерім құны (барлау және бағалау бойынша активтер және негізгі құралдар) 530.100 миллион теңгені (2009: 447.382 миллион теңгені) құрады.

2010 жылғы 31 желтоқсанда осы міндеттеменің теңгерім құны 314.566 миллион теңгені (2009: 312,052 миллион теңгені) құрады.

«Семізбай-У» ЖШС-не 49% қатысу үлесін сату

2008 жылы «ҚазАтомӨнеркәсіп АҚ ақша қаражатының болашақтағы істен шығуының ағымдағы құнын білдіретін 234 миллион АҚШ доллары (немесе 28,274 миллион теңге) мөлшерінде ақшалай сыйақыға «Семізбай-У» ЖШС-не 49% қатысу

үлесін сатуға Beijing Sino-Kaz Uranium Resources Investment Company Limited("Sino-Kaz Company") шарт (бұдан әрі - «Шарт») жасасты. Топ «Семізбай-U» ЖШС-не 51% қатысу үлесін сақтайды.

Шартқа сәйкес Sino-Kaz компаниясының 2010 жылдан 2033 жылға дейін ең төменгі таза кірісіне бара-бар үлестік қатысуды бөлуге құқығы бар, ол осы мәміледе көрсетілген қаржылық міндеттемені өтеуді білдіреді. Осы бөлу шарттық соманың ең төменгі төлемдері үшін қажет. Осы төлемдер «ҚазАтомӨнеркәсіп» АҚ кепілдендірілген. Осы қаржылық міндеттеме оның бастапқы тану күнгі әділ құны бойынша бағаланды.

Sino-Kaz Company негізгі компаниясы China Guandong Nuclear Power Corporation осы Шартқа қол қойған күннен бастап екі жыл ішінде қытай атом электр станциясы үшін ұнтақ және таблеткадағы екітотықты уран өндіру үшін «Үлбі металлургия комбинаты» АҚ-да қолданылатын технологияларды сертификаттау міндеттемесін өзіне алды.

Егер «ҚазАтомӨнеркәсіп» АҚ жоғарыда сипатталған сертификаттауды алмайтын болса, «ҚазАтомӨнеркәсіп» АҚ Sino-Kaz Company-дан «ҚазАтомӨнеркәсіп» АҚ «Семізбай-U» 49% қатысу үлесін сатуды талап ету құқығын оған беретін колл-опцион да жасасты. Колл-опцион Sino-Kaz Company бөлінетін таза кірістің ағымдағы құны шегерілген 49% мөлшерінде өзінің қатысу үлесі үшін Sino-Kaz Company төленген сыйақыға тең баға бойынша іске асырылуы мүмкін.

«ҚазАтомӨнеркәсіп» АҚ Sino-Kaz Company бөлінетін таза кірістің ағымдағы құны шегерілген Sino-Kaz Company төленген сыйақыға тең баға бойынша «ҚазАтомӨнеркәсіп» АҚ «Семізбай-U» 49% мөлшерінде өзінің қатысу үлесін стау құқығын Sino-Kaz Company беретін пут-опцион да жасасты. Осы пут-опционды іске асыру мына оқиғаларға байланысты: (а) Қазақстан Үкіметі «Семізбай-U» тиесілі уран кен орындарынан кез келген жер қойнауын пайдалану келісімшартын бұзады; (б) «Семізбай-U» уранын экспорттауға не тыйым салынған не оған эмбарго салынған; (в) тараптардың уағдаластықтарына сәйкес басқа да келісімдерді «Семізбай-U» орындамауына байланысты туындаған кез келген басқа себептер.

2010 жылғы 31 желтоқсанда осы міндеттеменің теңгерім құны 40.021 миллион теңгені (2009: 38,592 миллион теңгені) құрады.

«Альянс Банк» АҚ артықшылықты акциялары бойынша міндеттемелер

2009 жылы 15 желтоқсанда қаржылық берешектің жалпы көлемінің 95,1% мөлшерінде банктің міндеттемелерін иеленетін «Альянс Банк» кредиторлары банктің берешегін қайта құрылымдау жоспарын мақұлдады. Қайта құрылымдау 2010 жылы 16 наурызда Банктің қайта құрылымданатын міндеттемелерінің орнына жаңа борыштық бағалы қағаздар, сондай-ақ борыштық компоненттің әділ құны 20.135. миллион теңге болатын артықшылықты акциялар шығарып, кредиторларға берді. Міндеттемелер ретінде танылған артықшылықты акциялардың бөлігі бастапқы тану кезінде әділ құн

бойынша танылды. Әділ құны дивидендтердің ең төменгі кепілдендірілген мөлшерінің дисконтталған таза келтірілген құны ретінде есептелді. Банк көрсетілген таза келтірілген құнның есебі үшін дисконттау ставкасын таңдау үшін сол базистік қаржы инструменттерін пайдаланды, оны Банк бағынышты облигацияларды теңгеге дисконттау үшін пайдаланды. Осы дисконттау ставкалары дивидендтер төлеу кезеңіне қарай 10.34% және 13.32% шегінде болды.

2010 жылғы 31 желтоқсанда артықшылықты акциялар бойынша міндеттемелердің теңгерім құны 22.230 миллион теңгені (2009: нөл) құрады.

21. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Топ телекоммуникациялық жабдықтар мен жылжымалы темір жол құрамынан артық негізгі құралдардың бірқатар объектілері бойынша қаржылық жалдау шарттарын жасады.

2010 жылғы 31 желтоқсанда пайыздарды есептеу сомасы 5,22%-дан 18,25%-ға дейінгі (2009: 4%-дан 18,26%-ға дейін) пайыздың тиімді ставкаларына негізделеді.

31 желтоқсанда қаржылық жалдау бойынша болашақтағы ең төменгі жалдау төлемдері, таза ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құнымен бірге мынадай үлгіде ұсынылады:

	2010	
Миллион теңгемен	Ең төменгі жалдау төлемдері	Ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны
Бір жыл бойы	11.635	9.317
2-ден 5 жылға дейін қоса алғанда	15.831	12.175
Бес жылдан жоғары	3.773	2.704
Минус: қаржы төлемдерін білдіретін сома	(7.043)	-
Ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны	24.196	24.196
12 ай ішінде өтеуге тиісті сома шегерілген		(9.317)
12 айдан кейін өтелуге тиісті сома		14.879
	2009	
Миллион теңгемен	Ең төменгі жалдау төлемдері	Ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны
Бір жыл бойы	13.047	10.094
2-ден 5 жылға дейін қоса алғанда	23.210	17.934
Бес жылдан жоғары	5.471	3.946
Минус: қаржы төлемдерін білдіретін сома	(9.754)	-
Ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны	31.974	31.974
12 ай ішінде өтеуге тиісті сома шегерілген		(10.094)
12 айдан кейін өтелуге тиісті сома		21.880

22. РЕЗЕРВТЕР

31 желтоқсандағы резервтер мынаны қамтыды:

--	--	--	--	--	--	--

Миллион теңгемен	Активтердің істен шығуы бойынша міндеттемелер	Қоршаған ортаға келтірген зиянға міндеттемелер бойынша резерв	Салықтар бойынша резерв	Банктік аккредитивтер мен кепілдіктердегі резерв	Өзгелер	Жиыны
2008 жылғы 31 желтоқсанға арналған резерв	25.498	31.233	30.162	-	13.608	100.501
Шетелдік валютаны қайта есептеу	1.359	2.167	92	-	568	4.186
Бағаларды қайта қарау	(3.815)	941	(670)	27.890	(5.508)	18.838
Дисконттың сомасына ұлғайту	2.068	25	-	-	246	2.339
Жыл ішіндегі резерв	6.866	10	17.019	(70.599)	6.472	(40.232)
Кәсіпорындарды біріктірген кезде болатын түсімдер (5-ескертпе)	-	57	-	238.808	-	238.865
Резервті пайдалану	(1.148)	(3.506)	(1.255)	(136.972)	(6.399)	(149.280)
Пайдаланылмаған соманы түзету	(2.142)	-	(10.713)	-	(1.548)	(14.403)
2009 жылғы 31 желтоқсанға арналған резерв	28.686	30.927	34.635	59.127	7.439	160.814
Шетелдік валютаны қайта есептеу	-	(43)	(53)	(218)	(13)	(327)
Бағаларды қайта қарау	1.323	813	(1.340)	-	(1.053)	(257)
Дисконттың сомасына ұлғайту	2.417	20	1	-	18	2.456
Жыл ішіндегі резерв	3.054	995	8.414	329	82.360	95.152
Кәсіпорындарды біріктірген кезде болатын түсімдер (5-ескертпе)	-	11	-	-	-	11
Қызметті тоқтату	-	-	-	(3)	-	(3)
Резервті пайдалану	(1.499)	(2.212)	(8.921)	3.143	(3.002)	(12.491)
Пайдаланылмаған соманы түзету	-	(942)	(7.803)	(61.838)	(86)	(70.669)
2010 жылғы 31 желтоқсанға арналған резерв	33.981	29.569	24.933	540	85.663	174.686

Ағымдағы және ұзақ мерзімді бөліктер былайша бөлінген:

Миллион теңгемен	Активтердің істен шығуы бойынша міндеттемелер	Қоршаған ортаға келтірген зиянға міндеттемелер бойынша резерв	Салықтар бойынша резерв	Банктік аккредитивтер мен кепілдіктердегі резерв	Өзгелер	Жиыны
Ағымдағы бөлігі	745	3.170	23.886	30	80.299	108.130

Ұзақ мерзімді бөлігі	33.236	26.399	1.047	510	5.364	66.556
2010 жылғы 31 желтоқсанға арналған резерв	33.981	29.569	24.933	540	85.663	174.686
Ағымдағы бөлігі	1.000	6.679	31.945	31.740	6.777	78.141
Ұзақ мерзімді бөлігі	27.686	24.248	2.690	27.387	662	82.073
2009 жылғы 31 желтоқсанға арналған резерв	28.686	30.927	34.635	59.127	7.439	160.814

Елеулі бағалар мен жорамалдарды қоса алғанда, осы резервтерді сипаттау 4-ескертпеге енгізілген.

23. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫЛАР БЕРУ ЖӨНІНДЕГІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР **Мемлекеттік зейнетақымен қамтамасыз ету бойынша міндеттемелер**

Топ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамалық талаптарына сәйкес әлеуметтік салық төлейді. Әлеуметтік салық және жалақы бойынша шығыстар олардың пайда болу сәтіндегі шығыстарға жатады.

Бұдан басқа, Топ жинақтаушы зейнетақы қорларына қызметкерлердің жарналары ретінде төленетін қызметкерлердің жалақысынан 10% ұстайды. Мұндай шығыстар керек болған кезеңде көрсетіледі.

Белгіленген төлемдері бар зейнетақы жоспары

Осы жүйе бойынша қызметкерлерге төлемдер бойынша міндеттеме Топтың кейбір еншілес ұйымдары («ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ, «Қазақстан Темір Жолы» ұлттық компаниясы» АҚ, «Қазақтелеком» АҚ, «Самұрық-Энерго» АҚ және «ҚАМҚОР» ЖШС) мен осы еншілес ұйымдардың қызметкерлері арасында жасалған кәсіподақ ұйымдарының шарттарына сәйкес төлемге жатады.

31 желтоқсанға белгіленген төлемдері бар зейнетақы жоспары бойынша Топтың жалпы міндеттемелері мынаны қамтиды:

	2010	2009
Белгіленген төлем мөлшерлері бар зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелердің ағымдағы құны	32.233	26.708

31 желтоқсанға белгіленген төлем мөлшерлері бар зейнетақы жоспары және тіркелген төлемдер бойынша міндеттемелердің ағымдағы құнын салыстыру былайша берілген:

Миллион теңгемен	2010	2009
Жыл басындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	26.708	24.766
Ағымдағы қызметтердің құны	4.158	1.545
Өткен қызметтердің құны	2.598	241
Сыйақыға шығындар	2.615	2.048
Бір жыл ішінде жүргізілген төлемдер	(4.756)	(2.180)
Өткен жылдардың танылмаған құны	132	380
Бір жылға танылған актуарлық шығын	778	(92)
Жыл соңындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	32.233	26.708
Өтеу мерзімі бір жыл ішінде болатын міндеттеме	(3.735)	(1.927)

2010 және 2009 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталатын жылға танылған актуарлық шығын, негізінен, болашақта жалақыны көтеруге қатысты жорамалдардағы өзгерістер нәтижесінде пайда болды.

Жалпы сомасы 10.280 миллион теңге болатын қызметтердің ағымдағы құны, сыйақы құны, өткен қызметтердің құны және актуарлық шығын персоналға шығындар құрамында жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте ескерілді (2009: 4.122 миллион теңге)

Топ міндеттемелерінің есептері өлім-жітім деңгейі бойынша жарияланатын статистикалық деректер, сондай-ақ қызметкерлердің саны, жасы, жынысы және еңбек өтілі бойынша Топтың нақты деректері негізінде дайындалды. Барлық жоспарлар үшін орташа салмақталған мән ретінде есептелген есепті күнгі өзге де негізгі жорамалдар төменде келтірілген:

	2009	2009
Дисконттың ставкасы	7,31%	6,98%
Болашақта материалдық көмектің күтілетін жылдық өсімі	4,25%	4,44%
Болашақта ең төменгі жалақының күтілетін жылдық өсімі	5,21%	5,55%
Болашақта теміржол билеттері құнының күтілетін жылдық өсімі	4,77%	4,50%

Белгіленген төлем мөлшері бір зейнетақы жоспары қаржыландырылмайтын болып табылады.

24. КЛИЕНТТЕРДІҢ ҚАРАЖАТЫ

Миллион теңгемен	2010	2009
Мерзімді салымдар	444.233	266.972
Заңды тұлғалар	75.958	42.598
Жеке тұлғалар	363.692	223.208
Мемлекеттік ұйымдар	4.583	1.166
Ағымдағы шоттар	164.662	146.687
Заңды тұлғалар	99.937	24.137
Жеке тұлғалар	56.287	43.889
Мемлекеттік ұйымдар	8.438	78.661
Кепілдіктер мен шектеулі талаптары бар өзге де салымдар	11.511	15.426
Заңды тұлғалар	5.955	10.537
Жеке тұлғалар	5.451	4.852
Мемлекеттік ұйымдар	105	37
Клиенттердің қаражаты	620.406	429.085

25. ТУЫНДЫ ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ

Инвестицияларды сатып алған кездегі опциондар

«Қазкоммерцбанкi» АҚ және «Қазақстанның Халық Банкі» АҚ сатып алудың бөлігі ретінде Қор сатып алған күннен бастап 2-ден 5 жылға дейінгі кезеңде іске асырылатын сатып алу үлесінен сатуға коллдар мен путтардың опциондарын да беріп, алды. Осы опциондардың әділ құны сатып алу күні коллдар мен пут «Қазкоммерцбанк» АҚ үшін 12,346 миллион теңгені және «Қазақстанның Халық Банкі АҚ үшін 24.071 миллион теңгені құрады және қауымдастырылған ұйымдардағы инвестициялар құнының бөлігі ретінде танылды (9-ескертпе). 2010 жылғы 31 желтоқсанда осы опциондардың әділ құны 69.435 миллион теңгені құрады (2009: 130.541 миллион теңге), және айырмашылығы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетілді. Осы опциондар Қордың банктердің акцияларын сатып алған бірінші бір жылдығы күнінен бастап орындалуы мүмкін және тиісінше 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қысқа мерзімді ретінде сыныпталды. Өзге де туынды қаржы инструменттері Қордың еншілес банктерінің валюталық айырбасын білдірді.

26. БАСҚА АҒЫМДАҒЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

31 желтоқсандағы басқа ағымдағы міндеттемелер мынаны қамтыды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Алынған аванстар және болашақ кезеңдердің кірістері	151.849	114.864
Төленуге жататын басқа салықтар	105.586	94.654
РЕПО келісімдері бойынша сатылған бағалы қағаздар	47.906	13.645
Қызметкерлерге төлемдер бойынша міндеттемелер	41.367	36.410
Басқа	60.261	95.212
	406.969	354.785

2010, 2009 жылдардың басқа ағымдағы міндеттемелері бойынша сыйақы есептелінген жоқ.

27. КІРІС

31 желтоқсанда аяқталған жылға кіріс мынаны қамтиды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Мұнай өнімдерін сату	1.407.134	1.041.333
Жүк теміржол тасымалдары	489.574	398.734
Шикі мұнай сату	461.608	428.020
Пайыздық кіріс	296.001	325.999
Мұнай мен газды тасымалдау	243.028	250.000
Уран өнімін сату	181.542	114.103
Газ қайта өңдейтін өнімді сату	157.099	62.899
Телекоммуникациялық қызметтер	144.353	135.943
Авиатасымалдар	98.212	80.860
Электрлік кешен	85.230	84.629
Жолаушылар теміржол тасымалы	50.297	46.647
Электр энергиясын тасымалдау	44.910	29.497

Почта қызметтері	17.263	14.690
Өзге кіріс	197.332	174.751
Минус: сатуға салық және коммерциялық жеңілдіктер	(264.368)	(276.272)
	3.609.215	2.911.833

Өзге де кіріс

Өзге де кіріс, негізінен, комиссиялық кірісті, тауарлық-материалдық қорларды сатудан және негізгі қызметтермен бірге ұсынылатын үшінші тараптарға өзге де қосымша қызметтер ұсынудан түсетін кірісті қамтиды.

28. МЕМЛЕКЕТТІК СУБСИДИЯЛАР

«Тасымалдаушының әлеуметтік мәні бар қатынастар бойынша жолаушылар тасымалдауды жүзеге асыруына байланысты залалдарын субсидиялау ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 11 қарашадағы № 1188 қаулысына сәйкес «Қазақстан Темір Жолы» ұлттық компаниясы. АҚ («ҚТЖ ҰК») 2005 жылғы 1 қаңтардан бастап әлеуметтік мәні бар қатынастар бойынша тасымалдаушылардың залалдарын жабу ретінде субсидиялар ала бастады. Бұл субсидиялар бойынша қандай да бір орындалмаған шарттар немесе шартты міндеттемелер жоқ. 2009 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі субсидиялардың сомасы 15.409 миллион теңгені (2009: 10.058 миллион теңге) құрады.

«Халыққа телекоммуникацияның әмбебап қызметтерін көрсететін байланыс операторларының шығындарын өтеу үшін телекоммуникацияның әмбебап қызметтерінің құнын субсидиялау ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 7 қазандағы № 1039 қаулысына сәйкес 2004 жылдың 4 тоқсанынан бастап «Қазақтелеком» АҚ әлеуметтік маңызы бар аудандарда байланыс қызметтерін көрсету кезінде операторлар келтірген шығындарды өтеуге арналған үкіметтік дотацияларды алды. Көрсетілген дотациялар қатынасында барлық талаптар мен шартты міндеттемелер орындалды. 2010 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде алынған субсидиялардың жалпы сомасы 5.227 миллион теңгені (2009: 5.139 миллион теңгені) құрады.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 17 тамыздағы № 915 қаулысына сәйкес Үкімет Қазақстанның басқа қалаларына Астана қаласынан рентабельді емес бағыттар бойынша жолаушылар әуе тасымалы бойынша қызметті жүзеге асыратын компанияларға субсидиялар береді. Субсидия алынған кірістен болған рейске шығындардан асып түсуге негізделген. 2010 жылғы 31 желтоқсандағы аяқталған жыл ішіндегі субсидиялар сомасы 678 миллион теңгені (2009: 599 миллион теңге) құрады.

29. САТЫЛҒАН ӨНІМНІҢ ЖӘНЕ КӨРСЕТІЛГЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

31 желтоқсанда аяқталған жылғы іске асырудан өзіндік құны мынаны қамтиды:

Миллион теңгемен	2010	2009

Материалдар мен қорлар	1.340.201	950.530
Жалақы бойынша шығыстар	365.425	313.017
Пайыздық шығыстар	228.454	255.629
Тозу, ескеру және амортизация	214.446	175.708
Пайдалы қазбаларды өндіруге салық	79.335	55.077
Жөндеу және қызмет көрсету	74.592	56.158
Көрсетілген өндірістік қызметтер	61.928	61.403
Жалдау	15.195	26.701
Негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің құнсыздануы	264	-
Өзгелер	135.324	105.567
	2.515.164	1.999.790

30. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы жалпы және әкімшілік шығыстар мынаны қамтиды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Жалақы бойынша шығыстар	147.275	122.410
Консультациялық қызметтер	39.934	35.162
Табыс салығынан басқа, салықтар	31.276	33.455
Тозу және амортизация	29.629	26.006
Қайырымдылық	24.627	13.670
Күмәнді борыштар бойынша резервтер	14.183	16.393
Айыппұлдар мен өсімақылар	5.258	2.185
Негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің құнсыздануы	447	-
Өзгелер	79.596	63.087
	372.225	312.368

31. ТАСЫМАЛДАУ ЖӘНЕ ӨТКІЗУ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы тасымалдау және өткізу бойынша шығыстар мынаны қамтиды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Ренттік салық	105.597	58.827
Тасымалдау	87.483	67.323
Жалақы бойынша шығыстар	17.960	15.127
Тозу және амортизация	13.209	10.678
Агенттерге комиссиялық сыйақы және жарнама	10.800	7.159
Өзгелер	17.969	21.534
	253.018	180.648

Шикі мұнай экспортына ренттік салықты ұлғайту, негізінен, 2009 жылғы бағалармен салыстырғанда 2010 жылы шикі мұнайға нарықтық бағалардың ұлғаюына негізделген.

2010 жылы шілдеде Қазақстан Республикасының Үкіметі кедендік заңнамаға бірқатар түзетулер қабылдады,оның нәтижесінде Топтың мұнай өндіретін еншілес компаниялары шикі мұнайдың тоннасына 20 АҚШ доллары (2.950 теңге) мөлшерінде кедендік экспорт баждарын төледі.

32. ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАРДЫҢ ШЫҒУЫНАН КЕЛЕТІН КІРІС

«Қазтрансгаз-Тбилиси» АҚ-ға (ҚМГ ҰК еншілес ұйымы) бақылауды жоғалту

Кутаиси қаласының 2009 жылғы 16 наурыздағы қалалық сотының шешіміне сәйкес ҚМГ ҰК Энергетика және су ресурстарын басқару жөніндегі Грузияның Ұлттық комитетінің арнайы басқармасына соңғы беру нәтижесінде өзінің еншілес ұйымы «Қазтрансгаз-Тбилиси» АҚ-ға (ҚТГ - Тбилиси) бақылауды жоғалтты. Осылайша, ҚМГ ҰК ҚТГ-Тбилиси қаржылық және операциялық қызметін анықтайтын, тиісінше еншілес ұйымның үстінен бақылауды және осы бақылауға байланысты экономикалық пайдаларға арналған құқықтарды жоғалтып, өз құқығын жоғалтты. Осы еншілес ұйымды шоғырландыру 2009 жылғы 16 наурыздан бастап, бақылауды жоғалтқан күннен тоқтатылды.

2009 жылғы 16 наурызға арналған ҚТГ-Тбилиси активтері мен міндеттемелерінің негізгі сыныптары мынадай үлгіде берілді:

Миллион теңгемен	2009 жылғы 16 наурыз
Негізгі құралдар	6.452
Материалдық емес активтер	17
Тауарлық-материалдық қорлар	197
Сауда дебиторлық берешек	4.065
Өтеуге салықтар	580
Ақша қаражаты және олардың баламалары	280
Активтердің жиыны	11.591
Пайыздық қарыздар және тартылған қаражат	9.220
Байланысты тараптардан қарыздар	8.530
Мерзімі өткен корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттеме	658
Сауда-саттық және өзгелей кредиторлық берешек	7.650
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	1.128
Міндеттемелердің жиыны	27.186
Таза міндеттемелер	(15.595)
Минус: шетелдік валютаны қайта есептеу бойынша резерв	2.389
Минус: Топ кепілдік берген еншілес ұйымның міндеттемесі бойынша резерв	7.418
Еншілес ұйымға бақылауды жоғалтудан түскен кіріс	(5.788)

2009 жылы желтоқсанда ҚМГ ҰК Credit Suisse-пен суб-консорциалдық келісімге қол қойды. Суб-консорциалдық келісімге сәйкес ҚМГ ҰК ҚТГ-Тбилиси міндеттемелері бойынша берешекті 7.418 миллион теңге сомасында Credit Suisse-ден қарыз бойынша ҚТГ-Тбилисиден талап ету құқығын сатып алу жолымен өтеді. ҚМГ ҰК

ҚТГ-Тбилисиден талап ету құқығын толығымен құнсыздандырды. 2009 жылғы 16 наурызда аяқталған екі жарым айға ҚТГ-Тбилиси көрсеткіштері былайша берілген:

Миллион теңгемен	2009 жылғы 16 наурыз
Пайда	4.108
Өткізудің өзіндік құны	(3.649)
Әкімшілік шығыстар	(262)
Өткізу бойынша шығыстар	(943)
Өзге де шығыстар	(494)
Салық салғанға дейінгі шығын	(1.240)
Табыс салығы бойынша шығыстар	(26)
Кезеңдегі шығын	(1.266)

Шоғырландыруды тоқтатқан кезде 2.389 миллион теңге мөлшеріндегі ҚТГ-Тбилиси шетелдік валютасын қайта есептеу бойынша резервтің жинақталған сомасы еншілес ұйымға бақылау жасау шығынынан кіріске енгізілді.

ӘКК бақылауды жоғалту

2009 жыл ішінде Қор бес әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорацияға бақылау жасауды жоғалтты (17-ескертпе).

«БТА Банк» ЖАҚ бақылауды жоғалту (БТА Банк еншілес ұйымы)

2009 жылы 28 желтоқсанда Қырғызстан Республикасы Бішкек қаласының ауданаралық сотының шешімі негізінде сот жасауылы Банкке тиесілі «БТА Банкі» ЖАҚ акцияларын өндіріп алатынын білдірді, осыған байланысты Банктің басшылығы 2009 жылдың аяғында «БТА Банкі» ЖАҚ қайта шоғырландыруға шешім қабылдады. «БТА Банкі» ЖАҚ бақылауды тануды тоқтатудан түскен шығын 3.075 миллион теңгені құрады.

2009 жылғы 28 желтоқсандағы «БТА Банк» ЖАҚ активтері мен міндеттемелерінің негізгі сыныптары былайша берілген:

	2009 жылғы 28 желтоқсан
Ақша қаражаты	1.996
Кредит мекемелеріндегі қаражат	945
Міндетті резервтер	854
Инвестициялық бағалы қағаздар	1.145
Клиенттерге қарыздар	6.671
Негізгі құралдар	1.434
Өзге де активтер	751
Активтердің жиыны	13.796
Үкіметтің қарыздары	248
Кредит мекемелерінің қаражаты	7.560
Клиенттердің қаражаты	1.443
Өзге де міндеттемелер	279
Міндеттемелердің жиыны	9.530

Таза активтердің теңгерім құны	4.266
Қатысудың бақыланбайтын үлесі	(1.191)
Таза активтердің әділ құнындағы Топтың үлесі - істен шығудан болатын шығын	3.075
Алынған ақша қаражатының жиыны	-
Істен шыққан ұйымның ақшалай қаражаты	(1.996)
Ақша қаражаты ағынының жиыны	(1.996)

33. ҚҰНСЫЗДАНУДАН БОЛАТЫН ШЫҒЫН

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға құнсызданудан болатын шығын мынаны қамтыды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Клиенттерге қарыздарды құнсыздандыру	12.074	930.624
Кредит мекемелерде қаражатты құнсыздандыру/(Құнсыздануға түзетпе жасау)	14.811	(7.154)
Гудвилді құнсыздандыру	-	36.743
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы	11.245	13.526
Банктерге берілген қарыздарды құнсыздандыру	-	41.234
Қаржы активтерінің құнсыздануы	3.056	12.206
Қауымдасқан кәсіпорындарда инвестициялардың құнсыздануы/(Құнсыздануға түзетпе жасау)	(1.741)	843
Өзгелер	9.908	3.738
	49.353	1.032.760

34. ӨЗГЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ КІРІС

2010 жылы аяқталатын жылға өзге операциялық кіріс, негізінен, 52.517 миллион теңге (2009: 208,609 миллион теңге шығын, оның ішінде 94.124 миллион теңге ККБ және ҰБ акцияларына опциондарды қайта бағалау (25-ескертпе) сомасында пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша ескерілетін қаржы институттарымен болатын операциялардан түсетін таза кірісті, 61.748 миллион теңге (2009: 70.596 миллион теңге) сомасында банктік аккредитивтерге және кепілдіктерге резервке түзетпе жасаудан болатын кірісті, сондай-ақ 12.874 миллион теңге (2009; 3.676 миллион теңге) шетелдік валютамен болатын айырбастау операцияларынан таза кірісті қамтиды.

35. ӨЗГЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ШЫҒЫН

5-ескертпеде көрсетілгендей, сатып алу күні БТА Банкі мен Альянс Банкі міндеттемелерінің әділ құнын бағалау кезінде банктерді қайта құрылымдаудың есептік болашақ нәтижелері ескерілді. 2010 жылғы өзге операциялық шығын банктердің берешегін қайта құрылымдаудан түскен нақты кіріс пен банктерді сатып алу күнгі олардың бағасы арасындағы айырманы беретін жалпы сомасы 285.339 миллион теңге болатын қайта құрылымдау нәтижелерін нақтылау нәтижесін, оның ішінде 273.826

миллион теңге - БТА Банкті қайта құрылымдау нәтижелерін нақтылау нәтижесін және 11.513 миллион теңге - Альянс Банкті қайта құрылымдау нәтижелерін нақтылау нәтижесін қамтиды.

Көрсетілген сомада 116.144 миллион теңге мөлшеріндегі айырма жаңа міндеттемелерін құрамында қалпына келтіруге БТА Банктің облигацияларының әділ құнын білдіреді. Осы қағаздар оларды ұстаушыларға қалпына келтіруге құнсыздандырылған активтерден, сот тәртібінде қалпына келтірілгендерден және салық активтерінен тұратын қалпына келтіруге активтерден қолма-қол нысанда нақты жүзеге асырылған қайтарудан 50% алу мүмкіндігін береді. БТА Банкі сатып алу күні (2009 жылғы 2 ақпан) қалпына келтіруге облигациялардың әділ құны әділ бағалана алмайды және тиісінше осы облигациялар нөлдік құн бойынша көрсетілді. 169.195 миллион теңге мөлшеріндегі айырма, негізінен, банктерді сатып алу күнгі және нақты қайта құрылымдау күнгі жаңа міндеттемелердің әділ құнын бағалау кезінде қолданылған дисконттау ставкасынан, сондай-ақ кредиторлар арасында таңдалатын опцияларды болжамды және нақты бөлу арасындағы айырмашылықтарға байланысты айырма пайда болды.

Бұдан әрі еншілес банктердің берешектерін қайта құрылымдаудың нақты нәтижелері берілген:

БТА Банк

2010 жылы 28 мамырда қаржылық берешектің жалпы көлемінен 92,03%-ке банктің міндеттемелерін иеленетін «БТА Банк» АҚ кредиторлары банктің берешегін қайта құрылымдау жоспарын мақұлдады. 2010 жылғы 1 қыркүйекте Банк өзінің қаржылық міндеттемелерінің қайта құрылымдау үдерісін ойдағыдай аяқтады. Банк өзінің барлық бұрын шығарылған облигацияларын және өзге міндеттемелерін жойды және орнына әділ құны 722,374 миллион теңге болатын жаңа борыштық бағалы қағаздар шығарды, сондай-ақ кредиторларға 945 миллион АҚШ доллар ақшалай нысанда кредиторларға ақы төледі, ол 139.010 миллион теңгеге баламалы. Жиынтық беру сомасы 861,384 миллион теңгені, қайта құрылымдаудан БТА Банктің кірісі - 853.914 миллион теңгені құрады.

Қайта құрылымдау жоспарының шеңберінде 2010 жылы тамызда Қор Қорға тиесілі БТА Банктің бірінші және екінші облигациялық бағдарламалары шегінде барлық шығарылымдардың облигацияларын оған айырбастау есебінен БТА Банктің 44.175.794.956 қосымша шығарылған жай акцияларын да сатып алды. Айырбасталған облигациялардың әділ құны 671.472 миллион теңгені құрады. 2010 жылы 20 тамызда БТА Банк жалпы сомасы 1 теңгеге саны 8.179.148.436 дана болатын Қордан жай акцияларды сатып алды, олар 2010 жылы 26 тамызда өтеусіз негізде қайта құрылымдау бойынша кредиторларға берілді, оның нәтижесінде Қордың үлесі 81,48% жай акцияны құрады.

Альянс Банк

2009 жылғы 15 желтоқсанда қаржы берешегінің жалпы көлемінің 95,1%-ы мөлшерінде банктің міндеттемелерін иеленетін «Альянс Банк» АҚ кредиторлары банктің берешегін қайта құрылымдау жоспарын мақұлдады. Қайта құрылымдау 2010 жылы 26 наурызда аяқталды. Банк қайта құрылымдалатын міндеттемелердің орнына жаңа борыштық бағалы қағаздарды шығарып, кредиторларға берді, оның әділ құнын шығару күні 170.078 миллион теңгені, сондай-ақ борыштық құрауыштың әділ құнымен артықшылықты акциялар 20.135. миллион теңгені құрады. Кредиторларға қосымша 73.558 миллион теңге сомасында ақшалай қаражат төленді. Жиынтық беру сомасы 263.771 миллион теңгені, ал Альянс Банктің қайта құрылымдаудан түскен кірісі - 324.745 миллион теңгені құрады.

Қайта құрылымдау жоспарының шеңберінде 2010 жылы наурызда Қор 129 миллиард теңге сомаға банк қосымша шығарған «Альянс Банк» АҚ-ның 4.000.000 жай акцияларын және 1.567.164 артықшылықты акцияларын да сатып алды. Сатып алу жалпы сомасы 105 миллиард теңге болатын «Альянс Банк» АҚ-ның облигацияларын айырбастау және Қордың 24 миллиард теңге ақша қаражатын төлеу арқылы жүзеге асырылды. Қайта құрылымдау талаптарына сәйкес Қор Банктің кредиторларына банктің 33% жай және артықшылықты акцияларын берілді, оның нәтижесінде Қордың үлесі жай және артықшылықты акциялардың 67%-ын құрады.

Темірбанк

2010 жылғы наурызда қаржы берешегінің жалпы көлемінің 93,7%-ы мөлшерінде Банктің міндеттемелерін иеленетін «Темірбанк» АҚ кредиторлары банктің берешегін қайта құрылымдау жоспарын мақұлдады. 2010 жылғы 30 маусымда Банк өзінің қаржылық міндеттемелерін қайта құрылымдау үдерісін ойдағыдай аяқтады. Қайта құрылымдау жоспарының талаптарына сәйкес қайта құрылымдауға жататын Банктің міндеттемелерінің жалпы сомасынан еурооблигациялар жалпы әділ құны 98.228 миллион теңге болатын жаңа еурооблигацияларға ауыстырылды, сондай-ақ 22.651 миллион теңге сомасында ақшалай нысанда ішінара өтелді, қайта құрылымдаудан түскен банктің кірісі 93.768 миллион теңгені құрады.

Қайта құрылымдау шеңберінде Қор жалпы сомасы 107.825 мың теңге болатын «Темірбанк» АҚ-ның 75.933.000 дана бұрын орналастырылмаған акцияларын және жалпы сомасы 23.380 миллион теңге болатын 15.905.000.000 дана банктің қосымша шығарылған акцияларын сатып алды. Сыртқы кредиторларға Темірбанктің 19,57% қосымша шығарылған жай акциялары берілді, одан кейін Қордың үлесі 79,88%-ды құрады,

36. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫНДАР

31 желтоқсанда аяқталатын жылдарға қаржылық шығындар мынаны қамтиды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Қарыздар және шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша пайыздар	146.652	144.258

Резервтер бойынша дисконт сомасына ұлғайту	7.474	3.325
Қаржылық жалдау бойынша пайыздар бойынша міндеттемелер	3.105	2.799
Өзгелер	10.759	19.286
	167.990	169.668

37. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІС

Миллион теңгемен	2010	2009
Кредит мекемелеріндегі қаражат және олардың баламалары бойынша сыйақы	63.808	86.732
Қаржы активтері бойынша кіріс	2.117	2.462
Өзгелер	9.681	4.742
	75.606	93.936

38. БІРІККЕН КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ ЖӘНЕ ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРДЫҢ КІРІСТЕРІНДЕГІ ҮЛЕС

31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы біріккен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың кірістеріндегі үлес мынаны қамтиды:

Миллион теңгемен	2010	2009
«ТеңгізШевройл» ЖШС	192.855	111.025
«ҚазРесГаз» АҚ	46.372	44.476
«GSM Қазақстан» ЖШС	26.039	21.167
ПетроҚазақстан Инк.	24.367	9.221
Маңғыстау Инвестментс БВ	23.735	4.568
«ҚазГерМұнай» ЖШС	23.523	1.554
«КАТКО» БК	16.802	9.115
«Қазақойл-Ақтөбе» ЖШС	8.015	2.454
«Халық банк» АҚ	2.265	17.830
«Қазкоммерцбанк» АҚ	1.602	46.538
Өзгелер	57.584	11.627

39. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

2010 жылғы 31 желтоқсанға 46.509 миллион теңге сомасында табыс салығы бойынша алдын ала төлем корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлемді білдіреді (2009: 40.422 миллион теңге).

31 желтоқсанға төлеуге табыс салығы мынаны қамтыды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Үстеме пайда салығы	-	19.246
Корпоративтік табыс салығы	4.460	13.877
Төлеуге табыс салығы	4.460	33.123

31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы табыс салығы бойынша шығыстар мынаны қамтыды:

Миллион теңгемен	2010	2009
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар:		

Корпоративтік табыс салығы	130.600	117.755
Дивидендтер және сыйақылар бойынша төлем кезінен салық	51.011	27.445
Үстеме пайда салығы	12.119	30.914
Мерзімі өткен табыс салығы бойынша шығыс/(үнем):		
Корпоративтік табыс салығы	(166.173)	57.392
Дивидендтер және сыйақылар бойынша төлем кезінен салық	1.137	31.630
Үстеме пайда салығы	49	(106)
Табыс салығы бойынша шығыстар	28.743	265.030

2006 жылғы өзгерістерге сәйкес 2007 жылы 1 қаңтарда күшіне енген салық заңнамасында Қазақстандық салық төлеушілерден алынған дивидендтер төлем көзінен салық салуға жатпайды. Осы өзгерістерді ескере отырып, салық заңнамасында 2006 жылы Топ өткен жылдары танылған Қазақстан Республикасында тіркелген еншілес ұйымдардан бөлінбеген пайдаға мерзімі өткен салық бойынша міндеттемелерге түзетпе жасады.

Алайда, 2007-2010 жылдар ішінде Топ төлем көзінен салықты алғаны үшін «Теңізшевройл» ЖШС-нен (20% Топтың бірлескен кәсіпорны, Қазақстандық салық төлеуші) дивидендтер алды, өйткені «Теңізшевройл» ЖШС тұрақты салық режиміне төлем көзінен салықтың күшін жою қолданыла ма деген түсінбеушілік бар. Топ көзден салықты ұстап қалуға қарсы болуға тырысты, бірақ 2009 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Теңізшевройл» ЖШС және салық органдары салық ұсталмауы қажеттігі туралы түсіндіре алмады. Тиісінше, 2009 және 2010 жылдары Топ басшылығы «Теңізшевройл» ЖШС бөлінбеген пайдасына төлем көзінен салық бойынша мерзімі өткен міндеттемені тануды шешті, өйткені бұл Топтың кейіннен төлем көзінен салықты шегергені үшін дивидендтер алатынының ең үздік бағасы болып табылады.

2009 жылы қарашада Қазақстан Республикасының Үкіметі 2009 жылғы 1 қаңтарда күшіне енген салық кодексіне одан әрі түзетулерді бекітті, оған сәйкес табыс салығының ставкасы 2009-2012 жылдарға 20%, 2013 жылы 17,5% және 2014 жылы 15% ретінде анықталды.

ҮПС есеп айырысу тетігі де 2009 жылдан бастап өзгертіледі. 2010 жылы қарашада Қазақстан Республикасының Үкіметі бастапқы қабылданған ставканы біртіндеп азайтуды жоятын және болашақта белгіленетін 20% мөлшеріндегі КТС ставкасын белгілейтін 2011 жылы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енген заңды қабылдады. Топ 2010 және 2009 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы өзгерістерді ескере отырып, ағымдағы және мерзімі өткен салықтардың есеп айырысуларын жүргізді.

2010 және 2009 жылдардағы 31 желтоқсанда Қазақстан Республикасындағы салық шығындарын көшіру салықтық мақсаттарда олардың пайда болған күнінен бастап он жыл өткен соң мерзімі бітеді.

Табыс салығы бойынша шығыстарға табыс салығының нормативтік ставкасы бойынша бухгалтерлік пайдадан салық салғанға дейін есептелген табыс салығы бойынша шығыстарды салыстыру (2010 және 2009 жылдары 20%) 31 желтоқсанда аяқталған жылдарға былайша берілген:

Миллион теңгемен	2010	2009
Жалғасатын қызметтен табыс салығының есебіне дейінгі бухгалтерлік пайда	662.451	(356.347)
Тоқтатылған қызметтен табыс салығының есебіне дейінгі бухгалтерлік пайда	844	-
Бухгалтерлік пайда бойынша табыс салығы бойынша шығыстар	132.659	(71.269)
Салық салу мақсатында шегерімге жатқызылмайтын немесе салық салуға жатпайтын баптардың салық нәтижесі	42.985	203.184
Үстеме пайда	12.119	30.808
Табыс салығының ставкалары өзгерістерінің әсері	10.715	(14.588)
Дивидендтер бойынша төлем көзінен ұсталатын салық	7.082	59.075
Корпоративтік табыс салығының әртүрлі ставкаларының әсері	5.707	(3.741)
Ұзақ мерзімді активтердің құнсыздануынан болатын шығын	2.039	9.115
Қаржы инструменттерін сатып алу	-	(94.562)
Салық салынбайтын біріккен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардағы пайданың үлесі	(14.989)	(11.859)
Басқа салықтар бойынша ескерілетін табыс салығы	(41.402)	(34.348)
Мерзімі өткен салық бойынша танылмаған активтерге өзгеріс	(128.172)	193.215
Жиынтық кірісте шоғырландырылған есепте көрсетілген корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	28.743	265.030

Активтер мен міндеттемелерді есептеу үшін негіз бен шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген соманың арасындағы уақытша айырмаға бухгалтерлік теңгерімді жасау күні қолданылған заңда белгіленген салық ставкасын қолдану арқылы есептелген кейінге қалдырылған салық сальдосы 31 желтоқсанда мынаны қамтиды:

Миллион теңгемен	2010			
	Корпоративтік табыс салығы	Үстеме пайда салық	Төлем көзінен ұсталатын салық	Жиыны
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер				

Негізгі құралдар	4.607	-	-	4.607
Шеккен салық шығындары	357.561	-	-	357.561
Қызметкерлерге қатысты есептелген міндеттемелер	7.338	635	-	7.973
Қаржылық активтерді құнсыздандыру	(9.211)	-	-	(9.211)
Қоршаған ортаны ластағаны үшін міндеттеме	-	-	-	-
Өзгелей есептеулер	98.493	2.421	-	100.914
Өзгелер	27.965	368	-	28.333
Минус: кейінге қалдырылған салық бойынша танылмаған активтер	(255.096)	-	-	(255.096)
Минус: кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелермен ескерілген кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	(38.596)	(1.772)	-	(40.368)
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	193.061	1.652	-	194.713
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер				
Негізгі құралдар	244.778	3.367	-	248.145
Еншілес компаниялардың бөлінбеген пайдасы	-	-	35.079	35.079
Өзгелер	14.556	-	-	14.556
Минус: кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелермен ескерілген кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	(38.596)	(1.772)	-	(40.368)
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	220.738	1.595	35.079	257.412
Кейінге қалдырылған салық бойынша таза міндеттемелер	(27.677)	57	(35.079)	(62.699)

кестенің жалғасы

2009			
Корпоративтік табыс салығы	Үстеме пайда салығы	Төлем көзінен ұсталатын салық	Жиыны
4.677	-	-	4.677
428.157	-	-	428.157
4.337	229	-	4.566
22.656	-	-	22.656
2.307	-	-	2.307
2.071	-	-	2.071
52.613	2.673	-	55.286
(450.433)	-	-	(450.433)
(24.079)	(1.072)	-	(25.151)

42.306	1.830	-	44.136
188.359	2.787	-	191.146
2.390	-	34.164	36.554
70.339	8	-	70.347
(24.079)	(1.072)	-	(25.151)
237.009	1.723	34.164	272.896
(194.703)	107	(34.164)	(228.760)

31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы кейінге қалдырылған салық бойынша таза міндеттемелерге өзгерістер былайша берілген:

Миллион теңгемен	2010			
	Корпоративтік табыс салығы	Үстеме пайда салық	Төлем көзінен ұсталатын салық	Жиыны
1 қаңтардағы сальдо	194.703	(107)	34.164	228.760
Есептілік валютасын қайта есептеу	(1.595)	-	(222)	(1.817)
Капиталдағы өзгерістер туралы есепте көрсетілген	136	-	-	136
Еншілес компанияларды сатып алу (5-ескертпе)	739	-	-	739
Пайдада және шығында көрсетілген	(166.306)	50	1.137	(165.119)
31 желтоқсандағы сальдо	27.677	(57)	35.079	62.699

кестенің жалғасы

2009			
Корпоративтік табыс салығы	Үстеме пайда салығы	Төлем көзінен ұсталатын салық	Жиыны
111.435	-	2.106	113.541
10.947	-	428	11.375
10.937	-	-	10.937
14.553	-	-	14.553
46.831	(107)	31.630	78.354
194.703	(107)	34.164	228.760

40. ШОҒЫРЛАНУ

Мына маңызды еншілес ұйымдар осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілді:

	2010	2009
«ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ және еншілес ұйымдары	100.00%	100.00%
«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ және еншілес ұйымдары	100.00%	100.00%
«ҚазАтомөнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы» АҚ және еншілес ұйымдары	100.00%	100.00%
«Қазақтелеком» АҚ және еншілес ұйымдары	51%	51%

«Самұрық-Энерго» АҚ және еншілес ұйымдары	94.01%	94.01%
«Қазақстандық электр желілерін басқаратын компания» АҚ және еншілес ұйымдары	100.00%	100.00%
«Эйр Астана» АҚ	51.00%	51.00%
«БТА Банкі» АҚ және еншілес ұйымдары	81.48%	75.10%
«Альянс Банкі» АҚ және еншілес ұйымдары	67.00%	100.00%
«Қазақстанның Даму Банкі» АҚ және еншілес ұйымдары	100.00%	100.00%
«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ	100.00%	100.00%
«Kazyna Capital Management» АҚ және еншілес ұйымдар	100.00%	100.00%
«Қазақстанның тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ	100.00%	100.00%
«Қазпочта» АҚ	100.00%	100.00%
«Досжан Темір Жолы» АҚ	94.95%	85.97%
«Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС және еншілес ұйымдары	100.00%	100.00%
«Қазақстанның Инвестициялық қоры» АҚ	100.00%	100.00%
«Ұлттық инновациялық қор» АҚ және еншілес ұйымдары*	0.00%	100.00%
«Қазақстан Инжиниринг» ұлттық компаниясы» АҚ және еншілес ұйымдары	61.00%	100.00%
«Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ	100.00%	100.00%
«ҚазЭкспоГарант экспорт-кредит сақтандыру корпорациясы» АҚ (Экспорттық кредиттерді және инвестицияларды сақтандыру жөніндегі ЭСК)	100.00%	100.00%
«Қазақстандық ипотекалық кредиттерге кепілдік беру қоры» АҚ	100.00%	100.00%
«Ақтөбе» халықаралық әуежайы» АҚ	100.00%	100.00%
«Самұрық-Қазына Келісімшарт» ЖШС	100.00%	100.00%
«СК-Фармация» ЖШС	100.00%	100.00%
«Тау-кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ және еншілес ұйымдар	100.00%	100.00%
«Академик Ш.Ш. Шөкин атындағы энергетика ҚазҒЗИ» АҚ	50%+1	50%+1
«Біріккен химиялық компания» ЖШС және еншілес ұйымдар	100.00%	100.00%
«Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС	100.00%	100.00%
«КОРЭМ» АҚ	100.00%	100.00%
«Атырау» халықаралық әуежайы» АҚ	100.00%	100.00%
«Павлодар әуежайы» АҚ	100.00%	100.00%
«ҚазИнвест» Қазақстан инвестицияларға жәрдемдесу орталығы» ЖШС	100.00%	100.00%
«Қарағандыгипрошахт және К» ЖШС	90.00%	0.00%
«Темірбанк» АҚ**	79.90%	0.00%
KGF SLP	100.00%	100.00%

KGF IM	100.00%	100.00%
KGF Management	100.00%	100.00%
«Батыс» әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациясы» ұлттық компаниясы» АҚ*	0.00%	100.00%
«Сарыарқа» әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациясы» ұлттық компаниясы» АҚ*	0.00%	79.11%

* 2009 жылғы 31 желтоқсанда осы еншілес ұйымдар Акционерге сатуға және беруге арналған ретінде сыныпталды (6-ескертпе).

** 2010 жыл бойы Қор өзінің еншілес ұйымы «БТА Банк» АҚ-дан «Темірбанк» АҚ-ның акцияларын сатып алды.

41. МАҢЫЗДЫ АҚШАЛАЙ ЕМЕС МӘМІЛЕЛЕР

2010 жыл бойы Топ Халық банкі мен Қазкоммерцбанкке біршама күш жұмсады және сату үшін қолда бар қаржы активтері ретінде осы банктердің акцияларына инвестицияларды көрсетті (9-ескертпе). Осы операция ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептен шығарылды.

2010 жыл бойы Топ Акционерге ӘКК және ҰИҚ акцияларын берді және Акционерден КБТУ 1,67% акциясын, ПМӨЗ 42% акциясын, «Қарағандыгипрошахт және К» ЖШС 90% акциясын және өзге мүлікті алды (17.4-ескертпе). Осы операция ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептен шығарылды.

2010 жылғы 31 желтоқсанда негізгі құралдар сатып алынған кредиторлық берешек 34.681 миллион теңгеге ұлғайды (2009: 3.152 миллион теңге). Осы операция ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептен шығарылды.

2010 жылы Топ құны 4.190 миллион теңге (2009: 9.821 миллион теңге) болатын қаржылық жалдау шарттары бойынша негізгі қаражат алды. Осы операция ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептен шығарылды.

2010 жылы Топ клиенттерге қарыздарды өтеу есебіне қамтамасыз ету алды. Осы қамтамасыз етудің әділ құны 41.403 миллион теңгені құрайды.

2010 жылы Қор «Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС-ға 50% қатысу үлесін сатып алу жөнінде мәміле жасады (9-ескертпе).

2010 жылы Қор Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінен сатып алынған купондық облигацияларды орналастырды және Қазақстан Республикасының Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінен жалпы сомасы тиісінше 220.000 миллион теңге және 18.803 миллион теңге болатын 2 қарыз алды. 111,144 миллион теңге мөлшеріндегі осы облигациялар мен қарыздардың номинал құны мен олардың әділ құны арасындағы айырма капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте танылған (19-ескертпе).

2010 жылы Топ 571 миллион теңге (2009: 3.213 миллион теңге) мөлшерінде қарыздар бойынша шығындарды негізгі құралдардың құнына капиталдандырды. Осы операция ақша қаражатының қозғалысы туралы осы шоғырландырылған есептен шығарылды.

42. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАР ТУРАЛЫ АҚПАРАТТЫ АШУ

24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу» БЕХС сәйкес тараптар егер тараптың біреуі екінші тарапты бақылау мүмкіндігіне ие болса немесе ол қаржылық немесе операциялық шешімдерді қабылдаған кезде екінші тарапқа едәуір әсерін жүзеге асырса байланысты болып есептелінеді. Әр байланысты тараппен болуы мүмкін қатынастарды бағалау кезінде олардың заңды ресімделуіне ғана емес, өзара қатынастар мәніне назар аударылады.

Байланысты тараптар Топтың негізгі басқарушы персоналын, Топтың негізгі басқарушы персоналына қатысудың елеулі үлесі тікелей немесе жанама тиесілі болатын ұйымдарды, сондай-ақ Үкімет бақылайтын өзге кәсіпорындарды қамтиды. Байланысты тараптармен мәмілелер байланысты және үшінші тараптар үшін ұсынылатын тарифтердің негізінде ұсынылған кейбір реттелетін қызметтерді қоспағанда, нарық ставкаларына міндетті түрде сәйкес келмейтін тараптардың арасында келісілген талаптарда жүзеге асырылды.

Мына кесте 31 желтоқсандағы жағдай бойынша байланысты тараптармен жасалған мәмілелердің жалпы сомасын көрсетеді:

Миллион теңгемен		Қауымдасқан компаниялар	Топ қатысушысы болып табылатын біріккен кәсіпорындар	Мемлекет бақылайтын өзгелей кәсіпорындар	Өзге де байланысты тараптар
Байланысты тараптардың берешегі	2010	17.776	4.203	9.490	5.023
	2009	9.531	33.354	2.452	8.028
Байланысты тараптардың берешегі	2010	17.990	57.523	20.868	822
	2009	8.938	44.516	15.991	8
Тауарларды және қызметтерді сату	2010	34.913	73.851	1.349	8.755
	2009	36.583	39.467	1.140	660
Тауарларды және қызметтерді сату алу	2010	56.319	76.863	11.311	732
	2009	13.752	89.676	15.070	6.470
Ағымдағы шоттар және депозиттер (міндеттеме)	2010	-	-	16.400	2.113
	2009	-	-	-	329
Ағымдағы шоттар және депозиттер (активтер)	2010	3.930	-	512.421	579.431
	2009	986.701	-	549.576	-
Берілген қарыздар	2010	9.765	512	778	51.788
	2009	5.383	-	3.434	111
Алынған қарыздар (19-ескертпе)	2010	1.882	-	842.091	52.015
	2009	20.940	-	243.389	-
Қаржылық активтер	2010	-	-	112.228	23.391
	2009	58	-	52.069	3.641
Қаржылық міндеттемелер	2010	-	-	-	-
	2009	234	-	-	-

Алынған сыйақы	2010	6.218	377	3.674	23.270
	2009	67.829	-	3.058	2
Есептелген сыйақы	2010	1	-	2.801	992
	2009	676	-	11.346	31

2010 жылғы 31 желтоқсанда 561.921 миллион теңге мөлшерінде ағымдағы шоттар мен банктік депозиттер «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-ға орналастырылды, ол Топтың байланысты тарапы ретінде қаралады (2009: 535.498 миллион теңге).

2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша байланысты тараптардың қарыздары бойынша берешек 40,464 мың теңге (2009: 10,352 миллион теңге) мөлшерінде «Қазақстан Халық Банкі» АҚ алдындағы берешекті, ал 2010 жылғы 31 желтоқсандағы «Қазақстан Халық Банкі» АҚ берген қарыздар - 21,000 миллион теңгені (2009: нөл) қамтыды.

2010 жылы «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-дан алынған артықшылықты акциялар бойынша дивидендтердің жалпы сомасы 2.261 миллион теңгені (2009: нөл) құрады.

2010 жылғы 31 желтоқсанда 39.451 миллион теңге сомасында Топтың бірқатар қарыздарына Қазақстан Республикасының Үкіметі кепілдік берді.

Жиынтық кіріс туралы қоса берілген шоғырландырылған есептегі персоналға шығандарға қосылған негізгі басқарушы персоналға төленген жалпы сыйақы сомасы 2010 жылы 31 желтоқсанда аяқталған жылға 6.705 миллион теңгені құрады (2009: 5.661 миллион теңге). Негізгі басқарушы персоналға төленген сыйақы операциялық нәтижелерге негізделген сыйлықтарда және келісімшарттарда белгіленген жалақы бойынша шығыстардан тұрады.

28-ескертпеде белгіленген Үкімет шын мәнінде Топтың еншілес ұйымдарына кейбір субсидияларды береді. 111.152 миллион теңге (2009: 461.255 миллион теңге) мөлшерінде бастапқы тану кезінде дисконт сомасы капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте танылды *17 және 19-ескертпелер*).

43. ҚАРЖЫ ИНСТРУМЕНТТЕРІ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ

Топтың негізгі қаржы инструменттері банктік қарыздарды, ақша қаражатын, қысқа мерзімді салымдарды, сондай-ақ дебиторлық және кредиторлық берешекті қамтиды. Топтың қаражат инструменттері бойынша пайда болған негізгі тәуекелдер - бұл сыйақы ставкасымен байланысты тәуекел, валюта тәуекелі және кредит тәуекелі. Топ таратуға байланыста тәуекелді де қарастырады, ол барлық қаржы инструменттері бойынша туындайды.

Сыйақы ставкаларымен байланысты тәуекел

Пайыз ставкаларымен байланысты тәуекел нарықтағы сыйақы ставкаларының өзгеруі нәтижесінде қаржы инструменті құнының құбылу тәуекелін білдіреді. Топ

өзінің меншікті және қарыз қаражаты, сондай-ақ оның инвестициялары көрсетілген валюталар бойынша сыйақы ставкаларының өзгеруіне бақылауды жүзеге асыру арқылы сыйақы ставкаларымен байланысты тәуекелді шектейді.

Топтың сыйақы ставкаларымен байланысты тәуекелге бейімдігі негізінен, өзгермелі пайыз ставкаларымен Топтық ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді борыштық міндеттемелеріне жатады (18-ескертпе).

Мына кестеде барлық қалған өлшемдер тұрақты шама болып қабылдануы талабымен пайыз ставкаларындағы ықтимал өзгерістерге табыс салығына (сыйақының өзгермелі ставкасымен қарыздардың болуы салдары) және капиталға (сату үшін қолда бар инвестициялардың әділ құнындағы өзгерістердің салдары) дейін Топтың пайдасының сезілуі берілген.

Миллион теңгемен	Базистік пункттардағы* ұлғаю/кему	Пайдаға/шығынға әсері	Капиталға өзгелей әсері
2010 АҚШ доллары	+100/-25	(9.633)/2.408	(13)/3
Теңге	+100/-25	1.077/(269)	(4.113)/598
2009 АҚШ доллары	+100/-25	1.560/(367)	(1.527)/475
Теңге	+100/-25	4.722/(1.180)	(550)/137

* 1 базистік пункт=0,01%

Валюталық тәуекел

Қоса берілген жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте персоналға арналған шығындарда қосылған негізгі басқарушы персоналға төленген сыйақылардың жалпы сомасы 2010 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде 6.705 миллион теңгені (2009: 5.661 миллион теңге) құрады. Негізгі басқарушы персоналға төленген сыйақы операциялық нәтижелерге негізделген келісімшарттар мен сыйлықтарда белгіленген жалақы төлеу жөніндегі шығыстардан артық болып тұр.

28-ескертпеде атап өтілгендей, Үкімет Топтың еншілес ұйымдарына кейбір субсидияларды береді.

2010 жылы Қор Үкіметтен нарықтан төмен пайыздық ставкамен қарыз алды. Дисконттың сомасы бастапқы танылған кезде 111.152 миллион теңге мөлшерінде болды және капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте танылды (2009: 461,255 миллион теңге) (17 және 19 ескертпелер).

Миллион теңгемен	Айырбастау бағамдарына ұлғайту /(азайту)	Пайдаға және шығынға әсері
2010		
АҚШ доллары	+11.56%/(11.56%)	(149.652)/149.652
Еуро	+16.65%/(16.65%)	(9.319)/9.319
2009		

АҚШ доллары	+10%/(15%)	(207.041)/310.550
Еуро	+10%/(15%)	(27.186)/42.422

Кредиттік тәуекел

Контрагенттердің Топтың қаржы инструменттерімен жасалған шарттардың талаптарын орындамауы нәтижесінде туындаған кредиттік тәуекел, әдетте, контрагенттер міндеттемелерінің шамасы Топтың осы контрагенттердің алдындағы міндеттемелерінен асатын, мұндайлар болған кезде, сомамен шектеледі. Топ саясаты кредитке қабілетті контрагенттермен бірге қаржы инструменттерімен операциялар жасауды көздейді. Кредиттік тәуекелге бейімділіктің ең жоғарғы шамасы әрбір қаржы активінің теңгерім құнына тең. Топ өз тәуекелінің ең жоғары шамасы есепті күні көрсетілген құнсыздану резервтерін шегергенде, клиенттер қарыздарының сомасында (*10-ескертпе*), кредит мекемелеріндегі қаражат сомасында (*11-ескертпе*), сауда-дебиторлық берешек пен өзге де ағымдағы активтерде (*15-ескертпе*), өзге де қаржы активтерінде (*12-ескертпе*) және өтеуге КҚС көрініс табады деп санайды.

Кредиттік тәуекелдің жинақталуы оларға қатысты экономикалық жағдайлардың немесе өзге де жағдайлардың өзгеруі олардың өз міндеттемелерін орындау қабілетіне бірдей әсер етеді деп күтуге негіз бар бір қарыз алушының немесе бірдей қызмет шарттарымен қарыз алушылар тобының берешегінің бірнеше сомасы болған кезде туындауы мүмкін.

Топта баламалы кредиттік тарихы бар тапсырысшылармен мәмілелер жасасуға және белгіленген кредит беру лимиттерінен асырмауға тұрақты бақылауды көздейтін саясат әрекет етеді. Топ өз клиенттерінің көпшілігімен алдын ала төлем негізінде жұмыс істеуінің арқасында кредиттік тәуекел азаяды.

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі Топ өзінің қаржылық міндеттемелерін орындау үшін қаражат тартқан кезде қиындықтарға кездесуі мүмкіндігімен байланысты. Өтімділік тәуекелі қаржы активін оның әділ құнына жақын құн бойынша жедел сатудың мүмкін еместігі нәтижесінде туындауы мүмкін.

Өтімділікке қойылатын талаптар ұдайы бақыланады және басшылық міндеттемелерді олардың туындауына қарай орындау үшін жеткілікті көлемде қаражаттың болуын қадағалайды.

Мынадай кестеде осы міндеттемелерді өтеудің мерзімі бөлігінде Топтың қаржылық міндеттемелері бойынша келісілген дисконтталмаған төлемдер туралы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақпарат берілген.

Миллион теңгемен	Талап етілгенге дейін	1 айдан артық, бірақ 3 айдан аспайтын	3 айдан артық, бірақ 1 жылдан аспайтын	1 жылдан артық, бірақ 5 жылдан аспайтын	5 жылдан артық	Жиыны
2010 жылғы 31 желтоқсан						

ҚР Үкіметінің қарыздары	471.253	520	2.684	15.818	982.526	1.472.801
Қарыздар	254.664	330.930	616.182	2.678.631	2.078.547	5.958.954
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	26	2.569	8.470	15.041	3.579	29.685
Клиенттердің қаражаты	185.708	47.059	195.171	403.884	206.594	1.038.416
С а у д а кредиторлық берешек	161.305	118.985	126.312	310	263	407.175
Туынды қаржы инструменттері	332	764	18	41.646	-	42.760
Табыс салығы бойынша берешек	861	238	3.213	-	-	4.312
Өзге де міндеттемелер	91.094	17.590	81.042	364.810	47.670	602.206
	1.165.243	518.655	1.033.092	3.520.140	3.319.179	9.556.309
2009 жылғы 31 желтоқсан						
ҚР Үкіметінің қарыздары	408.603	2.490	185.103	39.491	713.514	1.349.201
Қарыздар	979.679	361.384	308.725	2.643.952	732.296	5.026.036
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	81	2.686	7.571	17.920	5.039	33.297
Клиенттердің қаражаты	140.233	18.928	64.297	223.107	26.364	472.929
С а у д а кредиторлық берешек	145.219	63.386	39.604	1.784	634	250.627
Туынды қаржы инструменттері	2.863	-	1.369	41.968	-	46.200
Табыс салығы бойынша берешек	-	-	33.123	-	-	33.123
Өзге де міндеттемелер	102.410	50.129	62.490	420.400	130.339	765.768
	1.779.088	499.003	702.282	3.388.622	1.608.186	7.977.181

Капиталды басқару

Топ ең бастысы өзінің еншілес ұйымдарының капиталын басқару арқылы және өзінің бақылау функцияларын іске асыра отырып, өзінің капиталын басқарады. Капиталды басқарудың басты мақсаты Топтың еншілес ұйымдары берешек пен

капиталға қатысты оңтайландыру арқылы акционерге кірістерді көбейтумен қатар қызметтің үздіксіз болуы қағидатын ұстануды жалғастыру жағдайында болуын қамтамасыз ету болып табылады.

Топ әрбір еншілес ұйымның бизнесінің мұқтаждығын және қызметінің ерекшелігін ескере отырып әзірлеген қызметтің белгілі бір көрсеткіштерін белгілей отырып, өзінің еншілес ұйымдарының капиталын басқарады. Топ өзінің еншілес ұйымдарының капиталын басқару үшін пайдаланатын қызметтің негізгі көрсеткіштері - бұл мына коэффициенттер: Таза Капиталдануға Таза Берешек («ND/NC»); Пайызды, Салық салуды, Тозуды және Амортизацияны Есепке алғанға дейін Кіріске Таза Берешек («ND/EBITDA»); және Капиталға Таза Берешек («ND/E»). Таза Берешек ақшалай қаражат пен олардың баламалары құнына кемітілген тиісті еншілес ұйымдардың қарыздары, борыш қағаздары, кепілдіктері және қаржылық жалдауы бойынша міндеттемелеріне теңестіріледі. Таза Капиталдану Таза Берешек пен Капитал сомасына теңестіріледі. Капитал көпшілік үлесіне жатқызылатын еншілес ұйымның бүкіл капиталына теңестіріледі.

Рұқсат етілген ең жоғарғы көрсеткіштер әрбір еншілес ұйымға оның бизнесінің мұқтаждығы және ерекшелікті артықшылығы негізінде мақұлданды және мынадай диапазондар шегінде өзгереді (Топ үшін қызметтің шоғырландырылған негізгі көрсеткіштері анықтамалық түрде берілді, өйткені Топ шоғырландырылған деңгейде қызметтің негізгі көрсеткіштерін бақыламайды):

Қызметтің негізгі көрсеткіштері	2010	2009
ND/NC	0,48	0,48
ND/EBITDA	3,95	3,72
ND/E	0,95	0,93

Миллион теңгемен	2010	2009
Қарыздар	4.082	3.329
ҚР Үкіметінің қарыздары	879	877
Жобадағы қатысу үлесін сатып алғаны үшін берешек	315	312
Қаржылық жалдау бойынша міндеттеме	24	32
Клиенттердің қаражаты	620	429
Туынды қаржы инструменттері	78	144
Өзгелер	62	39
Минус: Ақшалай қаражат және олардың баламалары	(1.639)	(1.311)
Таза берешек	4.421	3.851
Қарыздар	4.082	3.329
ҚР Үкіметінің қарыздары	879	877
Жобадағы қатысу үлесін сатып алғаны үшін берешек	315	312
Қаржылық жалдау бойынша міндеттеме	24	32
Клиенттердің қаражаты	620	429

Туынды қаржы инструменттері	78	144
Өзгелер	62	39
Топ акционеріне жатқызылатын капитал	4.653	4.141
Минус: Ақшалай қаражат және олардың баламалары	(1.639)	(1.311)
Таза капиталдандыру	9.074	7.992

Миллион теңгемен	2010	2009
Табыс салығын есепке алғанға дейінгі пайда	662	(356)
Қарыздар және шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша сыйақы	147	144
Қаржылық жалдау бойынша сыйақы	3	3
Тозу, ескіру және амортизация	257	212
Құнсызданудан болатын шығын	49	1.033
ЕБИТДА	1.118	1.035
Капиталдың жиынтығы	5.422	4.745
Минус: қатысудың бақыланбайтын үлесі	(769)	(604)
Топ акционеріне жатқызылатын капитал	4.653	4.141

Қаржы кнструменттерінің әділ құны

Топ қаржы инструменттерінің әділ құнын анықтау және бағалау моделінің бөлінісінде ол туралы ақпаратты ашу үшін мынадай сатылылықты пайдаланады:

1-деңгей: бірдей активтер немесе міндеттемелер бойынша белсенді нарыққа арналған бағалар (ешқандай да түзетулерсіз).

2-деңгей: нарықта не тікелей, не тікелей емес бақылайтын, әділ құнды көрсетуге елеулі әсерін тигізетін олар үшін барлық бастапқы деректердің басқа да әдістері.

3-деңгей: бақыланатын нарықтық ақпаратқа негізделмеген әділ құнды көрсетуге елеулі әсерін көрсететін бастапқы деректерде қолданылатын әдістер.

Бұдан әрі Қордың барлық қаржы инструменттерінің теңгерімдік құны және әділ құнының санаттары бойынша салыстыру берілген:

Миллион теңгемен	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	2010 жылғы 31 желтоқсан
Қаржы инструменттерінің санаттары				
Сату үшін қолда бар қаржылық активтер	514.087	111.042	19	625.148
Пайда мен шығын арқылы әділ құн бойынша ескерілетін қаржылық активтер	1.188	10.930	11.662	23.780
Сауда бағалы қағаздары	105.120	16.083	-	121.203
Туынды қаржы активтері	-	5.505	-	5.505
Туынды қаржы міндеттемелері	-	78.017	-	78.017

--	--	--	--	--

Миллион теңгемен	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	2009 жылғы 31 желтоқсан
Қаржы инструменттерінің санаттары				
Сату үшін қолда бар қаржылық активтер	61.279	68.899	13.373	143.551
Пайда мен шығын арқылы әділ құн бойынша ескерілетін қаржылық активтер	-	-	4.411	4.411
Сауда бағалы қағаздары	106.194	20.163	5.832	132.189
Туынды қаржы активтері	-	26.182	-	26.182
Туынды қаржы міндеттемелері	-	143.525	-	143.525

2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құнның сатылығы негізінде 3 деңгей бойынша бастапқы және түпкі теңгерімдерді салыстырып тексеру мынадай үлгіде берілген:

Миллион теңгемен	Сату үшін қолда бар қаржылық активтер	Пайда/шығын арқылы әділ құн бойынша ескерілетін қаржылық активтер	Сауда бағалы қағаздары	Қаржылық активтердің жиынтығы	Сату үшін қолда бар қаржылық активтер
2010 жылғы 1 қаңтардағы	13.373	4.411	5.832	-	23.616
Пайда және шығын деп танылған бүкіл пайда/(шығын)	-	(1.248)	-	-	(1.248)
Сатып алу	-	7.006	-	-	7.006
Сату	-	(5.970)	-	-	(5.970)
Өтеу	(62)	-	-	-	(62)
1-ші деңгейден 2-деңгейге аударулар	19	1.349	-	-	1.368
Өзгелей активтерге қайта сыныптау	(298)	-	-	-	(298)
Өзгелер	(13.013)	6.114	(5.832)	-	(12.731)
Есептік кезеңнің соңында	19	11.662	-	-	11.681

Миллион теңгемен	2010
1-ші деңгейден 2-деңгейге ауыстырулар	
Сауда бағалы қағаздары	507
Жиыны	507

Топтың қаржы инструменттерінің сыныптары бөлінісінде теңгерім және әділ құнды төменде салыстыру келтірілген. Кестеде қаржылай емес активтер мен қаржылай емес міндеттемелердің мәні келтірілмейді:

Миллион теңгемен	Теңгерім құны	Әділ құны

	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан	2010 жылғы 31 желтоқсан	2009 жылғы 31 желтоқсан
Қаржы активтері				
Клиенттерге қарыздар	1.776.993	1.500.814	1.799.697	1.490.474
Кредит мекемелеріндегі қаражат	1.343.651	1.457.457	1.343.651	1.457.457
Қаржы активтері	963.859	416.437	963.975	416.437
Сауда дебиторлық берешек	251.606	201.712	251.606	201.712
Ақша қаражаты және баламалары	1.639.460	1.311.132	1.639.460	1.311.132
Қаржы міндеттемелері				
Қарыздар	4.082.126	3.328.562	4.049.264	2.876.607
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	878.957	876.812	929.163	955.785
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	24.196	31.974	24.196	31.974
Клиенттердің қаражаты	620.406	429.085	620.406	429.085
Сауда кредиторлық берешек	401.123	248.103	401.123	248.103
Өзге ұзақ мерзімді міндеттемелер	432.261	396.240	432.261	396.240

Алынған және берілген пайыздық қарыздардың әділ құны иеленетін пайыздық ставкалар бойынша ақшалай қаражаттың болашақта күтілетін болашақтағы ағындарын дисконттау арқылы есептелген.

44. ҚАРЖЫЛАЙ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Сот талқылаулары

БТА Банк

БТА банкі Қырғызстанда тіркелген ұйым «Investment Holding Company» («ИНС») ЖАҚ-мен құқықтық дауларды жүргізуде.

2009 жылы маусымда Қырғызстанда тіркелген және ИНС 100% еншілес ұйымы болып табылатын ұйым «Орталық Азия инвестициялық компаниясы» ОсОО («ИОА») өзінің негізгі компаниясы ИНС-тан Қырғызстандағы мемлекеттік бағалы қағаздарды сатып алуға 8.670.000 фунт стерлинг мөлшерінде қарыз алды. Өзінің негізгі компаниясынан алған қарызды мақсатты пайдалануды бұзуда ИОА нарықта елеулі дисконты бар, БТА Банкінің еншілес ұйымы «TuranAlem Finance B.V.» («ТАФ В.В.») облигацияларын сатып алуға осы қаражатты пайдаланды. Сатып алынған облигациялардың атаулы құны 23.395.000 фунт стерлингті құрады және есептелген пайыздар 2.023.144 фунт стерлингті құрады. ИОА ИНС қайтаруға тиесілі қарыз бойынша дефолтқа жол берді. Нәтижесінде, ИНС БТА Банкіне, Қырғызстандағы БТА Банкіне және ТАФ В.В. қарсы ТАФ В.В. борыштық бағалы қағаздарының толық атаулы құнын өтеу және олар бойынша есептелген сыйақыны талап етумен бірге сот талап-арызын берді. Бішкек қаласының аудандық сотының, Бішкек қаласының қалалық апелляциялық сотының және Қырғызстан Жоғарғы сотының 2009 жылғы 11 қыркүйектегі шешіміне сәйкес БТА Банк барлық соманы төлеуге міндетті және ИНС

Қырғызстанның БТА Банкіндегі БТА Банктің акцияларын және Қырғызстан БТА Банкіден БТА Банкке есептелетін соманы қоса алғанда, БТА Банктен қаражатты ТАФ В.В. облигациялары бойынша өндіріп алуды бастады.

Осы шешім қыркүйекте БТА Банк өз берешегін қайта құрылымдау жөніндегі келіссөздер үдерісінде болғанына қарамастан қабылданды.

2009 жылы желтоқсанда сот жасауылы БТА Банкке тиесілі «БТА Банкі» ЖАҚ акцияларын өндіріп алуға өтініш жасады. БТА Банк басшылығы Қырғызстанның соттарының шешімі Қазақстан мен Қырғызстан арасындағы халықаралық құқық пен заңдарға сәйкес келмейді деп санайды. Оның үстіне, өндіріп алу шағымы Қырғызстан заңнамасының бұзылуымен жүзеге асырылды.

2009 жылғы 5 қарашада БТА банкі Қырғызстанның заңды тұлғалары мен мемлекеттік органдарының заңсыз әрекеттері нәтижесінде келтірілген зиян үшін 30.418.143 фунт стерлинг және 38.891.000 АҚШ доллары болатын өтемақы төлеу туралы Қырғызстанның Үкіметіне талап жіберілді.

Кейіннен Қырғызстан Республикасының Уақытша Үкіметіне келтірілген зиянды өтеу қажеттілігі туралы бірқатар талап та жіберді.

Қазіргі уақытта Қырғызстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік қызметі БТА Банкке тиесілі Қырғызстан БТА Банкі акцияларын заңсыз шеттету фактісі бойынша қылмыстық істі сотқа берілді.

БТА Банк келтірілген зиянды өтеу фактісі бойынша Қырғызстан Республикасының Үкіметіне қарсы бастамашылық жасалған төрелік талқылауды сүйемелдеу үшін заң компаниясы - консультанттарды.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік күні БТА Банк басшылығы осы сот үдерісінің ықтимал бастапқы сомасына немесе осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке ықтимал әсері деңгейіне негіздемелі бағалау жасай алмайды. Тиісінше Топ 2009 жылға бақылауды жоғалтқанын таныды.

Rompetrol Rafinare S.A.(ҚМГ ҰК еншілес ұйымы)

2010 жылы Румыния Қаржы министрлігінің тұлғасында Румыния Үкіметі мен ANAF 2010 жылы айырбасталатын борыштық инструментті Rompetrol Rafinare S.A. өтеуіне байланысты сот талқылауларына ынтагерлік білдірді. 17.5-ескертпеде ашып көрсетілгендей, басшылық Топқа қарсы сот талап-арызының заңды негіздемелері жоқ және Топ оларды жеңеді деп санайды.

Экологиялық міндеттемелер

Қазақстанда қоршаған ортаны қорғау жөніндегі заңнама даму үдерісінде тұр, сондықтан да тұрақты өзгерістерге ұшырады. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзғаны үшін айыппұлдар өте қатаң болуы мүмкін. Заңнамада қолданылып жүрген ережелер, азаматтық талаптар немесе өзгерістерді өте қатаң түсіндіру нәтижесінде туындауы мүмкін әлеуетті міндеттемелер дұрыс бағалануы мүмкін емес. Резервтер қалыптастырылған сомадан басқа (22-

ескертпе), басшылық Топтың қаржылық жағдайына, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есебі мен ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есебіне біршама елеулі әсер етуі мүмкін ықтимал не мүмкін экологиялық міндеттемелер жоқ деп санайды.

«Маңғыстаумұнайгаз» («ММГ», ҚМГ ҰК еншілес ұйымы)

Жер қойнауын пайдалануға келісімшартқа сәйкес ММГ өндірістік кезең басталғаннан бастап уақытша кесіндіге жатқызылған мазутталған жерді және мұнай қалдықтарын қайта баптау бойынша міндеттемелер қабылдауға келісті. Экологиялық оңалту бойынша резервтер жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың талаптарына сәйкес келу мақсатында күтілетін шығындарға қатысты басшылықтың өте жақсы бағасын білдіреді.

ММГ қоршаған ортаны қорғау мәселелеріне байланысты өңірлік органдардың талап-арыздарына байланысты күтпеген шығындарды әкелуі мүмкін, ол ММ жұмыс істейтін кен орындарында болған өткен операциялар нәтижесінде пайда болуы мүмкін. Қоршаған ортаға әсерді бағалауға және учаскелерді қалпына келтіруге қатысты қазақстандық заңнама және нормативтік-құқықтық актілер үнемі өзгеріп отырады және ММГ сомасын осы сәттегі уақытта анықтау мүмкін болмайтын қосымша шығындарды көтеруі мүмкін, осындай факторлардың нәтижесінде мұндай шығындарға жауапты тараптарды түпкілікті анықтау және тиісті тараптардың қабілетін мемлекеттің бағалауы ретінде қоршаған ортаны қалпына келтіруге байланысты осындай шығындарды төлеу қажет. Алайда, кез келген қолайсыз талап-арыздарға немесе қазақстандық реттеуші органдар есептелеген айыппұлдарға қарай мүмкіндіктер бар, ол ММГ қызметінің болашақтағы нәтижелеріне немесе белгілі бір кезеңде ақша қаражатының қозғалысына біршама әсер ететін болады.

2010 жылы маусымда Маңғыстау облысының табиғат қорғау органдары ММГ-ға 461.796 тонна мөлшерінде мұнай қалдықтарының төгіндісіне қатысты табиғат қорғау заңнамасының бұзылуын болдырмауға байланысты хабарлама жіберді. Табиғат қорғау органдарының шешімін тану кезінде ластануды болдырмау бойынша шығындар 5 миллиардқа жуық теңгені құрайды. Билік органдары айыппұл санкцияларын және өсімпұлдарды қолданған жағдайда, әлеуетті міндеттемелер ластануды болдырмау бойынша алдын ала шығындардың он есе мөлшеріне дейін өсуі мүмкін. Бұдан басқа, қоршаған ортаны қорғау органдары ММГ пайдасына шешпеген жағдайда, қосымша салықтар Қазақстан Республикасының салық заңнамасын бұзу нәтижесінде пайда болуы мүмкін. Басшылық осы ластану жер қойнауын пайдалануға келісімшартқа алдыңғы қол қою қызметінің нәтижесі болып табылады, оған ММГ жауапкершілікте болмайды және табиғат қорғау органдары мақсатқа жету ықтимал, бірақ мүмкін емес болып табылатыны ықтимал. Тиісінше осы мәселеге қатысты ешқандай резервтер осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте қалыптастырылған жоқ.

ҚазАтомӨнеркәсіптің қоршаған ортаны қорғау жөніндегі міндеттемелері

1999 жылғы 19 желтоқсандағы «Америка Құрама Штаттары Энергетика Министрлігі және Қазақстан Республикасы Энергетика, индустрия және сауда министрлігі арасындағы жұмыс келісіміне» сәйкес Америка Құрама Штаттары және Қазақстанның үкіметтері Қазатомөнеркәсіптің иелігінде тұрған БН-350 реакторын пайдаланудан шығарғаны және реактордың ядролық отын өзегін сақтағаны үшін өздеріне жауапкершілік алды. Осы келісімге сәйкес АҚШ үкіметі Еуропалық Одақтың, «Пресиозо» (Франция), Канберра (Бельгия), «АЛСТОМ» (Франция) ТМД (ТПСНГ) елдеріне, сондай-ақ отандық коммерциялық емес ұйымдарға «БЯЦ» ғылыми өндірістік орталық және «КАТЭП» АҚ техникалық көмек бағдарламасын қоса алғанда, халықаралық ұйымдарға қаржылық көмегі үшін хабарласуға өзіне міндеттеме алды.

БН-350 атомдық реакторды пайдаланудан және толық жөндеуден шығару үшін қаржылық міндеттемелердің ұсынылып отырған сомасы 35.000 миллион теңгені құрайды. Қазақстан Республикасының Үкіметі Қазатомөнеркәсібіне көрсетілген соманы бермейді, сондықтан БН-350 пайдаланудан шығару бағдарламасын одан әрі қаржыландыру туралы мәселе шешімін тапқан жоқ. Қазақстан Республикасының Үкіметі Атом энергиясы жөніндегі халықаралық агенттікпен келісілген белгілі бір міндеттемелерді орындауы тиіс.

Салық салу

Қазақстандық салық заңнамасы және нормативтік-құқықтық актілер тұрақты өзгерістер мен әртүрлі түсіндірулердің мәні болып табылады. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдары арасында пікір сәйкессіздігі жиі болады. Қазақстанда қолданылатын заңдар негізінде анықталған құқық бұзушылықтар үшін айыппұлдар мен өсімақылар жүйесі елеулі болуы мүмкін. Айыппұл санкциялары, әдетте, қосымша есептелген салық сомасының 50%-ы мөлшеріндегі айыппұлды және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген қайта қаржыландыру ставкасы бойынша есептелген 2,5-ке көбейтілген өсімақыны қамтиды. Нәтижесінде айыппұл санкциясы мен өсімақының сомасы қосымша есептеуге жататын салықтың сомасынан бірнеше есе асады. Қаржы кезеңдері тексеру жүргізілетін жыл алдындағы бес күнтізбелік жыл ішінде салық органдары тексеру үшін ашық. Белгілі бір жағдайларда тексеру неғұрлым ұзақ мерзімді қамтуы мүмкін. Жоғарыда жазылғандардың нәтижесінде, егер мұндай жағдай болса, салықтардың, айыппұл санкцияларының және өсімақының түпкілікті сомасы осы уақытта шығыстарға жатқызылған және 2010 жылғы 31 желтоқсанда есептелген сомадан асуы мүмкін.

Басшылық 2010 жылғы 31 желтоқсанда қолданылатын заңнаманы түсіндіру сәйкес болады және резервтер есептелген немесе осы қаржылық есептілікте басқа түрде ашылған жағдайлардан басқа, Топтың салық жөніндегі ұстанымы расталатын мүмкіндік бар деп санайды (4 және 22-ескертпелер).

Трансфертті баға түзу бойынша балқылау

Қазақстанда трансфертті баға түзу бойынша бақылау кең спектрге ие және байланысты мәмілелер тарапы болып табылама немесе жоқ па екеніне қарамастан, халықаралық мәмілелермен тікелей немесе жанама байланысты көптеген операцияларда қолданылады. Трансфертті баға түзу туралы заң операцияларға қолданылатын барлық салықтар үшін талап етіледі, ол үшін беру қағидаты бойынша белгіленген нарықтық бағалар негізінде есептелінеді.

Қазақстанда трансфертті баға түзу туралы жаңа заң 2009 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енді. Жаңа заң анық көрсетілмеген болып табылмайды, және оның ережелерінің кейбіреуі қолданудың шағын тәжірибесіне ие. Оның үстіне, заң әзірлеу сатысында тұрған егжей-тегжейлі нұсқаулықтарды ұсынбайды. Нәтижесінде, операциялардың әр алуан түрлеріне трансфертті баға түзу туралы заңды қолдану нақты көрсетілген болып табылмайды.

Трансфертті баға түзу туралы қазақстандық заңмен байланысты белгісіздіктен салық органдарының ұстанымы Топтың ұстанымынан ерекшеленуі мүмкін деген тәуекел бар, бұл 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша салықтар, айыппұлдар мен өсімақылардың қосымша сомаларына әкелуі мүмкін.

Басшылық 2010 жылғы 31 желтоқсанда трансфертті баға түзу бойынша қолданылатын заңнамада оны түсіндіру сәйкестендірілген болып табылады және Топтың трансфертті баға түзу жөніндегі ұстанымы расталады деген ықтималдықтың қолданылады деп санайды.

Грузиядағы кәсіпорындардың салық міндеттемелері

Грузияның салық кодексіне («ГСК») сәйкес салық органдарының, егер мәміле байланысты тараптар арасында жүзеге асырылатын болған жағдайда, салық салу мақсаты үшін нақытқы бағаларды пайдалану туралы шешім қабылдауға құқығы бар. Әйтсе де, ГСК тауарлар мен қызметтердің нарықтық бағаларын анықтау жөніндегі белгілі бір басшылық бар, кемшілікті анықтау тетігінің өзі әзірленген және Грузияда трансферттік баға түзу бойынша жекелеген заңнама жоқ. Осыған ұқсас түсініксіздік ұстаным бөлігінде тұрлаусыздық жасайды, ол байланысты талаптар арасында мәмілелердің салық салуын қарау кезінде салық органдарынла орын алуы мүмкін.

ҚМГ ҰК Грузин еншілес ұйымдары арқылы ҚМГ ҰК шетелдік еншілес ұйымдарымен, сондай-ақ өзара жасалатын мәмілелердің біршама көлемі бар. Бұл мәмілелер байланысты тараптар арасында мәмілелерді анықтауға түседі және Грузия салық органдары келіспеуі мүмкін. Басшылық онда ҚМГ ҰК ұйымдары арасында жасалатын мәмілелердегі баға түзу нарықтық жағдайларда жүзеге асырылатын негіздеме үшін біршама дәлелдер бар деп санайды, алайда нарықтық бағаларды анықтау бойынша заңнамалық базаның болмауының салдарынан салық органдары осы мәселеде ҚМГ ҰК алған ұстанымнан ерекшеленетін ұстанымды алуы мүмкін.

«ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» АҚ кедендік баж бойынша хабарлама («ҚМГ» БӨ», ҚМГ ҰК еншілес ұйымы)

2009 жылы 13 тамызда Қазақстан Республикасының Кеден комитеті толық төленбеген кедендік бажға 17.575 миллион теңге сомасына ҚМГ БӨ хабарлама берді (15.260 миллион теңге сомасына негізгі борышты және 2.315 миллион теңге сомаға уақытылы төлемегені үшін пайызды қоса алғанда). Осы хабарлама 2009 жылғы қаңтарға экспортқа мұнай жөнелтуге қатысты, ол бойынша ренттік салық Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес толық төленді, ол бойынша көлем 2008 жылы желтоқсанда кедендік тазалаудан өтті.

2009 жылы 23 қыркүйекте ҚМГ БӨ бірінші инстанциядағы сотқа шағым берді. 2009 жылы 1 желтоқсанда бірінші инстанциядағы сот ҚМГ БӨ пайдасына шешім шығарды. Бұған қарамастан, 2010 жылғы 20 қаңтарда екінші инстанциядағы сот кеден комитетінің шағымын қанағаттандырды. 2010 жылы 8 ақпанда ҚМГ БӨ үшінші инстанциядағы сотқа шағым жасады. 2010 жылы 9 наурызда үшінші инстанциядағы сот та кеден органдарының пайдасына шешім шығарды. ҚМГ БӨ Қазақстанның Жоғары Сотында осы мәселеге шағым жасауды жоспарлап отыр.

Топ басшылығы қорытындысында осы мәселеде олардыкі жөн болады деп болжайды және осыған байланысты сома 2010 жылы 31 желтоқсанда аяқталған жылға шоғырландырылған қаржылық есептілікте есептелген жоқ.

«ҚМГ Қашаған Б.В.» кедендік тексеру («Қашаған», ҚИГ ҰК еншілес ұйымы)

Кедендік тексеру нәтижелері бойынша өткен оператордың операцияларына Атырау облысы бойынша Кедендік бақылау департаменті 2010 жылғы 25 қаңтарда жалпы сомасы шамамен 74-тен 78 миллион АҚШ долларына дейін (10.915 миллион теңгеден 11.505 миллион теңгеге дейін) болатын импортқа болжамдалған төленбеген ҚҚС-ны және кедендік бажды бағалау бойынша хабарлама берілді. Бұл сома импортқа ҚҚС-ны, кедендік баждарды және мерзімі өткен төлемге өсімпұлды қамтиды, бірақ қосымша салынуы мүмкін ықтимал айыппұлдарды қамтымайды. Бұрынғы оператор Қазақстан Республикасының Кеден комитетіне шағым түсірді. Қазақстан Республикасының Кеден комитеті бұрынғы шешімнің күшін жойып, 3.300 мың АҚШ доллары (487 миллион теңге) сомасына кедендік баждарды және 403 мың АҚШ долларына (59 миллион теңге) айыппұлдар мен өсімпұлдарды төлеуге 2010 жылғы 23 сәуірдегі № 18 бұйрықты шығарды. Бұрынғы оператор бұл шешімге де Экономикалық және Әкімшілік соттарға шағым берді. Арнайы экономикалық соттың 2010 жылғы 12 қарашадағы шешімімен 403 мың АҚШ доллары сомасына айыппұлдар мен өсімпұлдарды төлеуге бұйрықтың күші жойылды. Соттың жаңа бұйрығына сәйкес бұрынғы оператор импортқа ҚҚС үшін 18 мың АҚШ доллары (3 миллион теңге) мөлшерінде кедендік баждар мен айыппұл төлеуге міндетті.

2008 жылы Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Салық комитеті 2003 - 2005 жылдар кезеңіне ҚМГ ҚМ корпоративтік табыс салығы бойынша аудитті аяқтады және 42.146 миллион теңге мөлшерінде қосымша КТС және 42.427 миллион теңге мөлшерінде салық міндеттемелерін уақытылы төлемегені үшін өсімпұл есептеді. Бұған

қосымша 21.073 миллион теңге мөлшерінде әкімшілік айыппұлды қосымша есептеу мүмкін. КТС қосымша есептеу осы еншілес ұйымдар көтерген шығыстарды қоспағанда, ҚМГ ҚМ салық салынатын кірісіне оффшорлық аймақта тіркелген еншілес ұйымдар тапқан жалпы пайданы қосу арқылы 2001 жылғы 12 маусымдағы Қазақстан Республикасы Салық кодексінің 130-бабын негізге ала отырып есептелді.

2009 жылы ҚМГ ҚМ қосымша салық тексеруін жүргізуге үкім шығарған жоғары тұрғын салық органдарындағы салық аудитінің нәтижелеріне шағым жасады. 2010 жылы 9 желтоқсанда Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Салық комитеті қосымша салықтық тексеру нәтижелері бойынша акті шығарды, онда 42.146 миллион теңге мөлшерінде қосымша КТС және 42.427 миллион теңге мөлшерінде салық міндеттемелерін уақытылы төлемегені үшін өсімпұл есептеу туралы бастапқы салық тексеруінің қорытындыларын растады. 2010 жылы желтоқсанда ҚМГ ҰК Бас прокуратурадан ресми жауап алды, онда 2003 жылы қолданылған Салық кодексінің 130-бабын түсіндіруге қатысты ҚМГ ҰК пікірін қолдады. 2011 жылы қаңтарда ҚМГ ҚМ салық комитетіне қарсы Астана қалалық мамандандырылған сотына талап-арыз берді. Астана қаласының Мамандандырылған соты 2011 жылғы 14 наурызда салық комитетінің пайдасына шешім шығарды. ҚМГ ҚМ жоғары тұрған сот органдарға, қажет болған кезде Жоғары сотқа Мамандандырылған соттың шешіміне шағым жасауға ниетті. Басшылық сол кезеңде қолданылған заңдарды дұрыс түсіндірмеу нәтижесінде салық міндеттемені және уақытылы төлемегені үшін өсімпұл салынды деп санайды және міндеттемелерді реттеу үшін ресурстар ағыны талап етілетін ықтимал қауіп жоқ. Осылайша, осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте салық міндеттемесі бойынша резерв қалыптастырылмаған.

«Қазақстан темір жолы» АҚ салық міндеттемелері («ҚТЖ»)

2007-2008 жылдар ішінде ҚТЖ-да 2003 жылдан бастап 2006 жыл аралығындағы кезең үшін салықтық кешенді тексеру жүргізілді. Осы тексерудің нәтижелері бойынша салық органдары 14.270 миллион теңге сомасында айыппұлдар мен өсімақыларды қоса алғанда, үстеп есептеуге салықтарды анықтады. ҚТЖ осы шешімді даулап отыр және осы есептеулерді заңсыз деп санайды және оларды сотта даулайды. 2009 жылы 31 желтоқсанда ҚТЖ 3.929 миллион теңге мөлшерінде салықтар бойынша міндеттемені есептеді, ҚТЖ пікірі бойынша болашақта төлемдердің жоғары ықтималдығы қолданылатын қатынастағы соманы білдіреді. Бұл міндеттемелер 21-ескертпеде өзге резервтер құрамында көрсетілді. 2010 жылы 27 қазанда Жоғары Сот 13.201 миллион теңге сомаға ҚТЖ пайдасына осы мәселе бойынша, оның ішінде 2.491 миллион теңге сомаға айыппұлдар мен өсімақылар бойынша үстеме есептеуге түпкілікті шешім шығарды. Нәтижесінде, 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚТЖ 2.967 миллион теңге сомаға бұрын құрылған резервке түзетпе жасады.

Жер қойнауын пайдалануға лицензиялар мен келісім шарттар бойынша міндеттемелер

Топ жер қойнауын пайдалануға лицензиялар мен тиісті келісім шарттар талаптарының орындалуына қатысты мемлекеттік органдардың тарапынан мерзімді түрде тексеру жүргізу объектісі болып табылады. Басшылық мұндай тексерулер барысында анықталған мәселелерді шешу үшін қажетті түзету шараларын келісу бойынша мемлекеттік органдармен ынтымақтастықта жұмыс істейді. Лицензиядағы ережелердің орындалмауы айыппұл салуға, өсімақыға, шектеуге, лицензияны тоқтата тұруға немесе қайтарып алуға әкеп соқтыруы мүмкін. Топтың басшылығы келісім шарттардың немесе лицензиялардың талаптарын сақтауға қатысты кез келген мәселелер келіссөздер немесе түзету шаралары арқылы шешілетін болады және Топтың қаржылық жағдайына, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепке немесе ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есепке аса үлкен әсер етпейді деп с а н а й д ы .

Топтың жер қойнауын пайдалануға кейбір келісім шарттарының талаптары лицензияның қолданылу мерзімінің соңына дейінгі кезеңге шығыстардың ең төменгі деңгейін талап етеді. Жер қойнауын пайдалануға әрбір келісімшарттар бойынша Топ жергілікті билік органдарымен күрделі және инфрақұрылым жобалары бойынша жыл сайынғы шығыстар бойынша жоспарларға келісуді де талап етеді.

ҚМГ БӨ мұнай кен орындарына лицензиялар мен келісімшарттар

ҚМГ БӨ мұнай және газ кен орны Маңғыстау және Атырау облыстық әкімшіліктеріне қарасты жерде орналасқан. Лицензияларды Қазақстан Республикасының Энергетика және минералдық ресурстар министрлігі берді және ҚМГ БӨ осы кен орындарында мұнай мен газды барлау және өндіруді жүзеге асыру үшін роялти және үстеме пайда төлейді.

ҚМГ негізгі лицензиялары және олардың қолданылу мерзімінің өтетін күні мына кестеде берілген:

Кен орны	Келісімшарт	Қолдану мерзімі өткен күн
Өзен(8 кен орны)	№.40	2021
Ембі(1 кен орны)	№.37	2021
Ембі(1 кен орны)	№.61	2016
Ембі(23 кен орны)	№.211	2018
Ембі(15 кен орны)	№.413	2020
Жыл	Күнделікті шығыстар	Операциялық шығыстар
2011	98.326	5.539
2012	7.260	4.241
2013	-	4.007
2014	-	4.007
2015-2021	-	18.824
Жиыны	105.586	36.618

«ҚазМұнайТеңіз» АҚ барлауға келісімшарттар бойынша міндеттемелер («ҚМГ», ҚМГ ҰК еншілес ұйымы)

Үкіметпен жасалған өнім болу туралы келісімдердің және жер қойнауын пайдалануға келісімшарттарды талаптарына сәйкес ҚМТ барлау бойынша ең аз көлемді жұмыс бағдарламаларын орындауға міндетті 2010 жылғы 31 желтоқсанда, ҚМТ 102.968 АҚШ доллары немесе 15.177 миллион теңге (2009: 79.720 мың АҚШ доллары немесе 11.827 миллион теңге) мөлшерінде 2011 жылға бекітілген бюджетке сәйкес келісімшарт міндеттемесі болды.

«Қазгермұнай» БК» ЖШС («Қазгермұнай» БК, ҚМГ ҰК бірлескен кәсіпорны)

2010 жылғы 31 желтоқсанда жағдай бойынша Қазгермұнай БК шарттық міндеттемелерінде Топтың үлесі былайша берілген:

Жыл	Күнделікті шығыстар	Операциялық шығыстар
2011	4.576	2.546

ММГ

ММГ мұнай және газ кен орны Маңғыстау облыстық әкімшілігіне қарасты жерде орналасқан. ММГ негізгі лицензиялары мен оларды қолданылу мерзімі өтетін күн мына кестеде берілген:

Кен орны	Лицензия	Қолданылу мерзімі өткен күн
Қаламқас	No.935-D	2028
Жетібай	No.929-D	2028
	No. 926, 30,32-34,	
Өзгелер (10 кен орны)	36-3 9,46-D	2028
Өзгелер (3 кен орны)	No. 927-8,31-D	2022

ММГ жер қойнауын пайдалануға келісімшарттарға сәйкес жыл сайын ең аз жұмыс бағдарламасын орындауға міндетті. Осы ең аз жұмыс бағдарламасын «БАТЫСКАЗЖЕРҚОЙНАУЫ» мемлекеттік агенттігі мақұлдауы қажет. 2010 жылы 31 желтоқсанда аяқталған жылға осы ең аз жұмыс бағдарламасына сәйкес Топ 62 ұңғыма ұңғылау және 5.500 мың тонна шикі мұнай және 516 миллион шаршы метр табиғи газ өндіру міндеттемесін қоса алғанда, 1.724 миллион АҚШ доллары (254.290 миллион теңге) мөлшерінде капитал жинақтау және пайдалану шығындары бойынша міндеттемелері бар. 2010 жылы 31 желтоқсанда Топ капитал жинақтау және пайдалану шығындары бойынша 2.203 миллион АҚШ доллары (324.943 миллион теңге) жұмсады, 41 ұңғыма ұңғылады және 5,720 мың тонна шикі мұнай және 453 миллион шаршы метр табиғи газ өндірді. Басшылық 2010 жылғы 31 желтоқсанда Топ ең аз жұмыс бағдарламасының талаптарын толықтай орындады және егер мұндайлар орын алса, Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне қандай да бір біршама әсер етпей агенттікпен келіссөздер арқылы реттелетін болады.

Көмірсутегі шикізатына барлау жүргізуге ҚМГ ҰК келісімшарттар бойынша міндеттемелері

Үкіметтік органдармен ҚМГ ҰК жасаған Көміртегі шикізатына барлау жүргізуге келісімшарттардың талаптарына сәйкес ҚМГ ҰК тиісті мұнай-газ жобалары бойынша ең аз жұмыс бағдарламаларын орындау бойынша міндеттемелері бар. 2010 жылғы 31 желтоқсанда ҚМГ ҰК жұмыс бағдарламалары бойынша міндеттемелері бар (2009:1.879 миллион теңге).

Ішкі нарыққа арналған жеткізілімдер бойынша міндеттемелер

Қазақстан үкіметі шикі мұнайды өндірумен және мұнай өнімдерін сатумен айналысатын компаниялардан, негізінен ауыл шаруашылығы өнімдерін өндірушілерін компанияның көктемгі және күзгі егіс дала жұмыстары уақытында қолдау үшін, жыл сайынғы негізде ішкі нарықтың энергетикалық қажеттілікті қамтамасыз ету үшін өнімнің бір бөлігін жеткізуді талап етеді. Жергілікті нарықтағы мұнайдың бағасы экспортты бағалардан, тіпті тәуелсіз тараптар арасындағы мәмілелерде белгіленетін ішкі нарықтағы қарапайым бағадан да айтарлықтай төмен. Егер Үкімет Топ қазіргі уақытта жеткізетін көлемнен асатын шикі мұнайдың қосымша көлемін жеткізуге міндеттеген жағдайда, мұндай жеткізілімдер нарықтық бағалар бойынша жеткізілімдерден басым болады және шикі мұнайды сатудан түсетін түсімнен әлде қайда аз түсімді өндіретін болады, бұл өз кезегінде Топтың қызметіне, перспективасына, қаржылық жағдайына және қызмет нәтижелеріне елеулі және теріс әсерін тигізуі мүмкін.

Шикі мұнайды жеткізу бойынша міндеттемелер

2010 жылғы 31 желтоқсанда ҚМГ БӨ және «Қазгермұнай» БК тиісінше 1,311.481 и 784.000 тонна (2009: тиісінше 2.017.488 тонна және 615.000 тонна) көлемінде ішкі нарыққа шикі мұнайды жеткізуді жүзеге асырды.

2010 жылы ММГ ішкі нарыққа 563.669 тонна шикі мұнайды жеткізуді жүзеге асырды. Бюджетке сәйкес ішкі нарыққа жалпы жеткізу көлемі шамамен 900.000 тонна шикі мұнайды құрайды.

Инвестициялық сипаттағы міндеттемелер

2010 жылғы 31 желтоқсанда Топтың негізгі құралдарды сатып алу жөніндегі келісімшарттық міндеттемелері шамамен 80.744 миллион теңгені құрады (2009 жылы: 87.806 миллион теңге). Сондай-ақ, 2010 жылғы 31 желтоқсанда Топта тауарлық-материалдық қорларды (материалдар мен қосалқы бөлшектер) сатып алу жөніндегі келісімшарттық міндеттемелері және 5.226 миллион теңге сомасына (2009 жылы: 21.805 миллион теңге) қызметтері болды.

ҚМГ ҚМ

2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚМГ ҚМ капитал салымдары бойынша міндеттемелері 146.102 миллион теңгені (2009: 188.642 миллион теңге) құрады. Негізінен, осы келісімшарттар хош иісті көмірсутегін өндіретін кешен салуға және өндірістік қуаттарды ұлғайту және мұнай өңдейтін зауытты Еуростандарттаға сәйкес келтіру жобаларына жатқызылады.

Қашаған

2010 жылғы 31 желтоқсанда Қашаған жалпы сомасы 1.295.711 мың АҚШ долларына немесе 190.981 миллион теңгеге (2009: 1.756.302 мың АҚШ доллары немесе 260.565 миллион теңге) болатын әзірлеу сатысында барлау және бағалау бойынша активтерде және мұнай-газ активтерінде иеленудің бөлінбейтін үлесін сатып алуға, салуға немесе әзірлеуге арналған күрделі шығындар бойынша міндеттемелерге не болады. 2011 - 2015 жылдары Қашаған күрделі шығындары бойынша міндеттеме 2.601.049 мың АҚШ долларына немесе 383.395 миллион теңгеге тең.

«Қазтрансгаз» АҚ («ҚТГ»), КМГ ҰК еншілес ұйымы)

Концессия шартының талаптары бойынша ҚТГ берілген газ-көлік активтерін жақсарту мен жөндеуге және жаңа газ-көлік активтеріне инвестицияларға 30 миллион АҚШ долларын немесе 4.422 миллион теңгені жыл сайын инвестициялау міндеттемесі бар. Концессия шартының талаптарына сәйкес жоғарыда көрсетілген инвестицияларды ағымдағы құны концессия шартының мерзімі аяқталғаннан кейін ҚТГ өтелетін болады. 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚТГ шамамен 47.371 миллион теңге (2009: 5.282 миллион теңге) сомаға осы инвестициялық міндеттемеге жатқызылатын келісімшарт міндеттемесі болды.

Осы инвестициялық міндеттеме белгілі бір талаптарды орындауға байланысты. Олардың бірі тасымалданатын газдың физикалық көлемі тұрақты болып қалатынымен немесе 1996 жылғы деңгеймен салыстырғанда ұлғаятынымен қорытындыланады; келесі шетелдік клиенттермен газ тасымалдау бойынша келісімшарттардың талаптары концессия шартын жасағанға дейін қандай болса, сондай қолайлы болып қалатынымен қорытындыланады. Егер газ тасымалдауға тарифтер және клиенттер тарапынан төлемеу жақсарту мен инвестициялар жүргізуді жүзеге асырмайтын болса, ҚТГ Үкіметке ішкі тарифті түзетуді немесе оның міндеттемелері деңгейін түзетуді қарау үшін өтініш жасауға құқықығы бар. 2010 жылғы 31 желтоқсанда ҚТГ осы талаптарды орындады.

Қырғыз айналымы (ҚТГ)

ҚТГ тарифтерді өтеуді қамтитын белгілі бір шарттарды сақтау кезінде шамамен 90-100 миллион АҚШ доллары (13.275 - 14.750 миллион теңге) мөлшерінде концессия шартында анықталған құн бойынша қырғыз айналымын әзірлеуге және салуға міндетті. Бұл актив Қазақстан Республикасының меншігіне не концессия шартының мерзімі аяқталғаннан кейін, не аяқталған соң 20 жылдан кейін бір АҚШ долларына неғұрлым кешірек берілетін болады. Бұл айналымның құрылысы әлі басталған жоқ.

Басшылық ҚТГ осы мәселеде міндеттемелерін орындау үшін барлық қажетті кадамдарды жасады деп санайды, оның ішінде Қырғыз Республикасына тиесілі газ құбыры учаскесін басқаруға қабылдау туралы мәселені қарайды. Алайда, концессия шартының талаптары бойынша Қырғыз айналымын салудың негізгі шарты болып табылатын жаңа ішкі тарифтер 2010 жылы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әлі

Үкімет ҚТГ-ның инвестициялық міндеттемелерін орындауын қоса алғанда, концессия шарт бойынша өз міндеттемелерін орындауын тексеруді жүзеге асырады. 2010 жылғы концессия шарты бойынша міндеттемелерді орындауын тексеру 2011 жылы жүргізілетін болады. Басшылық 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚТГ инвестициялық талаптарды орындайды деп санайды.

2005 жылғы желтоқсанға дейін ҚТГ концессия шартына сәйкес таза пайдасының 10% - ын Үкіметке төледі.

2006 жылғы 31 наурызда Қазақстан Республикасының атынан Қаржы министрлігі мен ҚТГ концессия шартына толықтыруға қол қойды. Осы толықтыруларға сәйкес 2008 жылғы 1 қаңтардан бастап 2012 жылғы 31 желтоқсанға дейінгі кезең және қосымша бес жылдық кезең ішінде жылдық төлем әрбір кезеңнің басында келісілетін болады, егер бұл келісім жүргізілмеген жағдайда ҚТГ жылына 2,083 миллион теңге төлейтін болады.

КТЖ

2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚТЖ-да «Өзен - Түркіменстанмен мемлекеттік шекара» және «Қорғас - Жетіген» теміржол желісін, Астана қаласында емдеу-оналту орталығын, бастапқы магистральдық байланыс желісін, Астана қаласында жолаушылар вагондар шығаратын зауыт салу, теміржол төсемін күрделі жөндеу, «Достық» станциясын дамытуға, жалпы сомасы 182.808 миллион теңге (2009: 99.912 миллион теңге) болатын жолаушылар вагондары сатып алуға байланысты іс-шаралар бойынша шартты міндеттемелері болды.

«Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ («Жылжымайтын мүлік қоры»)

2010 жылғы 31 желтоқсанда Жылжымайтын мүлік қорында құрылыс компанияларымен шарттар бойынша 31.910 миллион теңге (2009: 38.426 миллион теңге) сомаға шарттық міндеттемесі болды.

«Kazyna Capital Managements» АҚ

2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша инвестициялық қорлардың алдындағы инвестициялық міндеттемелер 63.417 миллион теңгені (2009: 41.637 миллион теңге) құрады. Осы міндеттемелер үш жылдан бес жылға дейінгі инвестициялық кезең ішінде инвестициялық қорлардың талаптары бойынша орындалатын болады.

Роялти

1997 жылғы 17 шілдеден бастап ҚТТ Қазақстан Республикасына шамамен Батыс жүйесі бойынша тасымалданған газ көлемінің 2%-ы мөлшерінде роялти төлеуі қажет. Алайда, концессия шартына сәйкес бұл төлем Батыс жүйесі бойынша Үкіметтік немесе Қаржы министрлігінің Батыс жүйесі клиенттерін ҚТГ алдындағы роялта төлеу міндеттемесі туралы хабардар ететін қаулысы шыққаннан кейін ғана төлеуге жатады. 2010 жылғы 31 желтоқсанда мұндай қаулы жарияланбады. Роялти төлеу талаптарын

іске асыруға байланысты белгісіздік салдарынан ҚТГ қазірге дейін өз клиенттеріне роялти есептемейді.

ҚТЖ теміржол активтеріне арналған меншіктің заңды құқығы

ҚТЖ Қазақстан Республикасының батыс және солтүстік бөлігін біріктіретін «Хромтау-Алтынсарин» теміржол салуға қатысты, осылайша Қазақстан Республикасының теміржол инфрақұрылымын бірыңғай желіге тұйықтайды. Осы жолды салуға Қазақстан Республикасының Көлік және коммуникациялар министрлігі мемлекеттік бюджеттік қаражаты есебінен 64% және қалған соманы - ҚТЖ қаражаты есебінен қаржыландыруды бару жолымен бастамашылық жасады. Жоба шеңберінде Мемлекет қаржыландырған активтердің жалпы құны 21.014 миллион теңгені құрады. Құрылысты аяқтағаннан кейін ҚТЖ қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есепте теміржол активтерінің құрамындағы құрылыстың толық құнын көрсетті. Активтерді тану ҚТЖ активтерін беру қатынасындағы Көлік және коммуникациялар министрлігінің растаулары негізінде жасалды.

2010 жылғы сәуір ішінде ҚТЖ Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігінен хат алды, онда активтер көрінісі есеп жүргізу және қаржы есептілігін құрастыруға қатысты Қазақстан Республикасының талаптарын бұзу болып табылатыны, осыған байланысты ҚТЖ-да осы активтерді пайдалануға арналған заңды құқығының жоқ екені айтылған. ҚТЖ тағы да Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетінен осы активтер ҚТЖ жарғылық капиталына берілетіндігі жайында растау алды. 2010 жылғы шілде бойы Қазақстан Республикасының Көлік және коммуникациялар министрлігі Компанияның жарғылық капиталын төлеуге бұдан әрі беру мақсатында жалғыз акционердің жарғылық капиталын төлеуге осы активтерді беру туралы бастамамен Қазақстан Республикасының Үкіметіне өтініш білдірді. Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті шығару күнгі жағдай бойынша деректі Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігіне, Акционеріне және Қазақстан Республикасының Әділет министрлігіне беруге келісім алынды.

Операциялық жалдау бойынша міндеттемелер

Операциялық жалдау бойынша міндеттемелер негізінен 5 жылдан 6 жылға дейінгі жалдау мерзімдері бар ұшақтарды жалдауға байланысты. Операциялық лизингтің барлық келісімшарттары, егер Эйр Астана оларды ұзарту мүмкіндігін пайдаланған жағдайда, нарықтық бағаларды жаңарту жөніндегі бөлімдерді қамтыды, Эйр Астана жалдау мерзімі аяқталғаннан кейін жалданған активтерді сатып алу мүмкіндігіне ие бола алмайды.

Миллион теңгемен	2010	2009
Бір жыл ішінде	18.865	22.770
1 жылдан 5 жылға дейін	37.192	48.961
Бес жылдан жоғары	8.187	2.878

Операциялық жалдау бойынша міндетті төлемдер тіркелген жалдау төлемдерін, сондай-ақ ұшу сағаттарына байланысты түрлендірілетін техникалық қызмет көрсету бойынша төлемдердің белгілі бір бөлігін қамтиды.

Тіркелген және айнымалы жалдау төлемдері көрсетілген және АҚШ долларында төлеуге жатады. Осы валюта күнделікті әуе кемелерін жалдау кезіндегі халықаралық есептерде пайдаланылады.

Қарыздар бойынша ковенанттар

ҚМГ ҚМ ковенанттары

ҚМГ ҚМ банктік қарыздар бойынша берешегі бар, ол: 2,5 миллиард АҚШ доллары немесе 363,5 миллиард теңге сомасына сегіз банктен тұратын синдикатпен кредит шарты, Deutsche Bank және ҚДБ кредит желісінен қысқа мерзімді банктік қарыз. Осы қарыздардың талаптары ҚМГ ҚМ белгілі бір ковенанттарды орындауын талап етеді. 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚМГ ҚМ қарыз шарттары бойынша ковенанттарды толық орындады.

«Қазтринсойл» АҚ ковенанттары («ҚТО», ҚМГ ҰК еншілес ұйымы)

Кепілдіктер

2009 жылғы 31 желтоқсанда ҚТО ЕҚДБ-мен кредиттік шарт шеңберінде «МұнайТас» АҚ міндеттемелері қатысты ЕҚЦБ алдында кепіл ретінде қатысты. ҚТО және ЕҚДБ арасында жасалған кепәлдәк шарттарына сәйкес ҚТО шарттың мынадай ережелерін сақтауы тиіс:

- 1:1 кем емес өтімділік коэффициенті;
- 2:1 кем емес пайыздарды және пайызға арналған табыс салығын шегергенге дейінгі пайданың ара қатынасы; және
- 2:1 жоғары емес ыштың капиталға арақатынасы

«Қазтрансойл» АҚ ковенанттары («ҚТО», ҚМГ ҰК еншілес ұйымы)

2010 және 2009 жылдары 31 желтоқсанда ҚТО шарттың осы ережелерін сақтады.

Осыған қоса, ҚТО ЕҚДБ рұқсат бергендерден басқа, ешқандай да шектеулерді жасамауы тиіс. ҚТО реттеуші орган мақұлдамағанша, ерікті негізде әрекет ететін тәуелсіз тараптар арасындағы мәмілелерден ерешелейтін негізде жүзеге асырылатын қандай да бір мәмілелерге қатысуына болмайды. ҚТО активтердің жалпы шамасынан 30 пайызға жоғары мөлшерде өз активтерін сатуға, жалға беруге немесе өткізуге немесе қосу немесе қайта ұйымдастыруды жүргізуіне болмайды.

Қазақтелекомның лицензиялық міндеттемелері

Сымсыз байланыс қызметтерін көрсетуге арналған бірқатар лицензия шарттарына сәйкес Қазақтелекомның өз желісін жабу аймағын қатысты белгілі бір міндеттемелері бар. Қазақтелеком Қазақстан Республикасының негізгі магистралдарының, шағын

қалалар мен қала үлгісіндегі кенттердің бойындағы аудандарды қамти отырып, ұтқыр желіні жабуды кеңейтуге міндетті. Топтың басшылығы Қазақтелеком лицензиялардың шарттарын сақтайды деп санайды.

Кредиттер, кепілдіктер, аккредитивтер беру жөніндегі міндеттемелер және есеп операцияларын жатқызылған басқа да міндеттемелер

Кез келген уақытта Топтың кредиттерді беру жөніндегі өтелмеген міндеттемелері болады. Осы міндеттемелер кредиттік карточкалар және овердрафтар бойынша бекітілген қарыздар мен лимиттер нысанын қабылдайды және белгілі бір жағдайлар болған кезде күші жойылатын болып табылады.

Топ үшінші тараптардың алдында клиенттердің міндеттемелерін орындау кепілдігін беру мақсатында қаржылық кепілдіктер мен аккредитивтерді ұсынады. Осы келісімнің тіркелген лимиттері болады және әдетте бес жылға дейінгі мерзімге беріледі.

Міндеттемелердің келісім шарттық сомалары санат бойынша мына кестеде көрсетілген. Кестеде көрсетілген міндеттемелер бойынша сомалар бұл соманың толығымен орындалғанын болжайды. Аккредитивтер бойынша кестеде көрсетілген сомалар егер контрагенттер келісімшарт бойынша өз міндеттемелерін толығымен орындамаса, есепті күні танылатын ең жоғарғы бухгалтерлік шығынды білдіреді

Миллион теңгемен	2010	2009
Шарттық сома		
Қарыз. кредиттік желі және қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	359.192	635.988
Кепілдіктер	97.700	146.565
Есеп айырылу операцияларына жатқызылатын аккредитивтер және өзге де міндеттемелер	112.781	47.597
Минус: Шектеу талаптары бар кепілдіктер мен салымдар	(7.111)	(12.191)
Минус: Банктік аккредитивтер мен кепілдіктерге резерв (22-ескертпе)	(223)	59.127
Минус: Ақша түрінде қамтамасыз ету	(784)	-

Топ кредиттік бақылау мен басқарудың осындай саясатын теңгерімдік операцияларды жүзеге асырған кезде пайдаланылатын теңгерімделген әлеуетті міндеттемелерді өзіне қабылдаған кезде қолданады.

Жоғарыда көрсетілген кредит беру жөніндегі шартты міндеттемелердің қолда бар жалпы сомасы ақшалай қаражаттағы болашақта қажеттіліктің өзін міндетті емес білдіреді, өйткені осы міндеттемелер олар қаржыландырылғанға дейін мерзімі өтуі немесе жабылуы мүмкін, сондай-ақ Топ кредиттік қаржылық құралдар бойынша қамтамасыз етуді сұрауы мүмкін.

Сенімгерлік басқару

Топ жеке тұлғаларға, трастілік компанияларға, зейнетақы қорларына және басқа да ұйымдарға сенімгерлік басқару бойынша қызметтер көрсетеді, атап айтқанда, клиенттің нұсқауларына сәйкес активтерді басқарады немесе әртүрлі қаржылық

құралдарға алынған қаражатты инвестициялайды. Топ осы қызметтерді көрсеткені үшін комиссиялық сыйақы алады. Сенімгерлік басқаруда алынған активтер Топтың активтері болып табылмайды және тиісінше оның қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есепте көрсетілмейді. Топ көрсетілген салымдарды жүзеге асырған кезде кредиттік тәуекелге ұшырамайды, өйткені ол көрсетілген инвестицияларға кепілдіктер бермейді.

Қазақстан республикасы Бас прокуратурасының қылмыстық тергеуі(Қашаған)

2007 жылғы 9 қарашада Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасы (бұдан әрі - «БП») негізгі қарызсыз құрылыс бойынша келісім шарттар беруге қатысты ағымдағы қылмыстық тергеу туралы бұрынғы операторды хабарландырды; № 2004-0504 Норт Каспиан Констракшн Н.В. келісімшартты (бұдан әрі «НКК») және № 2004-0534 Оверсиз Интернэшнл Констракшн ГмбХ келісімшартты (бұдан әрі «ОИК»). Қылмыстық тергеу персоналдың бұрынғы оператордың құрылыс жөніндегі жұмыстарының құнынан асуының негіздемелігін тексеру мақсатында және 336 миллион АҚШ доллары немесе 49.526 миллион теңге сомасына мұнай-газ өңдеуші қондырғыны орнату және Аджип ККо персоналының құрылыс жөніндегі жұмыстарының құнынан асуының және Мердігердің алаяқтық активтері нәтижесінде ОИК жалған келісімшарт жасау үшін өкілеттіктерден асудың негіздемелігін тексеруге АТ қозғалды. Атап айтқанда, БП Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 177-бабы бойынша бұрынғы оператордың қызметкерлерге қарсы қылмыстық іс қозғады.

2008 жыл ішінде БП келісімшарттарды келісімінің көптігіне байланысты сараптамалық заңды шолуды белгілеу туралы хаттама шығарды. 2008 жылы қарашада бұрынғы оператор осы хаттаманың күшін жоюға шағым берді. Жауап 2009 жылы қаңтардың басында алынды, онда осы заңды тұлғалар үшін қажетті жұмыстар мен ресурстардың көлемін бағалау жүріп жатқаны туралы айтылған. 2009 жылғы 13 шілдеде сарапшы заңды шолу аяқталды және ахуалды шолу үшін шешім қабылдау үшін жеткілікті қандай-да бір ақпаратты Қаржы полициясына бере алады. Қаржы полициясы қайталама сараптаманы талап етті. Қазіргі сәтте бұрынғы оператор барлық сұратылған құжаттарды берді және билік органдарымен ынтымақтастықты ж а л ғ а с т ы р у д а .

Топ басшылығы БП бекітуін негізсіз деп саналады. Ағымдағы тексерунен байланысты басшылық бағалары бойынша қылмыстық істі растаудың ықтималдығы аз жағдайда, әлеуетті тәуекел шамамен 112 миллион АҚШ долларын немесе 16.509 миллион теңгені (Қашағанның үлесі шамамен 18.8 миллион АҚШ долларына немесе 2,771 миллион теңгеге тең) құрайтын ОИК-пен келісімшартқа қатысты жүргізілген шығыстарды және КТС мақсатында осындай шығыстарды шегерулерді өтеуге қатысты.

Ұлттық қауіпсіздік комитетінің тергеуі

2009 жылы Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік комитеті Бас прокурордың Қадағалауымен ҚазАтомӨнеркәсіптің бұрынғы бірінші басшысы және

ҚазАтомӨнеркәсіптің және оның еншілес кәсіпорындарының бұрынғы қызметкерлеріне қатынасты тергеуді бастады. Осы тергеу негізінен активтерді ұрлау және аффилиирленген оффшорлы компанияларға белгілі бір уран кен орындарын заңсыз сату айыптауларына қатысты болды. 2010 жылғы 12 наурызда сот бұрынғы бірінші басшыны 14 жылға түрмеге жабуға үкім шығарды. Сондай-ақ, 2010 жылғы наурызда прокуратура ақшаны жылыстау айыптауларымен бұрынғы бірінші басшыға қатысты жаңа тергеу туралы хабарлады. Бұдан әрі жаңа тергеулер басталуы мүмкін. Басшылық осы тергеулер мен айыптаулар ҚазАтомӨнеркәсіптің қаржылық есептілігіне әсерін тигізбейді, өйткені олар ҚазАтомӨнеркәсіпке емес, бұрынғы басшылыққа қатысты басталды деп санайды.

Тұрақтандыру жоспары бойынша міндеттемелер

Қор 2008 жылы Үкімет бекіткен Тұрақтандыру жоспарын жүзеге асыруда негізгі оператор болып тағайындалды. 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық секторды тұрақтандыру, шағын және орта бизнесті қолдау жөніндегі міндеттемелер орындалды.

Жалжымайтын мүлік нарығындағы ахуалды тұрақтандыру бойынша міндеттеме

Үкімет жылжымайтын мүлік нарығындағы ахуалды тұрақтандыру үшін қаражат беруді шешті. Үкімет Қорға екінші деңгейдегі банктерде депозиттер орналастыруды және құрылыс компанияларына тікелей қаржыландыруды беруді тапсырды. 2010 жылғы 31 желтоқсанда қор және оның еншілес ұйымдары арқылы жалғастырылатын құрылысты аяқтау және дайын тұрғын үйді сатып алу үшін қаржыландыруды қамтамасыз ету жөніндегі міндеттемелер 33.784 миллион теңгені (2009|: 177.684 миллион теңгені) құрады

Инновациялық, индустриалдық және инфрақұрылымдық жобаларда іске асыру

2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 115.000 миллион теңге инновациялық, индустриалдық және инфрақұрылымдық жобаларды қаржыландыру үшін «Қазақстанның Даму Банкі » АҚ жарғылық капиталына берілген болатын. 2010 жылы 31 желтоқсанда инновациялық, индустриалдық және инфрақұрылымдық жобаларды қаржыландыру жөніндегі Қордың міндеттемелері 5.000 миллион теңгені құрады.

Инновациялық, индустриалдық және инфрақұрылымдық жобаларды іске асыру үшін мақұлданған жобалар 53.600 миллион теңгені құрады. 2010 жылғы 31 желтоқсанда инновациялық, индустриалдық және инфрақұрылымдық жобаларды қаржыландыру бойынша «Қазақстанның Даму Банкі » АҚ міндеттемелері 61.400 миллион теңгені құрады.

45. САРАЛАНЫМ ЕСЕПТІЛГІ

Басқару мақсаты үшін Топтың қызметі өндіретін өнім түріне және көрсетілетін қызметтің тұрпатына сәйкес мынадай жеті операциялық сараланымға бөлінеді:

Мұнай-газ сараланымы мұнай мен газды барлау және өндіру, мұнай мен газды

тасымалдау, мұнай мен газды, шикі мұнайды және қайта өнделетін өнімдерді қайта өңдеу және сату бойынша операцияларды қамтиды.

Тау-кен сараланымы уран, бериллийді және танталды өндіру, барлау, қайта өңдеу және сату жөніндегі операцияларды қамтиды.

Тасымалдау сараланымы жүктер мен жолаушыларды темір жолмен және әуе көлігімен тасымалдау жөніндегі операцияларды қамтиды.

Телекоммуникация сараланымы жергілікті, қалааралық және халықаралық байланысты қоса алғанда (ТМД-ға кіретін және кірмейтін елдерді қоса алғанда), тіркелген байланыс қызметтері; сондай-ақ байланыс арналарын жалдау, деректерді беру және сымсыз байланыс қызметтері бойынша операцияларды қамтиды.

Энергетикалық сараланым электр энергиясын өндіру және беру жөніндегі, электр энергетикалық жүйеге электр энергиясын жіберуді техникалық диспетчерлеу және импортталатын электр энергиясы пайдалану жөніндегі операцияларды, Қазақстан Республикасының Бірыңғай электр энергетикасы жүйесінің объектілерін орталықтандырылған шұғыл-диспетчерлік басқару функцияларын қамтиды.

Қаржы институттар және даму институттары сараланымы Қазақстан экономикасының барлық сараланымдарында инвестициялық және инновациялық қызметті ұлғайту және ынталандыру жөніндегі операцияларды қамтиды.

Самұрық-Қазына операциялары Корпоративтік орталық және жобалар с а р а л а н ы м ы н а е н г і з і л д і .

Жоғарыда аталған есептік сараланымдардың кейбіреулері Топтың ұйымдық құрылымына сәйкес неғұрлым ұсақ есептік сараланымдарды біріктіру арқылы қалыптастырылды. Әрбір есептік сараланым ҚЕХС-қа сәйкес бухгалтерлік есепті жүзеге асырады. ҚЕХС-қа сәйкес дайындалған әрбір сараланым қызметінің қаржылық нәтижелері сараланымға ресурстарды бөлу және оның қызмет нәтижелерін бағалау туралы шешімдерді қабылдау мақсаты үшін Бас басқарушыға және шешімдер қабылдауға жауаптыға беріледі.

Төменде 2010 жыл ішіндегі Топтың операциялық сараланымдарының пайдалары мен шығындары, активтері мен міндеттемелері туралы ақпарат келтірілген:

Миллион теңгемен	Мұнай-газ	Тау-кен	Тасымалдау
Сыртқы клиенттерге сатудан кіріс	2.083.257	229.817	656.331
Басқа сараланымдарға сатудан кіріс	15.686	16.870	85.779
Кірістердің жиыны	2.098.943	246.687	742.110
Бір жыл ішіндегі жалпы пайда	689.941	66.836	207.857
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(138.181)	(17.009)	(64.664)
Тасымалдау және сату бойынша шығыстар	(238.739)	(2.727)	(6.035)
Қаржылық кіріс	58.671	5.536	4.390
Қаржылық шығындар	(152.577)	(10.187)	(15.941)
Қауымдасқан компаниялар мен бірлескен кәсіпорындардың кірістердегі үлесі	343.176	37.590	245

Бағамдағы айырымадан түсетін кіріс/(шығыс), нетто	(5.740)	406	(212)
Тозу,ескіру және амортизация	(131.142)	(10.938)	(54.952)
Берілген қарыздардың құнсыздануы	(1.120)	-	-
Банктерге берілген қарыздардың құнсыздануы	-	-	-
Өзге де активтердің құнсыздануы	(11.117)	(1.232)	(9.240)
Резервтерге аударымдар	33.536	20.361	30.706
Табыс салығы шығыстар	(132.675)	(13.244)	(44.637)
Кезең ішінде жалғастырылатын қызметтен түскен таза кіріс	397.035	59.940	74.901
Кезең ішінде тоқтатылған операциялардан түскен таза кіріс	-	-	-
Кезең ішіндегі таза кіріс жиыны	397.035	59.940	74.901
Сараланымдар бойынша өзге ақпарат			
Сараланым активтерінің жиыны	5.752.399	559.306	1.421.531
Сараланым міндеттемелерінің жиыны	3.021.046	258.947	619.613
Ескірген тауарлық-материалдық қорларға,күмәнді дебиторлық берешекке және өтелетін күмәнді ҚҚС арналған резервтер	3.214	108	1.031
Бірлескен кәсіпорындардағы және қауымдасқан компаниялардағы инвестициялар	696.881	74.985	2.777
Күрделі шығындар	444.932	27.013	205.608

кестенің жалғасы

Телекоммуникация	Энергетика	Қаржы институттары мен даму институттары	Корпоративтік орталық және жобалар	Элиминация	Барлығы
161.629	110.651	306.601	60.929	-	3.609.215
4.699	11.140	76.055	282.647	(492.876)	
166.328	121.791	382.656	343.576	(492.876)	3.609.215
45.097	28.671	54.493	228.484	(206.014)	1.115.365
(23.097)	(9.886)	(118.880)	(12.889)	12.381	(372.225)
(4.365)	(369)	-	(1.458)	675	(253.018)
3.263	4.323	769	46.978	(48.324)	75.606
(9.710)	(7.678)	(2.038)	-	30.141	(167.990)
26.039	7.542	8.567	-	-	423.159
592	866	21.909	585	330	18.736
(38.232)	(12.343)	(9.447)	(247)	18	(257.283)
-	-	(1.498)	(11.641)	2.185	(12.074)
-	-	(2.056)	-	(12.755)	(14.811)
(676)	504	2.295	(701.493)	700.836	(20.123)
40	1.180	(61.597)	-	-	24.226
(5.190)	(4.661)	158.836	12.828	-	(28.743)
33.108	20.786	(103.644)	(365.829)	517.411	633.707
844	-	(200)	-	-	644
33.952	20.786	(103.844)	(365.829)	517.411	634.351
403.759	429.409	4.146.905	4.687.269	(4.585.270)	12.815.308

156.569	198.983	3.719.492	1.468.459	(2.050.215)	7.392.894
2.240	(587)	8.403	-	(225)	14.184
53.812	174.790	35.000	-	1.096.077	
42.846	59.792	14.137	5.010	(469)	798.869

Төменде 2009 жыл ішіндегі Топтың операциялық сараланымдарының пайдалары мен шығындары, активтері мен міндеттемелері туралы ақпарат келтірілген:

Миллион теңгемен	Мұнай-газ	Тау-кен	Тасымалдау
Сыртқы клиенттерге сатудан кіріс	1.583.479	173.970	559.230
Басқа сараланымдарға сатудан кіріс	6.070	16.307	58.769
Кірістердің жиыны	1.589.549	190.277	617.999
Бір жыл ішіндегі жалпы пайда	539.086	68.046	134.727
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(120.114)	(11.604)	(58.111)
Тасымалдау және сату бойынша шығыстар	(168.985)	(2.134)	(5.266)
Қаржылық кіріс	84.867	3.187	3.301
Қаржылық шығындар	(140.826)	(8.117)	(15.904)
Қауымдасқан компаниялар мен бірлескен кәсіпорындардың кірістердегі үлесі	172.475	16.710	(126)
Бағамдағы айырымадан түсетін кіріс/(шығыс), нетто	(8.180)	(9.698)	(21.234)
Тозу,ескіру және амортизация	(108.902)	(7.317)	(51.219)
Берілген қарыздардың құнсыздануы	-	-	-
Банктерге берілген қарыздардың құнсыздануы	-	-	-
Өзге де активтердің құнсыздануы	(17.264)	(337)	(1.481)
Резервтерге аударымдар	6.636	(112)	1.193
Табыс салығы шығыстар	(176.915)	(13.503)	(15.575)
Кезең ішінде жалғастырылатын қызметтен түскен таза кіріс	182.494	41.397	22.863
Кезең ішінде тоқтатылған операциялардан түскен таза кіріс	-	-	-
Кезең ішіндегі таза кіріс жиыны	182.494	41.397	22.863
Сараланымдар бойынша өзге ақпарат			
Сараланым активтерінің жиыны	5.137.750	409.757	1.099.061
Сараланым міндеттемелерінің жиыны	2.780.262	152.131	401.882
Ескірген тауарлық-материалдық қорларға,күмәнді дебиторлық берешекке және өтелетін күмәнді ҚҚС арналған резервтер	2.462	23	3.722
Бірлескен кәсіпорындардағы және қауымдасқан компаниялардағы инвестициялар	646.058	43.213	2.553
Күрделі шығындар	386.004	28.580	115.354

кестенің жалғасы

Телекоммуникация	Энергетика	Қаржы институттары мен даму институттары	Корпоративтік орталық және жобалар	Элиминация	Барлығы
156.252	88.446	348.718	17.534	-	2.927.629
4.053	9.147	42.563	177.254	(314.163)	-
160.305	97.593	391.281	194.788	(314.163)	2.927.629

54.271	20.322	42.640	150.202	(81.455)	927.839
(19.896)	(9.875)	(85.485)	(7.892)	582	(312.368)
(3.704)	(261)	(231)	(67)	-	(180.648)
2.497	2.471	965	15.750	(19.102)	93.936
(7.220)	(7.899)	(780)	-	11.078	(169.668)
21.167	491	68.915	(57)	-	279.575
(17.002)	(23.116)	(71.558)	139.043	(839)	(12.584)
(26.008)	(10.352)	(8.251)	(353)	-	(212.402)
-	-	(932.554)	-	1.398	(931.156)
-	-	(62.391)	21.157	-	(41.234)
	10.807	(42.670)	(94.869)	90.495	(55.319)
(1.354)	71	(42.233)	-	-	(35.799)
(3.410)	(2.594)	(3.787)	(49.246)	-	(265.030)
26.780	(6.809)	(977.996)	106.020	(16.126)	(621.377)
(5.069)		323	(521)	-	(5.267)
21.711	(6.809)	(977.673)	105.499	(16.126)	(626.644)
402.019	360.925	3.782.730	4.545.865	(4.664.058)	11.074.049
184.333	211.002	3.946.511	1.126.058	(2.473.137)	6.329.042
1.355	706	8.145	-	-	16.393
48.131	54.780	167.954	132.610	-	1.095.299
50.701	45.627	4.763	132	(12)	631.149

46. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

Заңнамаға өзгерістер

2011 жылғы 1 қаңтардан бастап Үкімет шикі мұнай экспортына кеден бажын бір тоннаға 20 АҚШ долларынан бастап 40 АҚШ долларына дейін көтерді.

2011 жылғы 20 қаңтардан бастап Румыния Экономика, сауда және кәсіпкерлік министрлігінен «Rompetrol Refinery SA» (ҚМГ ПМ еншілес ұйымы) алған хабарламаға сәйкес Топтан Румыния Үкіметінің атынан шоттар қою мен алым, арнайы салық - Мұнай өнімдері бойынша арнайы қор бойынша міндеттеме алынады.

Қордың жарғылық капиталына жарналар

2011 жылғы бірінші жарты жылдықта Үкімет 57.283 миллион теңге сомасында Қордың жарғылық капиталына жарналарды жүзеге асырды. Жарналар тиісінше 56.080 миллион теңге және 1.203 миллион теңге сомасына ақша қаражаты және мүлікті жарнасы нысанында жүзеге асырылды.

Операциялық қызмет

ҚМГ

2011 жылғы қаңтарда Үкімет 2011 жылғы 1.000 текше метріне 185 АҚШ доллары (2010 жылы: 1.000 текше метріне 170 АҚШ доллары) мөлшерінде Gasprom Germany газға экспорт бағаларды мақұлдады және ҚМГ «Газөнеркәсіп» ААҚ-мен мынадай

Түркіменстаннан қазақстан-ресей шекарасына экспорт нүктесіне дейін газды тасымалдауға 2011 жылғы 26 қаңтардағы бес жылдық келісімшарт. Осы келісімшарт жылына 28 миллиард текше метрге дейін газ тасымалдауды көздейді.

Қазақстанның солтүстік-батысына Оренбург-Новопсков газ құбыры бойынша ресейлік табиғи газ тасымалдауға 2011 жылғы 26 қаңтардағы бес жылдық келісімшарт. Осы келісімшарт 2011 жылы 50 миллиард текше метр табиғи газ тасымалдауды көздейді.

Қазақстанның солтүстік-батысына Оренбург-Новопсков газ құбыры бойынша ресейлік табиғи газ тасымалдауға 2011 жылғы 26 қаңтардағы бес жылдық келісімшарт. Осы келісімшарт 2011 жылы 12,5 миллиард текше метр табиғи газ тасымалдауды көздейді.

2011 жылғы 1 наурызда ҚМГ Директорлар кеңесі 33 миллион АҚШ долларына Темір және Теріскен учаскелерінде көмірсутегі шикізатын барлауға келісімшарттар бойынша жер қойнауын пайдалану құқықтарын және 7 миллион АҚШ долларына Маңғыстау облысында Өзен және Қарамандыбас кен орындарына жапсарлас аумақта және Атырау облысында Қаратон-Сарықамыс блогының көмірсутегі шикізаттың барлауға келісімшарттар бойынша жер қойнауын пайдалану құқықтарын сату туралы шешім қабылдады. Компания 2011 жылғы сәуірде сатып алу-сату шарттарын жасауды жоспарлап отыр.

ҚТЖ

2011 жылғы қаңтарда ҚТЖ жүк тасымалдауға орташа алғанда 15%-ға және жолаушылар тасымалына орташа алғанда 10%-ға тарифтерді ұлғайтуды келісті.

2011 жылғы қаңтарда ҚТЖ еншілес ұйымы «Қазтеміртранс» АҚ 25.186 миллион теңге сомаға жүк вагондарын сатып алуға «Интерснаб» ЖШС-нен келісімшарт жасасты.

Қазатомөнеркәсіп

2011 жылғы 11 наурызда Жапонияда күшті апатқа әкеп соқтырған бірнеше жер сілкіністер болды. Жапония әлемдегі уран жеткізілімінің 8 - 12 пайызын тұтынатынын ескерсек, нарықтарда сұраныс азаю және бағаны түсуі қаупі бар. Топтың басшылығы Жапониядағы апат Қазатомөнеркәсіптің Жапонияға уран жеткізуін азайтуға әкеп соқтырмайды және ұзақ мерзімді перспективада қоғырландырылған қаржылық есептілікке елеулі әсерін тигізбейді деп санайды.